

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΕΝΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΙΣΛΑΜ

ΧΑΖΡΑΤ ΜΙΡΖΑ ΓΚΟΥΛΑΜ ΑΧΜΑΝΤ
ΤΟΥ ΚΑΝΤΙΑΝ

1989

ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS
LIMITED

©1989 ISLAM INTERNATIONAL PUBLICATIONS LTD

ISBN 1 85372 296 0

Printed by:
UNWIN BROTHERS LIMITED
The Gresham Press, Old Woking, Surrey
A Member of the Martins Printing Group

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ

Μία Σημαντική Είδηση για όσους Επιδιώκουν την Αλήθεια	vii
---	-----

ΠΡΩΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Η Φυσική, Ηθική και Πνευματική Κατάσταση του Ανθρώπου	3
Η Ψυχή δημιουργείται	9
Η Βαθμιαία Πρόοδος του Ανθρώπου	11
Αληθινό Ηθος	18
Γιατί απαγορεύεται το Χοιρινό Κρέας	25
Πέντε Θεραπείες για την Ασέλγεια	30
Αποδείξεις της Υπαρξης του Θεού	54
Πνευματικές Καταστάσεις	63
Τα Μέσα για να Καθιερωθεί μια Τέλεια Πνευματική Σχέση με τον Θεό	78

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ποιά είναι η Κατάσταση του Ανθρώπου Μετά τον Θάνατο	83
Τρεις Ενοράσεις του Κορανίου σχετικά με το Μετά Θάνατο	87
Τριών Ειδών Γνώσεις	89

ΤΡΙΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ο Σκοπός της Ζωής του Ανθρώπου και ο Τρόπος για να Επιτευχθεί	101
Τα μέσα για να Επιτευχθεί ο Προορισμός του Ανθρώπου	102

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Το Λειτουργήμα των Πρακτικών Διαταγμάτων του Νόμου σ' Αυτήν τήν Ζωή και τήν Επόμενη	109
Η Φιλοσοφία των Όρκων του Ιερού Κορανίου	111

ΠΕΜΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Οι Πηγές της Θείας Επίγνωσης	119
Η Σημασία της Αποκάλυψης	124
Οι Δύο Φάσεις της Ζωής του Ιερού Προφήτη	131

ΜΙΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΕΙΔΗΣΗ ΓΙΑ ΟΣΟΥΣ ΕΠΙΔΙΩΚΟΥΝ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ

Στην ανακοίνωσή του, ο Σουάφι Τσάντρα Σαχίμπ κάλεσε, εις το όνομα του Θεού, τους αρχιερείς των Μουσουλμάνων, των Χριστιανών και των Αρίων, ν'αναπτύξουν τις αρετές των αντιστοίχων θρησκευτικών των πίστεων, στη Διάσκεψη που αυτός πρότεινε.

Επιθυμούμε να πληροφορήσουμε τον Σουάφι Σαχίμπ, ότι, γιά να τιμήσουμε το όνομα του Θεού, όπως αυτός το ανέφερε, είμαστε έτοιμοι να συμμορφωθούμε με το αίτημά του και αν ο Θεός το θέλει, η εργασία μας θ'ανακοινωθεί στη διάσκεψη που έχει προταθεί. Το Ισλάμ είναι μία πίστη η οποία καθοδηγεί έναν πραγματικό Μουσουλμάνο να επιδεικνύει απόλυτη υπακοή, όταν αυτός καλείτε να πράξει κάτι, εις το όνομα του Θεού. Τώρα θα εξακριβώσουμε πόση ευσέβεια αισθάνονται, οι αδελφοί του, οι Άριοι και οι Χριστιανοί ιερείς, γιά την τιμή του Περμεσουάρ ή του Χριστού και αν αυτοί είναι προετοιμασμένοι γιά να συμμετάσχουν στη διάσκεψη που θα λάβει χώρα, στό όνομα του Μοναδικού, του Δοξασμένου και του Ιερού. Στη διάσκεψη των κυριωτέρων θρησκευμάτων που θα γίνει στο Δημαρχιακό μέγαρο του Λαχώρ, στις 26, 27 και 28 Δεκεμβρίου 1896 θ'αναγνωσθεί η γραπτή εργασία του ταπεινού αυτού ανθρώπου, η οποία εξετάζει τις αρετές και τα θαύματα τού Ιερού Κορανίου: Η εργασία αυτή δεν είναι αποτέλεσμα απλής ανθρώπινης προσπάθειας αλλά μία προαγγελία μεταξύ των προαγγελιών του Θεού και είναι γραμμένη με την ιδιαίτερη βοήθειά Του. Διατυπώνει την ομορφιά και τις αλήθειες του Ιερού Κορανίου και επιβεβαιώνει, όπως ο ήλιος το μεσημέρι, ότι το Ιερό Κοράνι είναι πράγματι, ο ίδιος ο Λόγος του Θεού και ότι πρόκειται γιά ένα βιβλίο το οποίο αποκαλύφτηκε από τον Κύριο ολόκληρης της πλάσης. Όλοι όσοι θ'ακούσουν την ανάγνωση της εργασίας αυτής, από την αρχή μέχρι το τέλος και θα προσέξουν τον τρόπο με τον οποίο χειρίζομαι καί τα πέντε θέματα που προδιαγράφηκαν γιά την διάσκεψη, είμαι βέβαιος πως θ'αποκτήσουν νέα πίστη και πως θα διαισθανθούν μία νέα ακτινοβολία που θα προβάλλει από τον εσωτερικό τους κόσμο και θα γνωρίσουν την πλήρη ερμηνεία του Ιερού Λόγου του Θεού. Η εργασία μου αυτή είναι απηλλαγμένη από ανθρώπινες αδυναμίες, από άδειες καυχησιολογίες και από μάταιους ισχυρισμούς. Η αγάπη μου γιά τους συνανθρώπους μου με ώθησε να κάνω αυτήν την

ανακοίνωση, έτσι ώστε να μπορέσουν να δούν το μεγαλείο του Ιερού Κορανίου και ν'αντιληφθούν πόσο σφάλουν οι αντιπαλοί μας οι οποίοι αγαπούν το σκοτάδι και μισούν το φως. Ο Θεός, ο Παντογνώστης, μου έχει αποκαλύψει ότι η μελέτη μου θ'ανακηρυχθεί ως ανώτερη απ'όλες τις άλλες μελέτες. Είναι γεμάτη από το φως της αλήθειας, της σοφίας, της κατανόησης και θα ντροπιάσει όλους τους άλλους, εφ'όσον αυτοί θα παρευρεθούν στη Διάσκεψη και θα την παρακολουθήσουν από την αρχή μέχρι το τέλος. Δεν θα μπορέσουν να παραβάλλουν τα γραπτά τους, είτε αυτοί είναι Χριστιανοί, Αριοί, Σανάτα Ντάρμ η άλλοι, με τα προτερήματα αυτού του γραπτού, διότι ο Παντοδύναμος Θεός έχει ορίσει ότι το μεγαλείο της Ιερής Του Γραφής θ'αποκαλυφθεί την ημέρα εκείνη. Είδα ένα όραμα, ότι ένα χέρι άγγιξε τη κατοικία μου από το άγνωστο και από την επαφή μ'αυτό το χέρι, ένα λαμπρό φως πρόβαλλε απ'αυτήν και απλώθηκε προς όλες τις κατευθύνσεις. Φώτισε επίσης και τα χέρια μου. Τότε, κάποιος που στεκόταν δίπλα μου ανήγγειλε με δυνατή φωνή: Αλλάχου 'Αχμπαρ Χαριμπάτ Χαϊμπάρ Ο Θεός είναι μεγάλος ο Χαϊμπάρ νικήθηκε. Η ερμηνεία αυτού είναι ότι η κατοικία μου είναι η καρδιά μου, επάνω στην οποία πέφτει το ουράνιο φως της αλήθειας του Ιερού Κορανίου καί Χαϊμπάρ, είναι όλες οι διαστρεβλωμένες θρησκείες οι οποίες έχουν μολυνθεί με την είδωλολατρεία και τήν ψευτιά με τις οποίες ο άνθρωπος έχει ανατραφεί και έχουν καταλάβει τη θέση του Θεού ή μέσα στις οποίες τα θεία σύμβολα έχουν καταρριφθεί από τα ύψη τους. Έτσι, μου αποκαλύφθηκε ότι η ευρύα δημοσιότητα αυτής της μελέτης θ'αποκαλύψει τις αναλήθειες των ψεύτικων θρησκειών και η αλήθεια του Κορανίου θ'απλωθεί προοδευτικά σε όλη τη γη έως ότου, φτάσει στο αποκορύφωμά της. Με το όραμα αυτό το πνεύμα μου ετοιμάστηκε να δεχθεί την αποκάλυψη και δέχτηκα την αποκαλυψη (Αραβικά) ο Θεός είναι μαζί σου και ο Θεός βρίσκεται εκεί που βρίσκεσαι. Αυτό έχει μεταφορική έννοια η οποία επιβεβαιώνει τη Θεία υποστήριξη.

Δεν χρειάζεται να γράψω περισσότερα. Συνιστώ σε όλους να πάρουν μέρος στη Διάσκεψη στο Λαχώρ ακόμα και αν αυτό δεν τους είναι εύκολο και ν'ακούσουν αυτές τις αλήθειες. Εάν το κάνουν, η νοημοσύνη τους και η πίστη τους θ'άντλήσουν όφελος που είναι υπεράνω των προσδοκιών τους.

Ειρήνη σ'αυτούς που ακολουθούν την καθοδήγηση.

Γκουλάμ 'Αχμαντ Καντιάν
21 Δεκεμβρίου 1896

Εἰς τὸ Ὄνομα τοῦ Ἀλλάχ τοῦ Πλέον Μεγαλόψυχου καὶ τοῦ Πανεύσπλαχνου Τον δοξάζουμε καὶ επικαλούμεθα τὶς Εὐλογίες Του γιὰ τὸν Ἐκλεκτὸ Ἀγγελιοφόρο Του.

ΙΣΛΑΜ

Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ διατυπωθεῖ τὸ αἶτημα καὶ τὰ ἐπιχειρήματα ποὺ τὸ στηρίζουν μέσω ἐνός ἀποκαλυπτικοῦ βιβλίου.

Σ'αυτὴν τὴν ἐλπιδοφόρο Διάσκεψη, σκοπὸς τῆς ὁποίας εἶναι αὐτοὶ ποὺ προσκλήθηκαν νὰ συμμετάσχουν ν'ἀναπτύξουν ὁ καθένας τὰ προτερήματα τῆς ἀντίστοιχης θρησκείας τοῦ σύμφωνα με τὶς ἐρωτήσεις ποὺ διατυπώθηκαν, ἐγὼ θὰ παρουσιάσω σήμερα τὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἰσλάμ. Πρὶν προχωρήσω στὴν πράξη αὐτὴ θεωρῶ πὼς εἶναι σωστό νὰ δηλώσω, ὅτι ἐχῶ ἐπιβάλλει στὸν εαυτὸ μου νὰ βασίσω ὅλα ὅσα θὰ ἰσχυρισθῶ, στὸ Ἱερὸ Κοράνι, τὸ ὁποῖο εἶναι ὁ Λόγος τοῦ Παντοδύναμου Θεοῦ. Φρονῶ ὅτι εἶναι ἀπαραίτητο καὶ ὅτι ὁ κάθε ἕνας ποὺ ἀκολουθεῖ μιὰ Γραφή τὴν ὁποία πιστεύει ἀποκαλυπτική, οφείλει νὰ βασίσει τὴν παρουσίαση τοῦ ἐπάνω σ'αὐτὴ τὴ Γραφή καὶ δὲν θὰ πρέπει νὰ εὐρύνει τὸ πλαίσιο τῆς προάσπισης τῆς θρησκείας τοῦ σαν νὰ ἐπρόκειτο νὰ συντάξει ἕνα νέο βιβλίο. Καθὼς σκοπὸς μου σήμερα εἶναι νὰ καθορίσω τὰ πλεονεκτήματα τοῦ Ἱεροῦ Κορανίου καὶ ν'ἀποδείξω τὴν υπεροχὴ τοῦ, καθὼς μου εἶναι νὰ μὴν ἀναφέρω τίποτα ποὺ δὲν συμπεριλαμβάνεται στὸ Κοράνι καὶ νὰ παρουσιάσω τὰ πάντα, με βάση τοὺς στίχους τοῦ καὶ σύμφωνα με τὴ σημασία τοὺς καὶ τὸ νόημα ποὺ βγαίνει ἀπ'αυτοὺς, ἔτσι ὥστε οἱ παρευρισκόμενοι στὴ Διάσκεψη νὰ μὴν δυσκολευτοῦν νὰ κάνουν σύγκριση ἀνάμεσα στὰ διδάγματα τῶν διαφόρων θρησκειῶν. Ὅπως ὅλοι ὅσοι πιστεύουν σ'ἕνα ἀποκαλυπτικὸ βιβλίο, θὰ περιορισθοῦν σὲ δηλώσεις ποὺ συμπεριλαμβάνονται στὰ ἀντίστοιχα ἀποκαλυπτικά τοὺς βιβλία, ἔτσι κι ἐγὼ, δὲν θ'ἀναφερθῶ στὶς παραδόσεις τοῦ Ἱεροῦ Προφήτῃ διότι ὅλες οἱ ἀληθινές παραδόσεις εἶναι μόνο ἐπεξηγήσεις τοῦ Ἱεροῦ Κορανίου, τὸ ὁποῖο εἶναι, τὸ τέλειο βιβλίο ποὺ συμπεριλαμβάνει ὅλα τὰ ἄλλα βιβλία. Με λίγα λόγια αὐτὴ εἶναι ἡ μέρα κατὰ τὴν ὁποία θὰ φανερωθεῖ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Ἱεροῦ Κορανίου κι ἐγὼ, ταπεινὰ ἱκετεύω τὸν Παντοδύναμο Θεό, νὰ με βοηθήσει σ'αὐτὴν μου τὴν προσπάθεια. Ἀμήν.

Η ΦΥΣΙΚΗ, ΗΘΙΚΗ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Στις πρώτες σελίδες αυτής τής μελέτης έχω αναπτύξει ορισμένα εισαγωγικά θέματα τα οποία μπορούν, εκ πρώτης όψεως, να φανούν άσχετα, είναι όμως ανάγκη να έχουμε μιά σαφή εικόνα αυτών των θεμάτων για να γίνει μιά σωστή εκτίμηση τής απάντησης, στο ερώτημα που τέθηκε πιο πάνω.

Ανθρώπινες Πράξεις Τριών Ειδών

Η πρώτη ερώτηση έχει σχέση με την φυσική, ηθική και πνευματική κατάσταση του ανθρώπου. Το Ιερό Κοράνι έχει επισημάνει τρεις διαφορετικές πηγές για τις τρεις αυτές καταστάσεις. Με άλλα λόγια υπέδειξε τρεις πηγές από τις οποίες απορρέουν οι αντίστοιχες αυτές καταστάσεις.

Πρώτη πηγή: Η Υπόσταση που Υποκινείται προς το Κακό

Η πρώτη πηγή που είναι και η προέλευση όλων των φυσικών καταστάσεων, έχει χαρακτηριστεί ως Ναφσέ Αμμαρά από το Ιερό Κοράνι, που ερμηνεύεται, ο εαυτός που υποκινείται προς το κακό καθώς λέει:

إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ (يوسف: ٥٤)

Ο νους του ανθρώπου είναι πάντα έτοιμος να υποκινηθεί προς το κακό (12:54). Αυτό σημαίνει ότι χαρακτηριστικό τής ανθρώπινης υπόστασης είναι να υποκινείται προς τη διαφθορά και ν'αντιτάσσεται στην προσπάθειά του να πετύχει την τελειότητα και μιά ήθικη κατάσταση και τον προωθεί σ'έναν τρόπο ζωής που είναι ανεπιθύμητος και διεφθαρμένος. Έτσι, η τάση προς την διαφθορά και την ακολασία είναι μιά ανθρώπινη κατάσταση που επικρατεί στον νου του ανθρώπου πριν αυτός εισέλθει σε μιά ηθική κατάσταση. Αυτή είναι η φυσική κατάσταση του ανθρώπου, όταν αυτός δεν καθοδηγείται από την λογική και την κατανόηση, αλλά αφήνει τον εαυτό του ν'ακο-

λουθήσει την φυσική του τάση, στο φαΐ, στο ποτό, στον ύπνο, στο θυμό, στην προκλητικότητα, όπως και τα ζώα. Όταν ένα άτομο καθοδηγείται από τη λογική και την κατανόηση και ελέγχει την φυσική του τάση και τη ρυθμίζει σωστά, αυτή η κατάσταση παύει να είναι η φυσική του κατάσταση και ονομάζεται η ηθική του κατάσταση.

Δευτέρα Πηγή: Ο Ελέγχων Εαυτός

Η ηθική κατάσταση του ανθρώπου χαρακτηρίζεται από το Ιερό Κοράνι ως Ναφσέ Λαουουάμα, όπως λέγεται:

وَلَا تُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ (القيامة: ٣)

Καλώς ως μάρτυρα τον ελέγχοντα εαυτό (75:3) δηλαδή, καλώς ως μάρτυρα τον εαυτό ο οποίος αυτοελέγχεται για κάθε φαυλότητα και ακολασία. Αυτός ο ελέγχων εαυτός είναι η δεύτερη πηγή της ανθρώπινης κατάστασης από την οποία γεννιέται η ηθική κατάσταση. Σ' αυτό το στάδιο, ο άνθρωπος παύει να μοιάζει με τα ζώα. Καλείται ως μάρτυς με τον σκοπό να τιμηθεί διότι, προχωρώντας από την κατάσταση του εαυτού που κλίνει προς την διαφθορά, και φτάνοντας στην κατάσταση του ελέγχοντος εαυτού, σύμφωνα με την θεία κρίση, έχει γίνει άξιος τιμής. Καλείται έτσι, διότι ελέγχει τον άνθρωπο για την ανηθικότητά του και δεν συμβιβάζεται με την υποταγή του στις φυσικές επιθυμίες του και στον αχαλίνωτο τρόπο ζωής του, όπως τα ζώα. Επιθυμεί να είναι ο άνθρωπος, σε καλή κατάσταση, να είναι ηθικός και καμία ακολασία να μην εκδηλώνεται σε καμία φάση της ανθρώπινης ζωής και τα φυσικά πάθη και οι πόθοι του να ρυθμίζονται με τη λογική. Όπως ελέγχει κάθε κίνηση προς την φαυλότητα, ονομάζεται ο ελέγχων εαυτός. Ενώ αυτοελέγχει τις φαυλότητες ωστόσο, δεν πετυχαίνει τελείως στην προσπάθεια να φερθεί ενάρετα και κατά διαστήματα κυριαρχείται από τα φυσικά του πάθη, σκοντάφτει και πέφτει. Είναι όπως ένα αδύνατο παιδί που δεν θέλει να σκοντάψει και να πέσει, αλλά το κάνει γιατί είναι αδύναμο και τότε αισθάνεται τύψεις για την αναπηρία του. Εν συντομία, αυτή είναι η ηθική κατάσταση του ανθρώπινου εαυτού όταν αυτή επιδιώκει να συμπεριλάβει ανώτερα ηθικά ιδανικά και απεχθάνεται την ανυπακοή αλλά δεν καταφέρνει την απόλυτη επιτυχία.

Η Τρίτη Πηγή: Η Αναπαυμένη Ψυχή

Η τρίτη πηγή που πρέπει να θεωρηθεί σαν την αρχή της πνευματικής κατάστασης του ανθρώπου, καλείται Ναφσέ Μουτμαϊννάχ από το Ιερό Κοράνι, δηλαδή, η ψυχή σε ανάπαυση, όπως λέγεται:

يَا أَيَّتُهَا النَّفْسُ الْمَطْمَئِنَّةُ- اِرْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً
فَادْخُلِي فِي عِبَادِي- وَادْخُلِي جَنَّاتِي- (الفجر: ٢٨-٣١)

Ω ψυχή αναπαυμένη, που βρήκες παρηγοριά κοντά στο Θεό, γύρνα στον Κύριό σου, εσύ ικανοποιημένη απ' Αυτόν κι Εκείνος ικανοποιημένος με σένα. Τώρα ενώσου με τους εκλεκτούς Μου δούλους και βάδισε μέσα στον κήπο Μου (89:28-31).

Αυτό είναι το στάδιο στο οποίο η ψυχή ενός ανθρώπου, αφού απαλλαγεί απ' όλες τις αδυναμίες, γεμίζει με πνευματικές δυνάμεις και δημιουργεί μιά σχέση με τον Παντοδύναμο Θεό, χωρίς τη βοήθεια του Οποίου δεν δύναται να υπάρξει. Οπως το νερό, που κυλάει από ψηλά και λόγω του όγκου του και της έλλειψης εμποδίων (στο δρόμο του) κυλά με μεγάλη δύναμη, με τον ίδιο τρόπο και η αναπαυμένη ψυχή κυλά προς τον Θεό. Αυτό αποδεικνύεται από την θεία κατεύθυνση που παίρνει η ψυχή που βρήκε ανακούφιση κοντά στο Θεό και που επιστρέφει στον Κύριό της. Υφίσταται μιά μεγάλη αλλαγή κατά το διάστημα αυτής της ζωής και της παραχωρείται ο παράδεισος, όσο είναι ακόμα σ' αυτόν τον κόσμο. Αυτός ο στίχος επισημαίνει με την καθοδήγηση που κάνει σε μιά τέτοια ψυχή, να επιστρέψει (κοντά) στον Κύριό της, να τραφεί απ Αυτόν και η αγάπη της γι' Αυτόν να τη γαλουχήσει και ν' αντλήσει από την πηγή της ζωής και μ' αυτό τον τρόπο βρεί την αθανασία. Αυτό αναφέρεται σ' ένα άλλο μέρος του Ιερού Κορανίου.

قَدْ أَفْلَحَ مَنْ رَزَقَهَا - وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّهَا- (الشمس: ١٠-١١)

Εκείνος που εξαγνίζει την ψυχή του από τα επίγεια πάθη, θα σωθεί και δεν θα υποστεί καταστροφές, αλλά εκείνος που κυριαρχείται από τα επίγεια πάθη του, θα καταστραφεί στη ζωή (91:10-11).

Με λίγα λόγια, αυτές οι τρεις καταστάσεις μπορούν να ονομαστούν η φυσική, ηθική και πνευματική κατάσταση του ανθρώπου. Καθώς οι φυσικές ορμές του ανθρώπου γίνονται πολύ επικίνδυνες όταν εξεγείρονται και συχνά καταστρέφουν τις ήθικες και πνευματικές αρετές του, στο Ιερό Βιβλίο του Θεού περιγράφονται ως ο εαυτός που υποκινείται από την φαυλότητα. Μπορεί να τεθεί το ερώτημα, ποιά είναι η θέση του Ιερού Κορανίου απέναντι στην φυσική κατάσταση του ανθρώπου, ποιά καθοδήγηση του παρέχει σχετικά μ' αυτήν και με ποιό τρόπο προσπαθεί να την ελέγξει; Η απάντηση σύμφωνα με το Ιερό Κοράνι είναι ότι η φυσική κατάσταση του ανθρώπου έχει μιά πολύ στενή σχέση με την ηθική και πνευματική του κατάσταση σε βαθμό που ακόμα και ο τρόπος που τρώει και πίνει, επηρεάζει την ηθική και πνευματική του κατάσταση. Εάν η φυσική κατάσταση του ανθρώπου υποβληθεί στον έλεγχο των κατευθύνσεων του θείου νόμου, γίνεται η ηθική του κατάσταση και επιδρά έντονα στην πνευματικότητά του όπως λένε, ότι πέφτει μέσα σε ορυχείο άλατος γίνεται αλάτι. Αυτός

είναι ο λόγος που το Ιερό Κοράνι εξαίρει την σημασία της σωματικής καθαριότητας και στάσης και στην ρύθμισή τους, σε σχέση με την προσευχή, την εσωτερική αγνότητα και την πνευματική ταπεινοφροσύνη. Ο συλλογισμός επιβεβαιώνει ότι οι καταστάσεις του σώματος έχουν βαθύτατη επιρροή επάνω στην ψυχή. Παραδείγματος χάρη, όταν τα μάτια μας γεμίζουν με δάκρυα, ακόμα και όταν τα δάκρυα έχουν προκληθεί με τεχνητό τρόπο, η καρδιά επηρεάζεται αμέσως και θλίβεται. Με τον ίδιο τρόπο, όταν γελάμε, ακόμα και όταν το γέλιο έχει προκληθεί με τεχνητό τρόπο, η καρδιά αρχίζει να αισθάνεται χαρούμενη. Έχει επίσης επισημανθεί ότι η στάση προσκυνήματος στην προσευχή εμπνέει ταπεινοφροσύνη στην ψυχή. Αντίθετα όταν στεκόμαστε ίσια και περιφερόμεθα με το κεφάλι ψηλά και το στήθος προτεταμένο (αυτή) η στάση εμπνέει διάθεση υπεροψίας και ματαιοδοξίας. Αυτές οι περιπτώσεις επιβεβαιώνουν σαφώς ότι οπωσδήποτε οι σωματικές καταστάσεις επηρεάζουν τις πνευματικές καταστάσεις.

Η πείρα επίσης αποδεικνύει ότι οι διάφορες τροφές επηρεάζουν τις διανοητικές λειτουργίες και το μυαλό με διαφορετικούς τρόπους. Παραδείγματος χάρη, μία προσεκτική παρατήρηση θ' αποκάλυπτε ότι η γενναιότητα των ανθρώπων που αποφεύγουν τελείως την κατανάλωση κρέατος, ελαττώνεται βαθμηδόν χάνουν το θάρρος τους και μ' αυτό τον τρόπο στερούνται μια αξιόπαινη ικανότητα που τους έχει δοθεί από τον Θεό. Αυτό ενισχύεται με τις αποδείξεις που παρέχει ο Θεός νόμος της φύσης, σύμφωνα με τις οποίες, τα χορτοφάγα ζώα δεν δείχνουν τον ίδιο βαθμό θάρρους όπως τα σαρκοφάγα. Το ίδιο ισχύει και για τα πτηνά. Έτσι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι, τα ήθη επηρεάζονται από την τροφή. Αντίθετα, όσοι προτιμούν κυρίως το κρέας και τρώνε ελάχιστα λαχανικά χάνουν την πραότητα και την μετριοφροσύνη τους. Εκείνοι που ακολουθούν τον μέσο όρο αναπτύσσουν ήθικες αρετές και των δύο ειδών. Γι αυτό ο Παντοδύναμος Θεός είπε στο Ιερό Κοράνι:

كُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا. (الاعراف: ٣٢)

Φάε και πιές αλλά μην είσαι υπερβολικός (7:32) δηλαδή, φάε κρέας και άλλες τροφές αλλά μην τρως υπερβολικά για να μη υποστεί τις δυσμενείς συνέπειες η ηθική σου κατάσταση και κλονισθεί η υγεία σου.

Όπως η ψυχή επηρεάζεται από τη συμπεριφορά του σώματος, κατά τον ίδιο τρόπο, καμιά φορά και η ψυχή επηρεάζει το σώμα. Παραδείγματος χάρη, όταν ένας άνθρωπος λυπάται, τα μάτια του βουρκώνουν και ο άνθρωπος που αισθάνεται ευτυχισμένος χαμογελά. Όλες οι φυσικές μας πράξεις, όπως το φαί, το ποτό ο ύπνος το ξύπνημα, ο περίπατος, η ανάπαυση, το λουτρό κλπ., επηρεάζουν την πνευματική μας κατάσταση. Η φυσική μας διάπλαση έχει στενή σχέση με ολόκληρη την φύση μας.

Αν ένα ορισμένο μέρος του μυαλού τραυματισθεί η μνήμη χάνεται αμέσως. Ένα τραύμα σ'ένα άλλο τμήμα του μυαλού προκαλεί την απώλεια των αισθήσεων. Δηλητηριώδη αέρια επηρεάζουν το σώμα και μέσω αυτού, το μυαλό και ολόκληρο το εσωτερικό σύστημα, με το οποίο έχουν σχέση οι ηθικές παρορμήσεις, έξασθενεί με αποτέλεσμα το άτυχο θύμα να χασει τις αισθήσεις του γρήγορα, όπως ένας τρελλός.

Έτσι, τα σωματικά τραύματα αποκαλύπτουν ότι υπάρχει μια μυστηριώδης σχέση μεταξύ της ψυχής και του σώματος η οποία είναι υπεράνω της γνώσης του ανθρώπου. Ο συλλογισμός μας δείχνει ότι το σώμα είναι η μήτρα της ψυχής.

Η ψυχή δεν κατεβαίνει από τον εξωτερικό κόσμο για να εισχωρήσει μέσα στη μήτρα μιάς εγκύου γυναίκας.

Είναι ένα φως που ενυπάρχει μέσα στο σπέρμα και που αρχίζει να εκπέμπει γιά λάμψη καθώς το έμβρυο αναπτύσσεται. Ο Λογος του Παντοδύναμου Θεού μας πληροφορεί ότι η ψυχή αποκαλύπτεται από το πλαίσιο που προετοιμάζεται μέσα στη μήτρα από το σπέρμα όπως αναφέρεται στο Ιερό Κοράνι:

ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ، فَتَبَرَّكَ اللَّهُ
أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ - (الزُّمَرُونَ: ١٥)

Και τότε Εμείς το αξιοποιούμε σε ένα καινούργιο πλάσμα. Ευλογημένος είναι ο Αλλάχ, ο Άριστος των Δημιουργών (23:15). Αυτό σημαίνει ότι ο Θεός εναποθέτει μια νέα δημιουργία στο σώμα που ετοιμάζεται μέσα στη μήτρα και αυτή η καινούργια δημιουργία ονομάζεται ψυχή. Ευλογημένος είναι ο Θεός ο Οποίος δεν έχει ισάξιον Του σαν Δημιουργό.

Η επιβεβαίωση ότι μία καινούργια δημιουργία φανερώνεται μέσα από το σώμα είναι ένα μυστήριο το οποίο αποκαλύπτει την αυθεντικότητα της ψυχής και δείχνει τη στενή σχέση που υπάρχει μεταξύ ψυχής και σώματος. Από αυτό διδασκόμεθα επίσης ότι η ίδια φιλοσοφία αποτελεί τη βάση των φυσικών πράξεων των λόγων και των κινήσεων όταν εκδηλώνονται γιά τον σκοπό του Θεού, δηλαδή όλες αυτές οι ειλικρινείς πράξεις έχουν επιφορτισθεί με μία ψυχή όπως και το σπέρμα είναι επιφορτισμένο με μια ψυχή. Καθώς η υποδομή αυτών των πράξεων αναπτύσσεται, η ψυχή με την οποίαν έχουν επιφορτισθεί αρχίζει να λάμπει και όταν η υποδομή ολοκληρώνεται, η ψυχή που βρίσκεται μέσα της λάμπει ολοφάνερα και αποκαλύπτει τον πνευματικό της προσανατολισμό. Σ'εκείνο το στάδιο, οι πράξεις αυτές ζωντανεύουν πλήρως.

Αυτό σημαίνει ότι όταν το πλαίσιο των πράξεων έχει ολοκληρωθεί, κάτι ακτινοβολεί μέσα απ αυτήν ξαφνικά σαν μία αστραπή. Αυτό είναι το στάδιο, σχετικά με το οποίο ο Παντοδύναμος Θεός λέει στο Ιερό Κοράνι:

فَإِذَا سَوَّيْتَهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي

فَقَعُوْا لَهُ سَجْدًا - (الحجر: ٣٠)

Όταν Εγώ έχω ολοκληρώσει το πλαίσιό του και έχω διευθετήσει όλες τις θριαμβευτικές εκδηλώσεις του και του έχω δώσει την πνοή του Πνεύματός Μου τότε, γονατίστε όλοι και προσκυνήστε με ταπεινοφροσύνη (15:30).

Αυτός ο στίχος δείχνει ότι όταν το πλαίσιο των πράξεων έχει ολοκληρωθεί, μία ψυχή λάμπει μέσα της την οποία διεκδικεί ο Θεός επειδή το πλαίσιο έχει ολοκληρωθεί με τίμημα την εγκόσμια Ζωή.

Έτσι το Θείο φως το οποίο στην αρχή είναι αμυδρό, ξαφνικά δυναμώνει, ώστε στην εκπλήρωση αυτής της θείας εκδήλωσης, αναγκάζονται όλοι να γονατίσουν και να στραφούν προς αυτό. Όλοι όσοι αντιλαμβάνονται εκείνο το φως προσκυνούν και ελκύονται φυσικά προς αυτό, εκτός από τον Ιμπλίσ, ο οποίος αγαπά το σκοτάδι.

Η ΨΥΧΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ

Είναι απολύτως αλήθεια ότι η ψυχή είναι ένα θαυμάσιο φως το οποίο αναπτύσσεται μέσα στο σώμα και ανατρέφεται μέσα στη μήτρα. Στην αρχή είναι κρυφό και αδιόρατο και εκδηλώνεται αργότερα. Από την αρχή, η ουσία της ψυχής είναι παρούσα μέσα στο σπέρμα. Έχει σχέση με το σπέρμα με ένα μυστηριώδη τρόπο, σύμφωνα με τα σχέδια, τις εντολές και το θέλημα του Θεού. Είναι μία φωτεινή και φωτισμένη ιδιότητα του σπέρματος. Δεν μπορούμε να πούμε ότι είναι μέρος του σπέρματος όπως η ύλη είναι μέρος της ύλης ούτε μπορούμε να πούμε ότι προέρχεται από τον εξωτερικό κόσμο ή ότι πέφτει στη γη και ανακατεύεται με την ουσία του σπέρματος. Βρίσκεται αδρανής μέσα στο σπέρμα, όπως η φωτιά μέσα στον πυρόλιθο. Ο Λόγος του Θεού δεν εννοεί ότι η ψυχή κατέρχεται από τον ουρανό σαν μία ξεχωριστή οντότητας ή ότι πέφτει επάνω στη γη από την ατμόσφαιρα και μετά τυχαία, ανακατεύεται με το σπέρμα και εισχωρεί στη μήτρα μ' αυτό. Δεν υπάρχει βάση για μία τέτοια θεωρεία. Ο νόμος της φύσης την απορρίπτει. Κάθε μέρα βλέπουμε ότι χιλιάδες έντομα μολύνουν ακάθαρτες και χαλασμένες τροφές και ότι αναπτύσσονται επάνω σε άπλυτες πληγές. Βρώμικα ρούχα κρύβουν εκατοντάδες ψείρες και πολλών ειδών σκουλήκια αναπτύσσονται μέσα στο στομάχι του ανθρώπου. Δεν μπορούμε να πούμε ότι όλα αυτά προέρχονται απ' έξω ή ότι έχουμε προσέξει ότι κατεβαίνουν από τον ουρανό. Η αλήθεια είναι ότι η ψυχή αναπτύσσεται μέσα στο σώμα και αυτό επίσης αποδεικνύει ότι δημιουργείται και ότι δεν είναι αυθύπαρκτη.

Η Δεύτερη Γέννηση της Ψυχής

Το σχέδιο του Παντοδύναμου ο Οποίος έχει δημιουργήσει την ψυχή από το σώμα με την απόλυτη δύναμή Του, φαίνεται να απαιτεί και την δεύτερη γέννηση της ψυχής να γίνει δια μέσου του σώματος. Οι τάσεις της ψυχής ακολουθούν τις κινήσεις του σώματος. Όταν το σώμα ελκύεται προς μία ορισμένη κατεύθυνση η ψυχή το ακολουθεί αυτομάτως. Γι' αυτό, ένας σκοπός του Βιβλίου του Θεού είναι, ν' ασχοληθεί με την φυσική κατάσταση του ανθρώπου: αυτός είναι ο λόγος που το Ιερό Κοράνι δίνει τόσο μεγάλη σημασία στην μεταποίηση της φυσικής κατάστασης του ανθρώπου και παρέχει στον κάθε ένα καθοδήγηση για τις πράξεις του, στον τρόπο που εκφράζεται, στο

κλάμα, στην ομιλία, στη σιωπή, στον γάμο, στην μοναχική ζωή, στο βάδισμα, στην ακινησία, στην σωματική καθαριότητα, στο λουτρό, στην υποταγή του στη πειθαρχία, όταν είναι υγιής και όταν είναι άρρωστος κλπ. Επιβεβαιώνει ότι η φυσική κατάσταση του ανθρώπου εξασκεί βαθειά επιρροή στην πνευματική του κατάσταση. Δεν μπορώ ν'αναλάβω να εκθέσω όλες αυτές τις περιπτώσεις λεπτομερώς διότι ο χρόνος δεν το επιτρέπει.

Η ΒΑΘΜΙΑΙΑ ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Η μελέτη του Ιερού Λόγου του Θεού αποκαλύπτει ότι αυτό επιβάλλει κανόνες για την βελτίωση της φυσικής κατάστασης του ανθρώπου και μετά τον εξυψώνει βαθμηδόν προς τα άνω και τελικά τον εξυψώνει στο ανώτατο πνευματικό στάδιο. Πρώτα ο Θεός επιθυμεί να διδάξει στον άνθρωπο τους κοινωνικούς κανόνες συμπεριφοράς, όπως, το πως να κάθεται, να στέκεται, να τρώει, να πίνει, να συζητά κτλ. για να τον σώσει από την κατάσταση βαρβαρότητας και να του δώσει μία ξεχωριστή θέση από τα ζώα και έτσι να του προσφέρει μία στοιχειώδη ηθική κατάσταση η οποία θα μπορούσε να χαρακτηριστεί σαν κοινωνικός πολιτισμός. Μετά, επιδιώκει να ρυθμίσει τις στοιχειώδεις ηθικές συνήθειες του ώστε να πάρουν τα χαρακτηριστικά υψηλότερων ηθικών ιδανικών. Αυτές οι δύο μέθοδοι αποτελούν μέρος της ίδιας διαδικασίας αφού είναι σχετικές με την αναμόρφωση της φυσικής κατάστασης του ανθρώπου. Μεταξύ τους υπάρχει μόνο μία διαφορά βαθμού. Ο Σοφότερος όλων έχει διευθετήσει το σύστημα ήθους έτσι ώστε ο άνθρωπος να μπορεί να εξυψωθεί από μία χαμηλή ηθική κατάσταση σε μία υψηλή ηθική κατάσταση.

Η τρίτη βαθμίδα προόδου για τον άνθρωπο, είναι η ολοκληρωτική αφοσιωσή του στην αγάπη του Αληθινού Πλάστη και η εξασφάλιση της ευνοιάς Του. Ολη του η ύπαρξη οφείλει να προσηλωθεί στο Θεό. Σαν μία αδιάκοπη υπενθύμιση αυτής της βαθμίδας στους Μουσουλμάνους, η θρησκεία τους έχει ονομασθεί Ισλάμ, το οποίο σημαίνει, ολοκληρωτική προσήλωση στο Θεό και ουδεμία απόκρυψη. Όπως ο Δοξασμένος Θεός έχει πεί:

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَلَهُ أَجْرُهُ
عِنْدَ رَبِّهِ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ (البقرة: ١١٣)
قُلْ إِن صَلَائِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ
رَبِّ الْعَالَمِينَ - لَا شَرِيكَ لَهُ. وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ
وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ - (الانعام: ١٦٣-١٦٤)

وَأَنَّ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا

السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ - (الانعام: ١٥٤)

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ

لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ - (آل عمران: ٣٢)

Λύτρωση σημαίνει ν'αφοσιωθεί ο άνθρωπος ολοσχερώς στο Θεό, να προσφέρει τον εαυτό του προς θυσίαν γιά το έργο του Θεού και ν'αποδείξει την ειλικρίνειά του όχι μόνο με προθέσεις αλλά με ενάρετη συμπεριφορά. Αυτός που συμπεριφέρεται μ'αυτόν τον τρόπο θα λάβει την ανταμοιβή του από τον Θεό. Τέτοιοι άνθρωποι δεν θα νοιώσουν φόβο, ούτε θλίψη (2:113).

Πες τους: Οι προσευχές μου και οι θυσίες μου, η ζωή μου και ο θάνατός μου είναι όλα γιά χάρη του Θεού, του Οποίου η πρόνοια περιέχει τα πάντα και ο Οποίος δε έχει ισάξιον. Αυτές είναι οι εντολές που έλαβα και είμαι ο πρώτος εκείνων που εκπληρώνουν αυτήν την έννοια του Ισλάμ και που προσφέρονται με αυτοθυσία γιά το έργο του Αλλάχ (6:163-164).

Αυτός είναι ο ευθύς Μου δρόμος. Ακολούθησέ τον και μην ακολουθείς άλλον δρόμο ο οποίος θα σε οδηγήσει μακριά από τον δρόμο Του (6:154).

Πες τους: Αν αγαπάς τον Θεό τότε ακολούθησέ με και βάδισε στο δρόμο μου γιά να σε αγαπήσει ο Θεός και να συγχωρέσει τις αμαρτίες σου. Είναι Επεικέστατος και Πανεύσπλαγχνος (3:32).

Διάκριση Μεταξύ των Φυσικών και Ηθικών καταστάσεων και μία Αναίρεση του Δόγματος της Προστασίας της Ζωής

Τώρα θα προχωρήσω στην περιγραφή των τριών καταστάσεων του ανθρώπου. Πριν όμως αρχίσω οφείλω να υπενθυμίσω ότι, όπως αναφέρεται στον Ιερό Λόγο του Παντοδύναμου Θεού, η φυσική κατάσταση του ανθρώπου, της οποίας η κύρια πηγή είναι ο εαυτός που υποκινείται προς την ακολασία, δεν είναι ανεξάρτητη από την ηθική του κατάσταση. Ο Ιερός Λόγος του Θεού έχει ταξινομήσει τις φυσικές ικανότητες, επιθυμίες και ορμές του ανθρώπου ως φυσικές καταστάσεις. Αυτές, όταν ρυθμίζονται και ελέγχονται συνειδητά και θέτονται σε ενέργεια στις κατάλληλες εύκαιρίες και περιστάσεις, γίνονται ηθικές αρετές. Με τον ίδιο τρόπο, οι ηθικές καταστάσεις δεν ξεχωρίζουν τελείως απο τις πνευματικές καταστάσεις. Όταν οι ηθικές καταστάσεις εξελίσσονται σε τέλεια αφοσίωση γιά τον Θεό και

ολοκληρώνουν την κάθαρση του εαυτού και διακόπτοντας από τα εγκόσμια, στρέφονται ολότελα προς τον Θεό, την τέλεια αγάπη, την απόλυτη αφοσίωση, γαλήνη και ικανοποίηση, και προς την τέλεια συμφωνία με την θεία βούληση, τότε γίνονται πνευματικές καταστάσεις.

Όσο οι φυσικές καταστάσεις του δεν μεταβάλλονται σε ηθικές καταστάσεις, ο άνθρωπος δεν είναι άξιος επαίνου διότι φυσικές καταστάσεις δύνανται να βρεθούν και σε άλλα έμψυχα και ακόμα και στις συμπαγείς μάζες. Με τον ίδιο τρόπο, η απλή απόκτηση ηθικών αρετών δεν παρέχει πνευματική ζωή στον άνθρωπο. Ένας άνθρωπος που αρνείται την ύπαρξη του Θεού, μπορεί να επιδεικνύει καλές ηθικές αρετές, όπως μιά ταπεινή καρδιά, την ειρηνοφιλία, την απάρνηση της ακολασίας και την *μη αντίσταση σ' αυτήν*. Όλες αυτές, είναι φυσικές καταστάσεις που μπορεί να κατέχονται ακόμα και απο έναν ανάξιο, ο οποίος δεν γνωρίζει καθόλου την κύρια πηγή της λύτρωσης και δεν απολαμβάνει καμιά φάση της. Πολλά ζώα έχουν πρᾶο χαρακτήρα και μπορούν να εκπαιδευτούν γιά να γίνουν τελείως ήμερα και να μην αντιδρούν με αγριότητα στις επιπλήξεις, αλλά δεν μπορούμε να τ' αποκαλέσουμε ανθρώπινα και πολύ λιγώτερο, ανθρώπους υψηλού επιπέδου. Με τον ίδιο τρόπο, ένας άνθρωπος που έχει παραπλανηθεί τελείως και που είναι ανήθικος μπορεί να επιδεικνύει αυτές τις αρετές. Ένας άνθρωπος δύναται ν' αναπτύξει το συναίσθημα της ευσπλαχνίας σε βαθμό που να μην επιτρέπει στον εαυτό του να σκοτώνει τα μικρόβια που αναπτύσσονται στις πληγές του ή να επιθυμεί τόσο πολύ να προστατέψει τη ζωή που να μην θέλει να πειράξει τις ψείρες μέσα στά μαλλιά του ή τα βακτηρίδια που αναπτύσσονται στο στομάχι του, στις αρτηρίες του και στο μυαλό του. Μου είναι εύκολο να πιστέψω ότι η ευσπλαχνία ενός ανθρώπου μπορεί να τον ωθήσει να σταματήσει να τρώει μέλι διότι η περισυλλογή του γίνεται με αποτέλεσμα την καταστροφή πολλών ζώων και με την απομάκρυνση των καϋμένων των μελισσών από τα μελίσσια τους. Μπορώ να πιστέψω ότι ένας άνθρωπος πιθανόν να πάψει να χρησιμοποιεί αρώματα διότι αυτό κατασκευάζεται από το αιμα κάποιου δύστυχου ζώου και εξασφαλίζεται με το σφάξιμό τους και την απομάκρυνσή του από τα μωρά του. Δεν αρνούμαι ότι είναι δυνατό, ένας άνθρωπος να αποφεύγει να φορεί μαργαριτάρια η μεταξωτά διότι αυτά απαιτούν την θανάτωση σκουληκιών. Μπορώ ακόμα να παραδεχθώ ότι ένας άνθρωπος που πονάει μπορεί ν' αρνηθεί να του γίνει αφαίμαξη με βδέλλες προτιμώντας να υποφέρει τον πόνο από τον θάνατο των καϋμένων των βδελλών. Μπορώ ακόμα να πιστέψω ότι ένας άνθρωπος μπορεί να είναι τόσο ευσπλαχνικός και νάχει τέτοιο σεβασμό γιά τη ζωή ώστε ν' αρνείται να πιεί νερό γιά να σωθούν τα μικρόβια που

περιέχονται σ' αυτό. Όλα αυτά μπορώ να τα παραδεχθώ, αλλά δεν μπορώ να παραδεχθώ ότι όλες αυτές οι φυσικές καταστάσεις μπορούν να θεωρηθούν σαν ηθικές αρετές ή ότι μπορούν να χρησιμεύσουν για την κάθαρση των εσωτερικών ανηθικοτήτων που εμποδίζουν στην προσέγγισή του στον Θεό. Δεν μπορώ να πιστέψω ότι το να γίνει κανείς ακίνδυνος, σε βαθμό που τα ζώα και τα πουλιά συχνά ξεπερνούν τον άνθρωπο, μπορεί νάναι ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να εξασφαλίσει κανείς ανθρωπισμό υψηλού βαθμού. Πράγματι, πιστεύω ότι αυτή η συμπεριφορά έρχεται σε αντίθεση με τον νόμο της φύσης και δεν συμβιβάζεται με την υψηλή ηθική αρετή (που είναι) να επιδιώκει κανείς να ευχαριστήσει τον Θεό. Αποκρούει τα δώρα που η φύση μας απένειμε. Η πνευματικότης μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την χρήση κάθε ηθικής αρετής στην κατάλληλη θέση της και στην κατάλληλη ευκαιρία, βαδίζοντας πιστά στο δρόμο του Θεού και με την απόλυτη αφοσίωση σ' Αυτόν. Αυτός που πραγματικά ανήκει στο Θεό δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς Αυτόν. Κάποιος που αληθινά αναζητά να βρεί τον Θεό είναι σαν ένα ψάρι που θυσιάστηκε από το χέρι του Θεού και το νερό μέσα στο οποίο βρίσκεται, είναι η αγάπη του Θεού.

Τρεις Μέθοδοι Αναμόρφωσης: Η Έλευση του Ιερού Προφήτη στην Εποχή της Μεγαλύτερης Ανάγκης

Όπως έχω δηλώσει, υπάρχουν τρεις πηγές από τις οποίες ρέουν οι ανθρώπινες καταστάσεις και συγκεκριμένα είναι, ο εαυτός που υποκινείται από την ακολασία, ο εαυτός που ελέγχει και η ψυχή σε ανάπαυση. Υπάρχουν επίσης και τρεις μέθοδοι αναμόρφωσης. Η πρώτη είναι ότι αναίσθητοι πρωτόγονοι πρέπει να διδαχθούν την στοιχειώδη κοινωνική συμπεριφορά που αφορά το φαγητό, το ποτό, τον γάμο κτλ. Δεν πρέπει να περιφέρονται γυμνοί, ούτε να τρώνε ψόφιας σάρκες όπως τα σκυλιά και να μην φέρονται με άλλους άγριους τρόπους. Αυτό είναι το προκαταρκτικό στάδιο της αναμόρφωσης των φυσικών καταστάσεων που πρέπει να υιοθετηθεί, όταν, παραδείγματος χάρι, επιθυμούμε να διδάξουμε έναν πρωτόγονο από το Πόρτ Μπλέρ τους στοιχειώδεις τρόπους ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Η δεύτερη μέθοδος αναμόρφωσης ασκείται όταν ένας άνθρωπος έχει υιοθετήσει τους στοιχειώδεις τρόπους ανθρώπινης συμπεριφοράς και μπορεί να διδαχθεί τις ανώτερες ηθικές αρετές και πρέπει να μάθει να χρησιμοποιεί τις ικανότητές του στις κατάλληλες περιστάσεις και στις σωστές περιπτώσεις.

Η τρίτη μέθοδος αναμόρφωσης εφαρμόζεται όταν, σ' αυτούς που απέκτησαν υψηλές ηθικές αρετές, δίνεται μια γεύση από τη αγάπη και την ενότητα με τον Θεό.

Ο κύριος και άρχοντάς μας, ο Ιερός Προφήτης, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ αυτού, εμφανίστηκε όταν ο κόσμος είχε διαφθαρεί τελείως. Όπως ο Παντοδύναμος Θεός έχει πεί:

ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ - (الروم: ٤٢)

Η διαφθορά έχει επεκταθεί επάνω στη γη καί στη θάλασσα (30:42). Αυτό σημαίνει ότι οι άνθρωποι που αναφέρονται στο Βιβλίο καθώς όσοι δεν είχαν πείραν αποκαλύψεων, είχαν όλοι διαφθαρεί. Σκοπός του Ιερού Κορανίου ήταν νά αναζωογονήσει τούς νεκρούς, όπως λέγεται:

اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا - (الحديد: ١٨)

Μάθε ότι ο Αλλάχ πρόκειται ν'αναζωογονήση τη γη μετά τον θάνατό της (57:18).

Εκείνη την εποχή, οι λαοί της Αραβίας ήταν βουτηγμένοι μέσα στη βαρβαρότητα. Δεν υπήρχαν κοινωνικά πρότυπα και με υπερηφάνεια άσκούσαν όλων των ειδών αμαρτήματα και παραπτώματα. Ένας άνδρας παντρευόταν αναρίθμητες γυναίκες και όλοι επιδίνονταν σε κάθε είδους, παρανομία. Το θεωρούσαν νόμιμο να παντρεύονται τη μητέρα τους και γι αυτό το λόγο ο Παντοδύναμος Θεός αναγκάστηκε να διατάξει:

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ - (النساء: ٢٤)

Η μητέρα σας, σας απαγορεύεται (4:24). Έτρωγαν ψόφιεσ σάρκες και ορισμένοι απ αυτούς ήταν και καννίβαλοι. Δεν υπάρχει αμαρτία γιά την οποία δεν ήταν ένοχοι. Οι περισσότεροι απ αυτούς δεν πίστευαν στην μετά θάνατο ζωή. Πολλοί αρνιόνταν την ύπαρξη του Θεού. Σκότωναν τα θηλυκά βρέφη τους με τα ίδια τους τα χέρια. Σκότωναν ορφανά και τα καταβρόχθιζαν. Είχαν την μορφή ανθρώπου αλλά εστερούντο νοημοσύνης. Δεν ήταν μετριόφρονες, δεν αισθάνονταν ντροπή και δεν είχαν αυτοσεβασμό. Επιναν οينوπνευματώδη ποτά σαν νάταν νερό. Όποιος μεταξύ αυτών επιδινόταν χωρίς διάκριση στην συνουσία, αναγνωριζόταν αρχηγός της φυλής. Ήταν αμαθείς σε τέτοιο βαθμό που οι γειτονικοί λαοί τους αποκαλούσαν αγράμματους. Σ'εκείνη την εποχή και γιά την αναμόρφωση τέτοιων ανθρώπων, ο κύριος και άρχοντάς μας, ο Ιερός Προφήτης, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ'αυτού, εμφανίστηκε στη Μέκκα. Αυτή ήταν η εποχή η οποία απαιτούσε την εφαρμογή των τριών μεθόδων αναμόρφωσης που μόλις αναφέραμε.

Αυτός είναι ο λόγος που το Κοράνι ισχυρίζεται ότι είναι το πληρέστερο και τελειότερο από όλα τα άλλα βιβλία καθοδήγησης, διότι εκείνα δεν έχουν ασχοληθεί με τα τρία στάδια αναμόρφωσης που γιά την εφαρμογή τους προορίσθηκε το Ιερό Κοράνι.

Σκοπός του Ιερού Κορανίου ήταν να εξυψώσει τους αγρίους (στο επίπεδο) ανθρώπου και μετά να τους δώσει ηθικές αρετές και τελικά, να τους εξυψώσει σε επίπεδο θεοφοβούμενων ανθρώπων. Το Ιερό Κοράνι περιλαμβάνει και τα τρία αυτά σχέδια.

Η Πράγματική Πρόθεση των Διδαγμάτων του Ιερού Κορανίου είναι η Αναμόρφωση των Τριών Καταστάσεων: οι φυσικές καταστάσεις γίνονται Ηθικές Αρετές με τη Ρύθμιση

Πριν ξεκινήσω σε μία λεπτομερή έκθεση της τριμερούς αναμόρφωσης, στην οποία μόλις αναφέρθηκα, είναι απαραίτητο να επισημάνω ότι δεν υπάρχει διδασκαλία στο Ιερό Κοράνι που επιβάλλεται διά του εξαναγκασμού. Ολόκληρος ο προορισμός του Κορανίου είναι οι τρεις αναμορφώσεις και όλα του τα διδάγματα απευθύνονται προς αυτόν τον στόχο. Όλες οι άλλες κατευθύνσεις (που παίρνει) είναι οι τρόποι για να επιτευχθούν αυτές οι αναμορφώσεις. Όπως ένας χειρουργός, ο οποίος για ν'αποκαταστήσει την υγεία σ'έναν άρρωστο, αναγκάζεται, καμιά φορά, να τον εγχειρίσει ή να χρησιμοποιήσει μία αλοιφή, έτσι και τα διδάγματα του Κορανίου, από αγάπη για την ανθρωπότητα, καταφεύγουν επίσης σ'αυτό του είδους τα μέσα. Σκοπός ολόκληρης της διορατικότητάς του, των επιπλήξεων και των οδηγιών του, είναι η εξύψωση του ανθρώπου από τη φυσική κατάσταση βαρβαρότητας σε μία ηθική κατάσταση και μετά η ανοδός του από εκείνη την κατάσταση, στον απεριόριστο ωκεανό της πνευματικότητας.

Έχουμε ήδη δηλώσει ότι οι φυσικές καταστάσεις δεν ξεχωρίζουν από τις ηθικές καταστάσεις. Όταν ρυθμίζονται και χρησιμοποιούνται στις κατάλληλες ευκαιρίες και διευθύνονται από τη λογική αποκτούν ηθικό χαρακτήρα. Προτού επιβληθούν στον έλεγχο της λογικής και της νοημοσύνης, δεν έχουν τα χαρακτηριστικά των ηθικών αρετών, αλλά είναι φυσικές παρορμήσεις, όσο και αν αυτές μοιάζουν με ηθικές αρετές. Παραδείγματος χάρη, αν ένας σκύλος ή ένα πρόβατο επιδεικνύει αγάπη ή υπακοή προς τον κυριό του, αυτό δεν θα πει ότι είναι ηθικό ή ότι έχει καλούς τρόπους. Με τον ίδιο τρόπο, ένας λύκος ή μία τίγρις δεν θα μπορούσαν να θεωρηθούν κακομαθημένα, εξ αιτίας της άγριας συμπεριφοράς τους. Μία ηθική κατάσταση εκδηλώνεται όταν ο συλογισμός και ο σεβασμός για τον χρόνο και την ευκαιρία, παίζουν έναν ρόλο.

Ένας άνθρωπος που δεν ασκεί λογική και συλλογισμό είναι όπως ένα παιδί του οποίου ο νους και η διάνοια δεν κυβερνώνται ακόμα από

την λογική ή όπως ένας τρελλός που έχει χάσει το λογικά του και τη νοημοσύνη του. Ένα παιδί ή ένας τρελλός, μερικές φορές συμπεριφέρεται με τρόπο που έχει τα φαινομενικά γνωρίσματα μιάς ήθικης πράξης αλλά κανείς λογικός άνθρωπος δεν αποκαλεί μιά τέτοια συμπεριφορά ηθική καθώς αυτή δεν προέρχεται από την λογική και την καταλληλότητα αλλά είναι μία φυσική αντίδραση στις περιστάσεις. Μόλις γεννηθεί ένα βρέφος, αναζητά το στήθος της μητέρας του και ένα κοτόπουλο μόλις βγει από το αυγό αρχίζει να τρώει καλαμπόκι. Ομοίως, ο γόνος μιάς βδέλλας συμπεριφέρεται όπως μία βδέλλα, το μωρό ενός φιδιού όπως ένα φίδι και το μικρό μιάς τίγρης όπως μία τίγρις. Το βρέφος ενός ανθρώπου αρχίζει να επιδεικνύει ανθρώπινες αντιδράσεις, μόλις γεννηθεί και αυτές οι αντιδράσεις γίνονται ολοένα και πίο αξιοσημείωτες καθώς μεγαλώνει. Παραδείγματος χάρη, το κλάμα του γίνεται πίο δυνατό, το χαμόγελό του γίνεται γέλοιο και το βλέμα του γίνεται πίο συγκεντρωμένο. Σε ηλικία ενός έτους ή δεκαοκτώ μηνών αναπτύσσει ένα άλλο φυσικό χαρακτηριστικό, αρχίζει να επιδεικνύει την ικανοποίησή του ή την δυσαρεσκεία του με τις κινήσεις του και προσπαθεί να κτυπήσει κάποιον ή να του δώσει κάτι. Όλες αυτές οι αντιδράσεις είναι φυσικές διεγέρσεις. Παρομοίως, ένας βάρβαρος που έχει ελάχιστη ανθρώπινη νοημοσύνη, επιδεικνύει τις φυσικές του διεγέρσεις με τα λόγια του, τις πράξεις του και τις αντιδράσεις του και κυριαρχείται από τα φυσικά του συναισθήματα. Τίποτα δεν προέρχεται από αυτόν που είναι η συνέπεια της εξάσκησης των εσωτερικών του ικανοτήτων. Οτιδήποτε προβάλλει από μέσα του, κάτω από την επιρροή μιάς φυσικής διέγερσης και σαν μία αντίδραση σε έναν ερεθισμό που προέρχεται απ έξω, γίνεται έκδηλο. Δεν αποκλείεται πως οι φυσικές διεγέρσεις του που εκδηλώνονται σαν μιά αντίδραση σ'έναν ερεθισμό που προέρχεται απ έξω, να μην είναι όλες κακεντρεχείς, και μερικές απ αυτές (τις αντιδράσεις) μπορεί και να μοιάζουν με καλοήθεια, αλλά αυτές δεν είναι συνήθως συνέπειες της λογικής σκέψης και μελέτης ακόμη και αν μερικές από αυτές μέχρι σε ένα βαθμό έχουν ως κίνητρο την λογική σκέψη και μελέτη, δεν μπορούμε να βασισθούμε σ'αυτές διότι είναι κυριαρχημένες από φυσικές διεγέρσεις.

ΑΛΗΘΙΝΟ ΗΘΟΣ

Με λίγα λόγια, δεν μπορούμε να αποδώσουμε πραγματικό ήθος, σ'έναν άνθρωπο που είναι το αντικείμενο φυσικών διεγέρσεων, όπως τα ζώα, τα βρέφη ή οι τρελλοί και εκείνος που λίγο ή πολύ ζει σαν τα ζώα. Το αληθινό ήθος, είτε καλό είναι είτε κακό, αρχίζει όταν η λογική ενός ανθρώπου ωριμάζει και μπορεί να διακρίνει μεταξύ καλού και κακού και του βαθμού κακίας και καλωσύνης και όταν αρχίζει να δυσανασχετεί όταν χάνει την ευκαιρία για να κάνει καλό και η συνείδηση του τον ενοχλεί όταν έχει κάνει κάποιο κακό. Αυτό είναι το δεύτερο στάδιο της ζωής του, το οποίο έχει καθορισθεί από το Ιερό Κοράνι, ως ο εαυτός που αποδοκιμάζει. Πρέπει όμως να θυμάμαστε ότι μία απλή επίπληξη δεν αρκεί για να οδηγηθεί ένας βάρβαρος στο επίπεδο του εαυτού που αποδοκιμάζει. Πρέπει να συνειδητοποιήσει την ύπαρξη του Θεού σε σημείο που να μην θεωρεί την δική του δημιουργία σαν να είναι χωρίς προορισμό και ώστε η κατανόηση του για τα Θεία να γίνει το ερέθισμα για τις αληθινές ηθικές αρετές του. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο Παντοδύναμος Θεός έχει προσελκύσει την προσοχή στην ανάγκη κατανόησης για τα Θεία και έχει επιβεβαιώσει τον άνθρωπο ότι κάθε πράξη και κάθε ηθική αρχή παράγει μία συνέπεια η οποία φέρνει την πνευματική ανακούφιση ή τον πνευματικό πόνο σ'αυτή τη ζωή, και η οποία θα εκδηλωθεί καθαρά μετά θάνατο. Εν συντομία, στο στάδιο του εαυτού που αποδοκιμάζει, τόση λογική, κατανόηση και ευσυνειδησία έχουν παραχωριθεί στον άνθρωπο, που αυτοαποδοκιμάζεται για το κακό που έκανε και ανυπομονεί να φερθεί με καλωσύνη. Αυτό είναι το στάδιο στο οποίο ένας άνθρωπος αποκτά υψηλές ηθικές αρετές.

Η Διάκριση μεταξύ Χαλκ (δημιουργία) και Χούλκ (ήθος)

Χάλκ υποννοεί φυσιολογική γέννηση και Χούλκ υποννοεί εσωτερική γέννηση. Επειδή η εσωτερική γέννηση φτάνει στην τελειότητα με την ανάπτυξη της ηθικής και όχι απλώς με την άσκηση, των φυσικών ερεθισμάτων, Χούλκ σημαίνει ηθικές αρετές και όχι φυσικά ερεθίσματα. Πρέπει να επισημανθεί ότι η κοινή γνώμη, ότι ήθος σημαίνει απλώς πραότητα, ευγένεια και μετριοφροσύνη είναι τελείως λανθασμένη. Η αλήθεια είναι ότι σχετικά με κάθε σωματική πράξη υπάρχει

μία εσωτερική ιδιότης η οποία είναι ήθική: παραδείγματος χάρη, τα μάτια ενός ανθρώπου δακρύζουν και σε σχέση μ'αυτήν την πράξη υπάρχει μία εσωτερική ιδιότης η οποία ονομάζεται τρυφερότης και η οποία παίρνει το χαρακτηριστικό της ηθικής αρετής όταν, υπό τον έλεγχο της λογικής, ασκείται στην κατάλληλη περίπτωση. Με τον ίδιο τρόπο, ένας άνθρωπος υπερασπίζει τον εαυτό του με τα χέρια του εναντίον επίθεσης κάποιου εχθρού και σε σχέση με αυτή την πράξη υπάρχει μία εσωτερική ιδιότης που λέγεται γενναιότης. Όταν αυτή η ιδιότης ασκείται σε κατάλληλη περίπτωση και σε κατάλληλη ευκαιρία ονομάζεται ηθική αρετή.

Ομοίως, μερικές φορές ο άνθρωπος επιδιώκει ν'απαλλάξει τους καταπιεσμένους από τον ζυγό των τυράννων των, ή επιθυμεί να φροντίσει τους φτωχούς και τους πεινασμένους, ή επιδιώκει να υπηρετήσει τους συνανθρώπους του με κάποιον άλλον τρόπο και σε σχέση με τέτοιες πράξεις, υπάρχει μία εσωτερική αρετή που χαρακτηρίζεται ως έλεος. Μερικές φορές, ένας άνθρωπος τιμωρεί έναν κακοποιό και σχετικά μ'αυτήν την πράξη υπάρχει μία εσωτερική ιδιότης που ονομάζεται απόδοση δικαιοσύνης. Καμιά φορά ένας άνθρωπος δεν θέλει να επιτεθεί εναντίον κάποιου άλλου που του επιτίθεται και αποφεύγει να λάβει μέτρα εναντίον ενός κακοποιού και σχετικά μ'αυτό υπάρχει μία ιδιότης που λέγεται αυτοσυγκράτηση ή αντοχή. Άλλες φορές πάλι ένας άνθρωπος δουλεύει με τα χέρια του ή με τα πόδια του ή χρησιμοποιεί το μυαλό του και τη διάνοια του ή τα πλούτη του γιά να βελτιώσει τη ζωή των συνανθρώπων του και σχετικά μ'αυτό υπάρχει μία εσωτερική ιδιότης που λέγεται καλωσύνη. Έτσι, όταν ένας άνθρωπος ασκεί όλες αυτές τις ιδιότητες, στις κατάλληλες ευκαιρίες και στις κατάλληλες περιστάσεις τους, αυτές ονομάζονται ηθικές αρετές. Ο Θεός ο Δοξασμένος απευθύνθηκε προς τον Ιερό Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ αυτού, με τα εξής λόγια:

إِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ - (القلم، ٥)

Εσύ βεβαιότατα κατέχεις εξαιρετικές ηθικές αρετές (68:5)

Αυτό σημαίνει ότι όλες οι ηθικές αρετές, όπως η καλωσύνη, το θάρρος, η δικαιοσύνη, το έλεος, η γενναιοδωρία η ειλικρίνεια, η υψηλοφροσύνη ήταν συγκεντρωμένες στο πρόσωπο του Ιερού Προφήτη. Με λίγα λόγια, όλες οι φυσικές αρετές του ανθρώπου, όπως η ευγένεια, η μετριοφροσύνη, η εντιμότης, η καλωσύνη, η ζήλεια, η σταθερότης, η αγνότης, η ευλάβεια, η δικαιοφροσύνη, η συμπαράσταση, η γενναιότης, η γενναιοδωρία, η υπομονη η αντοχή, η φιλάνθρωπία, η είλικρίνεια, η πίστη κλπ. όταν εκδηλώνονται στις κατάλληλες περιστάσεις με την καθοδήγηση της λογικής και του συλλογισμού κρίνονται όλες, ως ηθικές αρετές. Στην πραγματικότητα, αυτές είναι οι φυσικές καταστάσεις και τάσεις του ανθρώπου και

θεωρούνται ηθικές αρετές όταν ασκούνται σκοπίμως, σε κατάλληλες περιστάσεις. Είναι ένα φυσικό χαρακτηριστικό του ανθρώπου να επιθυμεί την πρόοδο και γι αυτό, όταν ακολουθεί μιά αληθινή θρησκεία, και διατηρεί καλές σχέσεις και υποτάσσεται σε καλά διδάγματα, μεταβάλλει τα φυσικά του ερεθίσματα σε ηθικές αρετές. Κανένα άλλο έμψυχο ον δεν έχει προικισθεί μ'αυτό το χαρακτηριστικό.

Οι Φυσικές Καταστάσεις του Ανθρώπου

Τώρα θα προχωρήσουμε στην ανάπτυξη των τριών αναμορφώσεων οι οποίες διδάσκονται κατ' επανάληψη στο Ιερό Κοράνι και που είναι σχετικές με τη φυσική κατάσταση του ανθρώπου. Αυτή η αναμόρφωση είναι σχετική με όσα αναγνωρίζονται ως καλοί τρόποι, δηλαδή, τον κώδικα που ρυθμίζει τις φυσικές συνήθειες των βαρβάρων σε ότι αφορά το φαγητό, το ποτό, τον γάμο κλη και τους τοποθετεί σ'ένα σωστό επίπεδο κοινωνικών αξιών και τους λυτρώνει από μία κτηνώδη ύπαρξη. Σχετικά μ'αυτό το θέμα, το Ιερό Κοράνι ορίζει:

حَرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ وَ
خَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ وَأُمَّهَاتُكُمُ الَّتِي
أَرْضَعْتُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ مِنَ الرِّضَاعَةِ وَأُمَّهَاتُ نِسَائِكُمْ
وَرَبَائِبُكُمُ الَّتِي فِي حُجُورِكُمْ مِنْ نِسَائِكُمُ الَّتِي دَخَلْتُمْ
بِهِنَّ نِيفَانَ لَمْ تَكُونُوا دَخَلْتُمْ بِهِنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
وَحَلَائِلُ أَبْنَائِكُمُ الَّذِينَ مِنْ أَصْلَابِكُمْ وَأَنْ تَجْمَعُوا
بَيْنَ الْأُخْتَيْنِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ (النساء: ٢٤)
لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرِهَاءَ (النساء: ٢٠)
وَلَا تَنْكِحُوا مَا نَكَهَ آبَاؤُكُمْ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا
قَدْ سَلَفَ - (النساء: ٢٣)
أَحِلَّ لَكُمْ الْفَاحِشَةُ وَالْمُخَصَّنَةُ مِنْ

الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتِ مِنَ الَّذِينَ أُذْتُوا الْكِتَابِ مِنْ
 قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْنَهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرِ
 مُسْفِحِينَ وَلَا مَتَّخِذِينَ أَخْدَانٍ - (المائدة: ٧)
 وَلَا تَقْتُلُوا أَنْفُسَكُمْ - (النساء: ٣٠)
 وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ - (الانعام: ١٥٢)
 لَا تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ بُيُوتِكُمْ حَتَّى تَسْتَأْذِنُوا وَتَسَلِّمُوا
 عَلَى أَهْلِهَا - فَإِنْ لَمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا
 تَدْخُلُوهَا حَتَّى يُؤْذَنَ لَكُمْ ۚ وَإِنْ قِيلَ لَكُمْ ارْجِعُوا
 فَارْجِعُوا هُوَ أَزْكَى لَكُمْ - (التور: ٢٨-٢٩)
 وَأَتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَابِهَا - (البقرة: ١٩٠)
 وَإِذَا حَيَّيْتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا
 أَوْ رُدُّوهَا - (النساء: ٨٤)
 إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَامُ
 رِجْسٌ مِنَ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ - (المائدة: ٩١)
 حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أَلْيَتُهُ وَالْدَّمُ وَلَحْمُ الْخِزْيِيرِ وَمَا أُهِلَّ
 لِغَيْرِ اللَّهِ بِهِ وَالْمُنْخَفَةُ وَالْمَوْتُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَّةُ وَالنَّطِيئَةُ
 وَمَا أَكَلَ السَّبُعُ وَمَا دُبِحَ عَلَى النَّصَبِ - (المائدة: ٤)
 يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أَحَلَّ لَكُمْ قُلْ أَحَلَّ لَكُمْ الطَّيِّبَاتُ - (المائدة: ٥)
 إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَانْفَحُوا

وَإِذَا قِيلَ انشُرُوا فَيَنْشُرُوا - (المجادلة: ١٢)
 كُنُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا - (الاعراف: ٣٢)
 وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا - (الاحزاب: ٤١)
 وَتِيَابِكَ فَطَهِّرْ - وَالرَّجْزَ فَاهْبِطْ - (المدثر: ٥-٦)
 وَاقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْصُصْ مِنْ صَوْتِكَ - (لقمان: ٢٠)
 تَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَى - (البقرة: ١٩٨)
 وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا - (المائدة: ٤)
 وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلْسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ - (التوريت: ٣٠)
 وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَفْسِطُوا فِي الْيَمْنَى فَاَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ
 مِنَ النِّسَاءِ مِثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبْعَ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا
 فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ذَلِكَ أَذَىٰ أَلَّا تَعْلَمُوا -
 وَأَتُوا النِّسَاءَ صِدُقْتِهِنَّ فِحْلَةً - (النساء: ٤: ٥)

Σας απαγορεύονται οι μητέρες σας, οι κόρες σας, οι αδελφές σας και οι αδελφές των πατέρων σας και των μητέρων σας καί οι κόρες των αδελφών σας, οι μητρυές σας οι θετές αδελφές σας, οι μητέρες των γυναικών σας, οι θετές κόρες σας, που είναι κόρες των γυναικών με τις οποίες συνουσιαστήκατε, αλλά εάν δεν υπήρξε συνουσία δεν θα θεωρηθεί αμάρτημα δικό σας, και οι σύζυγοι των γιών σας από τα σπλάχνα σας. Απαγορεύεται επίσης να παντρευτείτε δύο αδελφές: αλλά ότι έγινε, έγινε. Βέβαια ο Αλλάχ είναι πολύ Επιεικής και Πάντα Ευσπλαχνικός (4:24).

Είναι παράνομο να κληρονομείτε από γυναίκες, χωρίς τη θελησή τους (4:20).

Είναι παράνομο να παντρευτείτε με γυναίκες με τις οποίες είχαν παντρευτεί οι πατέρες σας, εκτός από τις περιπτώσεις που αυτό συνέβει στο παρελθόν (4:23).

Νόμιμες γιά σας είναι οι αγνές και θρήσκιες γυναίκες και οι αγνές γυναίκες οι οποίες έλαβαν το Βιβλίο πριν από σας και κάνετε προικοσύμφωνο γιά έγκυρο γάμο μαζί τους χωρίς να δημιουργείτε εξώγαμες σχέσεις και να παίρνετε κρυφούς εραστές. (5:6). Στην εποχή της αμάθειας, ορισμένοι Αραβες που ήταν άτεκνοι, επέτρεπαν στις γυναίκες τους να συνουσιασθούν με άλλους άνδρες με τον σκοπό την τεκνοποίηση. Το Ιερό Κοράνι απαγόρευσε την εξάσκηση αυτής της συνήθειας. Η έκφραση κρυφοί εραστές αναφέρεται σ'αυτή τη συνήθεια. Τότε έχει λεχθεί: Μην καταστρέφετε τους εαυτούς σας (4:30): και μην φονεύετε τους απογόνους σας (6:152). Μην εισέρχεσθε στα σπίτια άλλων, εκτός από τα δικά σας, ελεύθερα όπως οι βάρβαροι, μέχρις ότου σας παραχωρηθεί άδεια και τότε εισέλθετε χαιρετείτε τους οικείους με τον χαιρετισμό ειρήνης.

Εαν κανείς δεν είναι μέσα, τότε μην εισέρχεσθε καθ'όσον δεν σας δίνεται η άδεια. Αν οι οικείοι σας πουν να φύγετε τότε αποχωρείστε (24:28-29).

Μην μπαίνετε σε σπίτια σκαρφαλώνοντας τα τείχη τους: μπειτέ από την πόρτα (2:190). Όταν σας χαιρετούν με έναν χαιρετισμό απαντείστε μ'έναν καλύτερο χαιρετισμό. Τα ποτά, τα τυχερά παιχνίδια, τα είδωλα καί η εξάσκηση με τα βέλη, δεν είναι άλλο από αποτροπιασμοί και τεχνάσματα του Σατανά. Ετσι αποφύγετε τελείως το κάθε ένα απ'αυτά (5:91).

Απαγορεύεται η κατανάλωση σάρκας ψόφιου ζώου το αίμα και το χοιρινό κρέας: επίσης οι σάρκες που έχουν αφιερωθεί σε άλλον (θεό) εκτός από τον Αλλάχ καθώς και οι σάρκες, των ζωντανών που στραγγαλίστηκαν ή ξυλοκοπήθηκαν μέχρι θανάτου, ή σκοτώθηκαν πέφτοντας ή ξεκοιλιάστηκαν και τις σάρκες τους καταβρόχθησαν τα άγρια ζώα και οι σάρκες ζώου που σφάχτηκε σε βωμό, διότι όλες αυτές οι σάρκες θεωρούνται ψοφίμια. (5:4). Αν σε ρωτήσουν τι τους επιτρέπεται πες τους. Όλα εκείνα που είναι καλά σας επιτρέπονται (5:5). Αποφύγετε τα ψοφίμια ή ότι μοιάζει με ψοφίμι ή είναι ακάθαρμο.

Όταν σας ζητήσουν να κάνετε χώρο στις συγκεντρώσεις σας γιά άλλους, σπεύσετε ν'ανοίξετε χώρο γιά να καθήσουν και άλλοι: και όταν σας ζητήσουν να σηκωθείτε, τότε σηκωθείτε χωρίς να καθυστερείτε (58:12). Φάτε όλα όσα είναι νόμιμα και υγιή όπως το κρέας, τα λαχανικά, τα όσπρια κλπ. μην είστε όμως υπερβολικοί σε τίποτα (7:32). Μην μιλάτε άσκοπα αλλά με ευστοχία (33:71).

Διατηρήστε την περιβολή σας καθαρή όπως και τα σώματα σας, τους δρόμους σας και τους χώρους όπου κάθεστε. Πλένεσθε συχνά και καλλιεργείτε τη συνήθεια να διατηρείτε τα σπίτια σας καθαρά και νοικοκυρεμένα (74:5-6).

Χαμηλώστε τη φωνή σας και μη μιλάτε δυνατά ούτε ψιθυριστά,

έκτός όταν είναι απαραίτητο. Βαδίζετε με βήμα κανονικό, ούτε πολύ γρήγορα, ούτε πολύ αργά (31:20).

Όταν φεύγετε σε ταξείδι κάντε όλες τις προετοιμασιές και πάρτε τις απαραίτητες προμήθειες για να μη χρειασθεί να ζητιανέψετε (2:198); Όταν συνουσιάζεσθε με τις συζύγους σας πλένεσθε για να καθαρισθήτε.

Όταν τρώτε, μοιραστείτε την τροφή σας με όποιον σας τη ζητήσει καθώς επίσης και με τα σκυλιά, άλλα ζώα και με τα πτηνά (51:20).

Δεν πειράζει αν παντρευτείτε κοπέλλες ορφανές που βρίσκονται κάτω από την προστασία σας αλλά αν νομίζετε ότι δεν θα μπορέσετε να τους φερθείτε με δικαιοσύνη διότι είναι ορφανές τότε παντρευτείτε γυναίκες που έχουν γονείς και συγγενείς που θα τις προστατέψουν, που θα σας σεβαστούν και με τις οποίες θα είστε προσεκτικοί. Μπορείτε να παντρευτείτε δύο ή τρεις και τέσσερις γυναίκες, αρκεί να φέρεστε δίκαια με όλες. Αν όμως αισθάνεσθε ότι δεν θα μπορέσετε να είστε δίκαιοι μαζί τους, τότε παντρευτείτε μόνο μία, ακόμη και αν αισθάνεσθε την ανάγκη περισσοτέρων. Ο περιορισμός των τεσσάρων γυναικών έχει επιβληθεί για την περίπτωση στην οποία θα θέλατε να παντρευτείτε μεγαλύτερο αριθμό γυναικών, που θα ανήρχετο και σε εκατοντάδες σύμφωνα με την παλιά σας συνήθεια και για να μην υποκύψετε σε παράνομες απολαύσεις. Δώστε στις γυναίκες σας την προίκα τους εκουσίως (4:4-5).

Αυτή είναι η πρώτη αναμόρφωση του Ιερού Κορανίου, κατά την οποία ο άνθρωπος ανέρχεται, από την φυσική του κατάσταση και τη βάρβαρη συμπεριφορά, στο επίπεδο πολιτισμένου κοινωνικού ατόμου. Σ'αυτά τα διδάγματα δεν γίνεται λόγος για ανώτερες ήθικες αρετές. Ασχολούνται μόνο με την στοιχειώδη συμπεριφορά του ανθρώπου. Αυτά τα διδάγματα ήταν απαραίτητα διότι οι άνθρωποι, για την αναμόρφωση των όποιων εστάλη ο Ιερός Προφήτης, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ αυτού, βρίσκονταν σε μία κατάσταση άκρας βαρβαρότητας και ήταν απαραίτητο να διδαχθούν τους στοιχειώδεις κανόνες κοινωνικής συμπεριφοράς.

ΓΙΑΤΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ ΤΟ ΧΟΙΡΙΝΟ ΚΡΕΑΣ

Το ένα πράγμα το οποίο πρέπει να ληφθεί υπ όψιν, όσον αφορά το θέμα αυτό, είναι ότι ακόμα και το όνομα αυτού του ζώου, επισημαίνει τα αίτια για τα οποία ο Θεός απαγόρευσε την κατανάλωση της σάρκας του. Η λέξη χοίρος στα Αραβικά είναι *χινζήρ* η οποία (λέξη) αποτελείται από το *χάνζ* και το *Αρα* το οποίο σημαίνει: το βλέπω πολύ χαλασμένο. Έτσι ακόμα και το όνομα που ο Θεός έδωσε από την αρχή σ' αυτό το ζώο, επισημαίνει την ακαθαριότητά του. Πρόκειται για μία περιέργη σύμπτωση διότι στην Χίντι γλώσσα αυτό το ζώο ονομάζεται Σουάρ η οποία (λέξη) είναι σύνθεση από το Σου και Αρα. Και αυτό σημαίνει: το βλέπω πολύ χαλασμένο. Δεν θα έπρεπε να προκαλέσει έκπληξη ότι η Αραβική λέξη Σου εισχώρησε στην Χίντι γλώσσα. Έχουμε αποδείξει στο βιβλίο μας, Μινανούρ Ραχμάν, ότι η Αραβική γλώσσα είναι μητέρα όλων των γλωσσών και ότι υπάρχουν πολλές Αραβικές λέξεις σε όλες τις γλώσσες. Έτσι Σου είναι μία Αραβική λέξη και η αντίστοιχη λέξη στην Χίντι γλώσσα είναι *μπάντ*. Αυτό το ζώο ονομάζεται επίσης *μπαντ* στην γλώσσα Χίντι. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι την εποχή που η Αραβική γλώσσα ήταν η παγκόσμια γλώσσα αυτό το ζώο, σ' αυτήν τη χώρα, ήταν γνωστό με την Αραβική του ονομασία η οποία ήταν συνώνυμη με το *Χινζήρ* και εξακολουθεί (να φέρει αυτό το όνομα) μέχρι σήμερα. Δεν είναι απίθανο να έχει υποστεί, η λέξη αυτή, κάποια αλλοίωση στη Σανσκριτική γλώσσα, αλλά η πραγματική λέξη είναι Χινζήρ η οποία προκηρύττει την έννοια της. Δεν είναι ανάγκη να καταπιαστούμε με μία λεπτομερή περιγραφή της ακαθαρσίας του ζώου αυτού. Καθένας ξέρει ότι τρέφεται με ακαθαρσίες και ότι είναι τελειώς αναίσχυντο. Έτσι, τα αίτια απαγόρευσης της κατανάλωσης της σάρκας του είναι φανερά καθώς με το νόμο της φύσης, η σάρκα του θα είχε δυσμενείς επιδράσεις και στο σώμα και στην ψυχή αυτού που θα την έτρωγε. Όπως έχουμε ήδη αποδείξει, η τροφή επιδρά στην ψυχή του ανθρώπου και δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η σάρκα ενός τόσο βρωμερού ζώου θα είναι επίσης βρωμερή. Ακόμα και πριν από το Ισλάμ οι Έλληνες ιατροί είχαν αποφανθεί εναντίον της σάρκας αυτού του ζώου λέγοντας ότι ελαττώνει το χάρισμα μετριοφροσύνης και ότι προκαλεί έλλειψη ντροπής. Ο Ισλαμικός νόμος, απαγορεύει επίσης, την κατανάλωση θνησιμαίων, για τους ιδίους λόγους: αυτό σημαίνει ότι επιδρούν δυσμενώς στις ηθικές αρετές και βλάπτουν τη σωματική υγεία. Το αίμα ενός ζώου που

έχει στραγγαλισθεί ή που έχει ξυλοκοπηθεί μέχρι θανάτου, μένει μέσα στο σώμα του νεκρού ζώου και όλα αυτά θεωρούνται θνησιμαία. Είναι φανερό ότι το αίμα ενός τέτοιου ζώου μολύνεται γρήγορα και ότι μολύνει και τη σάρκα του. Έχει διαπιστωθεί σε πρόσφατες μελέτες ότι τα μικρόβια μολυσμένου αίματος απλώνονται στις σάρκες του νεκρού ζώου και προκαλούν δηλητηρίαση.

Η Ηθική Κατάσταση του Ανθρώπου

Η δεύτερη φάση της Κορανικής αναμόρφωσης είναι η ρύθμιση των φυσικών καταστάσεων με τρόπο, ώστε αυτές να μεταβάλλονται σε υψηλές ηθικές αρετές. Αυτό είναι ένα τεράστιο θέμα. Αν το παρουσιάζαμε λεπτομερώς, αυτή η μελέτη θα ήταν τόσο μακροσκελής που ούτε το εν δέκατον αυτής δεν θα μπορούσε ν'αναγνωσθεί στον καθιερωμένο χρόνο. Γι αυτό, οφείλουμε να περιοριστούμε στην παρουσίαση ορισμένων μόνο ηθικών αρετών, με παραδείγματα. Οι ηθικές αρετές διαιρούνται σε δύο κεφάλαια. Πρώτα, σ'εκείνες τις ηθικές αρετές που καθιστούν τον άνθρωπο ικανό ν'απαλλαχθεί από την ακολασία και δεύτερο, σ'εκείνες που τον καθιστούν ικανό να κάνει το καλό. Η απαλλαγή από την ακολασία περιλαμβάνει εκείνες τις αρετές με τις οποίες ο άνθρωπος προσπαθεί να μην βλάψει την ιδιοκτησία, την τιμή ή την ζωή των συνανθρώπων του με την γλώσσα του ή τα χέρια του, τα μάτια του ή με οποιοδήποτε άλλο μέσον και δεν προμελετάει να του κάνει κακό. Η πράξη του καλού περιλαμβάνει όλες εκείνες τις ηθικές αρετές με τις οποίες ο άνθρωπος προσπαθεί να ευεργετήσει τον συνάνθρωπό του σχετικά με την ιδιοκτησία του ή την τιμή του, με την ομιλία του, τα χέρια του, με τις γνώσεις του ή με οποιοδήποτε άλλο μέσον, ή αποφασίζει να φανερώσει την ενδοξότητα ή εντιμότητά του ή παραβλέπει κάποιο κακό που είχε γίνει στον ίδιο κι έτσι, ευεργετεί τον διαπράξαντα το κακό, απαλλάσσοντάς τον από σωματικό πόνο ή οικονομική επιβάρυνση, ή του επιβάλλει μιά τιμωρία για το κακό (που του έκανε) που στην πραγματικότητα είναι έλεος για τον κακοποιό.

Οι Ηθικές Αρετές που έχουν Σχέση με την Απαλλαγή από την Ακολασία

Οι ηθικές αρετές, τις οποίες έχει καθορίσει ο αληθινός Δημιουργός, για την απαλλαγή από την ακολασία είναι γνωστές με τέσσερα ονόματα στην Αραβική (γλώσσα), η οποία έχει ένα συγκεκριμένο όνομα για όλες τις ανθρώπινες έννοιες, τη συμπεριφορά και τα ήθη.

Η πρώτη απ αυτές τις ηθικές αρετές ονομάζεται *Ihthan* (Ιχθάν), αυτό

σημαίνει, αγνότης. Αυτή η έκφραση υπονοεί την αρετή που έχει σχέση με την ικανότητα τεκνοποίησης ανδρών και γυναικών. Αγνοί μπορούν να ονομασθούν εκείνοι οι άνδρες και γυναίκες που δεν λαμβάνουν μέρος σε παράνομες σεξουαλικές σχέσεις και σε άλλες παρόμοιες πράξεις, συνέπεια των οποίων είναι η ατίμωση και ο εξευτελισμός και για τα δύο πρόσωπα σ' αυτόν τον κόσμο και τιμωρία μετά θάνατο, καθώς και η ατίμωση και σοβαρές συμφορές για τους συγγενείς τους. Παραδείγματος χάρη όταν ένας άνθρωπος είναι ένοχος διότι πλησίασε την γυναίκα ενός άλλου (ανθρώπου) και μολονότι δεν προχώρησε ως την μοιχεία, εντούτοις έκανε της προκαταρκτικές πράξεις αυτής, ένας αυτοσεβούμενος σύζυγος θα ήταν υποχρεωμένος να χωρίσει τη γυναίκα του διότι αυτή έδειξε προθυμία και δέχτηκε τις προτάσεις του. Τα παιδιά τους δυστυχώς, θα πληγούν και αυτά. Ο σύζυγος θα υποχρεωθεί να υπομείνει την προσβολή εξ αιτίας της κακής διαγωγής ενός παληανθρώπου.

Πρέπει να υπενθυμήσουμε ότι η ηθική αρετή της αγνότητας θα έπαιζε το ρόλο της αν ο άνθρωπος που ήταν ικανός να μηχανοραφήσει την συγκεκριμένη αυτή πράξη ακολασίας, είχε δείξει αυτοσυγκράτηση και δεν είχε παραδοθεί στην απόλαυση αυτής της πράξης. Αν δεν έχει εκείνη την ικανότητα διότι είναι ανήλικος ή ανίκανος ή είναι ευνούχος ή έχει φτάσει σε άκρως προχωρημένη ηλικία, δεν μπορούμε να του αναγνωρίσουμε την ηθική αρετή της αγνότητας. Βρίσκεται σε μία φυσική κατάσταση αγνότητας αλλά όπως αναφέραμε κατ' επανάληψη οι φυσικές καταστάσεις δεν μπορούν ν' αναγνωρισθούν σαν ηθικές αρετές. Γίνονται ηθικές αρετές όταν ασκούνται ή γίνονται ικανές προς εξάσκηση στις κατάλληλες ευκαιρίες κάτω από τον έλεγχο της λογικής. Γι αυτό το λόγο οι ανήλικοι, οι ανίκανοι και αυτοί που στερούνται κατά κάποιο τρόπο από τις σεξουαλικές τους ικανότητες δεν μπορούν ν' αναγνωρισθούν ως ηθικώς ενάρετοι, μολονότι φαινομενικά, ζουν μία αγνή ζωή. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις η αγνότης τους είναι μία φυσική κατάσταση. Καθώς αυτή η ανηθικότητα και οι προκαταρκτικές αυτής της πράξης μπορούν να ασκηθούν από άνδρες και από γυναίκες, το Ιερό Βιβλίο του Θεού παρέχει οδηγίες για τους άνδρες και για τις γυναίκες επάνω σ' αυτό το θέμα λέει:

قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا

فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَ لَهُمْ

وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ

أَبْصَارِهِنَّ وَ يَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ
 زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ خُمُرَهُنَّ
 عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ
 مَا يُخْفَيْنَ مِنْ زِينَتِهِنَّ وَتُوبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا
 أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ. (التور: ٣١-٣٢)

وَلَا تَقْرُبُوا الزَّيْنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا (٣٣)
 وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا. (التور: ٣٤)
 وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا
 ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ
 رِعَايَتِهَا. (الحديد: ٢٨)

Καθοδήγησε τους πιστούς άνδρες ν'αποφεύγουν να κυτάζουν τις γυναίκες πέραν των απαγορευμένων ορίων και τόσο φανερά ώστε να διεγείρονται σεξουαλικά καί γιά ν'αποκτήσουν τη συνήθεια να συγκρατούν τα βλέμματά τους. Θα έπρεπε να προφυλάγουν όλες τους τις αισθήσεις. Παραδείγματος χαρη δεν πρέπει να δίνουν προσοχή στις τραγουδιστές και γοητευτικές φωνές των γυναικών, πέρα από τα επιτρεπόμενα όρια και ούτε να δίνουν σημασία σε περιγραφές του κάλους των. Αυτός είναι ένας καλός τρόπος γιά να διατηρούν: την αγνότητα του βλέμματος και της καρδιάς τους. Με τον ίδιο τρόπο καθοδήγησε τις πιστές γυναίκες, ν'αποφεύγουν να κοιτάζουν τους άντρες περαν από τα επιτρεπόμενα όρια και να προφυλάγουν τα αυτιά τους γιά να μην ακούν τις παθητικές φωνές των ανδρών. Πρέπει να καλύπτουν τα κάλη τους και να μην τα αποκαλύπτουν σε κανέναν, πέρα από τα όρια που επιτρέπονται. Οφείλουν να σκεπάζονται περιτυλίγοντας το πέπλο τους γύρω από το στήθος τους και μ'αυτόν τον τρόπο να καλύπτουν το κεφάλι, τ'αυτιά και τους κροτάφους τους. Δεν πρέπει να βαδίζουν χτυπόντας τα πόδια τους στο πάτωμα, όπως οι χορεύτριες. Αυτές είναι καθοδηγήσεις που μπορούν να τις προφυλάξουν από το ηθικό παραπάτημα (24:31-32). Η δεύτερη μέθοδος είναι

να στραφούν προς τον Θεό και να Τον ικετεύσουν να τις φυλάει από τα παραπατήματα και τα παραπτώματα. Μία άλλη καθοδήγηση είναι: Μην πλησιάζεις την μοιχεία (17:33). Αυτό σημαίνει ότι όλες οι περιστάσεις, που θα μπορούσαν να υποδαυλίσουν τον νου προς αυτήν την κατεύθυνση πρέπει ν'αποφευχθούν όπως πρέπει ν'αποφευχθούν και όλοι οι δρόμοι που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σ'αυτήν την ανήθικη πράξη. Αυτός που κάνει μιά τέτοια ανηθικότητα φέρνει την διαφθορά του στον ανώτατο βαθμό. Ο δρόμος προς την μοιχεία είναι ένας κολασμένος δρόμος διότι θέττει εμπόδια στην πρόοδο και βλάπτει, σε υπερβολικό βαθμό την επίτευξη του προορισμού της ζωής. Οσοι αδυνατούν να βρουν τα μέσα γιά να παντρευτούν, οφείλουν να διατηρηθούν αγνοί υιοθετώντας άλλα μέσα (24:34): παραδείγματος χάρη, τη νηστεία, την δίαιτα, ή την εξάσκηση.

Καμιά φορά οι άνθρωποι ασπάζονται την άγαμο ζωή ή ευνουχίζονται και ακολουθούν την μοναστική ζωή. Ο Θεός δεν έχει υποδείξει τον μοναχισμό (ως τρόπο ζωής) και αυτός είναι ο λόγος που αυτοί που τον υιοθετούν αποδεικνύονται ανίκανοι να συμμορφωθούν με την πειθαρχία που απαιτεί (57:28). Αυτή είναι μία ένδειξη ότι αν η άγαμη ζωή και ο μοναχισμός είχαν επιβληθεί από τον Θεό, ο καθένας θα ήταν υποχρεωμένος να υιοθετήσει την πειθαρχία αυτής της ζωής, στη οποία περίπτωση η ανθρωπότης θα είχε βρει το τέλος της, προ πολλού. Επίσης, αν η αγνότης έπρεπε να διατηρηθεί μέσω του ευνουχισμού ή άλλης παρόμοιας μεθόδου, αυτό θα προκαλούσε επίκριση του Θεού ο Οποίος έδωσε αυτήν την ικανότητα (τεκνοποίησης) στον άνθρωπο. Εξ άλλου η επαξίωση εξαρτάται από τον περιορισμό της εξάσκησης μιάς ικανότητας σε εσφαλμένη περίσταση, από φόβο στον Θεό, και έτσι, η εύνοια που εξασφαλίζεται όταν εξασκείται σωστά, είναι διπλή. Καταστρέφοντας αυτήν του την ικανότητα ο άνθρωπος θα εστερείτο και από τις δύο εύνοιες. Το πλεονέκτημα εξαρτάται από την ύπαρξη της ικανότητας και την σωστή ρύθμιση αυτής. Τι πλεονέκτημα θα μπορούσε να είχε ένας άνθρωπος που έχει χάσει εκείνη την ικανότητα και που είναι σαν ένα παιδί; Αξίζει σ'ένα παιδί ο έπαινος επειδή είναι παρθένο;

ΠΕΝΤΕ ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΕΛΓΕΙΑ

Σ'αυτούς τους στίχους, ο Παντοδύναμος Θεός, όχι μόνο έχει προσφέρει άριστα διδάγματα για την επίτευξη της αρετής της αγνότητας, αλλά έχει προτείνει και πέντε θεραπείες για την ασέλγεια. Αυτές είναι· ν'αποφεύγουν τα μάτια να βλέπουν αυτούς που είναι έξω από τα επιτρεπόμενα όρια· ν'αποφεύγουν τ'αυτιά ν'ακούν τις φωνές τους και περιγραφές του κάλους τους· ν'αποφεύγονται οι εύκαιρίες που θα παρείχαν κίνητρα γι αυτήν την ασέλγεια· και η εφαρμογή αυτοελέγχου κατά την περίοδο του άγαμου βίου, με τη νηστεία τήν δίαιτα κλπ.

Μπορούμε να ισχυρισθούμε, με πεποίθηση, ότι αυτό το εξαιρετικό δίδαγμα, με όλα του τα επινοήματα, και το οποίο αναφέρεται στο Ιερό Κοράνι, είναι αποκλειστικό χαρακτηριστικό του Ισλάμ. Πρέπει να λάβουμε υπ όψιν, ότι η φυσική κατάσταση του ανθρώπου, η οποία είναι και η πηγή των παθών του και από την οποία δεν μπορεί ν'απαλλαγεί χωρίς μία ολοκληρωτική αλλαγή του εαυτού του, είναι τέτοια ώστε, είναι σίγουρο ότι θα διεγερθεί, δηλαδή, με άλλα λόγια, θα βρεθεί σε κίνδυνο όταν θ'αντιμετωπίσει την περίσταση και την ευκαιρία για να παραδοθεί σ'αυτή την ασέλγεια. Γι αυτό το λόγο ο Παντοδύναμος Θεός μας δίδαξε να μην κοιτάζουμε τις γυναίκες ελεύθερα και πέρα από τα επιτρεπόμενα όρια και να μην ατενίζουμε τα κάλη τους και να μην προσέχουμε όλες τις κινήσεις τους στον χορό κλπ., αλλά να τις βλέπουμε με βλέμμα αγνό. Επίσης διδαχτήκαμε να μην ακούμε τα τραγούδια τους και να μη στήνουμε τ'αυτί μας σε αφηγήσεις που αφορούν τα κάλη τους, αλλά ν'ακούμε με αγνές προθέσεις. Μας έχει δώσει αυστηρές διαταγές να μην κοιτάζουμε τα κάλη τους είτε με αγνές προθέσεις είτε όχι και ούτε ν'ακούμε τις μελωδικές φωνές τους ή τις περιγραφές της ομορφιάς τους, είτε με αγνές προθέσεις είτε όχι. Έχουμε προσταχτεί να τ'αποφεύγουμε όλα αυτά, όπως πρέπει ν'αποφεύγουμε τα θνησιμαία, γιά να μην παραπατήσουμε. Είναι σχεδόν βέβαιο ότι το ελεύθερο βλέμμα μας θα γινόταν αιτία να παραπατήσουμε κάποτε. Καθώς ο Παντοδύναμος Θεός επιθυμεί τα μάτια μας, τις καρδιές μας και όλα τα άλλα μέλη (του σώματος) μας να εξακολουθούν να βρίσκονται σε κατάσταση αγνότητας, μας έδωσε αυτό το εξαιρετικό δίδαγμα. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα ανεξέλεγκτα βλέμματα μπορούν να γίνουν πηγή κινδύνου. Αν βάλουμε ένα κομμάτι ψωμί μπροστά σ'ένα πεινασμένο σκυλί θάταν ανόητο να ελπίσουμε ότι ο σκύλος δεν θα το πρόσεχε. Γι'αυτό, ο Παντοδύναμος

Θεός ήθελε, οι ανθρώπινες ικανότητες να μην βρουν εύκαιρίες για κρυφές διεγέρσεις και να μην αντιμετωπίσουν περιστάσεις που θα υποκινήσουν επικίνδυνες τάσεις.

Αυτή είναι η φιλοσοφία που βρίσκεται πίσω από τον Ισλαμικό διακανονισμό σχετικά με τη χρήση του πέπλου. Ο σκοπός του Βιβλίου του Θεού δεν είναι να κρατήσει τις γυναίκες σε απομόνωση, όπως οι φυλακισμένοι. Αυτή είναι γνώμη αυτών που δεν γνωρίζουν τις συνήθειες του Ισλάμ. Σκοπός αυτών των κανονισμών είναι ν'αποφύγουν τα βλέμματα ανδρών και γυναικών να περιφέρονται ελεύθερα και να εκθέτουν τα κάλλη τους διότι σ'αυτόν (τον περιορισμό) έγκειται το όφελος και για τους άνδρες και για τις γυναίκες. Θα υπενθυμήσουμε ότι ο περιορισμός της κατεύθυνσης του βλέμματος μόνο προς εκείνα που επιτρέπονται, στην Αραβική γλώσσα περιγράφεται με την έκφραση *ghadde basar* (γκαντέ μπαζάρ), η οποία είναι η έκφραση που χρησιμοποιείται στο Ιερό Κοράνι σχετικά μ'αυτό το θέμα. Δεν αρμώζει σ'έναν άνθρωπο, ευσεβή και που θέλει να διατηρήσει την καρδιά του αγνή, ν'απευθύνει το βλέμμα του ελεύθερα και προς όλες τις κατευθύνσεις, όπως κάνουν τα ζώα. Είναι ανάγκη ένας τέτοιος άνθρωπος να εξασκίσει τη συνήθεια του *ghadde basar* (γκάντε μπαζάρ) στην κοινωνική του ζωή. Αυτή είναι μία εύλογημένη συνήθεια διά της οποίας οι φυσικές διεγέρσεις του ανθρώπου μπορούν να μεταβληθούν σε υψηλή ηθική αρετή χωρίς να έρχονται σε αντίθεση με τις κοινωνικές του ανάγκες. Αυτή είναι η αρετή που στο Ισλάμ λέγεται αγνότης.

Το δεύτερο προτέρημα στο θέμα της απόρριψης της ακολασίας είναι αυτό που είναι γνωστό ως τιμότης ή ακεραιότητα, δηλαδή, η αδιαλλαξία που αισθάνεται κανείς για την πρόκληση κακού σ'ένα συνάνθρωπό του αφαιρόντας την ιδιοκτησία του με άτιμο ή παράνομο τρόπο. Η ακεραιότητα είναι μία από τις φυσικές καταστάσεις του ανθρώπου. Αυτός είναι ο λόγος που ένα βρέφος το οποίο ακολουθεί τις φυσικές του τάσεις και που δεν έχει ακόμα αποκρυσταλώσει κακές συνήθειες, απεχθάνεται τόσο πολύ κάτι που δεν ανήκει σ'αυτό και μόνο με δυσκολία πείθεται να θηλάσει από μία παραμύνα. Αν αυτή δεν το παραλάβει όσο το βρέφος είναι ακόμα πολύ μικρό και δεν έχει αποκτήσει πλήρη συνείδηση, δυσκολεύεται πολύ να το θηλάσει. Εκ φύσεως το βρέφος διστάζει να θηλαστεί από άλλη γυναίκα εκτός από τη μητέρα του. Αυτός ο δισταγμός του, του δημιουργεί καμιά φορά προβλήματα και σε σπάνιες περιπτώσεις, το φέρνει στο χείλος του θανάτου. Ποιό είναι το μυστικό της απροθυμίας του; Αυτό συμβαίνει διότι από τη φύση του δεν θέλει ν'αφήσει τη μητέρα του και να στραφεί σε κάτι που ανήκει σε άλλον. Όταν συλλογιστούμε σοβαρά αυτή τη συνήθεια του βρεφούς αντιλαμβανόμαστε ότι η συνήθεια αυτή είναι στη ρίζα της εντιμότητας και της ακεραιότητας. Κανένας δεν

μπορεί να θεωρηθεί ενάρτεος και ακέραιος αν η καρδιά του δεν γεμίζει με αποστροφή και μίσος γιά την ιδιοκτησία κάποιου άλλου, όπως συμβαίνει μ'ένα βρέφος. Ένα βρέφος όμως δεν κάνει χρήση αυτής της συνήθειας πάντοτε στη σωστή εύκαιρία και συνεπώς κάνει μεγάλο κακό στον εαυτό του. Αυτή η συνήθειά του είναι απλώς μία φυσική κατάσταση την οποία επιδεικνύει ακουσίως και γι αυτό δεν μπορεί να θεωρηθεί σαν μια ηθική αρετή μολονότι αυτή βρίσκεται στις ρίζες της ηθικής αρετής της ακεραιότητας. Όπως ένα βρέφος δεν μπορεί να θεωρηθεί θρησκόληπτο και άξιο εμπιστοσύνης λόγω αυτής της συνήθειας του, έτσι κι ένας άνθρωπος που δεν ασκεί αυτή τη φυσική συνήθεια στην κατάλληλη ευκαιρία, δεν μπορεί να θεωρηθεί ενάρτεος.

Είναι πολύ δύσκολο να γίνει κανείς άξιος εμπιστοσύνης και ακέραιος. Αν ένας άνθρωπος δεν έχει όλα τα προσόντα της ακεραιότητας δεν μπορεί να αναγνωρισθεί σαν αληθινά έμπιστος ή τίμιος. Σχετικά μ'αυτό ο Παντοδύναμος Θεός μας έχει διδάξει τις διάφορες φάσεις της ακεραιότητας με τους ακόλουθους στίχους:

وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
تِيمَانًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ
قَوْلًا مَعْرُوفًا. وَابْتَلُوا يَتِيمًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ
فَإِنْ ائْتَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ
وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا وَمَنْ
كَانَ غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ
بِالْعَرُوفِ فَإِذَا دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهَدُوا
عَلَيْهِمْ. وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا. (النساء: ٧-١٠)
وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكَوْا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعْفًا
خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا.
إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا

يَا كَلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا أَوْ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا-

النساء : ۱۰-۱۱

Αν μεταξύ σας υπάρχει ένας άνθρωπος που έχει περιουσία και είναι ορφανός ή ανήλικος και είναι γνωστό ότι θα σπαταλούσε την περιουσία του λόγω έλλειψης γνώσεων θα πρέπει ν'αναλάβετε την διαχείριση της περιουσίας του και δεν θα πρέπει να του την παραδώσετε, καθώς όλο το εμπορικό σύστημα και (το σύστημα) της κοινωνικής προνοίας εξαρτώνται από την σωστή διαχείριση της περιουσίας. Από τα έσοδα της περιουσίας πρέπει να εξασφαλισθεί η συντήρηση του ιδιοκτήτη της και οφείλετε να τον εκπαιδεύσετε στη νομοθεσία αξιών, πράγμα που θα τον βοηθήσει ν'αναπτύξει τις γνώσεις του και θα του δώσει μιὰ σωστή διαπαιδαγώγηση γιά να μη παραμείνει αμαθής και άπειρος. Αν είναι γιός εμπόρου, θα πρέπει να εκπαιδευτεί στα επιχειρησιακά και εμπορικά επαγγέλματα και αν ο πατέρας του ήταν επιστήμων ή ασχολείτο με κάτι άλλο, θάπρεπε να εκπαιδευτεί σ'έναν σχετικό κλάδο. Εξετάστε τον, κατά καιρούς, γιά να εξακριβώσετε αν προοδεύει στα μαθήματά του. Όταν ενηλικιωθεί, δηλαδή όταν γίνει δεκαοκτώ ετών και νοιώθετε ότι το μυαλό του έχει ωριμάσει αρκετά γιά να φροντίσει την περιουσία του, παραδώστε την σ'αυτόν. Μην χειρίζεστε την περιουσία του σπάταλα όσον καιρό έχετε την ευθύνη της, σκεφτόμενοι ότι θα σας τήν πάρει όταν θα ενηλικιωθεί. Αν ο διαχειριστής της περιουσίας, είναι εύπορος δεν πρέπει να χρεώνει γιά τη διαχείρισή της. Αν όμως είναι φτωχός θα πρέπει ν'αμοιφθεί μ'ένα δίκαιο ποσό.

Το έθιμο μεταξύ Αράβων διαχειριστών περιουσίας ορφανών ήταν να χρησιμοποιούν το κεφάλαιο γιά το εμπόριο και τα έξοδα συντήρησης του ορφανού ν'αφαιρούνται από τα κέρδη του κεφαλαίου έτσι ώστε να μην εκμηδενίζεται το κεφάλαιο. Ο διαχειριστής παίρνει μιὰ δίκαιη αμοιβή γιά τη φροντίδα της περιουσίας. Αυτό είναι το σύστημα στο οποίο αναφέρονται αυτοί οι στίχοι. Τότε ελέχθη: 'Όταν παραδώσεις την περιουσία στον ιδιοκτήτη της πρέπει να το κάνεις παρουσία μαρτύρων (4:6-7). 'Όσοι από σας που είναι πιθανό ν'αφήσετε πίσω σας ανήλικα παιδιά δεν πρέπει ν'αφήσετε εντολές στη διαθήκη σας που θ'αδικήσουν τα παιδιά. Εκείνοι που κάνουν παράνομη κατάχρηση της περιουσίας ορφανών, καταβροχθίζουν μόνο πυρά και θα περικυκλωθούν από φλόγες (4:10-11). Πρέπει να παρατηρήσουμε πόσες πλευρές εντιμότητας και ακεραιότητας ο Παντοδύναμος Θεός έχει αναφέρει στους στίχους αυτούς.

Πραγματικά έντιμος είναι εκείνος ο άνθρωπος που έχει συνειδητο-

ποιήσει όλες αυτές τις πλευρές. Αν αυτό δεν γίνεται με πλήρη συνείδηση η αξιοπιστία του θα έκρυβε πολλές κρυφές πτυχές απάτης. Τότε η καθοδήγηση είναι:

وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ وَتُدْلُوا بِهَآ إِلَى

الْحَكَّامِ لِنَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ أَمْوَالِ النَّاسِ بِآلِدِهِمْ

وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ - (البقرة: 189)

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا. (النساء: 59)

إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَاسِرِينَ. (انفال: 59)

آزِفُوا الْكَيْلَ . . . . وَزِنُوا

بِالْقِسْطِ الْمُسْتَقِيمِ. وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ

وَلَا تَعْتَوُوا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ. (الشعراء: 182-184)

وَلَا تَبَدَّلُوا الْخَيْرَ بِالْطَّيِّبِ. (النساء: 3)

Μην καταβροχθίζετε τα υπάρχοντα αλλήλων με απάτες και με ψέματα και μην προσφέρετε την περιουσία σας για να δωροδοκήσετε τις αρχές ώστε ν'αποκτήσετε με παράνομο μέσα, μέρος της περιουσίας που ανήκει σε άλλους (2: 189). Παραδώστε τις πιστώσεις σ'αυτούς που τις δικαιούνται (4:59). Ο Αλλάχ δεν αγαπά αυτούς που είναι άτιμοι (8:59). Δώστε σωστά μέτρα όταν μετράτε και ζυγίστε με σωστή ζυγαριά (17:36). Μην δίνετε λειψά και μην πηγαينوέρχεστε δημιουργώντας αναταραχές στον τόπο (26: 184). Αυτό σημαίνει ότι δεν πρέπει να πηγαينوέρχεστε μέσα στη χώρα μέ ύπουλο σκοπό για να κλέψετε, να λεηλατήσετε ή ν'αφαιρέσετε χρήματα από τσεπες ή ν'αρπάξετε της ιδιοκτησίες άλλων με παράνομο τρόπο. Μην ανταλλάζετε φθαρμένα είδη με καλά πράγματα (4:3): δηλαδή όπως η κατάχρηση είναι μιά παρανομία έτσι είναι και η πώληση φθαρμένων αντικειμένων, όταν παρουσιάζονται σάν καλά και η ανταλλαγή φθαρμένων ειδών αντί καλών.

Σε όλους αυτούς τους στίχους ο Παντοδύναμος Θεός έχει παρουσιάσει όλες τις ατιμίες με πολύ εκτενή τρόπο χωρίς να παραλείψει καμία.

Δεν έχει απλώς απαγορέψει την κλοπή, φοβούμενος ότι ένας ανόητος άνθρωπος θα μπορούσε να πιστέψει ότι μολονότι η κλοπή απαγορεύεται, όλες οι άλλες μέθοδοι παράνομης απόκτησης περιουσίας επιτρέπονται. Η απαγόρευση όλων των παρανόμων μεθόδων εξασφάλισης περιουσίας, με τρόπο ευνόητο, είναι πραγματική σοφία. Με λίγα λόγια, αν ένας άνθρωπος δεν έχει την αρετή της ακεραιότητας με όλες της τις φάσεις, δεν θα θεωρηθεί τίμιος ακόμα και αν φέρεται με εντιμότητα σε ορισμένες περιπτώσεις. Αυτή θα ήταν μόνο η φυσική του κατάσταση, στερημένη από τη λογική διάκριση και την αληθινή ενόραση.

Η τρίτη ηθική αρετή στο θέμα απόρριψης της ακολασίας, στην Αραβική γλώσσα περιγράφεται ως *hudnah* (χούντνα) ή *haun* (χων), που σημαίνει, αποφεύγω να επιβάλλω σωματικό πόνο σε οποιονδήποτε και συμπεριφέρομαι με ειρηνικό τρόπο. Χωρίς αμφιβολία, η ειρηνοφιλία είναι μία υψηλή ηθική αρετή και είναι απαραίτητη στην ανθρωπότητα. Το φυσικό ερέθισμα που είναι σχετικό μ'αυτή την ηθική αρετή, η ρύθμιση του οποίου το μεταβάλλει σε ηθική αρετή και το οποίο έχει ένα βρέφος, είναι η εξάρτηση. Είναι φανερό ότι στην φυσική του κατάσταση, ο άνθρωπος δεν δύναται να συλλάβει την έννοια της ειρηνοφιλίας ή της πολεμοφιλίας. Στην κατάσταση αυτή, το ερέθισμα της εξάρτησης που φανερώνεται είναι η ρίζα της ειρηνοφιλίας, αλλά καθώς αυτή δεν ασκείται κάτω από τον έλεγχο της λογικής ή του συλλογισμού και της μελέτης, δεν θεωρείται ηθική αρετή. Γίνεται ηθική αρετή όταν ο άνθρωπος, εσκεμμένα, καθιστά τον εαυτόν του ακίνδυνο και ασκεί την αρετή της ειρηνοφιλίας στην κατάλληλη ευκαιρία, αποφεύγοντας την άσκησή της έξω από τα όρια της. Σ'αυτό το θέμα το Θείο δίδαγμα είναι:

وَأَصْلِحْ أَذَاتَ بَيْنِكُمْ - (انفال: ۲)

وَالصُّلْحُ خَيْرٌ - (النساء: ۱۲۹)

وَأِنْ جَنَحُوا لِلسَّلْمِ فَاجْنَحْ لَهَا وَافْعَال - (انفال: ۶۲)

عِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَتَشُون عَلَى الْأَرْضِ هَوَاتَار الْفِرْقَان: ۶۴)

وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا - (الفرقان: ۷۳)

إِذْ نَقَمَ الْبَاقِيْنَ هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ

عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ - (رحم: ۳۵)

Προσπαθείστε ν'αναπτύξετε μεταξύ σας μία ζωή αρμονική (8:2). Η ειρήνη είναι το καλύτερο (αγαθό) (4:129): όταν εκείνοι κλίνουν προς την ειρήνη, κλίνει κι εσύ προς αυτήν; (8:62). Οι αληθινοί δούλοι του Μεγαλόψυχου Θεού βαδίζουν επάνω στη γή με ταπεινοφροσύνη (25:64): και όταν συναντούν στον δρόμο τους την ματαιότητα, που θα μπορούσε να οδηγήσει σε διαμάχη, προσπερνούν με αξιοπρέπεια (25:73), με άλλα λόγια, δεν αρχίζουν προστριβές για ψιλοπράγματα και δεν μεταβάλλουν τις μικρές διαφορές τους σε αίτια διχασμού. Η λέξη ματαιότης που χρησιμοποιείται σ'αυτόν τον στίχο, σημαίνει κακόβουλα λόγια ή μία πράξη που προκαλεί ελάχιστες ζημιές και βλάπτει λίγο. Ειρηνοφιλία, σημαίνει ότι ο άνθρωπος οφείλει να παραβλέψει μία τέτοια συμπεριφορά και να φερθεί με αξιοπρέπεια: αν όμως η συμπεριφορά ενός ανθρώπου προκαλεί σοβαρές συμφορές στη ζωή, στην περιουσία ή στην τιμή (κάποιου άλλου), η ηθική αρετή που αρμόζει να δραστηριοποιηθεί δεν είναι η ειρηνοφιλία αλλά η αυτοσυγκράτηση, στην οποία θα επανέλθουμε αργότερα. Αν κάποιος σας φερθεί με κακεντρέχεια, προσπαθήστε να την αντιμετωπίσετε με ειρηνοφιλία, οπότε αυτός που είναι εχθρός σας θα γίνει στενός σας φίλος (41:35). Με λίγα λόγια, ειρηνοφιλία σημαίνει παράβλεψη μικροενοχλήσεων που δεν προκαλούν σοβαρές ζημιές και που λίγο ή πολύ, περιορίζονται σε ανόητα λόγια.

Η τέταρτη ηθική αρετή που είναι σχετική με το θέμα της απόρριψης της φαυλότητας είναι η ευγένεια ή ο καλός λόγος. Το φυσικό ερέθισμα που βρίσκεται στη ρίζα αυτής της ηθικής αρετής είναι η ευδιαθεσία. Ενα βρέφος, πριν αρχίσει να εκφράζεται με λόγια, επιδεικνύει ευδιαθεσία αντί ευγένειας ή καλών λόγων. Αυτό είναι ένδειξη ότι στη ρίζα της ευγένειας είναι η ευδιαθεσία η οποία είναι μία φυσική ικανότης που μεταβάλλεται στην ηθική αρετή της ευγένειας όταν χρησιμοποιείται στην κατάλληλη ευκαιρία. Το Θείο δίδαγμα επάνω σ'αυτό το θέμα είναι:

وَقُولُوا لِلنَّاسِ حُسْنًا. (البقرة: ٨٤)
لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ
وَلَا نِسَاءٌ مِّنْ نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ °
وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ -
(الحجرات: ١٢)

اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا

تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا ۚ اتَّقُوا اللَّهَ إِن

اللَّهُ تَوَّابٌ رَحِيمٌ. (الحجرات: ١٣)

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۚ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ

وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُورًا (بقى اسرائيل: ٣٧)

Πείτε στους ανθρώπους αυτό που είναι καλό (2:84). Μην επιτρέπετε σε μία ομάδα ανθρώπων να κοροϊδεύει μίαν άλλη γιατί ίσως (αισθάνονται ότι) είναι καλύτεροι απ'αυτούς: ούτε μία ομάδα γυναικών να κοροϊδεύει μίαν άλλη διότι τυχών η μία είναι καλύτερη από την άλλη. Μην δυσφημείτε τους δικούς σας (ανθρώπους), και μην τους βρίζετε (49:12). Αποφεύγετε την υπερβολική καχυποψία: επίσης μην κατασκοπεύετε ο ένας, τον άλλον και μην αλληλοτρώγεστε (49:13). Μην κατηγορείτε κάποιον γιά κάτι γιά το οποίο δεν έχετε αποδείξεις και θυμηθείτε ότι τ'αυτιά και τα μάτια και η καρδιά θα κληθούν σε απολογία (17:37).

Ηθικές Αρετές που είναι Σχετικές με την αγαθοεργία

Το δεύτερο είδος ηθικών αρετών είναι εκείνο που έχει σχέση με την αγαθοεργία. Η πρώτη από αυτές είναι η επιείκεια ή η συγγνώμη. Αυτός που επιτίθεται εναντίον κάποιου, του προκαλεί πόνο ή συμφορά και αξίζει να τιμωρηθεί, είτε διά του νόμου, με φυλάκιση ή πρόστιμο, ή απ' ευθείας από εκείνον που προσέβαλε. Η απόδοση συγγνώμης εάν είναι δυνατή, θα ήταν μία αγαθοεργία. Επ αυτού του θέματος το δίδαγμα του Ιερού Κορανίου έχει ως εξής:

وَالْكَافِرِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ - (أل عمران: ١٣٥)

جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۚ فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ

فَاجْرُهُ عَلَى اللَّهِ - (الشورى: ٤١)

Αυτοί που συγκρατούν τον θυμό τους, όταν εξωργίζονται και παραβλέπουν τα σφάλματα άλλων, όταν αυτό είναι δυνατόν (3:135). Η ανταπόδοση σε μία προσβολή είναι μία τιμωρία αναλογη (με την προσβολή) αλλά αυτός που συγχωρεί και μ'αυτόν τον τρόπο επιτυγχάνει την συμμόρφωση του προσβάλλοντος χωρίς να συμβεί κακό δηλαδή, συγχωρεί με αρμόζοντα τρόπο θα λάβει την ανταμοιβή του από τον Αλλάχ (42:41).

Αυτός ο στίχος δείχνει ότι το Κοράνι δεν διδάσκει την έλλειψη αντίστασης εναντίον του κακού σε όλες τις περιπτώσεις, ή ότι οι απατεώνες και οι κακοποιοί δεν πρέπει να τιμωρούνται ποτέ. Το δίδαγμα του είναι ότι πρέπει να λειφθεί υπ όψη αν η περίπτωση επιτρέπει την συγνώμη ή απαιτεί την τιμωρία και (κατόπιν) πρέπει να υιοθετηθεί η πορεία που θα οφελήσει περισσότερο και τον πταίστη και την κοινωνία. Καμιά φορά ο πταίστης εγκαταλείπει την διεφθαρμένη ζωή σαν συνέπεια της συγνώμης (που του παρέχεται) και άλλοτε πάλι η συγνώμη τον προτρέπει να πράξει περισσότερα εγκλήματα. Γι αυτό το λόγο ο Παντοδύναμος Θεός μας παροτρύνει να μην το κάνουμε συνήθεια να συγχωρούμε τυφλά και σε όλες τις περιπτώσεις, αλλά να εξετάζουμε την κάθε περίπτωση με προσοχή και ν'αποφασίζουμε αν ή όχι της αρμόζει η συγνώμη ή η τιμωρία, και ν'ακολουθούμε εκείνη την διαδικασία η οποία και θ'αποδειχθεί ως η καταλληλότερη γιά την κάθε περίπτωση. Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι είναι τόσο εκδικητικοί που θυμούνται το κακό που έχει γίνει εναντίον των προγόνων τους διά μέσου των γενεών και υπάρχουν άλλοι που δείχνουν τέτοια επιείκεια και συγχωρούν τόσο εύκολα που φτάνουν ως τα άκρα και καμιά φορά μάλιστα, ξεπερνούν τα όρια της αξιοπρέπειας. Η αδυναμία, η συγνώμη και η υπομονή που δείχνουν είναι τελείως αντίθετες προς την αξιοπρέπεια, την εντιμότητα, το ζήλο, και την αγνότητα. Η συμπεριφορά τους είναι ενα στίγμα στον καλό χαρακτήρα και το αποτέλεσμα της συγνώμης και της επιείκειας που δείχνουν είναι να αισθανθούν έντονη αποστροφή γι αυτούς οι άνθρωποι. Αυτός είναι ο λόγος που το Ιερό Κοράνι επιβάλλει τον όρο της καταλληλότητας του πότε και πού, γιά την εξάσκηση κάθε ηθικής αρετής και δεν έγκρίνει την άσκησή της έξω από τις κατάλληλες συνθήκες.

Πρέπει να θυμηθούμε ότι η συγνώμη αυτή καθ εαυτή δεν είναι μία ηθική αρετή. Είναι ένα φυσικό ερέθισμα το οποίο υπάρχει και στα παιδιά. Ένα παιδί, σύντομα ξεχνάει ένα τραύμα, που του προεκλήθει αδικώς και επανέρχεται στο πρόσωπο που του προκάλεσε το τραύμα με αγάπη, ακόμα και όταν αυτός βάλει σκοπό να το σκοτώσει. Ικανοποιείται με τις γλυκές κουβέντες του. Αυτή η συγνώμη δεν είναι, με κανένα τρόπο, μία ηθική αρετή. Θα γινόταν μία ηθική αρετή αν ασκείτο στην κατάλληλη θέση και στην κατάλληλη ευκαιρία: διαφορετικά είναι μόνο ένας φυσικός ερεθισμός. Λίγοι είναι οι άνθρωποι που μπορούν να κάνουν διάκριση μεταξύ ενός φυσικού ερεθισμού και μιάς ηθικής αρετής. Έχουμε υποδείξει, κατ έπανάληψη, τη διαφορά που υπάρχει μεταξύ μιάς πραγματικής ηθικής αρετής και μιάς φυσικής κατάστασης, η οποία είναι, πως η ηθική αρετή προσδιορίζεται διά της προσαρμογής της στη θέση και την ευκαιρία ενώ ο φυσικός ερεθισμός συχνά δραστηριοποιείται έξω από τα κατάλληλα όρια. Μία αγελάδα

είναι ακίνδυνη και μία κατσίκα είναι ένα ταπεινό ζώο αλλά δεν τους καταλογίζουμε αυτές τις αρετές διότι δεν έχουν την αίσθηση του χρόνου και του τόπου. Η Θεία φρόνηση και το σωστό και αληθινό Βιβλίο του Θεού, έχουν επιβάλλει, σε καθε ηθική αρετή να ελέγχεται από το πότε και το πού για ν'ασκηθεί σωστα.

Η δεύτερη ηθική αρετή αυτής της κατηγορίας είναι η δικαιοφροσύνη, η τρίτη είναι η καλωσύνη και η τέταρτη είναι η ευγένεια, όπως είναι αυτή που ασκείται μεταξύ, συγγενών. Ο Ένδοξος Θεός έχει πει:

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَائِي
ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ
وَالْبَغْيِ - (النحل: ٩١)

Αυτό σημαίνει ότι έχουμε εντολές ν'ανταποδίδουμε το καλό με το καλό και να φερόμαστε με καλωσύνη, όταν αυτό ενδείκνυται και ν'αγαθοεργούμε με φυσική προθυμία όπως (αυτό γίνεται) μεταξύ συγγενών και όταν αυτό αρμόζει (16:91). Ο Παντοδύναμος Θεός απαγορεύει τις παραβάσεις, ή την συμπεριφορά με καλωσύνη, όταν αυτό δεν αρμόζει, ή την αποφυγή συμπεριφοράς με καλωσύνη όταν αυτό απαιτείται, την παράλλειψη συμπεριφοράς με καλωσύνη, όπως γίνεται μεταξύ συγγενών, στην κατάλληλη ευκαιρία ή την υπερβολική καλωσύνη που ξεπερνά τα σωστά όρια. Αυτός ο στίχος προβάλλει τρεις διαβαθμίσεις για την αγαθοεργία.

Η πρώτη είναι η πράξη του καλού με ανταπόδοση το καλό. Αυτή είναι η χαμηλότερη διαβάθμιση την οποίαν ακόμα και ένας κοινός άνθρωπος μπορεί εύκολα να πετύχει κάνοντας το καλό σ'αυτούς που του κάνουν καλό.

Η δεύτερη διαβάθμιση είναι λίγο πιο δύσκολη απο την πρώτη και αυτή είναι η πρωτοβουλία στην πράξη του καλού με κίνητρο την πραγματική καλωσύνη. Αυτή είναι η μέση διαβάθμιση. Οι περισσότεροι άνθρωποι φέρονται με καλωσύνη στους φτωχούς, αλλά υπάρχει ένα κρυφό ελάττωμα στην καλωσύνη (κι αυτό είναι) ότι ο άνθρωπος που κάνει το καλό έχει συνείδηση αυτού και θέλει ευγνωμοσύνη και ευχές σαν αντάλλαγμα για την καλωσύνη του. Αν, για οποιονδήποτε λόγο το άλλο πρόσωπο στραφεί εναντίον του, το θεωρεί αχάριστο. Κατά καιρούς του υπενθυμίζει το καλό που τούχει κάνει ή του ζητάει σημαντικές εκδουλεύσεις. Οι ευεργετούντες έχουν προειδοποιηθεί από τον Παντοδύναμο Θεό:

لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتَكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى - (البقرة: ٢٦٥)

Μην μεταβάλλετε τις αγαθοεργίες σας σε ματαιότητες, με μομφές και με ύβρεις (2:265). Η Αραβική λέξη έλεος (Σαντάκα) προέρχεται από τη ρίζα (σίντη), το οποίο σημαίνει ειλικρίνεια. Αν η καρδιά δεν εμπνέεται από ειλικρίνεια όταν απονέμει έλεος, η ελεημοσύνη παύει να είναι έλεος και γίνεται απλώς μία επίδειξη. Γι αυτό το λόγο αυτοί που δίνουν ελεημοσύνη έχουν προειδοποιηθεί από τον Παντοδύναμο Θεό, να μην μετατρέπουν την καλωσύνη τους σε ματαιότητα, με ύβρεις και με μομφές.

Η τρίτη διαβάθμιση είναι η καλωσύνη, όπως αυτή που υπάρχει μεταξύ συγγενών. Ο Παντοδύναμος Θεός έχει διατάξει να μην υπάρχει η έννοια της καλωσύνης σ' αυτή τη διαβάθμιση ούτε και η επιθυμία ευγνωμοσύνης, αλλά το καλό οφείλει να γίνεται με τόση προθυμία και αγάπη όπως, παραδείγματος χάρη, μία μητέρα κάνει το καλό στο παιδί της. Αυτή είναι η ανώτερη διαβάθμιση της αγαθοεργίας η οποία δεν είναι δυνατό να ξεπερασθεί. Ο Παντοδύναμος Θεός όμως έχει επιβάλει ορους, σε όλες αυτές τις διαβαθμίσεις αγαθοεργίας, με την καταλληλότητα του χρόνου και του τόπου. Ο στίχος που αναφέρεται πιο πάνω διευκρινίζει ότι αν αυτές οι αρετές δεν ασκηθούν σε κατάλληλες περιστάσεις, θα μεταβληθούν σε φαυλότητα. Παραδείγματος χάρη, αν η δικαιοφροσύνη ξεπεράσει τα όρια της θα πάρει μια κακή όψη και θα μεταβληθεί σε απρέπεια. Ταυτόχρονα, η λανθασμένη χρήση της καλωσύνης θα λάβει μία έννοια η οποία θ' απορριφθεί από την λογική και από την συνείδηση: και με τον ίδιο τρόπο η καλωσύνη μεταξύ συγγενών θα γίνει μια παραβίαση. Η λέξη μπάγκη στην Αραβική γλώσσα είναι παραβίαση και σημαίνει υπερβολική βροχή που καταστρέφει τα σπαρτά. Ένα σφάλμα κατά την ανταπόδοση μιάς υποχρέωσης ή μιά υπερβολή, κατά την απόδοσή της και οι δύο λέγονται μπάγκη. Με λίγα λόγια οποιαδήποτε απ' αυτές τις τρεις αρετές ασκηθεί έξω από τα όρια, διαφθείρεται. Γι αυτό και οι τρεις οφείλουν να υποταχθούν στην τήρηση των όρων, του πού και του πότε. Πρέπει να θυμηθούμε ότι η δικαιοφροσύνη, η καλωσύνη η ευγένεια που υπάρχει μεταξύ συγγενών, δεν είναι αυτή καθ' εαυτή μία ηθική αρετή. Είναι φυσικές καταστάσεις και ικανότητες του ανθρώπου οι οποίες επιδεικνύονται ακόμα και από τα παιδιά πριν αυτά αναπτύξουν την νοημοσύνη τους. Η νοημοσύνη είναι ένας όρος γιά την εξάσκηση μιάς ηθικής αρετής και υπάρχει και ένας όρος, σύμφωνα με τον οποίο, κάθε ηθική αρετή πρέπει ν' ασκείται στην κατάλληλη θέση και στην κατάλληλη ευκαιρία.

Υπάρχουν και αρκετές άλλες εντολές γιά την καλωσύνη που αναφέρονται στο Ιερό Κοράνι και όλες υποτάσσονται στον όρο του πού και πότε:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ.
وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ. (البقرة: ٢٧٨)

لَا تَبْطُلُوا صَدَقَتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي
يُنْفِقُ مَالَهُ رِثَاءَ النَّاسِ - (البقرة: ٢٧٥)

وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ - (البقرة: ١٩٦)
إِنَّ الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا -
عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا -
وَيُطْعَمُونَ الطَّعَامَ عَلَى حَيْثُ مَشِينَا وَيَتِيمًا
وَأَسِيرًا - إِنَّمَا نَطْعُمُكُمْ لَوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ
مِنْكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا - (الدھر: ١٠-٧)

وَأَنَّى الْمَالُ عَلَى حَيْثُ ذَوَى الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَ
الْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي
الرِّقَابِ - (البقرة: ١٧٨)

وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَ
كَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا - (الفرقان: ٧٨)

وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ
وَيَخْشُونَ رَبَّهُمْ وَيَخَافُونَ سُوءَ الْحِسَابِ (الزعد: ٢٢)
وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلْسَّائِلِ وَالْمَخْرُومِ - (الذريات: ٢٠)
الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالصَّرَّاءِ - (أل عمران: ١٣٥)

وَأَنْفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً - (الرعد: ٢٣)
 إِنَّمَا الصَّدَقَتُ لِلْفُقَرَاءِ وَالْمَسْكِينِ وَالْعَمِلِينَ
 عَلَيْهَا وَالْمَوْلَاةِ قُلُوبُهُمْ وَفِي الرِّقَابِ وَالْغَرَمِينَ
 وَفِي سَبِيلِ اللَّهِ وَابْنِ السَّبِيلِ فَرِيضَةً مِّنَ اللَّهِ
 وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ - (توبة: ٤٠)
 لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ - (آل عمران: ٩٣)
 ذَاتِ ذَا الْقُرْبَىٰ حَقَّهُ وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ
 وَلَا تَبْذُرُوهُ تَبَذُّرًا - (بنی اسرائیل: ٢٧)
 بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
 وَالْمَسْكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْجَارِ الْجُنُبِ
 وَالصَّاحِبِ بِالْجَنُبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ
 أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا
 فَخُورًا - (الَّذِينَ يَبْخُلُونَ وَيَأْمُرُونَ النَّاسَ
 بِالْبُخْلِ وَيَكْتُمُونَ مَا أَنَّهُمْ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ -
 (النساء: ٣٧-٣٨)

Ω εσείς που είστε πιστοί, ξοδεύετε με γενναιοδωρία, με καλωσύνη και με φιλανθρωπία εκείνα από τα πλούτη σας που αποκτήσατε νομίμως, δηλαδή, εφ' όσον κανένα μέρος αυτών δεν αποκτήθηκε με κλοπή, δωροδοκία, ατιμία, κατάχρηση ή απάτη. Μην διαλέγετε και δίνετε σε φιλανθρωπικούς σκοπούς όσα απ'αυτά είναι άχρηστα και ακάθαρτα (2:268).

Μην καθιστάτε την ελεημοσύνη σας μάταιη με ύβρεις και προσβολές, δηλαδή, μην υπενθυμίζετε ποτέ σ'αυτόν που ελεήσατε ότι του δώσατε κάτι και μην τον προσβάλλετε διότι σ'αυτή την περίπτωση η

ελεημοσύνη που δείξατε θα ματαιωθεί: ούτε να ξοδεύετε τα λεφτά σας απλώς και μόνο για να κάνετε επίδειξη (2:265). Δείξτε καλωσύνη στους συνανθρώπους σας διότι ο Αλλάχ αγαπά αυτούς που είναι καλοί (2:196).

Οι πραγματικά ενάρετοι θα πιούν από ένα ποτήρι που έχει μετριάσθει με κάμφορα (76:6-7). Η αναφορά στην κάμφορα σημαίνει ότι οι καρδιές τους θα εξαγνισθούν από τα φλογερά τους πάθη και τις άσεμνες εγκόσμιες ορμές. Η ρίζα της Αραβικής λέξης για κάμφορα σημαίνει καταστολή ή απόκρυψη, πράγμα που σημαίνει ότι οι παράνομες συγκινήσεις τους θα κατασταλλούν και οι καρδιές τους θα εξαγνισθούν και θ'απολαύσουν τη δροσιά της κατανόησης. Μετά, λέγεται ότι θα πιούν από μία πηγή που θα πηγάζει από τη γηχάρη στις προσπάθειές τους. Αυτό δείχνει ένα βαθύ φιλοσοφικό μυστήριο του παραδείσου. Ας το εννοήσει αυτός που έχει κατανόηση.

Οι πραγματικά ενάρετοι τρέφουν, για χάρη της αγάπης του Αλλάχ, τον φτωχό, το ορφανό και τον αιχμάλωτο και τους δίνουν τροφή που τρώνε οι ίδιοι βεβαιώνοντάς τους: δεν υποβάλλεσθε σε καμία υποχρέωση αλλά σας τρέφουμε μόνο για να κερδίσουμε την εύνοια του Αλλάχ. Δεν θέλουμε ανταπόδοση ή ευχαριστίες από σας (76:9-10). Αυτό είναι ένδειξη ότι ασκούν την τρίτη διαβάθμιση της αγαθοεργίας, η οποία προέρχεται από γνήσια αγάπη.

Οι πραγματικά ενάρετοι έχουν τη συνήθεια να ξοδεύουν την περιουσία τους, από την αγάπη τους προς το Θεό, για τους συγγενείς τους, για την ανατροφή και την μόρφωση των ορφανών για την διατροφή των φτωχών, για την παροχή άνεσης στους ταξιδιώτες, γι αυτούς που ζητούν (βοήθεια), και για την εξαγορά της ελευθερίας σκλάβων και την απαλλαγή από τα βάρη αυτών που έχουν χρέη (2:178).

Δεν είναι ούτε σπάταλοι ούτε φιλάργυροι αλλά κρατούν μία ισορροπία μεταξύ των δύο (25:68). Συνδυάζουν αυτά που ο Αλλάχ πρόσταξε να συνδυάσουν και φοβούνται τον Κύριό τους (13:22). Αυτοί που ζητούν κι αυτοί που δεν μπορούν να ζητήσουν έχουν δικαιώματα στην περιουσία τους (51:20). Μ'αυτούς που δεν μπορούν να ζητήσουν, εννοούνται τα ζώα, όπως τα σκυλιά, οι γάτες, τα σπουργίτια, τα βώδια, οι όνοι οι γίδες και άλλα (ζωντανά) που δεν μπορούν να εκφράσουν τις ανάγκες τους με λόγια.

Δεν αποφεύγουν να ξοδέψουν σε καιρούς στερήσεων και πείνας, αλλά εξακολουθούν να ξοδεύουν σύμφωνα με τις ικανότητες τους (3:135). Δίνουν σε φιλανθρωπικούς σκοπούς, κρυφά και φανερά (13:23): κρυφά, για να προστατέψουν τους εαυτούς τους από την υπόνοια ότι κάνουν επίδειξη φιλανθρωπίας και φανερά για να δώσουν το παράδειγμα σε άλλους. Όσα έχουν τεθεί κατά μέρος για φιλανθρωπικούς σκοπούς πρέπει να δαπανηθούν για τους φτωχούς και τους

άπορους και γι αυτούς που έχουν προσληφθεί γιά την είσπραξη και την κατανομή (των ποσών), και γιά την διάσωση αυτών που βρίσκονται σε κίνδυνο, και γιά την εξασφάλιση της έλευθερίας σκλάβων, και γι αυτούς που είναι χρεωμένοι, γιά τους αρρώστους και γιά άλλους σκοπούς, προς χάρη του Θεού, και γι αυτούς που αγωνίζονται γιά το έργο του Αλλάχ (9:60).

Δεν μπορείτε να φθάσετε στην υψηλότερη διαβάθμιση της αρετής αν δεν ξοδέψετε γιά την προώθηση της ευημερίας των συνανθρώπων σας, εκείνο το μέρος της περιουσία σας που έχει τη μεγαλύτερη σημασία γιά σας (3:93).

Δώστε στους φτωχούς αυτό που τους αξίζει και στους άπορους και τους οδοιπόρους, αλλά κατοχυρωθείτε εναντίον της υπερβολής (17:27). Αυτή η εντολή δίνεται γιά να περιορισθούν οι άνθρωποι και να μην ξοδεύουν άσκοπα γιά γάμους και πολυτέλειες και σε περιπτώσεις γέννησης παιδιών κλπ.

Φερθείτε με καλωσύνη απέναντι σε γονείς και συγγενείς, στα ορφανά, στους άπορους και στον γείτονα ο οποίος είναι συγγενής σας και στον γείτονα που δεν είναι συγγενής σας και στον οδοιπόρο και στους υπηρέτες και τ'άλογά σας και στα ζωντανά σας και τα άλλα ζώα που σας ανήκουν. Αυτό είναι εκείνο που αγαπά ο Θεός. Δεν αγαπά τους απερίσκεπτους και τους εγωϊστές και αυτούς που είναι φιλάργυροι και επιβάλλουν και στους άλλους να είναι φιλάργυροι και κρύβουν τα πλούτη τους και λένε σ'εκείνους που είναι άποροι ότι δεν έχουν τίποτα που θα μπορούσαν να τους δώσουν (4:37-38).

Το Πραγματικό Θάρρος

Μία από τις φυσικές καταστάσεις του ανθρώπου είναι αυτή που μοιάζει με θάρρος, όπως ένα βρέφος που βάζει, καμιά φορά το χέρι του στη φωτιά εξ αιτίας της φυσικής κατάστασης στην οποία βρίσκεται και που είναι η αφοβία. Σ'εκείνη την κατάσταση, ο άνθρωπος αντιμετωπίζει άφοβα, τίγρεις και άλλα άγρια ζώα και μπορεί να ξεκινήσει μόνος του γιά να πολεμήσει εναντίον πλήθους ανθρώπων. Ένας τέτοιος άνθρωπος θεωρείται ως πολύ θαρραλέος. Αυτή όμως είναι, απλώς μία φυσική κατάσταση, που παρατηρείται ακόμα και στα άγρια ζώα και στα σκυλιά. Το πραγματικό θάρρος, το οποίο είναι μία από τις υψηλές ηθικές αρετές, υπόκειται στους όρους του πού και πότε, οι οποίοι αναφέρονται στον Ιερό Λόγο του Θεού ως εξής:

وَالضَّيِّرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أَلْهَى الْبَاقِيَ: (١٧٨)
وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ - (الرعد: ٢٣)

الَّذِينَ قَالَ لَهُمُ النَّاسُ إِنَّ النَّاسَ قَدْ جَمَعُوا
لَكُمْ فَاخْشَوْهُمْ فَزَادَهُمْ إِيمَانًا وَقَالُوا حَسْبُنَا

اللَّهُ وَنِعَمَ الْوَكِيلُ - (آل عمران: ١٧٤)

وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَخَوَّجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ

بَطْرًا وَرِجَاءِ النَّاسِ - (انفال: ٤٨)

Εκείνοι που παραμένουν ακλόνητοι μπροστά σε κακουχίες συμφορές και στη μάχη (2:178): η σταθερότητα τους σκοπό έχει την εύνοια του Αλλάχ και όχι την επίδειξη θάρρους (13:23).

Απειλούνται από ανθρώπους που τους περιστοιχίζουν για να τους καταδιώξουν και θα έπρεπε να τους φοβούνται αλλά αυτό, αντιθέτως, ενισχύει την πίστη τους και λένε: Ο Αλλάχ μας αρκεί (3:174). Έτσι, το θάρρος τους και η γενναιότης τους, δεν μοιάζει μ'εκείνη των σκύλων και των άγριων ζώων, που προέρχεται από τις φυσικές τους (όρμες) και είναι μονόπλευρη. Το θάρρος τους έχει δύο όψεις. Καμιά φορά πολεμούν τα πάθη τους με το προσωπικό τους θάρρος και τα υπερνικούν: άλλες φορές, όταν αισθάνονται ότι πρέπει να πολεμήσουν έναν εχθρό, του επιτίθενται, όχι διότι έχουν εξεγερθεί εναντίον του αλλά για την υποστήριξη της αλήθειας. Δεν στηρίζονται στους εαυτούς τους αλλά εμπιστεύονται τον Θεό και φέρονται με θάρρος. Δεν βγαίνουν από τα σπίτια τους με προκλητικότητα για να τους προσέξει ο κόσμος. Ο μόνος σκοπός τους είναι να κερδίσουν την εύνοια του Θεού (8:48).

Αυτοί οι στίχοι διευκρινίζουν ότι το πραγματικό θάρρος προέρχεται από την σταθερότητα. Το να παραμείνεις ακλόνητος, μπροστά σε όλων των ειδών τα προσωπικά πάθη ή τις συμφορές που σε μαστιίζουν όπως ένας εχθρός και να μην τραπείς σε φυγή από δειλία, είναι πραγματικό θάρρος. Έτσι υπάρχει μία μεγάλη διαφορά μεταξύ του ανθρωπίνου θάρρους και του θάρρους ενός άγριου ζώου. Ένα άγριο ζώο κινείται μόνο προς μία κατεύθυνση όταν διεγείρεται αλλά ένας άνθρωπος, που έχει πραγματικό θάρρος, μπορεί να διαλέξει μεταξύ επίθεσης και μη-αντίστασης όποιο από τα δυό ταιριάζει καλύτερα στην περίπτωση.

Η Φιλαλήθεια

Μία από τις φυσικές αρετές του ανθρώπου είναι η φιλαλήθεια.

Συνήθως, ο άνθρωπος δεν θέλει να πει ψέματα, εκτός όταν έχει κάποιο εγωϊστικό λόγο. Είναι εναντίον της ψευδολογίας και διστάζει να καταφύγει σ'αυτήν. Δυσανεστείται με όποιον αποδεικνύεται ψεύτης και τον περιφρονεί. Αυτή όμως η φυσική τάση δεν μπορεί να θεωρηθεί ηθική αρετή. Ακόμα και τα παιδιά και οι τρελλοί έχουν αυτήν την τάση. Αν ένας άνθρωπος δεν αποβάλλει τα αίτια που τον απομακρύνουν από την αλήθεια, δεν μπορεί να θεωρηθεί ειλικρινής. Όταν ένας άνθρωπος λέει την αλήθεια, μόνο όσο δεν υπάρχει θέμα ιδιωτικού συμφέροντος αλλά είναι προετοιμασμένος να καταφύγει στο ψέμα όταν πρόκειται για την τιμή του, την περιουσία του ή την ζωή του, τότε αυτός ο άνθρωπος δεν είναι καλύτερος από ένα παιδί ή έναν τρελλό. Μήπως οι τρελλοί και οι ανήλικοι δεν λένε τέτοιες αλήθειες; Δεν υπάρχει ούτε ένας άνθρωπος στον κόσμο ο οποίος θα έλεγε ψέματα, χωρίς κάποιο λόγο. Η αλήθεια την οποία μπορεί ν'αρνηθεί για ν'αποφύγει τον κίνδυνο κάποιας απώλειας, δεν είναι μια ηθική αρετή. Η σωστή ευκαιρία για να λεχθεί η αλήθεια είναι όταν υπάρχει κίνδυνος απώλειας ζωής, περιουσίας ή τιμής. Επ αυτού του θέματος, το Θείο δίδαγμα είναι:

فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا

قَوْلَ الزُّوْرِ - (الحج: ٣١)

وَلَا يَأْتِ الشَّهَادَةُ إِذَا مَا دُعُوا - (البقرة: ٢٨٣)

وَلَا تَكْسُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فإِنَّهُ إِثْمٌ

قَلْبُهُ - (البقرة: ٢٨٤)

وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى - (الانعام: ١٥٣)

كُونُوا أَقْوَامِينَ بِالنِّسْبِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَلَوْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ

أَوَالْوَالِدِينَ وَالْأَقْرَبِينَ - (النساء: ١٣٦)

وَلَا يَجْرِمُكُمْ شَنَا تَوْمٍ عَلَى أَلَّا تَعْدِلُوا - (المائدة: ٩)

وَالصِّدِّيقِينَ وَالصُّدُقَاتِ - (الاحزاب: ٣٦)

رَتَوَاصُوا بِالْحَقِّ مُوتُوا بِالصَّبْرِ - (العصر: ٤)

لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ - (الفرقان: ٧٣)

Απόφυγε τον εξευτελισμό (που φέρνουν) τα είδωλα και απόφυγε την ψευτιά (22:31). Αυτό δείχνει ότι και η ψευτιά είναι ένα είδωλο και όποιος καταφεύγει σ'αυτήν έχει πάψει να πιστεύει στο Θεό. Έτσι λέγοντας ψεματα είναι κανείς χαμένος για τον Θεό.

Όταν θα κληθείς για να πεις την αλήθεια μη διστάσεις (2:283): και μην αποκρύβεις την αλήθεια με την κατάθεσή σου. Αυτός που κρύβει την αλήθεια έχει αμαρτωλή καρδιά (2:284).

Όταν μιλάς, πες την αλήθεια και να είσαι δίκαιος ακόμα και όταν πρόκειται για συγγενικό σου πρόσωπο (6:153). Νάσαι συνεπής στην απόδοση δικαιοσύνης και ομολόγησε μόνο για τη χάρη του Αλλάχ ακόμα και όταν αυτό θα πρακαλέσει απώλειες σε σένα, στους γονείς σου, στους συγγενείς σου, στους υιούς σου κλπ (4:136). Μην αφήνεις την εχθρότητα που τρέφουν άλλοι για σένα να σε παρασύρη στην αδικία ή την ψευτιά. Οι φιλαλήθεις άνδρες και οι φιλαλήθεις γυναίκες θα πάρουν μεγάλη ανταμοιβή από τον Αλλάχ (33:36). Προτρέπουν αλλήλους να εμμείνουν στην αλήθεια (103:4). Εκείνοι που δεν συναναστρέφονται με ψεύτες (25:73).

Η Σταθερότης

Στην ασθένεια, αφού παραπονεθεί και στεναχωρεθεί πολύ, ο άνθρωπος τελικά καταφεύγει στην σταθερότητα η οποία είναι μία από τις φυσικές αρετές του ανθρώπου. Είναι φυσικό να βογκάει και να κλαίει ένας άνθρωπος στη διάρκεια μιάς ασθένειας και όταν τελικά τα παράπονά του εξαντληθούν, να σταματήσει. Και οι δύο αυτές καταστάσεις είναι φυσικές αλλά με κανένα τρόπο δεν αποτελούν μέρος μιάς ηθικής αρετής. Επ αυτού του θέματος, η συναφής ηθική αρετή είναι, ότι, όταν κάποιος χάσει κάτι, πρέπει να το εννοήσει με την έννοια ότι, επέστρεψε στο Θεό αυτό που Εκείνος του είχε παραχωρήσει και δεν πρέπει να παραπονείται γι'αυτό. Πρέπει να πεισθεί ότι επρόκειτο για ένα δώρο του Θεού, το οποίο Αυτός ανακάλεσε και να συμβιβασθεί με την επιθυμία του Θεού. Επ αυτού του θέματος το Ιερό Κοράνι μας κατατοπίζει:

وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقْصٍ

مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ

الصَّابِرِينَ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ
 قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ - أُولَٰئِكَ
 عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ وَأُولَٰئِكَ
 هُمُ الْمُنْتَدُونَ - (البقرة: ١٥٦-١٥٨)

Είναι σίγουρο ότι θα περάσετε δοκιμασίες με κινδύνους με πείνα, με την απώλεια περιουσίας και ζωής και την απώλεια των καρπών του μόχθου σας και καμιά φορά τον θάνατο αγαπημένων σας παιδιών: και τότε δώστε την χαρμόσυνη είδηση σε οσους παραμένουν πιστοί, ότι αυτοί που όταν μαστίζονται από συμφορές και δεν απελπίζονται αλλά επιβεβαιώνουν: Ανήκουμε στο Θεό και είμαστε δούλοι Του και σ'Αυτόν θα επιστρέψουμε. Σ'αυτούς ο Θεός θα δώσει τις ευλογίες Του και την εύνοια Του και αυτοί είναι εκείνοι που καθοδηγούνται σωστά (2: 156-157). Αυτή η ηθική αρετή ονομάζεται σταθερότης ή συμβιβασμός με τη Θεία βούληση. Σύμφωνα με μία άποψη, δύναται να ονομασθεί δικαιοφροσύνη ή δικαιοσύνη.

Κατά τη διάρκεια της ζωής ενός ανθρώπου ο Θεός επιτρέπει σέ χιλιάδες θέματα να εξελιχθούν σύμφωνα με τις επιθυμίες του (άνθρώπου) και του παρέχει αναρίθμητα αγαθά, έτσι ώστε θα ήταν άδικο, εκ μέρους του ανθρώπου, στην περίπτωση που ο Θεός θα του ζητήσει να συμμορφωθεί με τη θελησή Του, ν' απομακρυνθεί απ Αυτόν, δυσαρεστημένος με τη βούλησή Του και να Τον κατακρίνει ή να χάσει την πίστη του ή να παραστρατήσει.

Αγάπη για την Ανθρωπότητα

Μία από τις φυσικές αρετές του ανθρώπου είναι η αγάπη του για τους συνανθρώπους του. Οι οπαδοί κάθε θρησκείας αισθάνονται μιά φυσική συμπάθεια γιά τους δικούς τους ανθρώπους (ομόθητσκούς τους) και πολλοί απ αυτούς κάτω από την επιρροή αυτής της συμπάθειας, φερονται με αδικία απέναντι στους άλλους, σαν να μην τους θεωρούν ανθρώπους. Αυτή την κατάσταση δεν μπορούμε να την ονομάσουμε ήθική αρετή. Πρόκειται γιά μια φυσική παρόρμηση η οποία παρατηρείται ακόμα και στα πουλιά. Παραδείγματος χάρη, όταν ένα κοράκι πεθαίνει, εκατοντάδες κοράκια συγκεντρώνονται στο σημείο που πέθανε. Αυτή η ιδιότης θα εθεωρείτο σαν μιά υψηλή ηθική αρετή αν εκδηλωνόταν σε κατάλληλη ευκαιρία, σωστά και δίκαια. Αυτή θα ήταν μιά μεγάλη ηθική αρετή η οποία χαρακτηρίζεται σαν

συμπάθεια, στην Αραβική και στην Περσική γλώσσα. Ο Αλλάχ ο Υψιστος αναφέρεται σ' αυτό, στο Ιερό Κοράνι. Ο Παντοδύναμος Θεός έχει προστάξει στο Ιερό Κοράνι:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا
عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ - (السائدة: ٣)
وَلَا تَهِنُوا فِي ابْتِغَاءِ الْقَوْمِ - (النساء: ١٠٥)
وَلَا تَكُن لِّلْخَائِنِينَ خَصِيمًا - (النساء: ١٠٦)
وَلَا تَجَادِلْ عَنِ الَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَآئًا أَثِيمًا - (النساء: ١٠٨)

Βοηθείστε αλλήλους ευλαβικά και με ευθύτητα και μην βοηθάτε αλλήλους στην αμαρτία και στις παραβάσεις (5:3).

Μην φέρεστε με αμέλεια στην εξυπηρέτηση των συνανθρώπων σας (4:105). Μην εκλιπαρείτε για λογαριασμό αυτών που δεν είναι ειλικρινείς, Ο Αλλάχ δεν αγαπά τους άπιστους ανθρώπους (4:108).

Η Αναζήτηση της Υπέρτατης Ύπαρξης

Η αναζήτηση του ανθρώπου για μία Ύπαρξη υψηλού επιπέδου για την οποία αισθάνεται μία έμφυτη έλξη, είναι μία από τις φυσικές καταστάσεις του. Αυτό το δείχνει ένα βρέφος από την στιγμή που γεννιέται. Αμέσως μόλις γεννηθεί εκδηλώνει ένα πνευματικό χαρακτηριστικό δείχνοντας μία κλίση προς τη μητέρα του και αυτό προέρχεται από την αγάπη (που αισθάνεται) γι αυτήν. Καθώς η νοημοσύνη του αναπτύσσεται και ο χαρακτήρας του αρχίζει να εκδηλώνεται ανοιχτά, αυτή η έμφυτη αρετή γίνεται ολοένα και πιο δυνατή. Πουθενά δεν αισθάνεται πιο άνετα από την αγκαλιά της μητέρας του. Όταν την αποχωρίζεται και βρίσκεται μακριά της η ζωή του πικραίνεται. Τίποτα δεν μπορεί να τον αποσπάσει από την μητέρα του, γύρω από την ύπαρξη της οποίας συγκεντρώνονται όλες του οι χαρές. Όταν βρίσκεται μακριά της, δεν αισθάνεται καμία ευχαρίστηση. Ποιά λοιπόν είναι η φύση της έλξης αυτής που ένα βρέφος αισθάνεται τόσο έντονα για τη μητέρα του; Είναι η έλξη την οποία ο Αληθινός Πλάστης χάραξε μέσα στη φύση του ανθρώπου. Αυτή η ίδια έλξη δραστηριοποιείται κάθε φορά που ένας άνθρωπος αισθάνεται αγάπη για κάποιον άλλον. Αυτή είναι μία αντανάκλαση της έλξης που

αισθάνεται γιά το Θεό και που βρίσκεται έμφυτη μέσα του. Είναι σαν αυτός να ψάχνει να βρει κατι που του λείπει του οποίου το όνομα έχει ξεχάσει αλλά που προσπαθεί ν'ανακαλείψει ψάχνοντάς το εδω κι εκεί ανάμεσα σ'αυτό με τα οποία ασχολείται κατά καιρούς.

Η αγάπη του ανθρώπου γιά τα πλούτη, γιά το παιδί του, την συζυγό του ή τήν ψυχή του που προσελκύεται προς μία μελωδική φωνή, όλα αυτά είναι ενδείξεις ότι αναζητά τον Πραγματικό Αγαπημένο. Καθώς όμως δεν είναι ικανός να δει με τα φυσικά του μάτια την Αόρατη Υπαρξη η Οποία είναι μία άδηλη παρούσα όπως η ιδιότης της φωτιάς που υπάρχει κρυμμένη μέσα στον καθένα και ούτε μπορεί να Τον ανακαλύψει με την λογική του, που δεν επαρκεί, χάνει δυστυχώς τον δρόμο της έρευνάς του και κατά λάθος παραχωρεί την θέση Του σε άλλους. Το Ιερό Κοράνι έχει παρουσιάσει μίαν άριστη περιγραφή αυτού του θεματος κατα την οποία, ο κόσμος είναι σαν ένα παλάτι του οποίου το πάτωμα είναι στρωμένο με λείο γιαλί κάτω από το οποίο κυλάει ένα γρήγορο ρεύμα νερού. Όλα τα μάτια που βλέπουν αυτό το πάτωμα φαντάζονται, εσφαλμένα, ότι πρόκειται γιά τρεχούμενο νερό. Ο άνθρωπος διστάζει να πατήσει στό πάτωμα φοβούμενος ότι θα πατήσει επάνω σε τρεχούμενο νερό μολονότι στην πραγματικότητα, το πάτωμα είναι απλώς στρωμένο με λείο και διαφανές γιαλί. Με τον ίδιο τρόπο, και τα ουράνια σώματα όπως ο ήλιος, η σελήνη κλπ. δεν είναι παρά το λείο διαφανές γιαλί κάτω από το οποίο κινείται μία μεγάλη δύναμη, όπως είναι ένα γρήγορο ρεύμα νερού. Είναι μεγάλο σφάλμα, αυτών που λατρεύουν αυτά τα ουράνια σώματα, ν'αποδίδουν σ'αυτά, αυτό που φανερώνει η δύναμη που βρίσκεται πίσω τους. Αυτή είναι η ερμηνεία του στίχου του Ιερού Κορανίου:

إِنَّهُ صَرَحٌ مُّتَرَدِّدٌ مِّنْ قَوَارِيرَ - (الزل: ٤٥)

Είναι μία μεγάλη αίθουσα στρωμένη με λείο γιαλί (27:45).

Με λίγα λόγια, καθώς η Ύπαρξη του Παντοδύναμου Θεού, παρά την ακτινοβολία της, είναι απολύτως κρυφή και αυτό το φυσικό σύστημα το οποίο απλώνεται μπροστά στα μάτια μας, μόνο του, δεν είναι αρκετό γιά να το αναγνωρίσουμε. Αυτός είναι ο λόγος που, αυτοί που βασίστηκαν σ'αυτό το σύστημα και παρατήρησαν με προσοχή την τέλεια και πλήρη τάξη που επικρατεί συμπεριλαμβανομένων και όλων των θαυμάτων και μέλετησαν αστρονομία, φυσικές επιστήμες και φιλοσοφία και κατόρθωσαν, όπως θα λεγαμε, να εισχωρήσουν στον ουρανό και στη γη, δεν έχουν ακόμα απαλλαχθεί από το σκοτάδι της αμφιβολίας και της υποψίας. Πολλοί απ αυτούς κάνουν μεγάλα λάθη και παραπλανούνται κυνηγώντας τις ανόητες φαντασιώσεις τους. Το τελικό τους συμπέρασμα είναι ότι αυτό το μεγαλειώδες σύστημα, το

οποίο αποδεικνύει άπειρη σοφία, οφείλεται σ'έναν Δημιουργό αλλά αυτό το συμπέρασμα είναι ημιτελές και η διόραση λανθασμένη. Η επιβεβαίωση ότι αυτό το σύστημα πρέπει να έχει έναν δημιουργό δεν επικυρώνει την επιβεβαίωση ότι Αυτός πράγματι υπάρχει. Ένα τέτοιο συμπέρασμα δεν μπορεί να ικανοποιήσει τις καρδιές, ούτε ν'αφαιρέσει όλες τις υποψίες. Ούτε είναι μιά γουλιά νερού που θα μπορούσε να σβύσει τη δίψα για την τέλεια γνώση την οποία απαιτεί η φύση του ανθρώπου. Πράγματι αυτή η ανεπαρκής γνώση είναι άκρως επικίνδυνη διότι, παρ όλον τον θόρυβο που δημιουργεί καταλήγει στο κενό.

Εν συντομία, εκτός αν ο Παντοδύναμος Θεός επιβεβαιώσει την ύπαρξή Του μέσω του Λόγου Του, όπως την αποκάλυψε με τα έργα Του, η συνειδητοποίηση, απλώς και μόνο του έργου Του δεν παρέχει πλήρη ικανοποίηση. Προς παράδειγμα αν βρεθούμε μπροστά σ'ένα δωμάτιο, η πόρτα του οποίου είναι κλειδωμένη από το εσωτερικό της η άμεση σκέψη μας είναι ότι κάποιος βρίσκεται μέσα στο δωμάτιο ο οποίος κλείδωσε την πόρτα από μέσα, καθώς είναι πρακτικά αδύνατο να κλειδωθεί μιά πόρτα από μέσα μ'ένα μηχανισμό που έχει επινοηθεί για να χρησιμεύσει σε μιά τέτοια περίπτωση, απ έξω. Αν όμως, παρά τις αλλεπάλληλες προσπάθειες μας, να φωνάξουμε απ έξω και παρά το πέρασμα πολλών ετών, δεν λάβουμε απάντηση από το εσωτερικό του δωματίου η θεωρία μας, ότι κάποιος είναι μέσα, πρέπει να εγκαταλειφθεί και θα είμαστε υποχρεωμένοι να καταλήξουμε (στο συμπέρασμα) ότι η πόρτα είχε κλειδωθεί από μέσα με κάποιο έξυπνο τέχνασμα. Αυτή είναι η κατάσταση στην οποία βρίσκονται εκείνοι οι φιλόσοφοι, η αντίληψη των οποίων περιορίζεται μόνο στη μελέτη του έργου του Θεού. Είναι μεγάλο σφάλμα να φαντασθεί κανείς ότι ο Θεός είναι όπως ένα πτώμα το οποίο είναι θαμένο μέσα στη γη και η επανάκτηση του οποίου είναι θέμα ανθρώπου. Αν ο Θεός είχε ανακαλυφθεί μόνο με τις προσπάθειες του ανθρώπου, θάταν, μάταιο να περιμένουμε κάτι απ Αυτόν. Πράγματι, ο Θεός έχει καλέσει την ανθρωπότητα στο διάστημα αιώνων, εις Αυτόν, με την επιβεβαίωση: Είμαι παρών. Θάταν μεγάλη αναίδεια να φαντασθούμε ότι ο άνθρωπος έχει επιβάλει μιά υποχρέωση, στο Θεό ανακαλύπτοντάς Τον με τις δικές του προσπάθειες, και ότι αν δεν υπήρχαν φιλόσοφοι, Εκείνος θα εξακολουθούσε να παραμένει άγνωστος.

Είναι εξ ίσου ανόητο να ρωτάμε πώς μπορεί ο Θεός να μιλάει αν δεν έχει γλώσσα; Η απάντηση είναι: Δεν δημιούργησε τη γη και τα ουράνια σώματα χωρίς τη βοήθεια χεριών; Δεν βλέπει τα πάντα χωρίς μάτια; Δεν ακούει τις παρακλήσεις μας χωρίς αυτιά; Συνεπώς δεν είναι απαραίτητο να μας μιλήσει;

Ούτε είναι σωστό να λέγεται ότι ο Θεός μιλούσε στο παρελθόν αλλά δεν μιλάει τώρα. Δεν μπορούμε προσδιορίσουμε ότι ο Λόγος Του ή η

Ομιλία Του έγιναν σε κάποια συγκεκριμένη εποχή. Σήμερα είναι εξ ίσου έτοιμος να εμπλουτίσει αυτούς που τον αναζητούν, από την πηγή των αποκαλύψεων Του όπως ήταν και άλλοτε και οι πύλες του ελέους Του είναι εξ ίσου ανοιχτές σήμερα όπως ήταν και άλλοτε. Είναι αλήθεια όμως ότι καθώς η ανάγκη για ένα τέλει νόμο αξιοποιήθηκε, ολοκληρώθηκαν και όλοι οι νόμοι και οι περιορισμοί αυτών. Επίσης, όλες οι *προφητείες* που βρήκαν το αποκορύφωμα τους στο πρόσωπο του κυρίου και άρχοντα, του Ιέρου Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ απ αυτού, έχουν ολοκληρωθεί.

Ο Λόγος για την Φανέρωση του Ιερού Προφήτη στην Αραβία

Η Θεία φρόνηση είχε αποφασίσει ότι η τελευταία Θεία καθοδήγηση θα ξεκινούσε από την Αραβία. Οι Αραβες κατάγονται από τον Ισμαήλ ο οποίος είχε αποχωρισθεί τον Ισραήλ και με τήν Θεία φρόνηση, είχε διωχθεί στην ερημο του Παράν (Φαράν), το οποίο σημαίνει δύο φυγάδες. Οι απόγονοι του Ισμαήλ είχαν αποχωρισθεί από τον Μπάνι Ισραήλ από τον ίδιο τον Αβραάμ και δεν είχαν λάβει μέρος στη νομοθεσία του Τορά, καθώς ήταν γραμμένο ότι δεν θα ήταν οι κληρονόμοι του Ισαάκ.

Έτσι εγκαταλείφθηκαν από εκείνους στους οποίους ανήκαν και δεν είχαν σχέση με κανέναν άλλον. Σε όλες τις άλλες χώρες υπήρχαν υπολείματα λατρείας και εντολών που αποδείκνυαν ότι αυτές είχαν κάποτε δεχθεί καθοδήγηση από προφήτες. Μονο η Αραβία ήταν η χώρα που αγνοούσε τελείως τέτοια διδάγματα και ήταν η πιό οπισθοδρομική απ όλες. Η σειρά της ήρθε τελευταία και ευνοήθηκε με μία προφητεία παγκόσμιας ολκής, έτσι ώστε νά ωφεληθούν ξανά όλες οι χώρες απο τις ευλογίες της προφητείας και να ξερριζωθούν τα παρ-απτώματα στα οποία είχαν πέσει στο ενδιάμεσο διάστημα. Το Ιερο Κοράνι είναι το Τέλειο Βιβλίο το οποίο ανέλαβε ολόκληρο το εργο της αναμόρφωσης της ανθρωπότητας και δεν απευθύνεται μόνο σ'ένα λαο. Επιδιώκει ν'αναμορφώσει όλους και έχει ασχοληθεί με την ανάπτυξη του ανθρώπου σε όλες τις διαβαθμίσεις. Διδάσκει στους αγρίους τους τρόπους και την συμπεριφορά ανθρώπων και μετά τους μαθαίνει υψηλές ηθικές αρετές. Έτσι δεν χρειάζεται κανένα αλλο βιβλίο εκτός από το Ιερό Κοράνι.

Τι Οφείλει ο Κόσμος στο Ιερό Κοράνι

Η διάκριση μεταξύ της φυσικής κατάστασης του ανθρώπου και των ηθικών αρετών, είναι ένα δώρο που απένειμε το Ιερό Κοράνι στη

ανθρωπότητα όπως και το ότι δεν σταματά στην καθοδήγηση του ανθρώπου από την φυσική του κατάσταση στις υψηλές κορυφές των ανωτέρων ηθικών αρετών αλλά ανοίγει τις πύλες της Θείας κατανόησης που οδηγούν τον άνθρωπο σε πνευματικά ύψη. Μ'αυτό τον τρόπο προσφέρει με θαυμάσια δεξιότητες τριών ειδών διδάγματα τα οποία ήδη αναφέραμε και όπως συμπεριλαμβάνει όλα τα διδάγματα που είναι απαραίτητα στην θρησκευτική μετεκπαίδευση, ισχυρίζεται ότι έχει εκτελέσει αυτό το λειτούργημα στην εντέλεια. Λέει:

اٰنۡزَمَ اَكْمَلَتُ لَكُمۡ دِيۡنَكُمۡ وَاَتَمَمْتُ عَلَیْكُمۡ نَفْسِی
وَرَضِیْتُ لَكُمُ الْاِسْلَامَ دِیۡنًا۔ (المائدة: ٤)

Αυτήν εδώ την ημέρα τελειοποίησα την θρησκεία σας για σας, και σας έδωσα όλη Μου την εύνοια και μετά χαράς, καθιερώνω το Ισλάμ σαν θρησκεία σας (5:4). Αυτό σημαίνει ότι η θρησκεία έφτασε στο αποκορύφωμά της στο Ισλάμ και ότι ο άνθρωπος πρέπει ν'άνηκει ολοκληρωτικά στο Θεό και πρέπει να επιδιώκει (να βρει) τη λύτρωσή του αυτοθυσιάζόμενος για την χάρη του έργου του Θεού και όχι με άλλα μέσα, και πρέπει να δείχνει τα κίνητρα και την απόφασή του αυτή με την συμπεριφορά του. Αυτό είναι το στάδιο στο οποίο όλες οι υπέρτατες (προσπάθειες) επιτυγχάνουν την εντέλεια. Ετσι το Ιερό Κοράνι παρουσίασε τον Θεό ο Οποίος δεν είχε αναγνωρισθεί από τους φιλοσόφους. Το Κοράνι έχει υιοθετήσει δύο μεθόδους για την κατανόηση του Θεού. Πρώτη, η μέθοδος με την οποία η ανθρώπινη νοημοσύνη ενισχύεται και διαφωτίζεται, με τον σκοπό να προβληθούν τα αίτια που στηρίζουν την ύπαρξη του Θεού και μ'αυτό το τρόπο ν'αποφευχθούν τα ανθρώπινα παραπτώματα.

Δεύτερη είναι η πνευματική μέθοδος την οποία θα παρουσιάσουμε σε απάντηση της τρίτης ερώτησης.

ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΥΠΑΡΞΗΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ

Τώρα, προχωρούμε και επιστήνουμε την προσοχή στις εξαίσιες και αναμφισβήτητες αποδείξεις για την ύπαρξη του Θεού, τις οποίες παρέχει το Ιερό Κοράνι. Σε κάποιο σημείο έχει πει:

رَبَّنَا الَّذِي أَعْطَى كُلَّ شَيْءٍ خَلْقَهُ ثُمَّ هَدَىٰ (طه: ٥١)

Ο Κύριος είναι Εκείνος, που έχει δώσει σε κάθε πράγμα τις ανάλογες ικανότητες και μετά το έχει οδηγήσει στην σωστή επίτευξη του σκοπού του (20:51). Όταν συλλογιστούμε την έννοια αυτού του στίχου και σκεφτούμε την μορφή και το σχήμα που έχουν ο άνθρωπος και όλα τα ζώα της γης και της θαλάσσης και τα πτηνά, μας εντυπωσιάζει η δύναμη του Θεού, Ο Οποίος έδωσε το κατάλληλο σχήμα, σε όλα. Αυτό είναι ένα τεράστιο θέμα και θα συνιστούσαμε να το μελετήσουν σε βάθος οι ακροατές μας.

Η δεύτερη απόδειξη που προσφέρει το Ιερό Κοράνι για την ύπαρξη του Θεού είναι ότι ο Θεός είναι το ύστατο αίτιο όλων των αιτίων καθώς λει:

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ - (التجم: ٤٣)

Ο Κύριος σας είναι το ύστατο αίτιο (53:43). Αν δώσουμε προσοχή βλέπουμε ότι το σύμπαν ενώνεται με ένα σύστημα αιτίων και συνεπειών. Αυτό το σύστημα βρίσκεται στη ρίζα όλων των γνώσεων. Κανένα μέρος της πλάσης δεν βρίσκεται έξω απ αυτό το σύστημα. Ένα αίτιο μπορεί νάναι πρωταρχικό ή νάναι η συνέπεια ενός άλλου αίτιου και αυτό με τη σειρά του μπορεί να είναι συνέπεια κάποιου άλλου και ούτω καθεξής. Δεν είναι δυνατό σ' αυτόν τον περιορισμένο κόσμο, αυτά τα πρότυπα αιτίων και συνεπειών να μην έχουν κάποιο όριο και να συνεχίζονται επ άπειρον. Είμαστε υποχρεωμένοι να πιστέψουμε ότι πρέπει να καταλείγει σε κάποιο ύστατο αίτιο Το ύστατα αίτιο είναι ο Θεός. Αυτός ο στίχος:

وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنْتَهَىٰ - (التجم: ٤٣)

προσφέρει αυτό το επιχείρημα πολύ συνοπτικά και επιβεβαιώνει ότι το σύστημα αίτιου και συνεπειάς καταλήγει στον Θεό:

Μία άλλη απόδειξη της Θείας ύπαρξης που αναφέρεται στο Κοράνι είναι:

لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ

سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ- (يس: ١١)

Αυτό σημαίνει ότι ο ήλιος δεν είναι δυνατόν να προλάβει τη σελήνη και η νύχτα η οποία είναι συνέπεια της σελήνης δεν μπορεί να επικρατεί στο διάστημα της ημέρας η οποία είναι συνέπεια του ηλίου. Ούτε η μία ούτε ο άλλος είναι δυνατόν να εξέλθουν από τη τροχιά τους (36:41). Αν δεν υπήρχε ένας Ρυθμιστής του σύμπαντος πίσω από τα παρασκήνια το σύστημα θα μεταβαλλόταν σε χάος. Αυτή η απόδειξη είναι πολύ σημαντική σύμφωνα με τις μελέτες των αστρονόμων. Υπάρχουν τόσο τεράστια ουράνια σώματα που κινούνται μέσα στο διάστημα που η παραμικρή αταξία στις κινήσεις τους θα προκαλούσε την καταστροφή του σύμπαντος. Τι ένδειξη Θείας δύναμης είναι αυτή που αυτά τα σώματα, ούτε συγκρούονται, ούτε αλλάζουν ταχύτητα ή τροχιά έστω και ελάχιστα και ούτε έχουν φθαρεί σ αυτό το άπειρο χρονικό διάστημα και ο μηχανισμός τους δεν έχει πάθει τίποτα. Αν δεν είναι υπό τον έλεγχο κάποιου Φύλακα πώς συμβαίνει μιά τόσο μεγάλη οργάνωση να συνεχίζει να λειτουργεί από αναρίθμητα έτη τελείως μόνη της; Σε άλλο σημείο του Κορανίου ο Παντοδύναμος Θεός φέρει την προσοχή σ'αυτό, με τα εξής λόγια:

أَنِي اللَّهُ شَکُّ فَاطِرِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ- (ابراهيم: ١١)

Είναι δυνατό να υπάρξει αμφιβολία για την ύπαρξη του Θεού ο Οποίος δημιούργησε τα ουράνια και τη γή (14:11);

Έχει προσφέρει και μιαν άλλη απόδειξη της ύπαρξής Του με τα εξής λόγια.

كُلٌّ مِّنْ عَالِيهَا قَانِ يَتَّبِعُونَ وَجْهَ رَبِّكَ

ذَوَالْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ- (الرحمن: ٢٧-٢٨)

Ολα όσα βρίσκονται στη γη θα καταστραφούν και μόνο η όψις του Κυρίου, του 'Αρχοντος της Δόξας και της Τιμής θα επιζήσει (55:27-28). Ας υποθέσουμε ότι η γή θα κομματιαστεί και ότι τα ουράνια σώματα θα καταστραφούν και ότι όλα θα εξαλειφθούν από μιά έκρηξη η οποία θα εξαφανίσει κάθε ίχνος τους. Η λογική όμως αναγνωρίζει και ο σωστός συλλογισμός κρίνει ότι απαραίτητο είναι να επιζήσει Ένας μετά απ όλη αυτή την καταστροφή που δεν μπορεί να καταστραφεί και που δεν αλλάζει και ο Οποίος θα εξακολουθήσει (να υπάρχει) στην αδιάφθαρτη κατάστασή Του. Αυτός ο Ένας είναι ο Θεός ο Οποίος δημιούργησε όλους τους θνητούς και που ο Ίδιος είναι Αθάνατος.

Μιά άλλη απόδειξη της ύπαρξής Του που ο Θεός αναφέρει στο Ιερό Κοράνι είναι: Ο Θεός ρώτησε τις ψυχές:

أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ - (الاعراف: ١٧٣)

Δεν είμαι Εγώ ο Κύριός σας; Και αυτές απάντησαν: Πράγματι (7:173). Σ'αυτόν τον στίχο ο Παντοδύναμος Θεός παρουσιάζει υπό τύπον ερώτησης και απάντησης, το χαρακτηριστικό το οποίο έδωσε στην ψυχή και αυτό είναι ότι από την φύση της η ψυχή δεν μπορεί ν'αρνηθεί την ύπαρξη του Θεού. Αυτοί που δεν παραδέχονται τον Θεό το κάνουν διότι δεν μπορούν να βρουν αποδείξεις της ύπαρξης Του που να συμφωνούν με τις επιθυμίες τους. Αναγνωρίζουν όμως ότι γιά το κάθε πράγμα που έχει δημιουργηθεί πρέπει να υπάρχει κι ένας δημιουργός. Κανείς στον κόσμο δεν είναι τόσο ανόητος ώστε όταν αρρωσταίνει να ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει αίτιο γιά την αρρώστεια του. Αν το σύστημα του σύμπαντος δεν είχε δημιουργηθεί από αίτιο και συνέπεια, η πρόβλεψη μιάς καταιγίδας, ή έκλειψη του ηλίου ή της σελήνης, το ακριβές δευτερόλεπτο που ένας άρρωστος πεθαίνει ή που μιά αρρώστεια επιδυνώνεται από μιά άλλη αρρώστεια σε κάποιο καθορισμένο στάδιο της, δεν θα μπορούσαν να προβλεφτούν. Ετσι, ένας επιστήμων που κάνει έρευνες αλλά δεν παραδέχεται την ύπαρξη του Θεού, στην πραγματικότητα την παραδέχεται έμμεσα, διότι κι αυτός, όπως κι εμείς, ψάχνει να βρει τα αίτια των συνεπειών. Αυτό αποτελεί μιά αναγνώριση μολονότι αυτή είναι ανεπαρκής εξ άλλου, αν ένας άνθρωπος, ο οποίος αρνείται την ύπαρξη του Θεού, μπορούσε μέσω, καποιου τεχνάσματος, να αναισθητοποιηθεί έτσι ώστε να υποταχτεί στον απόλυτο έλεγχο του Θεού, αποβάλλοντας όλες του τις επιθυμίες τις συγκινήσεις και τα ερεθίσματα της επίγειας ζωής του, θα παραδεχόταν την ύπαρξη του Θεού σ'αυτή την κατάσταση και δεν θα την απέρριπτε. Αυτό έχει εξακριβωθεί και από διάσημους εμπειρογνώμονες. Ο στίχος τον οποίο αναφέραμε επίσης δείχνει ότι η άρνηση της ύπαρξης του Θεού είναι απλώς μιά εκδήλωση αυτής της επίγειας ζωής διότι η αληθινή φύση του ανθρώπου παραδέχεται απόλυτα την ύπαρξή Του.

Τα Χαρακτηριστικά Γνωρίσματα του Θεού

Παρουσιάσαμε μερικές αποδείξεις της ύπαρξης του Θεού με περιγραφές. Τώρα καλούμε την προσοχή σας στα χαρακτηριστικά (γνωρίσματα) του Θεού που αναφέρονται στο Ιερό Κοράνι και τα οποία έχουν ως εξής:

هُوَ اللَّهُ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلِيمٌ غَيْبٍ
وَالشَّهَادَةِ هُوَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ - (الحشر: ٢٣)

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ.

أَتَمْلِكُ الْقُدُّوسَ السَّلَامَ الْمُؤْمِنَ الْمُهَيِّمَ الْعَزِيزَ الْجَبَّارَ
الْمُتَكَبِّرَ (الحشر: ٢٣)

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ
الْحُسْنَى - (الحشر: ٢٥)

يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ
الْحَكِيمُ - (الحشر: ٢٥)

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ - (البقرة: ١٤٩)

رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ - مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ (الفاتحة: ٢-٤)

أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَا - (البقرة: ١٨٧)

أَنحِ الْقِيُومَ - (ال عمران: ٣)

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ
وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ - (الإخلاص: ١)

Αυτό σημαίνει ότι ο Θεός είναι Μοναδικός, δεν έχει έταιρο και κανείς άλλος εκτός απ' Αυτόν δεν είναι άξιος λατρείας και υπακοής (59:23). Αυτή η επιβεβαίωση γίνεται για να μη δημιουργηθεί σύγχυση στο αν ο Θεός θα μπορούσε να ηττηθεί από αντίζηλό Του και να βρεθεί σε συνεχή κίνδυνο η εξουσία Του, αν υπήρχε ισάξιος Του. Η επιβεβαίωση ότι κανείς άλλος εκτός απ' Αυτόν δεν είναι άξιος λατρείας σημαίνει ότι είναι τόσο τέλειος και τα χαρίσματά Του είναι τόσο εξαίσια και τόσο ανώτερα ώστε αν επρόκειτο να διαλέξουμε έναν θεό μέσα στο σύμπαν, ο οποίος θα έπρεπε να συγκεντρώνει τέλεια χαρίσματα ή αν προσπαθούσαμε να σκεφτούμε ποιά χαρίσματα θα έπρεπε να έχει ο Θεός, Αυτός θα υπερέβαινε όλες μας τις προσδοκίες. Αυτός τον Οποίο κανείς δεν μπορεί να ξεπεράσει και του Οποίου κανείς δεν δύναται να είναι ανώτερος. Να συμπεριληφθεί κάποιος άλλος στη λατρεία με τον Θεό θα ήταν ένα πολύ σημαντικό σφάλμα. Είναι ο τα πάντα Γνωρίζων δηλαδή μόνο Αυτός γνωρίζει τον Εαυτό Του. Κανείς

δεν μπορεί να συμπεριληφθεί στην Υπαρξή Του. Μας είναι δυνατό να εννοήσουμε τον ήλιο και τη σελήνη στο σύνολο τους αλλά δεν μπορούμε να εννοήσουμε τον Θεό στο συνολό Του. Είναι ο τα πάντα Γνωρίζων που είναι ορατά, δηλαδή, τίποτα δεν κρύβεται απ Αυτόν. Δεν είναι δυνατό να φαντασθεί κανείς ότι Εκείνος δεν θα είχε επίγνωση οποιουδήποτε θέματος. Βλέπει τα πάντα αλλά ο άνθρωπος δεν έχει τέτοια απόλυτη διορατικότητα. Αυτός ξέρει πότε αυτό το σύστημα θα έρθει στο τέλος του και πότε θα κυρήξει την ημέρα της Κρίσεως. Κανείς άλλος δεν γνωρίζει πότε θα συμβεί αυτό. Μόνο ο Θεός ξέρει πότε θα γίνουν όλα αυτά. Και μετά λέει: Εκείνος είναι ο Μεγαλόψυχος. Αυτό σημαίνει ότι πριν δώσει ζωή στα έμψυχα και πριν αυτά αρχίσουν να ζουν και να συμπεριφέρονται, εξ αιτίας της ευσπλαχνίας Του και για κανέναν άλλο λόγο και ούτε σαν ανταμοιβή για κάποια πράξη φροντίζει για τις ανάγκες του καθενός, όπως παραδείγματος χάριν, δημιούργησε τον ήλιο και τη γη και όλα τα άλλα για να ευεργετηθούμε απ αυτά πριν ακόμα υπάρξουμε και πρωτού προηγηθούν οι πράξεις μας. Αυτή η Θεία γενναιοδωρία χαρακτηρίζεται ως Ραχμανιγιάτ στο Βιβλίο του Θεού και γι αυτό το λόγο ο Θεός λέγεται Ραχμάν. Ανταμοίβει τις καλές πράξεις με γενναιοδωρία και δεν αφήνει να πάει χαμένη η προσπάθεια κανενός. Λόγω αυτής της ιδιότητας Του ονομάζεται Ραχίμ και η ιδιότης λέγεται Ραχμιγιάτ. Τότε είπε:

مَلِكٌ يَوْمَ الدِّينِ.

Είναι ο Αρχων της Ημέρας της Κρίσεως (1:4). Αυτό σημαίνει ότι Εκείνος κρατά, στα ίδια Του τα χέρια την αμοιβή που θα λάβει ο καθένας. Δεν έχει υποδείξει βοηθό στον οποίο έχει αναθέσει την εξουσία των ουρανών και της γης, αποσυρόμενος τελείως ο Ιδιος, χωρίς να ενδιαφέρεται και αναθέτων τις αποφάσεις για όλες τις αμοιβές στον βοηθό Του. Τότε λέει:

أَلَمْ يَكُنْ الْقُدُّوسُ

Είναι ο ανώτατος Αρχων χωρίς κανένα σφάλμα (59:24). Είναι φανερό ότι η εξουσία του ανθρώπου δεν είναι αλάνθαστη. Για παράδειγμα, αν όλοι οι υπήκοοι ενός επίγειου άρχοντος εγκατέλειπαν την χώρα τους και μετανάστευαν σε μιάν άλλη χώρα η εξουσία του άρχοντος θα τελείωνε ή, αν η πείνα μάστιζε όλους τους υπηκόους του, πώς θα εισέπρατε φόρους; Ή αν οι υπήκοοι του αναρωτιόνταν, τι καλύτερο έχει άραγε αυτός απ εκείνους για να είναι αναγκασμένοι να τον υπακούουν, ποια θα ήταν η απάντηση σ'αυτά τα ερωτήματα τους; Σε ότι αφορά όμως την εξουσία του Θεού, δεν υπάρχει αμφιβολία. Μέσα σ'ένα δευτερόλεπτο μπορεί να καταστρέψει τα πάντα και να

δημιουργήσει ένα άλλο βασίλειο. Αν δεν ήταν ένας τέτοιος Δημιουργός και δεν είχε τόση απόλυτη δύναμη το βασίλειό Του δεν θα είχε διαρκέσει χωρίς αδικίες. Παραδείγματος χάρη, αφού είχε συγχωρήσει και είχε δώσει άφεση αμαρτιών στους ανθρώπους της γης ήδη μία φορά, πώς θα δημιουργούσε έναν άλλον κόσμο; Θα προσπαθούσε να καλέσει αυτούς τους οποίους είχε ήδη λυτρώσει γιά να τους στείλει πίσω μέσα στον κόσμο και θα καθιστούσε την συγγνώμη και τη λύτρωση που τους είχε απονείμει, άκυρη; Σ'αυτή την περίπτωση η Εξουσία Του θ'αποδεικνυόταν ελαττωματική και Εκείνος θα μεταβαλλόταν σε υποδεέστερο αρχηγό, όπως είναι οι επίγειοι άρχοντες οι οποίοι επιβάλλουν συνεχώς στους υπηκόους τους καινούργιους νόμους και που χάνουν την ψυχραιμία τους κατ επανάληψη· και όταν μέσα στον εγωισμό τους, βλέπουν ότι δεν μπορούν να συνεχίσουν χωρίς να κάνουν αδικίες, αποφεύγουν σ'αυτές, χωρίς δισταγμό. Παραδείγματος χάρη, στις εγκόσμιες εξουσίες, επιτρέπεται να καταστραφούν οι επιβάτες ενός μικρού σκάφους γιά να σωθεί ένα μεγάλο σκάφος. Ο Θεός όμως δεν είναι υποχρεωμένος να υποκύψει σε τέτοιες πιέσεις. Αν ο Θεός δεν ήταν ο Ισχυρότερος όλων και δεν είχε τη δύναμη να δημιουργήσει από το τίποτα, θα είχε υποχρεωθεί να στραφεί προς την αδικία, όπως οι αδύνατοι άρχοντες, ή θα είχε προσηλωθεί στην δικαιοσύνη και θα είχε χάσει την Εξουσία Του. Το σκάφος του Θεού συνεχίζει το ταξίδι του με απόλυτη δύναμη και με βάση τή δικαιοσύνη.

Τότε, Αυτός είναι η Πηγή της Ειρήνης, δηλαδή, προστατεύεται από όλα τα σφάλματα, τις συμφορές, τις δυσκολίες και παρέχει προστασία σε όλους. Αν κινδυνεύει να πάθει συμφορές, ή να θανατωθεί από τους ανθρώπους Του, ή αποτύγχανε στο σχεδίο Του, πως θα έβρισκαν οι καρδιές των ανθρώπων ανακούφιση στην βεβαιότητα ότι Εκείνος θα τους βοηθήσει στις συμφορές τους; Ο Παντοδύναμος περιγραφει την κατάσταση των ειδωλολατρικών θεοτήτων με τα εξής λόγια:

إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَنْ يَخْلُقُوا

ذُبَابًا وَلَا يَجْتَمِعُوا لَهُ وَإِنْ يَسْلُبْهُمُ الذُّبَابُ

شَيْئًا لَا يَسْتَنْقِذُوهُ مِنْهُ ضَعُفَ الطَّالِبُ وَ

الْمَطْلُوبُ مَا قَدَّرَ اللَّهُ حَتَّىٰ قَدَرِ ۚ إِنَّ اللَّهَ

لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ (الحج: ۷۴-۷۵)

Αυτοί, προς τους οποίους στρέφεσθε, εκτός από την Αλλάχ, δεν είναι ικανοί ούτε μιά μύγα να πλάσουν ακόμα κι αν βάλουν όλες τις ικανότητές τους μαζί γ'αυτόν τον σκοπό: και αν μιά μύγα τους αφαιρέσει κάτι είναι ανίκανοί να της το ξαναπάρουν. Οι οπαδοί τους στερούνται νοημοσύνη καί οι ίδιοι στερούνται δύναμη. Είναι δυνατόν αυτοί να ναι θεοί; Θεός είναι Ένας ο Οποίος είναι ισχυρότερος απ όλους τους ισχυρούς. Είναι ο Παντοδύναμος ο Οποίος είναι ανώτερος όλων. Κανείς δεν είναι δυνατόν να Τον συλλάβει ή να Τον θανατώσει. Οσοι κάνουν τέτοια σφάλματα δεν γνωρίζουν τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα του Θεού (22:74-75). Επομένως ο Θεός είναι Εκείνος που μας προστατεύει και μας παρέχει αποδείξεις των ικανοτήτων Του και της Ενότητάς Του. Αυτό είναι ένδειξη ότι όποιος πιστεύει στον Αληθινό Θεό δεν βρίσκεται ποτέ αμήχανος σε καμιά περίπτωση ούτε αισθάνεται τύψεις όταν βρίσκεται μπροστά στο Θεό, διότι έχει σημαντικά τεκμήρια. Αυτός όμως που πιστεύει σε μιά είδωλολατρική θεότητα έχει πολλά προβλήματα. Εξηγεί το κάθε ανόητο φαινόμενο σαν ένα μυστήριο γιά να μην τον κοροϊδέσουν και προσπαθεί να καλύψει εκείνα που μπορούν ν'αποδειχθούν σφάλματα.

Τότε Ο Θεός είναι:

الْمُهَيِّمِ الْعَزِيزِ الْبَارِئِ الْمُتَكَبِّرِ - (الحشر: ٢٤)

Ο Προστάτης, ο Ισχυρός, ο Παντοκράτωρ, ο Υψηλόφρων, ο Εξέχων. Αυτό σημαίνει οτι προστατεύει όλους και είναι ανώτερος όλων και ότι επανορθώνει όλα όσα είναι δυνατόν να πάνε στραβά και είναι απολύτως Αυτάρκης :

هُوَ اللَّهُ الْخَالِقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ

الْحُسْنَى - (الحشر: ٢٥)

يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ

الْحَكِيمُ - (الحشر: ٢٥)

Είναι ο Αλλάχ, ο Πλάστης, ο Δημιουργός, ο Διαμορφωτής: Τά πιο ωραία ονόματα ανήκουν σ'Αυτόν. Ολα και όλοι όσοι βρίσκονται στους ουρανούς και στη γη Τον δοξάζουν. Είναι ο Ισχυρός, ο Σοφός (59:25). Αυτό σημαίνει ότι είναι Πλάστης του σώματος και της ψυχής. Αυτός αποφασίζει ποιά θα είναι τα χαρακτηριστικά ενός βρέφους που βρίσκεται ακόμα στην κοιλιά της μητέρας του. Ολα τα ωραιότερα ονόματα ανήκουν σ'Αυτόν.

Οι κάτοικοι τ'ουρανού και της γης Τον δοξάζουν.

Αυτό είναι ένδειξη ότι και τα ουράνια σώματα κατοικούνται και ότι οι κάτοικοι τους ακολουθούν τη Θεία καθοδήγηση:

عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ - (البقرة: ١٤٩)

Έχει την δύναμη να κάνει ότι θέλει (2:21). Αυτό παρέχει μεγάλη άνακούφιση σ'αυτούς που είναι λάτρες Του. Τι θα μπορούσαν ν'αναμένουν από ένα Θεό ο οποίος είναι ανίσχυρος και χωρίς κύρος; Τότε λέγεται:

رَبِّ الْعَالَمِينَ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ (الفاتحة: ٢)

أَجِيبْ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَاكَ - (البقرة: ١٨٧)

Είναι Κυρίαρχος των πλανητών, ο Πλέον Μεγαλόψυχος, ο Παντοτεινά Εύσπλαχνος, ο 'Αρχων της Ημέρας της Κρίσεως (1:2-4). Αυτό σημαίνει ότι Αυτός φροντίζει για το σύμπαν και ότι Αυτός ο Ιδιος είναι ο 'Αρχων της Ημέρας της Κρίσεως και ότι δεν έχει αναθέσει σε κανένα άλλον να κρίνει. Τότε λέγεται: Απαντώ στο κάλεσμα εκείνου που Με καλεί (2:187).

أَنبِئِ الْقَبُورَ - (آل عمران: ٣١)

Ο Αιώνιος ο Αυτοσυντηρητής ο Αυτάρκης (2:256). Ζωή καθε ζωής και προστασία καθε ύπαρξης. Είναι ο Αιώνιος διότι αν δεν ήταν ο Πάντα Ζων, οι οπαδοί Του θ'ανησυχούσαν διότι Αυτός θα μπορούσε να πεθάνει πριν από αυτούς.

Τότε είπε: Διακήρυξε: είναι ο Αλλάχ ο Μοναδικός. Δεν είναι γεννήτωρ ούτε γεννιέται: και δεν υπάρχει Ισάξιος Του ή παρόμοιος Του (112:2-5).

Η σωστή πίστη στην Ενότητα του Θεού, χωρίς την παραμικρή παρέκκλιση είναι η οφειλή του ανθρώπου στον Πλάστη του. Παρουσιάσαμε τα ηθικά διδάγματα του Ισλάμ που αναφέρονται, στο Ιερό Κοράνι των οποίων βασικός κανόνας είναι ότι δεν πρέπει να υπάρχει ούτε υπερβολή ούτε ανεπάρκεια. Το χαρακτηριστικό μιάς ηθικής αρετής είναι να μη υπερβαίνει ούτε να υπολείπεται από τα σωστά της όρια. Είναι φανερό ότι η αρετή βρίσκεται στο μέσον των δύο ακρων.

Μόνο η συνήθεια που απαιτεί να τοποθετηθεί στον μέσον (των δύο ακρων) παράγει μία υψηλή ηθική αρετή. Η αναγνώριση της σωστής θέσης και της σωστής ευκαιρίας είναι, αυτή καθ'εαυτή, ο μέσος όρος. Παραδείγματος χαρη αν 'ένας αγρότης σπείρει τα χωράφια του πολύ νωρίς ή πολύ αργά, δεν τηρεί τον μέσον όρο. Η αρετή η ειλικρίνεια και η σοφία είναι μέσος όρος και ο μέσος όρος είναι εκείνο που είναι σωστό. Με άλλα λόγια, η αλήθεια βρίσκεται πάντοτε στο μέσον δύο αντιτασσομένων ανακριβειών. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η προσοχή στην κατάλληλη ευκαιρία, επιτρέπει στον άνθρωπο να παραμείνει στο μέσον. Η παραμονή στο μέσον σε ότι αφορά το Θεό, σημαίνει ότι όταν ερμηνεύονται τα Θεία προσόντα, ο άνθρωπος δεν πρέπει να κλίνει

προς την απόρριψη των και ούτε να περιγράφει, τον Θεό σαν Αυτός να ήταν πλασμένος από ύλη. Αυτό είναι εκείνο που υιοθέτησε το Ιερό Κοράνι σχετικά με τα Θεία προσόντα. Επιβεβαιώνει ότι ο Θεός ακούει, γνωρίζει και μιλάει και γι'αυτό να προστατέψει τον Εαυτό Του από την υπόθεση ότι μοιάζει μ'αυτόν που έπλασε, επιβεβαιώνει επί πλέον ότι:

لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ - (الشورى: ١٧)

فَلَا تَضْرِبُوا لِلَّهِ الْأَمْثَالَ - (النحل: ٧٥)

Τίποτα δεν έχει την μορφή Του (42:12): και μην κατασκευάζετε πανομοιότυπα του Θεού (16-75). Αυτό σημαίνει ότι δεν υπάρχει έταίρος της Υπαρξης και με τα προσόντα του Θεού και ότι Εκείνος δεν μοιάζει με τα πλάσματά Του. Το άριστο είναι να συλλάβει κανείς την έννοια του Θεού μεταξύ της ομοιότητας και υπεροχής. Με λίγα λόγια όλα τα διδάγματα του Ισλάμ επιμένουν στον μέσο όρο. Τα διδάγματα του Σούρα Φάτιχα επιμένουν επίσης στην τήρηση του μέσου όρου. Διδάσκει τον άνθρωπο να προσεύχεται στον Θεο να τον καθοδηγεί στον δρόμο αυτών που Εκείνος ευνόησε και όχι στον δρόμο αυτών, που έχουν προκαλέσει την οργή Του και ούτε αυτών που παραπλανήθηκαν (1:7). Αυτοί που προκάλεσαν την οργή Του, είναι εκείνοι οι άνθρωποι οι οποίοι σε αντιπαράθεση με τον Θεό ενέδωσαν στην εξοργιστική τάση τους και φέρονται βίαια και αυτοί που παραπλανήθηκαν, είναι εκείνοι που φέρονται όπως τα ζώα. Μέσος όρος είναι ο δρόμος που περιγράφηκε σαν τον δρόμο αυτών που ο Θεός ευλόγησε. Με συντομία, το Ιερό Κοράνι έχει συστήσει την επιμονή στον μέσο όρο στους ευλογημένους ανθρώπους. Στο Τορά ο Παντοδύναμος Θεός είχε υπογραμμίσει δίκαιη ανταπόδοση και στο Ευαγγέλιο υπογράμμισε την επιείκεια και τη συγνώμη. Στους Μουσουλμάνους συνεστήθει να επιδιώκουν (να κάνουν) το αρμόζων. Επιμονή στον μέσον όρο: όπως είπε:

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا - (البقرة: ١٤٤)

Μ'αυτόν τον τρόπο σας κάναμε ανθρώπους του μέσου όρου (2:144) που σημαίνει ότι, στους Μουσουλμάνους έχει υποδειχθεί να παραμένουν στο μέσον. Ευλογημένοι είναι όσοι βαδίζουν στο μέσον:

حَيْرَ الْأُمُورِ أَوْسَطُهَا -

Ο μέσος όρος είναι ο καλύτερος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η τρίτη ερώτηση είναι: ποιές είναι οι πνευματικές καταστάσεις; Έχουμε ήδη δηλώσει ότι συμφωνα με το Ιερό Κοράνι η πηγή των πνευματικών καταστάσεων είναι η ψυχή σε ανάπαυση η οποία οδηγεί τον άνθρωπο από την βαθμίδα ηθικού ανθρώπου στη βαθμίδα του θεοσεβούμενου ανθρώπου, όπως είπε ο Αλλάχ ο Δοξασμένος:

يَا أَيُّهَا النَّفْسُ الْمُطْمَئِنَّةُ - ارْجِعِي إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً
مَّرْضِيَّةً - فَادْخُلِي فِي عِبَادِي - وَادْخُلِي جَنَّاتِي -

(الفجر: ۲۸-۳۱)

Ω ψυχή που βρήκες την ανάπαυσή σου στο Θεό επέστρεψε στον Κύριο σου εσύ ικανοποιημένη απ Αυτόν και Αυτός ικανοποιημένος μαζί σου. Έτσι, έλα (κι εσύ) μαζί με τους εκλεκτούς Μου δούλους και είσελθε στην Αυλή Μου (89:28-31).

Πρέπει να θυμηθούμε ότι η υψηλότερη πνευματική κατάσταση ενός ανθρώπου σ'αυτή τη ζωή εξασφαλίζεται με την εύρεση παρηγοριάς κοντά στο Θεό και ότι όλη η ικανοποίηση, η έκσταση και η απόλαυση (που αποκομίζει) πρέπει να συγκεντρώνονται γύρω από τον Θεό. Αυτή είναι η κατάσταση που ονομάζεται η ουράνια ζωή. Ο άνθρωπος που βρίσκεται σ'αυτή την κατάσταση, αμοίβεται με ουράνια ζωή σ'αυτόν του κόσμο δίνοντας σε αντάλλαγμα την απόλυτη ειλικρίνεια του, την αγνότητα και την πίστη του. Άλλοι ανυπομονούν να βρουν τον παράδεισο μετά θάνατο, αλλά εκείνος τον βρίσκει σ'αυτήν εδώ τη ζωή. Όταν ο άνθρωπος φτάνει σ'αυτό το σημείο, αντιλαμβάνεται ότι η θρησκεία που του έχει υποδειχθεί είναι πράγματι η τροφή που γαλουχεί την ψυχή του και από την οποία εξαρτάται η πνευματική του ζωή κατά μέγα μέρος και ότι η προσήλωση του (σ'αυτήν) δεν μπορεί ν'αναβληθεί για την μετα θάνατο ζωή. Όλη η μομφή που του δείχνει ο αποδικιμάζων εαυτός για την διεφθαρμένη ζωή του, και εν τούτοις δεν καταφέρνει να προκαλέσει τελείως την επιθυμία του για την αρετή και να του εμπνεύσει πραγματική αποστροφή για τους άσελγους πόθους του και να του παραχωρήσει την απόλυτη δύναμη να επιμένει στην αρετή, μεταβάλλεται με αυτές τις πιέσεις, που είναι το προκαταρκτικό στάδιο της εξέλιξης, της ψυχής σε ανάπαυση. Όταν ο άνθρωπος

φτάνει σ' αυτό το στάδιο, τότε πιά είναι ικανός να πετύχει πλήρη ευημερία. Όλα τα προσωπικά του πάθη αρχίζουν να εξασθενούν κι ένα δυνατό αεράκι πνέει μέσα στην ψυχή του, έτσι ώστε, ν' αρχίσει να βλέπει τις πρώην αδυναμίες του με τύψεις. Σ' αυτό το σταδιο η φύση του και οι συνήθειές του υποβάλλονται σε μία τέλεια αλλαγή κι αυτός απομακρύνετα εντελώς από την κατάσταση στην οποία βρισκόταν. Πλένεται και καθαρίζεται και ο Θεός χαράσσει την αγάπη γιά την αρετή μέσα στην καρδιά του και τον απαλλάσσει από την ακαθαρσία της φανλότητας με το ίδιο Του το χέρι. Οι δυνάμεις της αλήθειας εισέρχονται μέσα στο οχυρό της καρδιάς του και η δικαιοσύνη καταλαμβάνει όλα τα φυλάκια της φύσης του και η αλήθεια ανακηρύσσεται νικήτρια και το ψέμα βάζει κάτω τα όπλα του και τρέπεται σε φυγή. Το χέρι του Θεού τοποθετείται επάνω στην καρδιά του και κάθε ένα από τα βήματα του γίνεται κάτω από τη σκιά του Θεού. Ο Παντοδύναμος Θεός αναφέρεται σε όλα αυτά με τους εξής στίχους:

أُولَٰئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَأَيَّدَهُم
بِرُوحٍ مِنَّا - (المجادلة: ٢٣)

حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ

إِلَيْكُمُ الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ أُولَٰئِكَ هُمُ

الرُّشِدُونَ - فَضَّلَا مِنَّا اللَّهُ وَنِعْمَةً وَاللَّهُ

عَلِيمٌ حَكِيمٌ - (حجرت: ٨-٩)

جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ

زَهُوًّا - (بنی اسرائیل: ٨٢)

Αυτοί είναι εκείνοι, στις καρδιές των οποίων ο Αλλάχ χάραξε την πίστη με τα ίδια Του τα χέρια και τους βοήθησε, με το Άγιο Πνεύμα (58:23). Ο Αλλάχ σας έκανε ν' αγαπήσετε την πίστη και την έκανε να φαίνεται δίκαιη στις καρδιές σας. Σας έκανε να αισθανεσθε αποστροφή γιά την απιστία, την κακία και την ανυπακοή και αποτύπωσε στις καρδιές σας πόσο ανήθικη είναι η ακόλαστη ζωή. Όλα αυτά συνέβησαν χάρη στην μεγάλοψυχία και το έλεος του Αλλάχ. Ο Αλλάχ είναι ο τα Πάντα Νοών, Σοφός (49:8-9). Η αλήθεια είναι εδώ και η υποκρισία εξαφανίστηκε. Η υποκρισία δεν δύναται παρά να εξαφανιστεί (17:82).

Όλα αυτά έχουν σχέση με την πνευματική κατάσταση στην οποία ο άνθρωπος φτάνει στο τρίτο στάδιο. Κανείς δεν μπορεί να πετύχει πραγματική ενόραση αν δεν φτάσει σ'αυτή την κατάσταση. Η πίστη που ο Θεός χαράσσει στις καρδιές των ανθρώπων με το ίδιο Του το χέρι και η βοήθεια που τους παρέχει με το Θείο Πνεύμα σημαίνει ότι κανείς δεν μπορεί να πετύχει την αγνότητα και τη δικαιοφροσύνη αν δεν του παρασχεθεί ουράνια βοήθεια. Στο στάδιο του αποδοκιμάζοντος εαυτού η κατάσταση του ανθρώπου είναι η συνεχής μετάνοια αλλά ξαναπέφτει και συχνά απελπίζεται και κρίνει την κατάσταση του χωρίς ελπίδα. Παραμένει σ'αυτή την κατάσταση για αρκετό διάστημα και όταν φτάσει η καθορισμένη στιγμή ένα φως με θεία δύναμη πέφτει επάνω του, την νύχτα ή την ημέρα. Μετά την κάθοδο αυτού του φωτός, αισθάνεται μιά θαυμάσια αλλαγή και αντιλαμβάνεται ότι ένα κρυμμένο χέρι τον καθοδηγεί και βλέπει έναν υπέροχο κοσμο. Εκείνη τη στιγμή καταλαβαίνει ότι ο Θεός υπάρχει και τα μάτια του γεμίζουν μ'ένα φως το οποίο δεν εγνώριζαν πριν.

Πώς θ'ανακαλύψουμε εκείνο το μονοπάτι και πώς θ'αποκτήσουμε εκείνο το φως; Μάθε ότι σ'αυτόν τον κόσμο, κάθε συνέπεια έχει ένα αίτιο και πίσω από κάθε κίνηση υπάρχει κάποιος υποκινητής. Γιά την επίτευξη των γνώσεων έχει καθοριστεί ένας τρόπος που λέγεται ευθύς τρόπος. Τίποτα στον κόσμο αυτό δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς προσαρμογή στους κανόνες που η φύση έχει καθορίσει γι αυτό, από την αρχή. Οι νόμοι της φύσης μας πληροφορούν ότι γιά την επίτευξη κάθε σκοπού έχει καθοριστεί ένας ίσιος δρόμος και μόνο αν ακολουθήσουμε τον δρόμο αυτό μπορούμε να πετύχουμε τον σκοπό. Παραδείγματος χάρη αν καθόμαστε σ'ένα σκοτεινό δωμάτιο ο σωστός τρόπος γιά να βρούμε το φως του ηλίου είναι, ν'ανοίξουμε το παράθυρο που βλέπει προς τον ήλιο. Όταν το κάνουμε το φως του ηλίου αμέσως χύνεται μέσα στο δωμάτιο και τό φωτίζει. Έτσι, φανερό είναι ότι γιά να κερδίσουμε την αγάπη και την αληθινή μεγαλοψυχία του Θεού, πρέπει να υπάρχει κάποιο παράθυρο και πρέπει να υπάρχει μια καθορισμένη μέθοδος γιά να επιτευχθεί η αγνότητα του πνεύματος. Τότε, πρέπει να δούμε το σωστό μονοπάτι που οδηγεί στην πνευματικότητα όπως αναζητούμε ένα ίσιο μονοπάτι γιά να επιτύχουμε όλους τους άλλους μας σκοπούς. Εκείνη η μέθοδος δεν είναι, να ψάχνουμε να βρούμε τον Θεό με την βοήθεια της λογικής και ακολουθώντας τους τρόπους που καθορίσαμε εμείς. Οι πύλες που μπορούν ν'ανοίξουν μόνο με τα δυνατά χέρια του Θεού δεν θα υποχωρήσουν μπροστά στη λογική και τη φιλοσοφία μας. Δεν δυνάμεθα να βρούμε τον Αιώνιος Υπάρχοντα και τον Αυτοσυντήρητο Θεό με τα δικά μας μέσα. Το μονο μονοπάτι που οδηγεί στη επίτευξη αυτού του σκοπου είναι ν'αφιερώσουμε τη ζωή μας, μαζί με όλες μας τις ικανότητες στο έργο του

Παντοδύναμου Θεού και μετά να επιδωθούμε στην προσευχή για να Τον συναντήσουμε κι έτσι ν'ανακαλύψουμε το Θεό μέσω του Ιδίου του Θεού.

Μια Εξαιρετική Προσευχή

Η εξαιρετική προσευχή που μας μαθαίνει τον χρόνο και την ευκαιρία για ικεσία και μας δίνει μιά εικόνα του πνευματικού ζήλου είναι η προσευχή την οποία μας δίδαξε ο Θεός, ο Ευεργέτης, στην εισαγωγή του Ιερού Κορανίου και έχει ως εξής:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ- اَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ

Όλες οι δοξολογίες ανήκουν μόνο στον Αλλάχ (1:2). Ο Οποίος είναι Δημιουργός και συντηρητής όλων των πλανητών (1:2).

الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ-

Φροντίζει για μας από ευσπλαχνία, πριν εμείς κάνουμε οτιδήποτε και αφού δράσουμε μας ανταμοίβει για τις πράξεις μας, από ευπλαχνία (1:3).

مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ.

Μόνο Αυτός είναι ο Άρχων της Ημέρας της Κρίσεως και δεν ανέθεσε την ημέρα εκείνη σε κανέναν (1:4).

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ.-

Ω Εσύ που συγκεντρώνεις όλα αυτά τα χαρίσματα Εσένα μόνο λατρεύουμε και ζητάμε την βοήθειά Σου για όλες μας τις υποθέσεις (1:5). Η χρήση της αντωνυμίας στον πληθυντικό σ'αυτό το περιεχόμενο, δείχνει ότι όλες μας οι ικανότητες απορροφούνται από την λατρεία που τρέφουμε γι Αυτόν και υποκλίνονται στο κατώφλι Του. Κάθε άνθρωπος, λόγω των ικανοτήτων του εσωτερικού του κόσμου, αποτελεί μιά πολλαπλή οντότητα και η υπόκλιση που κάνει, με όλες του τις ικανότητες μπροστά στο Θεό, είναι η κατάσταση που λέγεται Ισλάμ.

اِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ- صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ ؕ

Καθοδήγησέ μας κατά μήκους του ίσιου δρομου Σου και εδραίωσέ μας σταθερά επάνω σ'αυτόν (1:6). Στον δρόμο εκείνων στους οποίους έδωσες την εύνοια Σου και τη χάρη Σου,

غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ.-

και όχι (στον δρόμο) εκείνων που προκάλεσαν την οργή Σου, ούτε αυτών που έχασαν τον δρόμο τους και δεν Σε βρήκαν (1:7). Αμήν.

Αυτοί οι στίχοι μας λένε ότι η θεία γενναιοδωρία και η θεία εύνοια παραχωρούνται σ'εκείνους μόνο που προσφέρουν τη ζωή τους με αυτοθυσία στο έργο του Θεού και αφοσιώνονται εξ ολοκλήρου σ'αυτό και, επιδιώκοντας μόνο την εύνοιά Του εξακολουθούν να παρακαλούν γιά να τους δωθούν όλα τα πνευματικά δώρα που ο άνθρωπος μπορεί να λάβει γιατί είναι πλησίον του Θεού γνωρίζοντάς Τον και ακούγοντας τους λόγους Του. Μ'αυτή την παράκληση λατρεύουν τον Θεό με όλες τους τις ικανότητες αποφεύγουν την αμαρτία και παραμένουν, προσκυνώντας στο κατώφλι Του. Προστατεύουν τους εαυτους τους από την ανηθικότητα και αποφεύγουν αυτά που προκαλούν την οργή Του. Καθώς αναζητούν τον Θεό αποφασιστικά και με απόλυτη ειλικρίνεια, Τον ανακαλύπτουν και πίνουν από το ποτήρι της επίγνωσης του Θεού, μέχρι κορασμού. Η αληθινή και τέλεια εύνοια που μεταφέρει έναν άνθρωπο στον πνευματικό κόσμο, εξαρτάται από την σταθερότητα (που δείχνει), πράγμα που εννοεί εκείνη τη βάθμιδα της ειλικρίνειας και της πίστης που δεν μπορούν να κλονίσουν με κανένα τρόπο. Σημαίνει έναν ισχυρό δεσμό με το Θείο που το σπαθί είναι ανίκανο να κόψει, η φωτιά να εξωλοθρέψει και καμία συμφορά δεν μπορεί να τον μειώσει. Ο θάνατος ενός αγαπημένου προσώπου και ο αποχωρισμός απ αυτόν δεν πρέπει να παρέμβουν, ούτε ο φόβος της ατιμίας να έχει επίδραση, ούτε ένας τραγικός θάνατος ν'απομακρύνει την καρδιά, έστω και σε ελάχιστο βαθμό. Έτσι λοιπόν αυτή η πόρτα είναι πολύ στενή και ο δρόμος πολύ δύσκολος. Αχ, πόσο είναι δύσκολο! Αυτό αναφέρεται στους στίχους που ακολουθούν από τον Παντοδύναμο Θεό.

قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ
وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا
وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِينُ تَرْضَوْنَهَا
أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي
سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ - (توبه: ٢٤)

Πες τους: Αν οι πατέρες σας, οι υιοί σας, τ'αδέλφια σας και οι γυναίκες σας, οι συγγενείς και η περιουσία που κάνετε και το ανιαρό επάγγελμα που το βαρυνέστε και τα σπίτια που σας αρέσουν, σας είναι πίο αγαπητά από τον Αλλάχ και τον Αγγελιοφόρο Του και από τον αγώνα για το έργο Του, τότε περιμένετε έως ότου ο Αλλάχ δώσει την κρίση Του. Ο Αλλάχ δεν καθοδηγεί τους ανθρώπους που δεν υπακούουν (9:24).

Αυτός ο στίχος δείχνει καθαρά ότι όσοι παραμερίζουν το θέλημα του Θεού και δείχνουν προτίμηση στους συγγενείς τους και στις ιδιοκτησίες τους, που αγαπούν περισσότερο, σύμφωνα με την κρίση του Θεού, είναι αμαρτωλοί και είναι βέβαιο ότι θα καταστραφούν διότι έδειξαν την προτίμησή τους για άλλα και όχι για τον Θεό. Αυτό είναι το τρίτο στάδιο στο οποίο γίνεται θεοσεβούμενος εκείνος ο οποίος δέχεται χωρίς διαμαρτηρία χιλιάδες συμφορές, για χαρη του Θεού και στηρίζεται σ'Αυτόν μ'εμπιστοσύνη και αφοσίωση σαν να μην έχει άλλον δικόν του εκτός από τον Θεό και σαν να έχουν πεθάνει όλοι οι άλλοι. Η αλήθεια είναι ότι δεν μπορούμε να δούμε τον Θεό πριν πεθάνουμε. Την ημέρα που η φυσική μας ζωή τερματίζεται, είναι η μέρα που ο Θεός μας αποκαλύπτεται. Είμαστε τυφλοί μέχρι (την ημέρα) που γινόμαστε τυφλοί για όλα εκτός από το όραμα του Θεού. Είμαστε νεκροί μέχρι την ημέρα που γινόμαστε ένα πτώμα μέσα στα χέρια του Θεού. Μόνο όταν βρισκόμαστε πρόσωπο με πρόσωπο με τον Θεό αποκτούμε την σταθερότητα που υπερνικά όλα τα πάθη μας κι εκείνη η σταθερότης επιφέρει τον θάνατο της ζωής που είναι αφιερωμένη σε εγωϊστικούς σκοπούς. Αυτό περιγράφεται στον στίχο:

بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ - (البقرة: ١١٣)

Αυτό σημαίνει ότι ο Θεός απαιτεί να προσφερθούμε με αυτοθυσία στο έργο Του (2:110). Όταν οι ικανότητές μας και οι δυνάμεις μας προσηλωθούν στο έργο Του και η ζωή μας και ο θάνατος μας αποδειχθούν ότι ήταν για χαρη Του, τότε θα επιτύχουμε τη σταθερότητα, και όπως είπε:

قُلْ إِن صَلَائِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ - (الانعام: ١٦٣)

Προκήρυξε Ω Προφήτη: Η προσευχή μου, οι θυσίες μου, η ζωή μου και ο θάνατος μου, όλα είναι για χάρη του Αλλάχ (6:163).

Όταν η αγάπη που τρέφει ένας άνθρωπος για τον Θεό ανέρχεται στο στάδιο που ούτε η ζωή του ούτε ο θάνατος του δεν είναι πλέον για τον ίδιο του τον εαυτό αλλά για χάρη του Θεού τότε, ο Θεός ο Οποίος πάντα αγαπούσε αυτούς που Τον αγαπούν, του χαρίζει την αγάπη Του και το αποτέλεσμα αυτών των δύο αισθημάτων είναι η δημιουργία ενός

φωτός μέσα στον άνθρωπο το οποίο ο κόσμος δεν μπορεί να δει ούτε να εννοήσει. Χιλιάδες δίκαιοι και εκλεκτοί άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους γιατί ο κόσμος δεν τους κατάλαβε. Τους θεωρούσαν εγωϊστές και απατεώνες καθώς ο κόσμος δεν μπορούσε να δει τα λαμπρά τους πρόσωπα, όπως λένε:

يَنْظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ (الاعراف 199)

Σε κοιτάζουν αλλά δεν σε βλέπουν (7:199). Με λίγα λόγια, από την ημέρα που ένας άνθρωπος φωτίζεται μ'εκείνο το φως παύει να είναι επίγειος: και γίνεται ουράνιος. Εκείνος που είναι ο Κυρίαρχος όλων μιλάει μέσα του και του αποκαλύπτει το φως της Θεότητας Του και μεταβάλλει την καρδιά του την οποία πλημμυρίζει με την αγάπη Του, σε θρόνο Του. Αμέσως μόλις αυτός γίνει ένας καινούργιος άνθρωπος μετά απ αυτή την αλλαγή ο Θεός μεταβάλλεται σ'έναν καινούργιο Θεό γι αυτόν και του φανερώνεται με καινούργιους τρόπους. Δεν πρόκειται για το ότι ο Θεός γίνεται ένας άλλος Θεός ή ότι οι προθέσεις Του είναι διαφορετικές, είναι όμως πίο σαφείς από τις συνηθισμένες Του προθέσεις τις οποίες η εγκόσμια φιλοσοφία δεν γνωρίζει. Γίνεται ένας απ'αυτούς που αναφέρονται στον στίχο:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِئُ نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ

مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَعُوفٌ بِالْعِبَادِ (البقرة: 177)

Μεταξύ των ανθρώπων υπάρχουν εκείνοι που είναι ύψηλού επιπέδου και που επιδίδονται τελείως στην επιδίωξη της εύνοιας του Αλλάχ προσφέροντας σε αντάλλαγμα, τη ζωή τους. Αυτοί είναι οι άνθρωποι με τους οποίους ο Αλλάχ είναι πολύ Ευσπλαχνικός (2:208). Έτσι Εκείνος που φτάνει στο στάδιο της πνευματικής ζωής αφιερώνεται ολοκληρωτικά στο έργο του Αλλάχ.

Σ'αυτόν τον στίχο ο Αλλάχ δείχνει ότι μόνο ο άνθρωπος ο οποίος, προσφέρει τη ζωή του για το έργο του Αλλάχ παίρνοντας σε αντάλλαγμα την εύνοιά Του και που αποδεικνύει την αφοσίωσή του, προσφέροντας τη ζωή του, θα λυτρωθεί απ'όλες τις συμφορές. Αισθάνεται ότι υπάρχει, για να υπακούει στον Δημιουργό του και για να υπηρετεί τους συνανθρώπους του. Οι ενάρετες πράξεις του γίνονται με τόση προθυμία και ειλικρίνεια σαν να καθρεφτιζόταν η εικόνα του αληθινά Αγαπημένου στην υπακοή που δείχνει. Το θέλημά του συντατίζεται με το θέλημα του Θεού και όλες του οι απολαύσεις έχουν σαν επίκεντρό τους την υπακοή του στό Θεό. Η ενάρετη συμπεριφορά του δεν είναι αποτέλεσμα μόχθου αλλά ευχαρίστησης. Αυτός είναι ο

παράδεισος που απονέμεται στον, πνευματικό άνθρωπο σ'αυτήν εδώ τη ζωή. Ο παράδεισος που θ'απονεμηθεί μετά θάνατο είναι η αντανάκλαση αυτού του παραδείσου ο οποίος, με την Θεία δύναμη, θα φανερωθεί με φυσικό τρόπο. Αυτό αναφέρεται στους ακόλουθους στίχους:

وَلِمَن خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٌ - (الرَّحْمَنُ: ٤٧)
وَسَقْفُهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا طَهُورًا - (الدَّهْرُ: ٢٢)
إِنَّ الْأَبْرَارَ كَثِيرٌ بَنَوْا مِن كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ه عَيْنًا
كَثِيرٌ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا - (الدَّهْرُ: ٤٠, ٤١)
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنْجَبِيلًا - (الدَّهْرُ: ١٨)
عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّى سَلْسَبِيلًا - (الدَّهْرُ: ١٩)
إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلِيلًا وَ أَغْلًا وَ
سَعِيرًا - (الدَّهْرُ: ١٥) وَمَن كَانَ فِي هَذِهِ
أَعْنَىٰ فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْنَىٰ وَ أَضَلُّ سَبِيلًا - (بَنِي إِسْرَآئِيلَ: ٤٣)

Γι αυτόν που φοβάται να σταθεί μπροστά στον Κυριό του και αισθάνεται δέος για την Μεγαλοπρέπεια με την Μεγαλειότητα Του υπάρχουν δύο κήποι, ο ένας είναι, σ'αυτόν τον κόσμο και ο άλλος μετά θάνατο (55:47). Σ'αυτούς που είναι απόλυτα οφοσιωμένοι στο Θεό θα δωθεί ένα ποτό που θα έξαγνίσει τις καρδιές, τις σκέψεις και τις προθέσεις τους (76:22). Στους ενάρετους θα δωθεί ένα ποτό, διηλυμένο με κάμφορα, από μιά πηγή από την οποία πίνουν οι δούλοι του Αλλάχ. Η πηγή αυτή ρέει χάρη στις προσπάθειές τους (76:6-7).

Η Σημασία των Ποτών που Κατασκευάζονται με Κάμφορα και Πιπερόριζα

Ήδη εξηγήσαμε ότι η λέξη Καφούρ χρησιμοποιείται σ'αυτόν τον στίχο λόγω της Αραβικής λέξης Καφαρα έννοια της οποίας είναι η καταπίεση και επικάλυψη. Αυτό είναι μιά ενδειξη ότι οι άνθρωποι αυτοί διέκοψαν με τα εγκόσμια και εστράφησαν προς τον Θεό με τόση

ειλικρίνεια που η αγάπη τους γιά τα εγκόσμια πάγωσε. Είναι γνωστό ότι όλα τα πάθη ξεκινούν από την καρδιά και όταν η καρδιά απορρίπτει όλους τους ανεπιθύμητους πειρασμούς και δεν επανέρχεται ποτέ πιά σ'αυτούς αυτά τα πάθη μετριάζονται και τελικά εξαφανίζονται εντελώς. Αυτή είναι η έννοια που μας μεταδίδει αυτός ο στίχος, δηλαδή ότι οι άνθρωποι που παραμερίζουν τα πάθη τους και στρέφονται τελείως προς τον Θεό (αισθάνονται) την καρδιά τους να ψυχραίνεται ως προς τα εγκόσμια και τα πάθη τους καταστέλλονται με τον ίδιο τρόπο που η κάμφορα εξουδετερώνει το δηλητήριο.

Μετά λέγεται: θα τους δοθεί να πιούν από ένα ποτήρι διηλυμένο με πιπερόριζα (76: 18–19). Η Αραβική λέξη γιά την πιπερόριζα (Ζανζαμπίλ) είναι σύνθετη του ζάνα και ζαμπάλ. Ζάνα, στην Αραβική σημαίνει ανέρχομαι και ζαμπάλ σημαίνει βουνό επομένως Ζανζαμπάλ σημαίνει: Ανεβαίνει στο βουνό. Πρέπει να υπενθυμήσουμε ότι όταν ένας άνθρωπος μπαίνει στην ανάρρωση μετά από μιά αρρώστεια που προήλθε από δηλητηρίαση, περνάει από δύο στάδια πριν αποκατασταθεί τελείως η υγεία του και (επανεέλθουν) οι δυνάμεις του. Στο πρώτο στάδιο το δηλητήριο έχει εξουδετερωθεί τελείως και τα επικίνδυνα συμπτώματα έχουν υποχωρήσει. Οι επιπλοκές του δηλητηρίου έχουν αποφευχθεί αισίως και η κρίση της θανατηφόρου προσβολής έχει ξεπερασθεί ολότελα, αλλά τα μέλη του σώματος του εξακολουθούν νάναι εξασθετισμένα, του λείπουν δυνάμεις και ο ασθενής βαδίζει με δυσκολία. Στο δεύτερο στάδιο η υγεία του αρρώστου έχει αποκατασταθεί το σώμα του έχει δυναμώσει κι αισθάνεται ότι μπορεί να σκαρφαλώσει σε βουνά και να τρέξει στις κορυφές τους. Στο τρίτο στάδιο, σχετικά με το οποίο ο Παντοδύναμος Θεός έχει πει ότι οι θεοσεβείς άνθρωποι υψηλώτατου επιπέδου πίνουν από ποτόρια που έχουν καρυκευθεί με πιπερόριζα, δηλαδή ότι, όταν φτάνουν πιά στο απώτατο στάδιο της πνευματικής τους κατάστασης μπορούν ν'ανέβουν στα ψηλά βουνά, εννοώντας αυτούς που εκπληρώνουν τους μεγάλους σκοπούς και κάνουν τις μεγάλες θυσίες γιά το έργο του Θεού.

Η Επίδραση της Πιπερόριζας

Πρέπει να θυμηθούμε ότι μιά από τις ιδιότητες της πιπερόριζας είναι να δυναμώνει το σύστημα (του ανθρώπου) και το απαλλάσσει από την δυσεντερία και να το θερμαίνει έτσι ώστε αυτός να δύναται ν'ανεβεί σ'ένα βουνό. Βάζοντας την καμφορά και την πιπερόριζα σε παράθεση επιδιώκουμε να μεταβιβάσουμε ότι, όταν ένας άνθρωπος κινείται από μιά θέση υποταγής στα πάθη του προς την αρετή, η πρώτη συνέπεια είναι ότι το δηλητήριο από το οποίο (έχει μολυνθεί) καταστέλλεται και η ορμή των παθών του αρχίζει να μειώνεται διότι η

κάμφορα (έχει την ιδιότητα να) καταστέλλει το δηλητήριο. Γι αυτό το λόγο χρησιμοποιείται στη θεραπεία της χολέρας και του τύφου. Όταν το δηλητήριο έχει εξουδετερωθεί τελείως και η υγεία του αρρώστου αποκαθίσταται μέχρι ενός σημείου, αυτός όμως εξακολουθεί να αισθάνεται αδυναμία, το δεύτερο στάδιο, είναι εκείνο πως δυναμώνει πίνοντας ένα ποτό καρυκευμένο με πιπερόριζα. Σύμφωνα με τη πνευματική του έννοια, αυτό το ποτό είναι η εκδήλωση του θείου μεγαλείου, που είναι και η τροφή της ψυχής. Όταν παίρνει δυνάμεις απ'αυτές τις εκδηλώσεις, είναι ικανός να σκαφαλώσει σε ψηλά βουνά, δηλαδή καταφέρνει τέτοιους καταπληκτικούς άθλους για χάρη του Θεού που κανείς δεν μπορεί να εκπληρώσει αν η καρδιά του δεν εμπνέεται από τη θερμή της αγάπης. Σ'αυτούς τους στίχους ο Παντοδύναμος Θεός έχει χρησιμοποιήσει δύο Αραβικούς όρους για να εικονογραφήσει αυτές τις δύο καταστάσεις. Ο ένας όρος είναι η κάμφορα που σημαίνει καταστολή και ο άλλος είναι η πιπερόριζα που σημαίνει αναρρίχηση. Αυτές είναι οι δύο καταστάσεις τις οποίες συναντούν όσοι αναζητούν τον Θεό.:

إِنَّا آَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَإِلًا وَآَغْلَآؤَ

سَعِيرًا - (الدھر: ۵)

Έχουμε ετοιμάσει αλυσίδες περιλαίμια και τεράστιες φωτιές για τους άπιστους (76:5). Αυτό σημαίνει ότι γι αυτούς που απορρίπτουν την αλήθεια και δεν θέλουν να την παραδεχθούν ο Θεός έχει ετοιμάσει αλυσίδες και περιλαίμια και τρομερές φωτιές. Η έννοια (αυτού) είναι ότι όσοι δεν αναζητούν τον Θεό με ειλικρίνεια στή καρδιά αντιμετωπίζουν σοβαρές συμφορές. Είναι τόσο πολύ δεσμευμένοι με τα εγκόσμια ώστε τα πόδια τους είναι σαν αλυσσοδεμένα και υποκύπτουν εύκολα σε εγκόσμιους πειρασμούς σαν να φορούσαν περιλαίμια που δεν τους επιτρέπουν να υψώσουν τα μάτια τους προς τον ουρανό. Αισθάνονται φλέγοντες πόθοι για τα εγκόσμια πράγματα, την ιδιοκτησία, το κύρος, την κυριαρχία, τα πλούτη κλπ. Καθώς ο Θεός τους κρίνει ανάξιους και προσηλωμένους σε ανεπιθύμητες επιδιώξεις τους επιβάλλει να υποστούν αυτές τις τρεις ταλαιπωρίες. Αυτό δείχνει ότι την κάθε πράξη ανθρώπου την διαδέχεται μία αντίστοιχη πράξη από τον Θεό. Παραδείγματος χάρη όταν ένας άνθρωπος κλείνει όλες τις πόρτες και τα παράθυρα του δωματίου του, η πράξη του αυτή ακολουθείται από μία πράξη του Θεού καθότι το δωμάτιο βυθίζεται στο σκοτάδι. Όλες οι αναπόφευκτες συνέπειες των πράξεών μας οι οποίες έχουν καθοριστεί ως νόμος της φύσης από τον Θεό τον Παντοδύναμο είναι όλες πράξεις του Θεού διότι ο Δημιουργός είναι το Αίτιο όλων των αιτιών. Παραδείγματος χάρη, αν ένας άνθρωπος πιεί δηλητήριο, την

πράξη του αυτή θ'ακολουθήσει μία Θεία πράξη η οποία θα είναι ο θάνατός του. Με τον ίδιο τρόπο αν ένας άνθρωπος κάνει μία άπρεπη πράξη, η συνέπεια της οποίας θα είναι να μολυνθεί από μία μεταδοτική αρρώστια, την πράξη του αυτή την είχε ακολουθήσει μία Θεία πράξη δια της οποίας εκείνη η αρρώστεια του μεταδόθηκε. Έτσι βλέπουμε καθαρά ότι στην εγκόσμια ζωή μας υπάρχει ένα αναπόφευκτο αποτέλεσμα για κάθε πράξη μας και αυτό το αποτέλεσμα είναι πράξη του Θεού του Παντοδύναμου. Οι ίδιοι νόμοι ισχύουν και στα θρησκευτικά θέματα. Παραδείγματος χάρη λέγεται ότι:

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا - (الأنبياء: ٢٠)
كَلَّمَآ زَاغُوْا آَزَاغَ اللّٰهُ قُلُوْبَهُمْ - (الصف: ٧)

Αυτό σημαίνει ότι σαν συνέπεια της εντατικής προσπάθειας που καταβάλλει ένας άνθρωπος κατά την αναζήτησή του για τον Θεό, η αναπόφευκτη πράξη του Θεού είναι να τον καθοδηγήσει στους δρόμους που οδηγούν προς Αυτόν (29:70). Αντίθετα προς αυτό, λέγεται: 'Όταν παρέκλιναν από τον σωστό δρόμο και δεν ήθελαν να επανέλθουν σ'αυτόν η Θεία πράξη που ακολούθησε ήταν να γίνουν οι καρδιές τους διεστραμμένες (61:6). Για να γίνει ακόμα πιο καθαρή περιγραφή αυτού, έχει λεχθεί:

مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَغْنَىٰ قَوْمِي فِي الْآخِرَةِ أَغْنَىٰ
وَ أَضَلَّ سَبِيلًا - (رَبِّي إِسْرَآءِيل ٧٣)

Αυτός που εξακολουθεί να παραμένει τυφλός σε τούτη τη ζωή θα είναι τυφλός και μετά θάνατο και θα χαθεί ακόμα πιο πολύ (17:73). Αυτό είναι μία ένδειξη ότι οι ενάρετοι βλέπουν το Θεό σ'αυτόν εδώ τον κόσμο και κρατούν μέσα τους την εικόνα του Αληθινά Αγαπημένου, σ'αυτόν τον κόσμο. Το νόημα αυτού του στίχου είναι ότι τα θεμέλια του ουράνιου βίου μπένουν σ'αυτόν εδώ τον κόσμο και ότι οι ρίζες της καταχθόνιας τύφλας είναι (οι ρίζες) της ποταπής και σκοτεινής ζωής, αυτού του κόσμου. Τότε λέγεται:

وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
جَنَّتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ - (البقرة: ٢٧٠)

Δώσε την χαρμόσυνη είδηση σ'αυτούς που πιστεύουν και κάνουν ηθικές πράξεις ότι γι αυτούς υπάρχουν κήποι κάτω από τους οποίους ρέουν ποτάμια (2:26). Σ'αυτόν τον στίχο ο Παντοδύναμος έχει περιγ-

ράψει την πίστη σαν ένα κήπο κάτω από τον οποίο κυλούν ποτάμια και έχει υποδείξει ότι η πίστη έχει σχέση με την ηθική πράξη, όπως ο κήπος έχει σχέση με το νερό του ποταμού ή του ρυακιού. Όπως ο κήπος δεν μπορεί να γεμίσει με ανθούς χωρίς νερό έτσι και η πίστη δεν μπορεί να επιζήσει χωρίς ηθικές πράξεις. Όταν υπάρχει πίστη αλλά δεν υπάρχουν ηθικές πράξεις, η πίστη είναι μάταιη και όταν υπάρχουν πράξεις αλλά δεν υπάρχει πίστη η πράξη είναι μόνο μία επίδειξη. Η πραγματικότητα του Ισλαμικού παραδείσου έγκειται στο ότι είναι μία αντανάκλαση της πίστης και των πράξεων του ανθρώπου σ'αυτόν τον κόσμο και δεν είναι κάτι που θα του παραχωρηθεί ανεξαρτήτως (αυτών). Ο παράδεισος για έναν άνθρωπο, αναπτύσσεται μέσα του και ο παράδεισος του καθενός είναι η πίστη και οι ηθικές πράξεις του, τις χαρές των οποίων αρχίζει να γεύεται σ'αυτήν εδώ τη ζωή καθώς ανακαλύπτει τους κρυφούς κήπους και τα κρυφά ρυάκια της πίστης και των ηθικών πράξεων που θα φανερωθούν με συγκεκριμένο τρόπο στην μετά θάνατο ζωή. Το ιερό δίδαγμα του Θεού μας μαθαίνει ότι η αγνή, τέλεια και σταθερή πίστη για τον Θεό, για τα χαρίσματα Του και για τα σχέδια Του είναι ένας ωραίος κήπος με οπωροφόρα δέντρα και οι ηθικές πράξεις είναι το ρυάκια που ποτίζουν τον κήπο. Το Ιερό Κοράνι λέει:

صَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا

ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَاءِ تُؤْتِي أَكْلَهَا

كُلَّ حِينٍ - (ابراهيم: ٢٥-٢٦)

Αυτό σημαίνει ότι η λέξη πίστη που είναι απαλλαγμένη από κάθε ελάττωμα κάθε ψευτιά και ματαιοδοξία και είναι με κάθε τρόπο τέλεια, είναι σαν ένα δέντρο που είναι απαλλαγμένο από κάθε ατέλεια και του οποίου οι ρίζες είναι χωμένες βαθειά μέσα στη γη και τα κλαδιά του απλώνονται προς τον ουρανό. Αυτό το δέντρο καρποφορεί πάντα και τα κλαδιά του δεν είναι ποτέ χωρίς καρπούς (14: 25-26). Ετσι θα δούμε ότι ο Παντοδύναμος Θεός έχει περιγράψει την λέξη πίστη σαν ένα δέντρο που καρποφορεί πάντα και έχει επισημάνει τρία από τα χαρακτηριστικά του.

Το πρώτο είναι ότι η ρίζα του πρέπει νάναι χωμένη βαθειά μεσα στη γή, εννοώντας ότι η αλήθεια και η πραγματικότης πρέπει νάναι ευπρόσδεκτες στην ανθρώπινη φύση και συνείδηση.

Το δεύτερο χαρακτηριστικό του είναι ότι τα κλαδιά του πρέπει ν'απλώνονται προς τον ουρανό εννοώντας ότι πρέπει να στηρίζεται στη λογική και νάναι σύμφωνο με τον ουράνιο νόμο της φύσης, ο

οποίος είναι το έργο του Θεού. Με άλλα λόγια, ο νόμος της φύσης πρέπει να μας προσφέρει επιχειρήματα που να στηρίζουν την ακρίβεια και την ειλικρίνεια του και αυτά τα επιχειρήματα πρέπει να είναι υπεράνω κριτικής.

Το τρίτο χαρακτηριστικό του πρέπει να είναι ότι η καρποφορία του πρέπει να είναι συνεχής και απεριόριστη, δηλαδή ότι οι ευλογίες και οι συνέπειες πρέπει να συνεχίζουν να εκδηλώνονται και να μην σταματούν μετά από ένα χρονικό διάστημα.

Τότε ελέγχει:

مَثَلُ كَلِمَةٍ خَيِّثَةٍ كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ۖ اجْتُثَّتْ
مِنْ قُوَى الْأَرْضِ مَا لَهَا مِنْ قَرَارٍ - (ابراهيم: ٢٧)

Η περίπτωση ενός κακού λόγου είναι όπως η περίπτωση ενός κακού δέντρου το οποίο έχει ξερριζωθεί από τη γη και δεν έχει πιά ευστάθεια (14:27) εννοών ότι η ανθρώπινη φύση τον απορρίπτει και δεν μπορεί να εδραιωθεί με τη λογική ή τον νόμο της φύσης, ή την ανθρώπινη συνείδηση. Δεν έχει περισσότερη πειστικότητα από ένα ανιαρό παραμύθι. Όπως έχει αναφερθεί στο Ιερό Κοράνι, τα δέντρα της αληθινής πίστης θα φανερωθούν μετά θάνατο: σαν σταφύλια, ρόδια και άλλους καλούς καρπούς, με τον ίδιο τρόπο το διεφθαρμένο δέντρο της απιστίας ονομάζεται Ζακούμ, όπως λέγεται:

أَذَلِكَ خَيْرٌ تُزَلُّ أَمْ شَجَرَةُ الرَّقُومِ ۚ إِنَّا
جَعَلْنَاهَا فِتْنَةً لِلظَّالِمِينَ ۚ إِنَّمَا شَجَرَةُ رَقُومٍ
فِي أَصْلِ الْجَحِيمِ - (ص: ٧٣-٧٥)

طَعْنَهَا كَانَتْ رُءُوسَ الشَّيَاطِينِ - (الص: ٧٣)

إِن شَجَرَتِ الرَّقُومِ طَعَامُ الْإِثْمِ ۖ كَأَنَّهُمْ
يَغْلِي فِي الْبُطُونِ كَغَلِي الْحَمِيمِ - (الدخان: ٤٤-٤٧)
ذُقْ ۖ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ - (الدخان: ٥٠)

Η καλύτερη ψυχαγωγία είναι τα περιβόλια του παραδείσου ή το δέντρο Ζακούμ το οποίο δημιουργήσαμε Εμείς για να δοκιμάσουμε τους αμαρτωλούς; Είναι ένα δέντρο που ξεπετιέται από τις ρίζες της

κόλασης, δηλαδή γεννιέται από την αλαζονεία και την αυταρέσκεια. Οι καρποί του μοιάζουν με τα κεφάλια του διαβόλου. Εννοών ότι όποιος τα φάει θα καταστραφεί (37:63–66). Τότε λέγεται: Το δέντρο Ζακούμ είναι η τροφή των εσκεμμένα αμαρτωλών. Θα βράζει στις κοιλιές τους σαν λυωμένος χαλκός (44:44–47). Ο αμαρτωλός θα προσταχτεί. Τώρα υπόφερε εσύ που παρέμεινε ισχυρός και αγέροχος (44:51): Αυτή είναι μιά οργισμένη έκφραση η οποία εννοεί ότι αν δεν ήταν αλαζονικός και δεν είχε απομακρυνθεί από την αλήθεια εξ αιτίας της υπερηφάνειας και της εσφαλμένης έννοιας αξιοπρεπείας του, δεν θα αναγκαζόταν να υποφέρει μ'αυτόν τον τρόπο. Αυτός ο στίχος δείχνει ότι η λέξη Ζακούμ είναι σύνθετη του Ζούκ, που σημαίνει, γεύσου το και αμ το οποίο σχηματίζεται από το πρώτο και το τελευταίο γράμμα του υπόλοιπου μέρους του στίχου:

إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ - (الدخان: ٥٠)

Μ'αυτόν τον τρόπο ο Παντοδύναμος Θεός, περιέγραψε τα λόγια πίστης που εκφράζονται σ'αυτή τη ζωή, ως τα δέντρα του παραδείσου. Τα λόγια της απιστίας τα περιέγραψε σαν τα δέντρα της κόλασης και τα ονόμασε Ζακούμ και μ'αυτόν τον τρόπο υπέδειξε ότι οι ρίζες του παραδείσου και της κόλασης καλλιεργούνται σ'αυτήν εδώ τη ζωή.

Σ'ένα άλλο σημείο η κόλαση περιγράφεται ως εξής:

نَارُ اللَّهِ الْمَوْقَدَةُ الَّتِي تَطَّلِعُ عَلَى الْآفِئَةِ - (الهمزة: ٧-٨)

Εννοών ότι η κόλαση είναι μιά φωτιά της οποίας η εστία είναι η οργή του Θεού και η οποία αναζωπυρώνεται από την αμαρτία και καταλαμβάνει την καρδιά (104: 7–8). Αυτό δείχνει ότι οι λύπες, οι συμφορές και οι ταλαιπωρίες που βασανίζουν την καρδιά βρίσκονται στη ρίζα (εστία) αυτής της φωτιάς. Όλα τα πνευματικά μαρτύρια γεννιούνται στην καρδιά και μετά απλώνονται σε όλο το σώμα. Σ'άλλο σημείο λέγεται:

وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْجِبَارَةُ - (البقرة: ٢٥)

εννούν ότι τα καύσιμα τα οποία τροφοδοτούν τα πυρά της κόλασης είναι δύο ειδών. Ένα, εκείνοι οι άνθρωποι που στρέφονται μακριά από τον Θεό και λατρεύουν άλλα πράγματα ή που απαιτούν δική τους λατρεία: όπως λέγεται:

إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ (الانبیاء: ٩٩)

εννοών ότι οι ψεύτικες θεότητες και οι λάτρες τους θα πάνε όλοι στην κόλαση. Το δεύτερο είδος καυσίμων για την κόλαση είναι τα είδωλα. Εάν δεν υπήρχαν ψεύτικοι θεοί και είδωλα και δεν υπήρχαν λάτρες αυτών δεν θα υπήρχε κόλαση (2:25, 21:99).

Όλοι αυτοί οι στίχοι αποδεικνύουν ότι στους Ιερούς Λόγους του Θεού η κόλαση και ο παράδεισος δεν είναι όπως ο φυσικός κόσμος. Η πηγή τους είναι πνευματική μολονότι η αλήθειες είναι ότι μετά θάνατο θα πάρουν σταθερή μορφή αλλά δεν θ' ανήκουν στον κόσμο αυτό.

ΤΑ ΜΕΣΑ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΘΙΕΡΩΘΕΙ ΜΙΑ ΤΕΛΕΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟ

Η μέθοδος που διδάσκει το Ιερό Κοράνι για την θεμελίωση μιάς τέλειας πνευματικής σχέσης με τον Θεό είναι το Ισλάμ; Θέλει να πει ότι πρέπει ν'αφιερώσουμε όλη μας τη ζωή στο έργο του Θεού και να προσηλωθούμε στις προσευχές που μας δίδαξε η Σούρα Φάτιχα Αυτή είναι η ουσία του Ισλάμ. Η τέλεια υποταγή στο Θεό και οι προσευχές που διδάσκονται στη Σούρα Φάτιχα είναι ο μοναδικός τρόπος για να βρει κανείς το Θεό και να γευθεί το νερό της πραγματικής λύτρωσης. Αυτή είναι η μοναδική μέθοδος που ο νόμος της φύσης υπέδειξε για την εξύψωση του ανθρώπου στο ανώτατο στάδιο και για την συνάντησή του με τον Θεό. Μόνο εκείνοι που εισέρχονται μέσα στα πνευματικά πυρά του Ισλάμ κι εξακολουθούν ν'ασχολούνται με τις προσευχές που υποδείχτηκαν από τη Σούρα Φάτιχα, θα βρουν το Θεό. Το Ισλάμ είναι η φωτιά που πυρπολεί τη ζωή μας και εξολοθρεύοντας τις ψεύτικες θεότητες, προσφέρει την θυσία της ζωής μας, της ιδιοκτησίας μας και της τιμής μας στο Αγιο Θεό μας. Εισχωρούντες στο Ισλάμ πίνουμε από το νερό μιάς νέας ζωής και όλες οι πνευματικές μας ικανότητες εδραιώνονται με μιά σχέση με τον Θεό, όπως εκείνη που υπάρχει μεταξύ συγγενών. Μιά φωτιά ξεπετιέται από μέσα μας, όπως μιά αστραπή και μιά άλλη φωτιά κατεβαίνει από τα ύψη προς εμάς. Σαν αποτέλεσμα της συνάντησης αυτών των δύο πυρών όλα τα πάθη μας και η αγάπη μας για οτιδήποτε άλλο εκτός από τον Θεό, εξαφανίζονται και είμαστε νεκροί για ότι αφορά την πρώην ζωή μας. Αυτή η κατάσταση ονομάζεται Ισλάμ στο Ιερό Κοράνι. Η τέλεια υποταγή μας στο θέλημα του Θεού σκοτώνει τα πάθη μας και με τις προσευχές μας κερδίζουμε μιά νέα ζωή. Αυτή η δεύτερη ζωή επισημαίνεται με την αποδοχή αποκάλυψης. Η άφιξη σ'αυτό το στάδιο ερμηνεύεται σαν συνάντηση με τον Θεό, με άλλα λόγια, η αποκάλυψη της μορφής του Θεού. Σ'αυτό το στάδιο ο άνθρωπος εδραιώνει μία σχέση με το Θεό, χάρη της οποίας η μορφή του Θεού του αποκαλύπτεται και του παρέχεται δύναμη και όλες οι αίσθήσεις του και οι εσωτερικές του ικανότητες φωτίζονται και αισθάνεται την ισχυρή έλξη μιάς Ιερής ζωής. Σ'αυτό το στάδιο ο Θεός γίνεται τα μάτια του με τα οποία βλέπει, η γλώσσα του με την οποία μιλάει τα χέρια του με τα οποία επιτίθεται

εναντίον του εχθρού του, τ'αυτιά του με τα οποία ακούει, τα πόδια του με τα οποία βαδίζει. Αυτό το στάδιο αναφέρεται στον στίχο:

يَدُ اللَّهِ قَوْقُ أَيَّدِيهِمْ - (الفتح: ١١)

Το χέρι του Αλλάχ είναι επάνω από τα χέρια τους (48:11): και με τον ίδιο τρόπο λέγεται:

وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ وَلَحِقَ اللَّهُ رَمِي - (انفال: ١١)

Δεν ήσασταν εσείς που πετάξατε αλλά ήταν ο Αλλάχ εκείνος που πέταξε (8:18). Με λίγα λόγια, σ'αυτό το στάδιο υπάρχει τέλεια ενότητας με τον Θεό και η Ιερή Του θέληση κυριαρχεί στην ψυχή και η ηθική δύναμη που προηγουμένως ήταν αδύνατη γίνεται σταθερή όπως τα βουνά και η λογική και η νοημοσύνη οξύνονται σε υπέρτατο βαθμό. Αυτή είναι έννοια του στίχου:

وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ ر المجادله٢

Τους έδωσε δύναμη με το πνεύμα Του (58:23). Σ'αυτό το στάδιο τα κύματα της αγάπης και της αφοσίωσης γι Αυτόν εκδηλώνονται με τέτοιο τρόπο ώστε το να πεθάνεις για το έργο του Θεού και να υποστείς χιλιάδες μαρτύρια γιά χάρη Του και να ταπεινωθείς ακολουθώντας το δρόμο Του, είναι τόσο εύκολο όσο το σπάσιμο ενός μικρού καλαμιού. Προσελκύονται προς το Θεό χωρίς να ξέρουν ποιός τους τραβάει (προς Αυτον). Ένα κρυμμένο χέρι τους καθοδηγεί και η πράξη του θελήματος του Θεού γίνεται ο σκοπός της ζωής τους. Σ'αυτό το στάδιο ο Θεός βρίσκεται πολύ κοντά, όπως Αυτός είπε:

وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ - (ق: ١٠)

Είμαστε πλησιέστερα σ'Αυτόν κι από τις σφαγίτιδες φλέβες του (50:17).

Σ'εκείνη την κατάσταση, οι κατώτερες σχέσεις του ανθρώπου αποβάλλονται όπως αυτόματα πέφτουν τα ώριμα φρούτα από το κλαδιά του δέντρου. Η σχέση του με τον Θεό εμβαθύνεται και απομακρύνεται από τον κόσμο και τιμάται με τα λόγια και τις συνομιλίες του με τον Θεό. Οι πύλες της προσέγγυσης σ'αυτό το στάδιο, είναι τόσο ορθάνοιχτες σήμερα όσο και πάντα και η Θεία εύνοια παρέχει αυτό το δώρο σ'αυτούς που το επιδιώκουν, όπως και πρώτα. Αυτό όμως δεν επιτυγχάνεται με τη χρήση της γλώσσας μόνο και αυτές οι πύλες δεν ανοίγουν με μάταιες κουβέντες και με καυχησιολογία. Πολλοί είναι εκείνοι που αναζητούν αλλά λίγοι είναι εκείνοι που βρίσκουν. Γιατί αυτό; Αυτό γίνεται διότι αυτό το στάδιο απαιτεί αληθινή ευσυνειδησία και πραγματική θυσία. Τα λόγια μόνο, δεν έχουν νόημα εδώ. Να πατήσαι κανείς

μ'εμπιστοσύνη επάνω στη φωτιά την οποία άλλοι αποφεύγουν είναι η πρώτη απαίτηση αυτού του δρόμου. Η καυχησιολογία δεν αξίζει τίποτα: εκείνο που χρειάζεται είναι ο πρακτικός ζήλος και η είλικρίνεια. Γι αυτό ο Δοξασμένος Θεός είπε:

وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ
دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا
بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ - (البقرة: ١٨٧)

Όταν οι δούλοι Μου σας ρωτήσουν σχετικά με Μένα, πες τους ότι βρίσκομαι κοντά. Απαντώ στο κάλεσμα του ικέτη όταν Με ζητήσει. Έτσι όταν Με αναζητούν με τις προσευχές τους και έχουν σταθερή πίστη σε Μένα, θα καθοδηγηθούν σωστά (2:187).

ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟ;

Η κατάσταση του ανθρώπου μετά τον θάνατο δεν είναι μιά νέα κατάσταση αλλά η κατάσταση του μέσα στην οποία βρίσκεται σ' αυτή τη ζωή γίνεται πίο έντονα σαφής στην επόμενη ζωή. Όποια είναι η πραγματική κατάσταση του ανθρώπου, όσα αφορούν την πίστη του και τις πράξεις του σ' αυτόν τον κόσμο, δίκαιες ή όχι, παραμένουν κρυμμένες μέσα του, και το δηλητήριο τους ή το αντίδοτό του, επηρεάζουν την ζωή του. Στην μετά θάνατο ζωή δεν θα είναι έτσι: όλα θα εκδηλωθούν φανερά. Αποκτούμε μιά πείρα από δείγματα που μας δίνονται σε όνειρα. Η κατάσταση στην οποία βρίσκεται το σώμα του κοιμισμένου εκδηλώνεται μέσα στα όνειρα. Όταν ανεβάζει πυρετό πιθανό είναι να ονειρευτεί φωτιές και φλόγες και όταν αρρωσταίνει με γρίπη ή παθαίνει ένα δυνατό κρυολόγημα, είναι πιθανό να αισθανθεί ότι πλέει μέσα στο νερό. Έτσι, όποια κατεύθυνση κι αν παίρνει το σώμα, αυτή γίνεται ορατή μέσα στα όνειρά του. Έτσι, μπορούμε να καταλάβουμε ότι το ίδιο συμβαίνει και με το τρόπο που χειρίζεται ο Θεός το μετά θάνατο. Όπως ένα όνειρο μεταβάλλει την πνευματική μας κατάσταση σε μιά φυσική κατάσταση, έτσι θα συμβεί και στην επόμενη ζωή. Οι πράξεις μας και οι συνέπειες τους θα εκδηλωθούν με χειροπιαστά επιχειρήματα στην επόμενη ζωή και ότι κρύβεται μέσα μας σ' αυτή τη ζωή θα φανερωθεί στα πρόσωπα μας στην επόμενη. Όπως ένας άνθρωπος βλέπει πολλά φαινόμενα στα όνειρά του αλλά δεν συνειδητοποιεί ότι είναι μόνο φαινόμενα και τα πιστεύει σαν νάναι πραγματικότητες, το ίδιο θα συμβεί και στην επόμενη ζωή. Μέσω αυτών των εκδηλώσεων, ο Θεός θα αποκαλύψει μιά νέα δύναμη η οποία είναι τέλεια. Αν δεν ονομάζαμε τις καταστάσεις της επόμενης ζωής φαινόμενα και λέγαμε ότι ήταν μιά νέα δημιουργία της Θείας, δύναμης, αυτό δεν θα ήταν λάθος.

Ο Θεός είπε:

فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ - (الجنة: ١٨)

Κανείς ενάρτεος δεν γνωρίζει την ευλογία που τον αναμένει σαν ανταμοιβή γι αυτά που έχει κάνει (32: 18). Ο Θεός μ' αυτόν τον τρόπο περιέγραψε αυτές της γενναιοδωρίες σαν μυστικές που όμοιες δεν μπορούν να βρεθούν στόν κόσμο αυτό. Είναι εμφανές ότι τα δώρα αυτού του κόσμου δεν είναι κρυμμένα και ότι γνωρίζουμε το γάλα, τα

ρόδια, τα σταφύλια κλπ. με τα οποία τρεφόμαστε. Αυτό είναι απόδειξη ότι τα δώρα της επόμενης ζωής είναι διαφορετικά και δεν έχουν τίποτε το κοινό με τα δώρα αυτής της ζωής εκτός από την ονομασία τους. Αυτός που νομίζει ότι οι συνθήκες του παραδείσου είναι όμοιες με τις συνθήκες αυτής της ζωής δεν έχει την παραμικρή κατανόηση για το Ιερό Κοράνι.

Ερμηνεύοντας τον στίχο που μόλις αναφέραμε, ο κύριος μας και ο άρχων μας, ο Ιερός Προφήτης, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ'αυτού, είπε ότι ο ουρανός και τα δώρα του είναι τέτοια που κανένα μάτι δεν έχει δει, ούτε αυτί έχει ακούσει και νους ανθρώπου δεν έχει φαντασθεί ενώ τα δώρα αυτού του κόσμου τα βλέπουμε και τ'ακούμε και τα γνωρίζουμε. Όταν ο Θεός και ο Αγγελιοφόρος Του περιγράφουν τα δώρα σαν κάτι το διαφορετικό θα ξεφεύγαμε τελείως από την έννοια του Ιερού Κορανίου αν φανταζόμασταν ότι στον παράδεισο θα μας δοθεί το ίδιο γάλα το οποίο μας δίνεται σ'αυτή τη ζωή, από αγελάδες και βουβάλια δηλαδή, σαν να υπήρχαν γαλακτούχα κοπάδια στον ουρανό και αναρίθμητες κυσέλλες ανάμεσα στα δέντρα του παραδείσου, από τις οποίες οι άγγελοι θα μάζευαν μέλι και θα γέμιζαν τα ρυάκια μ'αυτό. Υπάρχει καμία σχέση μεταξύ των διδαγμάτων που λένε ότι αυτά τα δώρα δεν εμφανίστηκαν ποτέ σ'αυτόν τον κόσμο και ότι αυτά δια φωτίζουν τις ψυχές και υποβοηθούν την επίγνωσή μας για τον Θεό και μας παρέχουν πνευματική τροφή; Περιγράφονται με φυσικό τρόπο αλλά μας λένε ότι πηγή τους είναι η ψυχή και η αρετή αυτής.

Κανείς λοιπόν να μην φαντασθεί ότι οι στίχοι του Ιερού Κορανίου οι οποίοι αναφέρονται πιά κάτω υπονοούν ότι οι κάτοικοι του παραδείσου που θα δουν τα δώρα αυτά, θα τ'αναγνωρίσουν σαν τα δώρα που τους είχαν ήδη απονεμηθεί. Ο Δοξασμένος Αλλάχ έχει πει:

وَيَبْشِرُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا
مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ رَزَقُوا قَالُوا هَذَا الَّذِي رَزَقْنَا
مِنْ قَبْلُ وَأُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا. (البقرة: ٢٥٠)

Δώσε το χαρμόσυνο νέο σ'εκείνους που πιστεύουν και φέρονται με αρετή, ότι θα κληρονομήσουν Κήπους κάτω από τους οποίους κυλούν ποτάμια. Όποτε τους προσφέρονται καρποί τους οποίους έχουν ήδη γευτεί στην εγκόσμια ζωή, θα πουν; Αυτά μας είχαν προσφερθεί και

πριν: διότι θα τους φανεί ότι αυτοί οι καρποί μοιάζουν με τους καρπούς που έχουν ήδη γευτεί (2:26). Από την έκφραση αυτού του στίχου δεν πρέπει να υποτεθεί ότι, όταν οι κάτοικοι του παραδείσου θα δουν τα δώρα θ'ανακαλύψουν ότι είναι τα ίδια δώρα που τους είχαν χορηγηθεί στην προηγούμενη ζωή τους. Αυτό θα ήταν μεγάλο σφάλμα και θα ερχόταν σε αντίθεση με την σωστή έννοια του στίχου. Εκείνο που είπε ο Παντοδύναμος Θεός είναι ότι εκείνοι που πιστεύουν και φέρονται με τέλεια αρετή δημιουργούν έναν παράδεισο, με τα ίδια τους τα χέρια του οποίου, τα δέντρα είναι η πίστη τους και τα ποτάμια του είναι οι ενάρετες πράξεις τους. Μετά θάνατο θα τραφούν με καρπούς του παραδείσου, μόνο που αυτοί θα είναι πίο γλυκείς και πίο έντονοι. Καθώς θα έχουν ήδη γευτεί τους καρπούς αυτούς, με πνευματικό τρόπο, σ'αυτόν εδώ τον κόσμο, θα τους αναγνωρίσουν στον άλλο κόσμο και θ'αναφωνήσουν. Αυτοί μοιάζουν με τους καρπούς τους οποίους έχουμε ήδη γευτεί· και θ'ανακαλύψουν ότι αυτοί οι καρποί μοιάζουν με τους καρπούς που είχαν γνωρίσει σ'αυτόν τον κόσμο. Αυτός ο στίχος δηλώνει σαφώς ότι, εκείνοι οι άνθρωποι που γαλουχήστηκαν σ'αυτή την ζωή με την αγάπη του Θεού θα λάβουν την ίδια τροφή, στη φυσική της μορφή, μετά θάνατο. Όπως θα έχουν ήδη γευτεί την γοητεία της αγάπης σ'αυτή τη ζωή και θα έχουν την επίγνωσή της οι ψυχές τους θα θυμούνται την εποχή στην οποία καλούσαν τον Αληθινό Αγαπημένο, στις γωνίες (του δρομου) στη μοναξιά και μέσα στο σκοτάδι της νύχτας και δοκίμαζαν την γοητεία Του.

Εν συντομία, σ'αυτόν τον στίχο δεν γίνεται λόγος για φυσικές υλικές τροφές. Αν κανείς πίστευε ότι οι ενάρετοι άνθρωποι θα ελάμβαναν αυτή την πνευματική τροφή σ'αυτόν τον κόσμο, δεν θα μπορούσαμε να πούμε ότι αυτό ήταν μία γενναιοδωρία την οποία κανείς δεν είχε δει ούτε ακούσει σ'αυτόν τον κόσμο και ότι νους ανθρώπου δεν είχε ποτέ συλλάβει την έννοιά της· απάντηση σ'αυτό είναι ότι εδώ δεν υπάρχει αντίφαση διότι αυτός ο στίχος δεν εννοεί, ότι οι κάτοικοι του παραδείσου θα λάβουν τα δώρα αυτού του κόσμου. Οτιδήποτε τους έχει απονεμηθεί για την επίγνωση που έχουν για τα Θεία θα είναι δώρα του μετά θάνατο, από τα οποία τους έχει δοθεί ένα δείγμα εκ των πρωτέρων, για να υποκινηθεί η επιθυμία τους.

Πρέπει να θυμηθούμε ότι ένας ευσεβής άνθρωπος δεν ανήκει σ'αυτόν τον κόσμο γι αυτό και ο κόσμος τον μισεί. Ανήκει στον ουρανό και λαμβάνει ουράνια δώρα. Ένας άνθρωπος του κόσμου λαμβάνει εγκόσμια δώρα και ένας άνθρωπος τ'ουρανού λαμβάνει ουράνια δώρα. Ετσι, είναι αλήθεια ότι εκείνα τα δώρα είναι άγνωστα για τ'αυτιά, τις καρδιές και τα μάτια των εγκοσμίων: εκείνος όμως του οποίου η εγκόσμια ζωή τερματίζεται και στον οποίο θα προσφερθεί ποτό από

πνευματικό ποτήρι και από το οποίο θα πιεί στη φυσική του μορφή μετά θάνατο, θα θυμηθεί ότι είχε ήδη πιεί απ'αυτό στην προηγούμενη ζωή του. Είναι όμως αλήθεια ότι θα ξέρει ότι τα μάτια και τ'αυτιά του κόσμου δεν τον γνώριζαν γιατί ήταν στον κόσμο αλλά δεν ήταν από τον κόσμο και θα δηλώσει ότι τα δώρα τ'ουρανού δεν είναι δώρα του κόσμου και ότι δεν έχει δει τέτοια δώρα στον κόσμο και ότι ούτε τ'αυτιά του είχαν ακούσει σχετικά μ'αυτά και ούτε ο νους του τα είχε συλλάβει ποτέ. Είδε δείγματα απ τα δώρα της μετά θάνατο ζωής τα οποία δεν ήταν τα δώρα αυτού του κόσμου. Ήταν μιά προαγγελία του κόσμου που θ'ακολουθούσε με τον οποίο ήταν συνδεδεμένος και δεν είχαν σχέση με την ζωή αυτού του κόσμου.

ΤΡΕΙΣ ΕΝΟΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΡΑΝΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΜΕΤΑ ΘΑΝΑΤΟ ΖΩΗ

Πρέπει να καταλάβουμε ότι το Ιερό Κοράνι έχει αναφέρει τρεις ενοράσεις σχετικές με τις καταστάσεις της ζωής μετά θάνατο και τις οποίες θ'αναπτύξουμε τώρα.

Πρώτη Ενόραση

Το Ιερό Κοράνι έχει επιβεβαιώσει κατ επανάληψη ότι η ζωή μετά θάνατο δεν θα είναι ένα καινούργιο φαινόμενο και ότι σε όλες της τις εκδηλώσεις είναι ένας αντικατοπτρισμός της ζωής αυτής. Παραδείγματος χάρη, λέγεται:

وَكُلَّ إِنْسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَلْرِهٖ فِي عُنُقِهٖ وَنُخْرِجُ

لَهٗ يَوْمَ الْقِيَمَةِ كِتَابًا يَلْقَاهُ مِنْشَوْرًا - (ربِّي اسراء: ١٤٠)

Εχουμε δέσει γερά, στον αυχάινα του καθενός τις πράξεις του και την Ημέρα της Κρίσης θα τις εκθέσουμε και θα τις παρουσιάσουμε, υπό τύπον βιβλίου, το οποίο εκείνος θα βρει ανοιχτό, μπροστά του (17:14). Σ'αυτόν τον στίχο η λέξη πουλί έχει χρησιμοποιηθεί στην μεταφορική της έννοια αντί της λέξης πράξη διότι καθε πράξη, καλή ή κακή, πετάει όπως ένα πουλί μόλις γίνει και ο κόπος της και η απόλαυση που παρέχει τερματίζονται, μόνο το βαρύ ή το απαλό αποτύπωμά της παραμένουν μέσα στην καρδιά.

Το Κοράνι αναφέρει τον κανόνα σύμφωνα με τον οποίο κάθε ανθρώπινη πράξη αφήνει ένα μυστικό αποτύπωμα επάνω σ'εκείνον που την κάνει και προκαλεί μία ανάλογη θεία αντίδραση η οποία διατηρεί την κακοβουλία ή την αρετή εκείνης της πράξης. Το αποτύπωμα της χαράσσεται στην καρδιά, στο πρόσωπο, στ'αυτιά, στα χέρια και στα πόδια του δράστη. Αυτό είναι ένα μυστικό αρχείο το οποίο θα φανερωθεί μετά θάνατο.

Σχετικά με τους κατοίκους τ'ουρανού ελέγχει:

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ

بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ - (الحديد: ١٣)

Εκείνη την ημέρα θα δείτε το φως των πιστών ανδρών και γυναικών, το οποίο είναι κρυμμένο, σ'αυτόν τον κόσμο, να προπορεύεται και να φέρεται φανερά επάνω στο δεξιά τους χέρια (57:13). Σε άλλο σημείο και απευθυνόμενο προς τους αμαρτωλούς, λέει:

اَلْهٰكُمُ التَّكَاثُرُ حَتّٰى زُرْتُمُ الْمَقَابِرَ ۚ كَلَّا سَوْفَ

تَعْلَمُوْنَ ۚ ثُمَّ كَلَّا سَوْفَ تَعْلَمُوْنَ ۚ كَلَّا لَوْ تَعْلَمُوْنَ

عِلْمَ الْيَقِيْنِ ۚ لَتَرُوْنَ الْجَحِيْمَ ثُمَّ لَتَرُوْنَهَا

عَيْنَ الْيَقِيْنِ ۚ ثُمَّ لَتَسْأَلَنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيْمِ ۚ (الكاثر: ۲-۹)

Η επιθυμία σας να αυξήσετε τις εγκόσμιες ιδιοκτησίες σας δελεάζει ώσπου να φτάσετε στον τάφο. Μην δίνετε τις καρδιές σας στα εγκόσμια. Σύντομα θ'αντιληφθείτε την ματαιότητα των επιδιώξεών σας, και πάλι, γρήγορα θα εξακριβώσετε το πόσο σφάλετε επιδιώκοντας τα εγκόσμια. Αν είχατε την πεποίθηση της γνώσης, σίγουρα θα βλέπατε κόλαση σ'αυτήν εδώ τη ζωή. Θα τη δείτε όμως με τη βεβαιότητα των οφθαλμών σας στη μέση κατάσταση (μπαρζάχ) και τότε θα κληθείτε για ν'απολογηθείτε την Ημέρα της Κρίσης και θα επιβληθείτε σε μαρτύρια και θα γνωρίσετε την κόλαση εξ ίδιας σας πείρας (102:2-9).

ΤΡΙΩΝ ΕΙΔΩΝ ΓΝΩΣΕΙΣ

Σ'αυτόν τον στίχο ο Παντοδύναμος έχει καταστήσει σαφές ότι για τους αμαρτωλούς η ζωή της κόλασης αρχίζει με τρόπο μυστικό, σ'αυτόν εδώ τον κόσμο και ότι αν έδιναν προσοχή, θα έβλεπαν την κόλαση, σ'αυτήν εδώ τη ζωή. Εδώ ο Παντοδύναμος έχει υποδείξει τριών ειδών γνώσεις, ονομαστικά, γνώση διά της λογικής, γνώση διά της βεβαιότητας της όρασης και γνώση διά της βεβαιότητας της πείρας. Αυτό μπορεί να περιγραφεί ως εξής. Όταν ένας άνθρωπος αντιλαμβάνεται από μακριά ότι υπάρχει καπνός, το μυαλό του του λέει ότι ο καπνός και η φωτιά είναι αδιάσπαστα και γι αυτό όπου υπάρχει καπνός πρέπει να υπάρχει και φωτιά. Αυτό είναι γνώση δια της βεβαιότητας της λογικής. Μετά, πλησιάζοντας, βλέπει τις φλόγες της φωτιάς και αυτή είναι η γνώση διά της βεβαιότητας της όρασης. Αν εισχωρήσει και μπει μέσα στη φωτιά, αυτό είναι γνώση δια της βεβαιότητας της πείρας. Σ'αυτούς τους στίχους ο Παντοδύναμος Θεός λέει ότι η επίγνωση της ύπαρξης της κόλασης, σαν μια βεβαιότητα, μπορεί ν'αποκτηθεί σ'αυτή τη ζωή διά της λογικής. Η επίγνωση διά της βεβαιότητας της όρασης θα επιτευχθεί στο Μπαρζάχ η οποία είναι η ενδιάμεση κατάσταση, μεταξύ θανάτου και κρίσης, και την Ημέρα της Κρίσης αυτή η επίγνωση θα γίνει βεβαιότης διά της πείρας.

Τρεις καταστάσεις

Πρέπει, σ'αυτό το σημείο, να εξηγήσουμε ότι σύμφωνα με το Ιερό Κοράνι υπάρχουν τρεις καταστάσεις ύπαρξης.

Πρώτη είναι ο κόσμος, που ονομάζεται η πρώτη δημιουργία και είναι η κατάσταση προσπάθειας. Σ'αυτόν τον κόσμο ο άνθρωπος κάνει το καλό ή το κακό. Αφού οι ενάρετοι αναστηθούν θα συνεχίσουν την πορεία τους μέσα στην καλωσύνη αλλά αυτό θα οφείλεται στην εύνοια του Θεού και δεν θα είναι αποτέλεσμα των προσπαθειών που καταβάλλουν οι ίδιοι.

Η δεύτερη είναι η ενδιάμεση κατάσταση η οποία ονομάζεται Μπαρζούχ. Στην Αραβική διάλεκτο μπαρζούχ σημαίνει κάτι που βρίσκεται μεταξύ δύο άλλων πραγμάτων. Καθώς αυτή η κατάσταση βρίσκεται μεταξύ της πρώτης δημιουργίας και της ανάστασης, ονομάζεται μπαρζούχ. Αυτή η λέξη είχε πάντα χρησιμοποιηθεί για να

περιγράψει την ενδιάμεση κατάσταση. Αυτό μας παρέχει μία μεγάλη και μυστική μαρτυρία που στηρίζει την ύπαρξη της μέσης κατάστασης. Στο βιβλίο μου, Μινανούρ Ραχμάν, έχω δηλώσει ότι οι Αραβικές λέξεις προέρχονται από στόματος Θεού και ότι αυτή είναι η μόνη γλώσσα που είναι η γλώσσα του Αγιότατου Θεού. Είναι η αρχαιότερη γλώσσα, η πηγή όλων των γνώσεων, η μητέρα όλων των γλωσσών και ο πρώτος και ο τελευταίος θρόνος της Θείας Αποκάλυψης. Είναι ο πρώτος θρόνος της Θείας Αποκάλυψης διότι η Αραβική ήταν η γλώσσα του Θεού και μαζί με τον Θεό, από την αρχή. Αργότερα ξαπλώθηκε στον κόσμο και οι άνθρωποι την μετέτρεψαν στις διάφορες γλώσσες τους. Είναι ο τελευταίος θρόνος της Θείας Αποκάλυψης διότι το τελευταίο βιβλίο του Θεού, το οποίο είναι το Ιερό Κοράνι αποκαλύφθηκε στην Αραβική.

Μπαρζούχ είναι μία Αραβική λέξη η οποία αποτελείται από τις λέξεις Μπάρρα και Ζάχα που σημαίνει ότι η κερδοσκοπεία διά μέσου της πράξης έχει τερματισθεί και έχει επιπέσει σε μία κρυφή κατάσταση. Μπαρζούχ είναι μία κατάσταση κατά την οποία η θνητή ζωή του ανθρώπου έχει εξαντληθεί και η ψυχή και το σώμα του έχουν διαχωρισθεί. Το σώμα θάβεται σ'ένα λάκο και η ψυχή επίσης πέφτει μέσα σ'ένα είδος λάκου ο οποίος περιγράφεται με τη λέξη Ζάχα διότι αυτή (η ψυχή) δεν είναι πλέον ικανή να κερδίσει το καλό ή το κακό, πράγμα που της ήταν δυνατό μόνο λόγω της σχέσης της με το σώμα. Ένα τραύμα που έχει προκληθεί σ'ένα ορισμένο μέρος του εγκεφάλου ενός ανθρώπου, προξενεί απώλεια μνήμης και ένα τραύμα σε άλλο σημείο (του εγκεφάλου) μπορεί να καταστρέψει την ικανότητα του να σκεφθεί και προκαλεί απώλεια αισθήσεων. Με τον ίδιο τρόπο ένας σπασμός του εγκεφαλικού μυός, ένας όγκος, μία αιμορραγία ή μία νοσηρότης μπορούν να προκαλέσουν εμβολή που μπορεί να οδηγήσει σε αναισθησία, επιληψία ή εγκεφαλική αποπληξία. Έτσι, η πείρα μας διδάσκει σαφέστατα, ότι η ψυχή, αποχωρισμένη από το σώμα είναι εντελώς άχρηστη. Είναι μάταια να φανταζόμαστε ότι η ψυχή μας, χωρίς το σώμα μπορεί να κερδίσει οποιαδήποτε εύνοια. Θα μπορούσαμε να το ευχόμαστε, αλλά η λογική δεν το υποστηρίζει. Δεν μπορούμε να διανοηθούμε ότι η ψυχή μας, η οποία γίνεται ανίσχυρη από κάποιες μικροαδιαθεσίες του σώματος, θα μπορούσε να συνεχίσει (να υπάρχει) σε αρίστη κατάσταση, όταν η σχέση της με τα σώμα έχει τερματισθεί. Η καθημερινή μας πείρα δεν μας διδάσκει ότι η υγεία του σώματος είναι απαραίτητη για την υγεία της ψυχής; Όταν ένας από μας φτάνει σε πολύ προχωρημένη ηλικία η ψυχή του ξαναμωραίνεται. Το γήρας κλέβει τ'αποθέματα των γνώσεων του όπως λέει ο Θεός ο Δοξασμένος:

لَيْلَا يَعْلَمُ مِنْ بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا. (الحج ١٠٤)

ότι στο γήρας, ο άνθρωπος φτάνει σ'ένα στάδιο στο οποίο, αφού είχε αποκτήσει πολλές γνώσεις, τις χάνει (22:6). Η παρατήρηση αυτού (του γεγονότος) είναι ένα ικανοποιητικό τεκμήριο για το ότι η ψυχή, χωρίς το σώμα, είναι άχρηστη. Αυτό ενισχύεται και από την σκέψη ότι, αν η ψυχή χωρίς το σώμα χρησίμευε σε κάτι, θάταν άσκοπο για τον Παντοδύναμο Θεό να εδραιώσει μιά σχέση μεταξύ ψυχής και θνητού σώματος. Περαιτέρω, αξίζει να σημειωθεί ότι ο Παντοδύναμος Θεός έπλασε τον άνθρωπο με τον σκοπό να προοδεύσει απεριόριστα. Αν η ψυχή δεν είναι ικανή να πετύχει κάθε δυνατή πρόοδο σ'αυτήν την σύντομη ζωή χωρίς την συμπαράσταση του σώματος, πως μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα ήταν ικανή, μόνη της και χωρίς την σύμπραξη του σώματος, να πετύχει απεριόριστη πρόοδο μετά θάνατο.

Όλα αυτά, σύμφωνα με τις Ισλαμικές αρχές, δείχνουν ότι για να ενεργήσει η ψυχή με τελειότητα είναι απαραίτητο να έχει την αδιάκοπη σύμπραξη του σώματος. Στο θάνατο, η ψυχή αποχωρίζεται από το θνητό σώμα άλλα στην ενδιάμεση κατάσταση κάθε ψυχή επενδύεται με ένα σώμα για να είναι ικανή ν'αντιδρά στις απαιτήσεις των καταστάσεων. Εκείνο το σώμα δεν είναι όπως αυτό το φυσικό σώμα αλλά αποτελείται από φως ή από σκοτάδι, ανάλογα με το είδος των πράξεων του ανθρώπου σ'αυτή την ζωή, σαν οι πράξεις του νά χρησιμεύουν ως σώμα για την ψυχή σ'εκείνη την κατάσταση. Στο Λόγο του Θεού αναφέρεται κατ'επανάληψη ότι ορισμένα σώματα θάναί φωτεινά και άλλα θάναί σκοτεινά. Θ'αποτελούνται από την λαμπρότητα ή από το σκοτάδι των πράξεών τους. Αυτό είναι ένα μυστήριο αλλά δεν αντιτάσσεται στη λογική. Ένας τέλειος άνθρωπος μπορεί να έχει ένα φωτεινό σώμα σ'αυτή τη ζωή και υπάρχουν πολλές (τέτοιες) περιπτώσεις τις οποίες αντιλαμβανόμεθα, σε κατάσταση ενόρασης. Αυτό ίσως νάναι δύσκολο να κατανοηθεί από έναν άνθρωπο μέσης νοημοσύνης, αλλά εκείνοι που έχουν κάποια πείρα ορατισμού δεν θα ξαφνιαστούν ή δεν θα θεωρήσουν απίθανο, ότι ένα τέτοιο σώμα έχει πλαστεί από τις πράξεις του ανθρώπου και θα κρίνουν αυτό το φαινόμενο σωστά.

Εν συντομία, αυτό το σώμα που αποκτήθηκε σύμφωνα με τις πράξεις του καθενός, γίνεται η πηγή ανταμοιβής για το καλό ή το κακό, στην ενδιάμεση κατάσταση. Εγώ έχω αυτή την εμπειρία. Συχνά, σε κατάσταση απόλυτης αγρυπνίας έχω συναντήσει πρόσωπα που είχαν πεθάνει και είδα ότι τά σώματα ορισμένων κακών και παραστρατημένων ήταν τόσο σκοτεινά σαν να ήταν φτιαγμένα από καπνό. Εν συντομία, έχω προσωπική αντίληψη αυτών των θεμάτων και μπορώ να βεβαιώσω με έμφαση ότι, όπως ο Παντοδύναμος Θεός είπε, σε όλους έχει δοθεί ένα σώμα μετά τον θάνατο το οποίο είναι φωτεινό ή σκοτεινό. Θα ήταν σφάλμα, για τον άνθρωπο να προσπαθήσει ν'απο-

δείξει αυτές τις λεπτές ενοράσεις με την λογική. Πρέπει να εννοηθεί ότι, όπως το μάτι δεν μπορεί ν'ανακαλύψει μία γλυκειά γεύση και η γλώσσα δεν μπορεί να δει, με τον ίδιο τρόπο, η γνώση της ζωής μετά τον θάνατο, η οποία μπορεί ν'αποκτηθεί μόνο με ιερούς οραματισμούς, δεν μπορεί να εξηγηθεί τελείως με τη λογική. Ο Παντοδύναμος Θεός έχει υποδείξει διάφορα μέσα για την απόκτηση γνώσεων για πράγματα τα οποία είναι άγνωστα σ'αυτόν τον κόσμο. Γι αυτό είναι ανάγκη ν'αναζητάμε το κάθε τι με το κατάλληλο τρόπο. Μόνο τότε μπορούν να μας αποκαλυφθούν τα άγνωστα.

Ένα άλλο θέμα που πρέπει να λάβουμε υπ όψη μας είναι ότι ο Θεός στο Λόγο Του έχει αναφέρει σαν νεκρούς, εκείνους τους ανθρώπους που Ζουν μέσα στην ακολασία και κάνουν σφάλματα και έχει ανακηρύξει τους ενάρετους ως ζωντανούς. Η αιτία γι αυτό είναι ότι οι λειτουργίες ζωής αυτών που πεθαίνουν έχοντας απαρνηθεί τον Θεό, π.χ. όπως το φαγητό, το ποτό και η προσήλωση στα πάθη τους αφαιρούνται, δεν τους μένει κανένα πνευματικό μέσον αυτοσυντήρησης. Αυτοί είναι πράγματι νεκροί και θ'αναστηθούν μόνο για να τιμωρηθούν. Όπως ο Δοξασμένος Θεός έχει πει:

إِنَّهُ مَنْ يَأْتِ رَبَّهُ مُجْرِمًا فَإِنَّ لَهُ جَهَنَّمَ
(لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَى) - (طه، ٧٥)

Το πεπρωμένο εκείνου ο οποίος έρχεται στον Κύριό του έχων αμαρτήσσει είναι η κόλαση, δεν θα πεθάνει ούτε θα ζήσει μέσα σ'αυτήν (20:75). Αυτοί όμως που ο Θεός τους αγαπά δεν πεθαίνουν από φυσικό θάνατο γιατί φέρουν μέσα τους τα μέσα της συντήρησής τους.

Μετά το Μπαρζούχ ακολουθεί η κατάσταση της ανάστασης. Σ'αυτή την κατάσταση κάθε ψυχή καλή ή κακή, ενάρετη ή ανυπάκοη, θ'αποκτήσει ένα σώμα ορατό. Εκείνη η ημέρα έχει καθοριστεί σαν την ημέρα των αποκαλύψεων του Θεού, κατά την οποία κάθε άνθρωπος θα εξοικιωθεί με την Ύπαρξη του Κυρίου του και ο καθένας θα λάβει την πλήρη ανταμοιβή του. Αυτό δεν πρέπει να εκπλήσσει διότι ο Θεός έχει όλη την δύναμη και κάνει το θέλημά Του και όπως είπε:

أَوَلَمْ يَرِ الْإِنْسَانُ أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ تُفْةٍ فَإِذَا
هُوَ خَصِيمٌ مُبِينٌ - وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَنَسِيَ خَلْقَهُ
قَالَ مَنْ يُغْنِي الْعِظَامَ وَهِيَ رَمِيمٌ - قُلْ يُخْبِتُهَا
الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ -

أَوَلَيْسَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِقَدِيرٍ
 عَلَى أَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ بَلَىٰ وَهُوَ الْخَلَّاقُ الْعَلِيمُ
 إِنَّمَا أَمْرُهُ إِذَا أَرَادَ شَيْئًا أَنْ يَقُولَ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ
 فَسَبِّحْنَا الَّذِي يَبْدِئُ مَلَكُوتَ كُلِّ شَيْءٍ
 وَرَأَيْنَاهُ تَرْجَعُونَ - (يُسُف ٧٨٠-٨٤)

Δεν γνωρίζει ο άνθρωπος ότι τον πλάσαμε από μία μικρή σταγόνα σπέρματος που τοποθετήσαμε μέσα στη μήτρα; Μετά εκείνος γίνεται ένας επίμονος συζητητής. Ξεχνάει την εξέλιξη της δημιουργίας του και έχει πολλά να πει σχετικά μ'Εμάς. Θέτει το ερώτημα: Πώς θ'αναστηθεί ένας άνθρωπος όταν και τα κόκκαλά του ακόμα έχουν αποσυντεθεί; Ποιός έχει τη δύναμη να τον αναστήσει; Πες τους: Αυτός, Ο Οποίος τους έπλασε για πρώτη φορά θα τους αναστήσει. Είναι Γνώστης των δημιουργημάτων κάθε μορφής (36:78-80). Η δύναμή Του είναι τόσο μεγάλη που όταν αποφασίσει κάτι λέει γι'αυτό: Γεννηθήτω: και γίνεται. Είναι τόσο Ιερός Εκείνος, στα χέρια του Οποίου βρίσκεται η βασιλεία όλων. Σ'Εκείνον θα επανέλθετε όλοι (36:82-84).

Σ'αυτούς τους στίχους ο Δοξασμένος Θεός διακηρύττει ότι τίποτα δεν είναι υπεράνω των δυνάμεών Του. Αυτός που έπλασε τον άνθρωπο από μία ταπεινή σταγόνα είναι δυνατό να μη έχει τη δύναμη να τον πλάσει για δεύτερη φορά;

Ενας απληροφόρητος θα μπορούσε να προβάλλει αντιρρήσεις ότι, καθώς η τρίτη κατάσταση, που είναι η κατάσταση ανάστασης θα έφτανε μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα, η κατάσταση μπαρζούχ θα ήταν μία περίοδος στασιμότητας για τους καλούς και για τους κακούς και δεν θα εξυπηρετούσε κανένα σκοπό. Η απάντηση σ'αυτό είναι ότι εδώ πρόκειται για παρεξήγηση η οποία οφείλεται στην έλλειψη γνώσης. Στο βιβλίο του Θεού αναφέρονται δύο καταστάσεις για την ανταμοιβή των καλών και των κακών και μία απ αυτές είναι το μπαρζούχ κατά το οποίο ο καθένας θα λάβει την ανταμοιβή του με μυστικό τρόπο. Οι διεστραμμένοι θα μπουνε στην κόλαση, αμέσως μετά τον θάνατο και οι ενάρετοι θα βρουν ανακούφιση στον παράδεισο, αμέσως μετά τον θάνατο. Στό Ιερό Κοράνι υπάρχουν αρκετοί στίχοι που αναφέρονται στο γεγονός ότι κάθε άτομο, αμέσως μετά τον θάνατό του θα βρει την ανταμοιβή των πράξεών του. Παραδείγματος χάρη σχετικά μ'έναν ενάρετο, λέγεται:

قِيلَ ادْخُلِ الْجَنَّةَ - (يَس ٢٧)

Ο Κύριος του του είπε: Είσελθε στον παράδεισο (36:27), και σχετικά μ'έναν διεστραμμένο είπε:

فَرَأَاهُ فِي سَوَاءٍ الْجَحِيمِ - (الطُّفْتُ ٥٧)

Αυτό αναφέρεται σε δυό φίλους ο ένας απ'τους οποίους έγινε δεκτός στον παράδεισο και ο άλλος καταδικάστηκε να πάει στην κόλαση. Αυτός που έγινε δεκτός στον παράδεισο αγωνιούσε να μάθει πού βρισκόταν ο φίλος του. Του έδειξαν ότι ο φίλος του βρισκόταν (ήδη) στη μέση της κόλασης (37:56). Συνεπώς, η ανταμοιβή και η τιμωρία επιβάλλονται αμέσως και εκείνοι που καταδικάζονται να πάνε στην κόλαση, πάνε στην κόλαση κι εκείνοι που γίνονται δεκτοί στον παράδεισο, πάνε στον παράδεισο. Αλλά, μετά απ αυτό ακολουθεί μία μέρα μεγαλοπρεπών εκδηλώσεων την οποία έχει ορίσει ο Θεός, με την απέραντη σοφία Του. Έπλασε τον άνθρωπο για να Του αναγνωρισθεί η δύναμη δημιουργίας. Μετά, θα καταστρέψει τα πάντα για ν'αναγνωρισθεί για την ισχύ που έχει υπεράνω όλων και κατόπιν θα συγκεντρώσει τους πάντας, αφού τους απονείμει τέλεια ζωή, για ν'αναγνωρισθεί μέσω της Δυναμής Του.

Δεύτερη Ενόραση

Η δεύτερη ενόραση την οποία αναφέρει το Ιερό Κοράνι και η οποία είναι σχετική με τη ζωή μετά θάνατο, είναι ότι, στην μετά θάνατο όλες οι πνευματικές καταστάσεις αυτού του κόσμου, θα φανερωθούν και στην ενδιάμεση κατάσταση και στην κατάσταση ανάστασης. Γι αυτό το θέμα ένας στίχος λέει:

مَنْ كَانَ فِي هَذِهِ أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَصْلَ سَبِيلًا - (بَنِي إِسْرَءِيلَ ٤٣)

Αυτός που εξακολουθεί να παραμένει τυφλός σ'αυτή τη ζωή θάναι τυφλός και στη μετά θάνατο και θα είναι ακόμα πιό χαμένος (17:73). Αυτό σημαίνει ότι η πνευματική τυφλότης που εκδηλώνεται σ'αυτή τη ζωή, θα γίνει αισθητή και μετά θάνατο.

Σε άλλον στίχο λέγεται:

خُذْ زُكَاةَ تَعْلُوهُ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلَّوْهُ - ثُمَّ فِي

سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوْهُ - (الْحَاقَّة ٣١-٣٣)

Άρπαξε, αυτόν τον καταχθόνιο και φορεσέ του ένα περιλαίμιο γύρω στο λαιμό και κάψε τον στην κόλαση και δέσε τον με μία αλυσίδα που

έχει 70 πήχες μήκος (69:31–33). Αυτοί οι στίχοι δείχνουν ότι το πνευματικό μαρτύριο αυτού του κόσμου θα εκδηλωθεί με φυσικό τρόπο μετά θάνατο. Παραδείγματος χάρη, το περιλαίμιο της επίγειας φιλοδοξίας, που τον έχει αναγκάσει να κλίνει το κεφάλι του προς τη γη θα γίνει αισθητό με φυσικό τρόπο στην μετά θάνατο ζωή. Με τον ίδιο τρόπο, η αλυσίδα των εγκόσμιων επιδιώξεων του θα διακρίνεται γύρω από τα πόδια του και οι φλόγες των εγκόσμιων πόθων θα γίνουν ορατές.

Ένας διεστραμμένος άνθρωπος κρύβει μία ολόκληρη κόλαση εγκόσμιας απληστίας και πόθων μέσα του, και αντιλαμβάνεται τις φλόγες της κόλασης όταν δοκιμάζει αποτυχίες και απαγοητεύσεις. Έτσι όταν θα εγκαταλειφθεί από τους θνητούς πόθους του και περιβληθεί με την αιώνια απελπισία, ο Παντοδύναμος Θεός θα κάνει την λύπη του να εκδηλωθεί στη φυσική μορφή της φωτιάς, καθώς λέγεται:

وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ - (سبا، ٥٥)

Ένα εμπόδιο θα τοποθετηθεί μεταξύ εκείνων και των πραγμάτων που λαχταρούν και αυτή θάνατο η πηγή του μαρτυρίου τους (34:55). Η αλυσίδα των εβδομήντα κύβιτων δείχνει ότι, συχνά ένας διεστραμμένος άνθρωπος φτάνει στα εβδομήντα του χρόνια και σε ορισμένες περιπτώσεις, όταν αφαιρέσουμε τα παιδικά του χρόνια και τα χρόνια υπέρτατου γήρατος, του απομένουν (και πάλι) εβδομήντα χρόνια, στο διάστημα των οποίων θα μπορούσε να εργασθεί συνετά και με καλή πίστη. Ένας δυστυχής όμως άνθρωπος ζει τα εβδομήντα του χρόνια παγιδευμένος μέσα στον ανεμοστρόβιλο των εγκόσμιων επιδιώξεων του και δεν θέλει ν'απαλλαγεί απ αυτές. Έτσι, ο Παντοδύναμος Θεός βεβαιώνει στον στίχο (αυτό) ότι τα εβδομήντα χρόνια που ζει ένας άνθρωπος, επιδιώκοντας τα εγκόσμια, θα φανερωθούν μετά θάνατο σαν μία αλυσίδα εβδομήντα κύβιτων. Ένα κύβιτο για κάθε χρόνο. Πρέπει να εννοηθεί ότι ο Θεός δεν επιβάλλει σε κανένα από τα πλάσματά Του, καμία συμφορά η οποία προέρχεται από τον Ίδιο. Απλώς τον φέρνει αντιμέτωπο με τις ίδιες τις κολασμένες πράξεις του. Σε άλλο σημείο έχει πει:

إِن طَلَقُوا إِلَى طَلٍّ ذِي ثَلَاثِ شُعَبٍ لَا ظَلِيلٍ
وَلَا يَغْنِي مِنَ اللَّهَبِ - (المُرْسَلَت، ٣١-٣٢)

Ω εσείς, ασεβείς και παραπλανημένοι προχωρείστε προς ένα καταφύγιο που έχει τρία κλαδιά τα οποία δεν παρέχουν ούτε σκιά, ούτε προστασία από τη φωτιά (77:31–32). Τα τρία κλαδιά που αναφέρονται εδώ αντιπροσωπεύουν την κτηνωδία, την βαρβαρότητα και την

έξαλλη φαντασίωση. Στην περίπτωση αυτών που δεν ελέγχουν αυτές τις τάσεις τους και δεν τις μεταβάλλουν σε ηθικές αρετές, τα τρία κλαδιά του δέντρου, τα οποία είναι απογυμνωμένα και δεν παρέχουν σκιά ή προστασία εναντίον της φωτιάς, θα φανερωθούν μετά θάνατο κι έτσι αυτοί οι άνθρωποι θ'αφανιστούν από τη φωτιά. Αντιθέτως, για τους κατοίκους του παραδείσου ο Παντοδύναμος Θεός είπε:

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ

بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ - (الحديد: ١٣)

Εκείνη την ημέρα θα δείτε το φως των πιστών, ανδρών και γυναικών, το οποίο παραμένει κρυμμένο σ'αυτόν τον κόσμο, να προπορεύεται και να φέρεται στα δεξιά τους χέρια (57:13)· και σ'έναν άλλο στίχο λέει:

يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ وُجُوهٌ - (أل عمران: ١٠٧)

Εκείνη την ημέρα άλλα πρόσωπα θάναι φωτεινά και άλλα θάναι σκοτεινά (3:107). Ενας τρίτος στίχος λέει:

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِنْ

مَاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِنْ لَبَنٍ لَمْ يَتَغَيَّرَ

طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِنْ خَمْرٍ لَذَّةٍ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ

مِنْ عَسَلٍ مُصَفًّى - (مَحْتَد: ١٧)

Ο Κήπος τον οποίον υποσχεθήκαμε στους ενάρετους είναι σαν να έχει ποτάμια με νερό που δεν μολύνεται· και άλλα, με γάλα, του οποίου η γεύση δεν αλλοιώνεται· και ποτάμια απο κρασί που δεν μεθάει, για την απόλαυση εκείνων που πίνουν: και ποτάμια από αγνό μέλι που δεν έχει μιάσματα (47:16). Εδώ διατυπώνει με σαφήνεια ότι πρέπει να καταλάβουμε ότι ο παράδεισος περιέχει ανεξάντλητα ποτάμια αγαθών, στη μεταφορική τους έννοια. Δηλαδή ότι, το νερό της ζωής το οποίο πίνει ένας άνθρωπος με πνευματική επίγνωση σ'αυτή τη ζωή, θα φανερωθεί μετά θάνατο. Το πνευματικό γάλα με το οποίο τρέφεται, όπως γαλουχείται ένα βρέφος σ'αυτή τη ζωή, θα γίνει φυσικά εκδηλο στον παράδεισο. Το κρασί που ήταν η αγάπη του Θεού και που συνεχώς τον μεθούσε πνευματικά σ'αυτή τη ζωή θα μεταβληθεί σε ποτάμια (κρασιού) στον παράδεισο. Το μέλι που έχει την γλύκα της πίστης την οποία ο πνευματικός άνθρωπος γεύοταν σ'αυτή τη ζωή, θα

φανερωθεί και θα γίνει αισθητή στον παράδεισο. Κάθε κάτοικος του παραδείσου θ'ανακηρύξει την πνευματική του κατάσταση φανερά με τους κήπους του και τα ποτάμια του. Ο Θεός θα φανερωθεί στους διαμένοντες στον παράδεισο εκείνη την ημέρα. Με λίγα λόγια, οι πνευματικές καταστάσεις δεν θα παραμείνουν κρυμμένες αλλά θα γίνουν φυσικά ορατές και αισθητές μετά θάνατο.

Τρίτη Ενόραση

Η τρίτη ενόραση για μετά θάνατο, είναι ότι θα γίνεται μιά άνευ περιορισμού πρόοδος όπως έχει πει ο Θεός ο Παντοδύναμος.

وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ

أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتَيْنَا

لَكَ نُورًا وَآغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

قَدِيرٌ - (التحریم: ۹)

Το φως των πιστών θα προπορεύεται αυτών και θα φέρεται στα δεξιά τους χέρια: Κύριε, κάνε το φως μας τέλειο και δείξε μας την Ευσπλαχνία Σου, είναι βέβαιο ότι Εσύ έχεις δύναμη υπεράνω όλων (66:9). Οι παροκλήσεις τους για να γίνει τέλειο το φως τους είναι ένδειξη για μιά απεριόριστη πρόοδος. Αυτό σημαίνει ότι όταν θα φτάσουν σ'ένα επίπεδο διαφώτισης θ'αντιληφθούν μπροστά τους ένα ανώτερο επίπεδο και βλέποντας το θα αισθανθούν ότι το επίπεδο στο οποίο βρίσκονται είναι κατώτερο και θα προσευχηθούν για να επιτύχουν να φτάσουν σε υψηλότερο επίπεδο, και όταν θα το επιτύχουν, θ'αντιληφθούν ένα τρίτο επίπεδο, ακόμα πιό ψηλό και θα παρακαλέσουν για την περαιτέρω άνοδο τους σ'αυτό. Η επιθυμία τους για μιά συνεχή πρόοδο αναφέρεται με την εξής έκφραση: Τελειοποίησε το φως μας. Αυτή η αλυσίδα προόδου θα συνεχιστεί επ άπειρον. Δεν θα υπάρξουν παραστροφές και δεν θα εκδιωχθούν από τον παράδεισο αλλά θα προχωρούν, προς τα εμπρός, κάθε μέρα.

Μπορεί να τεθεί η ερώτηση ότι, εφ όσον θα έχουν εισαχθεί στον παράδεισο και θα τους έχει δοθεί άφεση των αμαρτιών τους γιατί να υπάρχει η ανάγκη να παρακαλούν για συγχώρεση; Απάντηση σ'αυτό είναι ότι η αληθινή έννοια του *μαγκφιράτ* (η αναζήτηση συγνώμης) είναι η απόκρυψη και συγκάλυψη μιάς ατελούς ή εσφαλμένης κατάστασης. Μ'αυτό τον τρόπο, οι διαμένοντες στον παράδεισο θα επιδιώ-

ξουν να επιτύχουν την τελειότητα και την ολοκληρωτική απορρόφηση τους από το φως. Όταν θα βλέπουν μιά ανώτερη κατάσταση, θα θεωρούν την κατάσταση στην οποία βρίσκονται μειονεκτική και θα επιθυμούν να την αποκρύψουν και έτσι θα επιδιώκουν συνεχώς και απεριόριστο μαγκφιράτ. Η επιδίωξη του μαγκφιράτ ή *ιστιγκφάρ* έχει γίνει θέμα δυσάρεστης κριτικής εναντίον του Ιερού Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ αυτού. Πιστεύω τώρα πιά έχει διευκρινισθεί ότι η επιθυμία του μαγκφιράτ είναι θέμα υπερηφανείας για τον άνθρωπο. Οποιος γεννήθηκε από γυναίκα και δεν ασκεί *ιστιγκφάρ*, είναι ένα ερπετό και δεν είναι άνθρωπος, είναι τυφλός και δεν βλέπει, είναι μολυσμένος και όχι αγνός.

Με λίγα λόγια, σύμφωνα με το Ιερό Κοράνι, η κόλαση και ο παράδεισος είναι και τα δύο οι αντικατοπτρισμοί της ζωής του ανθρώπου και δεν είναι κάτι καινούργιο και άσχετο. Είναι αλήθεια ότι μετά θάνατο θα εκδηλωθούν με φυσικό τρόπο και θ'αποτελέσουν τις αντανakλάσεις των πνευματικών καταστάσεων του ανθρώπου στο διάστημα της ζωής του. Δεν μπορούμε να φανταστούμε ότι ο παράδεισος περιλαμβάνει φυσικά δέντρα ούτε ότι η κόλαση αποτελείται απο θειάφι και θείο. Σύμφωνα με τα διδάγματα του Ισλάμ ο παράδεισος και η κόλαση αντανakλούν τις πράξεις που ο άνθρωπος έχει κάνει σ'αυτόν τον κόσμο.

ΤΡΙΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

Ο ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ ΚΑΙ Ο ΤΡΟΠΟΣ ΓΙΑ ΝΑ ΕΠΙΤΕΥΧΘΕΙ

Διάφοροι άνθρωποι, οι οποίοι είναι δίχως προνοητικότητα και είναι αναποφάσιστοι βάζουν διαφορετικούς σκοπούς στη ζωή τους και περιορίζονται στις εγκόσμιες επιδιώξεις και φιλοδοξίες. Ο προορισμός όμως τον οποίον, ο Παντοδύναμος Θεός έχει καθορίσει για τον άνθρωπο στον Ιερό Λόγο Του έχει ως εξής:

وَمَا خَلَقْتُ الْإِنْسَانَ إِلَّا لِيَعْبُدُنِي (الذريات: ٥٧)

Έπλασα τους ανθρώπους και τζιν για να Με γνωρίσουν και να Με λατρεύσουν (51:57). Έτσι, ο αληθινός προορισμός της ζωής του ανθρώπου είναι η λατρεία του για τον Θεό, η επίγνωση του για Εκείνον και η απόλυτη προσήλωσή του σ'Αυτόν. Είναι φανερό ότι ο άνθρωπος δεν είναι σε θέση να καθορίσει τον προορισμό της ίδιας τούτης ζωής διότι δεν έρχεται στον κόσμο αυθαίρετα και ούτε θα φύγει απ' αυτόν με την ίδια του τη βούληση. Είναι ένα ον και Εκείνος που τον έπλασε και του έδωσε καλύτερες και ανώτερες ικανότητες από εκείνες που έδωσε στα άλλα έμψυχα έχει επίσης καθορίσει έναν προορισμό για την ζωή του. Ο σκοπός της ζωής του ανθρώπου, είτε το καταλαβαίνει είτε όχι, είναι χωρίς αμφιβολία, η λατρεία και η επίγνωση του Θεού και η απόλυτη προσήλωση του σ'Εκείνον. Σ'ένα άλλο σημείο τον Ιερού Κορανίου ο Παντοδύναμος Θεός έχει πεί:

إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ - (ال عمران: ٨٥)

فَظَرَّتْ اللَّهُ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهِمَا لَا تَبْدِيلَ

لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ - (الرؤم: ٣١)

Η θρησκεία που παρέχει την πραγματική επίγνωση για τον Θεό και που προδιαγράφει την αληθινή λατρεία για Εκείνον είναι το Ισλάμ (3:20). Το Ισλάμ ενυπάρχει στη φύση του ανθρώπου και ο άνθρωπος πλάστηκε σύμφωνα με το Ισλάμ. Αυτή είναι η αιώνια πίστη (30:30-31). Αυτό σημαίνει ότι ο Θεός θέλησε τον άνθρωπο ν'αφοσιωθεί στη λατρεία την υπακοή και την αγάπη προς Αυτόν, με όλες του τις

ικανότητες. Αυτός είναι ο λόγος που απένειμε στον άνθρωπο όλες τις ικανότητες που αρμόζουν στο Ισλάμ.

Αυτοί οι στίχοι έχουν ένα πολύ ευρύ νόημα, μέρος του οποίου αναφέραμε στο τρίτο μέρος της απάντησης στην πρώτη ερώτηση.

Εδώ θέλουμε να δηλώσουμε, με λίγα λόγια, ότι ο σκοπός των μελών του σώματος και των ικανοτήτων που απονεμήθηκαν στον άνθρωπο είναι η επίγνωση του Θεού, η λατρεία και η αγάπη γιά Εκείνον. Αυτός είναι ο λόγος που, μολονότι ο άνθρωπος ασχολείται με διάφορα έργα σ'αυτή του τη Ζωή, δεν βρίσκει την αληθινή ευτυχία παρά μονο κοντά στο Θεό. Αφού αποκτείσει μεγάλη περιουσία, αφού εξασφαλίσει υψηλή θέση, αφού γίνει μεγάλος έμπορας, αφού κυβερνήσει ένα απέραντο βασίλειο, αφού αναγνωρισθεί ως μέγας φιλόσοφος, στο τέλος, εγκαταλείπει όλα αυτά τα επιτεύγματα ανικονοποίητος. Η καρδιά του τον μέμφεται συνεχώς επειδή ασχολήθηκε αποκλειστικά με τα εγκόσμια και η συνείδησή του κατακρίνει τις πανούργιες, απατηλές και παράνομες πράξεις του. Ένας έξυπνος άνθρωπος δύναται να εκτιμήσει αυτό το πρόβλημα και ως εξής ότι δηλαδή, ο προορισμός του κάθε πράγματος θα καθοριστεί από την εκτέλεση του προορισμού και εφ' όσον οι ικανότητές του δεν επιτρέπουν βελτίωση. Παραδείγματος χάρη, ο ανώτερος προορισμός γιά ένα βόδι είναι να βοηθάει στο όργωμα, στο πότισμα ή σέ μεταφορές. Δεν είναι ικανό γιά τίποτα άλλο. Γι αυτό ο σκοπός της ζωής ενός βοδιού είναι αυτά τα τρία πράγματα. Δεν είναι ικανό να κάνει τίποτα άλλο. Όταν όμως εξετάσουμε τις ικανότητες του ανθρώπου και προσπαθήσουμε ν'ανακαλύψουμε ποιός μπορεί να είναι ο υψηλότερος προορισμός του, βλέπουμε ότι είναι η αναζήτησή γιά τον Θεό τον Εξαίσιο. Θέλει τόσο πολύ ν'αφοσιωθεί σ'Εκείνον ώστε δεν θέλει τίποτα γιά τον εαυτό του και όλα όσα του ανήκουν θέλει να τα δώσει στο Θεό. Τα κοινά του σημεία που έχει με άλλα έμψυχα είναι η ανάγκη τροφής, του ύπνου κλπ. Στην παραγωγικότητα, ορισμένα ζώα υπερέχουν αυτού. Πράγματι, οι μέλισσες αφαιρούν το νέκταρ από πολλών ειδών λουλούδια και παράγουν μέλι το οποίο είναι τόσο εξαίρετο ώστε ο άνθρωπος δεν έχει μπορέσει ν'απομιμηθεί μέχρι τώρα. Είναι φανερό λοιπόν ότι το ανώτερο επίτευγμα που οι ικανότητες του ανθρώπου του επιτρέπουν είναι η εύρεση του Θεού. Ετσι, ο πραγματικός προορισμός της ζωής του ανθρώπου είναι το άνοιγμα του παραθύρου της καρδιάς του προς τον Θεό.

Τα μέσα γιά να Επιτευχθεί ο Προορισμός του Ανθρώπου

Μπορούμε να ρωτήσουμε, πώς είναι δυνατό να επιτευχθεί αυτός ο προορισμός και με ποιιά μέσα μπορεί κανείς να βρει τον Θεό; Ο πρώτος

τροπος για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός είναι ν'αναγνωρισθεί ο Θεός ο Παντοδύναμος σωστά και να υπάρξει πίστη στον Αληθινό Θεό, διότι αν το πρώτο βήμα δεν γίνει σωστό, παραδείγματος χάρη αν ένας άνθρωπος πιστεύει ότι ένα πουλί ή ένα ζώο ή κάποιο συστατικό ή ένας απόγονος ανθρώπου είναι Θεός, δεν υπάρχει ελπίδα ότι (αυτός ο άνθρωπος) θα βαδίσει στον ίδιο δρόμο κατά την πορεία του προς την αναζήτηση του Θεού. Ο Αληθινός Θεός βοηθάει αυτούς που Τον αναζητούν, αλλά πως μπορεί ένας νεκρός Θεός να βοηθήσει τους νεκρούς; Επάνω σ'αυτό το θέμα ο Δοξασμένος Θεός προσέφερε μία περιγραφή:

لَهُ دَعْوَةُ الْحَقِّ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ

لَا يَسْتَجِيبُونَ لَهُمْ بِشَيْءٍ إِلَّا كَبَاسِطٍ كَفَيْهِ

إِلَى الْمَاءِ لِيَبْلُغَ قَائِدٌ وَهُوَ يْبِالْغِيهِ وَمَا دُعَاءُ

الْكُفْرَيْنِ إِلَّا فِي ضَلَالٍ - (الرعد: 15)

Προς Εκείνον μόνο απευθύνεται η αληθινή προσευχή διότι Αυτός έχει τη δύναμη να κάνει τα πάντα. Αυτοί που αποτείνονται σε άλλους δεν βρίσκουν καμία παρηγοριά. Η περίπτωση τους μοιάζει με την περίπτωση εκείνου που βουτάει το χέρι του μέσα στο νερό θέλοντας να το φέρει μεχρι το στόμα του αλλά το νερό δεν φτάνει μέχρι το στόμα του. Οι παρακλήσεις αυτών που δεν έχουν επίγνωση του Πραγματικού Θεού δεν είναι παρά μία αυταπάτη (13: 15).

Ο δεύτερος τρόπος είναι η ενημέρωση σχετικά με την τέλεια ομορφιά του Θεού του Παντοδύναμου διότι η καρδιά προσελκύεται φυσικά προς την ομορφιά και η ανακάλυψη της γεννάει αισθήματα αγάπης στην καρδιά. Τα κάλη του Θεού είναι η Ενότης Του, το Μεγαλείο Του, η Μεγαλοπρέπεία Του και τα άλλα χαρίσματά Του και όπως έχει αναφέρει το Ιερό Κοράνι:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ - اللَّهُ الصَّمَدُ - لَمْ يَلِدْهُ وَلَمْ

يُولَدْ - وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ - (الاحلاس: 2-4)

Ο Θεός είναι Ένας στην Ύπαρξή Του, στα Χαρίσματά Του και στη Δόξα Του. Δεν έχει έταίρο. Τα πάντα εξαρτώνται από Εκείνον. Δίνει ζωή σε κάθε μόριο. Είναι η πηγή της επιείκειας για όλα και δεν έχει την ανάγκη της επιείκειας κανενός. Δεν είναι ούτε υιός, ούτε πατέρας διότι δεν έχει ισάξιον και κανείς δεν είναι σαν Εκείνον (112:2-6). Το

Κοράνι φέρει κατ επανάληψη την προσοχή στο μεγαλείο και τη μεγαλοπρέπεια του Θεού και ενδεχομένως χαράζει στο μυαλό των ανθρώπων ότι, μόνο ένας τέτοιος Θεός μπορεί να είναι ο επιθυμητός αντικειμενικός σκοπός της καρδιάς του ανθρώπου και όχι ένα ον που είναι νεκρό, ανίσχυρο, χωρίς ευσπλαχνία και ανίκανο.

Ο τρίτος τρόπος για να προσεγγίσει κανείς το Θεό, είναι η επίγνωση της φιλανθρωπίας Του, η ομορφιά και η φιλανθρωπία είναι τα δύο κίνητρα της αγάπης. Τα φιλανθρωπικά χαρίσματα του Θεού συναψίζονται στη Σούρα Φάτιχα, ως εξής:

أَلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ. الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ. لِيَكِ يَوْمَ الدِّينِ

Αυτό είναι για να λέγεται ότι ο Θεός έπλασε τους δούλους Του από το τίποτα, με την τέλεια φιλανθρωπία Του και η Πρόνοια Του είναι πάντα στη διάθεσή τους. Είναι Προστάτης όλων και έχει κάνει όλων των ειδών φιλανθρωπικές πράξεις για τους ανθρώπους Του (1:2-4). Η αγαθοεργία Του είναι χωρίς όρια και όπως έχει πει:

وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَتَ اللَّهِ لَا تَحْصُوهَا. (البرهيم: ٣٥)

Αν προσπαθήσετε να μετρήσετε τα δώρα του Αλλάχ δεν θα μπορείτε (14:35).

Ο τέταρτος τρόπος επίτευξης του πραγματικού προορισμού της ζωής, που καθορίστηκε από τον Θεό τον Παντοδύναμο, είναι η προσευχή, όπως Αυτός έχει πει:

أَدْعُوْنِي أَجْتَجِبْ لَكُمْ. (المؤمن: ٦١)

Κάλεσέ Με κι Εγώ θα σου απαντήσω (40:61). Μας προωθούν συνεχώς να προσευχόμεθα για να βρούμε το Θεό όχι με τη δική μας τη δύναμη αλλά με τη δύναμη του Θεού.

Ο πέμπτος τρόπος για να επιτευχθεί ο προορισμός της ζωής που καθορίστηκε από τον Παντοδύναμο είναι ο αγώνας για χάρη Του: δηλαδή ότι θα έπρεπε ν'αναζητούμε τον Θεό προσφέροντας την παρουσία μας για χάρη Του, δραστηριοποιώντας όλες μας της ικανότητες για να επεκταθεί το έργο Του, προσφέροντας τη ζωή μας για χάρη Του και θέτοντας τις διανοητικές ικανότητές μας στην υπηρεσία του έργου Του: καθώς Εκείνος έχει πει:

وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ.

(تَوْبَة: ٤١)

وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ. (البقرة: ٤١)

وَالَّذِينَ جَاءَهُدُوا فِينَا لِنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا - (العنكبوت: ٧٠)

Αγωνιστείτε για Εκείνον με τα πλούτη σας, με τη ζωή σας και με όλες σας τις ικανότητες (9:41): και όση νοημοσύνη, γνώση, επίγνωση και τέχνη Σας δώσαμε, χρησιμοποιείτε την για το έργο Ημών (2:4). Σίγουρα, καθοδηγούμε προς Ημάς αυτούς που κάνουν προσπάθειες προς την κατεύθυνσή Μας (29:70).

Ο έκτος τρόπος για να επιτευχθεί αυτός ο σκοπός είναι η σταθερότητα, εννοών ότι αυτός που αναζητά δεν πρέπει να κουράζεται ή ν'αποκαρδιώνεται και να φοβάται την κούραση, όπως είπε ο Θεός:

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَفَامُوا تَتَنَزَّلُ

عَلَيْهِمُ الْمَلَكَةُ الْآلَاءُ تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا

بِالْحَيَاةِ الْآتِيَةِ كُنْتُمْ تُوعَدُونَ - نَحْنُ أَوْلَىٰ بِكُمْ

فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ - (حسم: ٣١-٣٢)

Γι αυτούς που επιβεβαιώνουν· Ο Θεός είναι ο Κύριός μας και απομακρύνονται από τους ψεύτικους θεούς και παραμένουν σταθεροί, δηλαδή, παραμένουν σταθεροί κατά τις δοκιμασίες και συμφορές, οι άγγελοι κατεβαίνουν και τους επιβεβαιώνουν: Μην φοβάστε και μην λυπάστε αλλά να είστε ευτυχείς: και να χαίρεστε διότι κληρονομήσατε την χαρά που σάς έχουν υποσχεθεί. Είμαστε φίλοι σας σ'αυτή τη ζωή και την μετά θάνατο (41:31-32). Αυτοί οι στίχοι δείχνουν ότι η σταθερότης κερδίζει την εύνοια του Παντοδύναμου Θεού. Είναι αλήθεια και καθώς έχει λεχθεί η σταθερότης είναι παραπάνω από ένα θαύμα. Η τελειότητα της σταθερότητας αποδεικνύεται όταν κάποιος περιβάλλεται από συμφορές και η ζωή του και η τιμή του και το καλό του όνομα κινδυνεύουν, για χάρη του Αλλάχ, και δεν υπάρχει τρόπος για να βρει παρηγοριά, σε βαθμό που και ο Θεός ακόμα έχει σταματήσει τά οράματα και τις αποκαλύψεις, για να τον δοκιμάσει και έχει εγκαταλειφθεί αβοήθητος μέσα σε φοβερούς κινδύνους, σέ μιιά τέτοια στιγμή κανείς δεν πρέπει ν'αποκαρδιώνεται, ούτε να υποχωρεί, σαν ένας δειλός, ούτε να επιτρέπει ν'αμφισβητηθεί η πίστη του, έστω και ελάχιστα. Κανείς δεν πρέπει ν'αφήνει την είλικρινειά του και την επιμονή του να μειώνονται και πρέπει να χαίρεται για τον εξευτελισμό του: οφείλει να συμβιβάζεται με τον θάνατο: δεν πρέπει να περιμένει να του δώσει ένας φίλος τη δύναμη για να διατηρήσει την σταθερότητά του, ούτε να περιμένει χαρμόσυνα νέα από το Θεό διότι οι

δοκιμασίες του ήταν βαρύνες. Πρέπει να σταθεί ευθύς και νάναι σταθερός παρά το αδιέξοδο στο οποίο βρίσκεται, παρά την αδυναμία του και την έλλειψη ενθάρρυνσης από κάθε πλευρά. 'Οτι κι αν συμβεί πρέπει να προσφέρει τον εαυτό του με αυτοθυσία και πρέπει να είναι τελείως συμβιβασμένος με τις θείες εντολές και δεν πρέπει να δείχνει τις ανησυχίες του, ούτε να εκφράζει παράπονο, μέχρι το τέλος της δοκιμασίας του. Αυτή είναι η σταθερότης που οδηγεί στο Θεό. Αυτό είναι εκείνο του οποίου το άρωμα φτάνει σε μας, μέσα από την σκόνη των Αγγελιοφόρων, των Προφητών, των Πιστών και των Μαρτύρων.

Αυτό αναφέρεται και στις προσευχές:

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ - صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمُ الْفَاتِحَةُ: ٧٠

Οδήγησέ μας στο δρόμο της σταθερότητας, στο δρόμο που εξασφαλίζει τα δώρα Σου και την χάρη Σου και που βαδίζοντας σ'αυτόν, κερδίζουμε την εύνοιά Σου (1:6-7). Ενας άλλος στίχος αναφέρει επίσης το ίδιο:

رَبَّنَا أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَكَّلْنَا مُسْلِمِينَ . (الاعْرَافُ: ١٢٧)

Κύριε, δώσε μας σταθερότητα σε καιρούς δοκιμασίας και φέρε μας το θάνατο όταν βρισκόμαστε σε κατάσταση υποταγής προς Εσένα (7:127). Πρέπει να εννοηθεί ότι σε καιρούς συμφοράς και κακουχιών ο Παντοδύναμος στέλνει ένα φως στις καρδιές αυτών που αγαπά και αυτοί παίρνουν δύναμη απ'αυτό (το φως) και αντιμετωπίζουν τις συμφορές τους με απόλυτη γαλήνη και με τη γλυκύτητα της πίστης τους αγκαλιάζουν τις αλυσίδες που τους δένουν. Όταν ένας θεοφοβούμενος άνθρωπος αρρωσταίνει και τα σημάδια του θανάτου γίνονται έκδηλα τότε δεν αρχίζει να φιλονικεί με τον Ευσπλαχνικό Κύριό του για να λυτρωθεί από την κατάστασή του, καθώς η επίμονη προσευχή για την απαλλαγή απ αυτή την κατάσταση είναι η κατοπολέμηση των εντολών του Θεού και έρχεται σε αντίθεση με την απόλυτη υποταγή. Ενας αληθινός λάτρης προχωρεί ακόμα περισσότερο όταν αντιμετωπίζει συμφορές και αψηφώντας τη ζωή του την αποχαιρετά και υποτάσσεται τελείως στο θέλημα του Θεού και το μόνο που ζητά είναι η εύνοιά Του. Σχετικά μ'αυτούς τους ανθρώπους ο Παντοδύναμος έχει πει:

وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِى نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْصَاتٍ

اللَّهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ - (البَقَرَة: ٢٠٨)

Εκείνος, τον οποίον ο Θεός αγαπά, προσφέρει τη ζωή του για χάρη του έργου του Θεού και παίρνει σε αντάλλαγμα, την εύνοιά Του.

Αυτοί οι άνθρωποι κερδίζουν το έλεος του Θεού (2:208). Αυτό είναι το πνεύμα της σταθερότητας με το οποίο συναντά κανείς το Θεό. Ας καταλάβει εκείνος που θα καταλάβει.

Ο έβδομος τρόπος επίτευξης του προορισμού της ζωής είναι η συναναστροφή με τους ενάρετους και η ακολούθηση του τέλει παραδείγματός τους. Αυτό είναι ένα από τα προσόντα που απαιτείται από τους προφήτες κατά την έλευσή τους, διότι ο άνθρωπος φυσικά, επιθυμεί ένα τέλει παράδειγμα και ένα τέτοιο παράδειγμα εμπνέει τον ζήλο και ενισχύει έντονη αποφασιστικότητα. Εκείνος που δεν ακολουθεί ένα παράδειγμα γίνεται οκνηρός και παραπλανιέται. Αυτό αποδεικνύεται από τον Αλλάχ τον Δοξασμένο, στον στίχο:

كُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ - (توبة: 119)

صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ - (الفاتحه: 5)

Κάνε συντροφιά με τους ενάρετους (9:119) και στον στίχο: Οδήγησε μας στον δρόμο αυτών στους οποίους έδωσες την εύνοιά Σου (1:7) δηλαδή πρέπει να κάνετε συντροφιά με ενάρετους και να μαθαίνετε απ αυτούς τους τρόπους με τους οποίους κέρδισαν την εύνοιά Του πριν από σας.

Ο όγδοος τρόπος επίτευξης του προορισμού της ζωής είναι τα οράματα, τα αληθινά όνειρα και οι αποκαλύψεις. Καθώς ο δρόμος που οδηγεί στον Παντοδύναμο είναι δύσκολος και σπαρμένος με συμφορές και ταλαιπωρίες και ο άνθρωπος θα μπορούσε να παραστρατήσει καθώς διανύει αυτόν τον άγνωστο δρόμο και θα μπορούσε ν'απελπισθεί και να σταματήσει την πορεία του, η εύνοια του Θεού τον ανακουφίζει και τον ενθαρρύνει και υποκινεί το ζήλο του και την προθυμία του. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίο ανακουφίζει κάπου, κάπου αυτούς τους ανθρώπους με τον Λόγο Του και με τις αποκαλύψεις Του και τους δείχνει ότι βρίσκεται πλησίον τους. Ετσι ενθαρρύνονται και προχωρούν πρόθυμα σ'αυτό το ταξίδι. Έχει πει:

لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ - (يونس: 45)

Γι αυτούς υπάρχουν χαρμόσυνες ειδήσεις σ'αυτή τη ζωή και μετά θάνατο (10:65). Το Ιερό Κοράνι έχει επιδείξει αρκετούς άλλους τρόπους για να επιτευχθεί ο προορισμός της ζωής αλλά αποφεύγουμε να τους αναφέρουμε εδώ εξ αιτίας έλλειψης χρόνου.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

ΤΟ ΛΕΙΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ Σ' ΑΥΤΗΝ ΤΗΝ ΖΩΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ

Έχουμε ήδη αναφέρει ότι η επίδραση που έχει ο αληθινός και τέλειος Θεός νόμος επάνω στην καρδιά του ανθρώπου, σ' αυτή τη ζωή, είναι η εξύψωσή του από την κατάσταση αγριότητας και η μεταμόρφωσή του σε ένα ανθρώπινο όν. Μετά του απονέμονται υψηλά ήθη και τελικά γίνεται θεοσεβής. Μιά από τις επιδράσεις των πρακτικών διαταγμάτων του νόμου είναι ότι ένας άνθρωπος που ακολουθεί τον πραγματικό νόμο αναγνωρίζει προοδευτικά τα δικαιώματα των συνανθρώπων του και ασκεί δικαιοφροσύνη, καλωσύνη και αληθινή αγάπη, στις κατάλληλες ευκαιρίες τους. Ένας τέτοιος άνθρωπος μοιράζεται με τους συνανθρώπους του και ανάλογα με το επίπεδο ζωής στο οποίο βρίσκονται τα αγαθά με τα οποία ο Θεός τον ευνόησε, όπως η γνώση, η αντίληψη, τα πλούτη και τα μέσα για τις ανέσεις του. Αυτός ρίχνει το φως του, όπως και ο ήλιος, επάνω σε όλη την ανθρωπότητα και όπως η σελήνη η οποία παίρνει το φως της από τον Θεό και το μεταβιβάζει σε άλλους. Φωτεινός όπως η ημέρα, δείχνει τον δρόμο της αρετής και της καλωσύνης στους άλλους και όπως η νύχτα, κρύβει τις αδυναμίες τους και παρέχει ανακούφιση στους κουρασμένους. Όπως ο ουρανός, προσφέρει καταφύγιο κάτω από τη σκιά του, σε όσους έχουν την ανάγκη του και ρίχνει τη βροχή της ευσπλαχνίας του στην κατάλληλη στιγμή. Όπως η γη και με μεγάλη ταπεινοφροσύνη, μεταβάλλεται σε οδόστρωμα για να φέρει ανακούφιση στον κάθε ένα και τους φέρνει πλησίον του για να τους προσφέρει ασφάλεια και πνευματικούς καρπούς διαφόρων ειδών. Μ' αυτό τον τρόπο, εκείνος που υποτάσσεται στον τέλειο νόμο εκτελεί τις υποχρεώσεις του απέναντι στο Θεό και στους συνανθρώπους του στην εντέλεια. Χάνεται μέσα στο Θεό και γίνεται ένας αληθινός δούλος για τα πλάσματα του Θεού. Αυτές είναι οι επιρροές που έχουν τα πρακτικά διατάγματα του νόμου στην εδώ ζωή του.

Η απήχηση που θα έχουν μετά θάνατο για τον άνθρωπο που υποτάσσεται σ' αυτούς, θα είναι η πνευματική σχέση που θα έχει με τον Θεό που θα είναι μία φανερή πραγματικότητα. Οι υπηρεσίες που προσέφερε στα πλάσματα του Θεού λόγω της αγάπης του για τον Θεό,

η οποία είχε υποκινηθεί από την πίστη του και η επιθυμία του να κάνει ενάρετες πράξεις θα του φανερωθούν σαν τα δέντρα και τα ποτάμια του παραδείσου.

Επάνω σ' αυτό το θέμα ο Παντοδύναμος Θεός έχει πει:

وَالشَّمْسُ وَضُحَاهَا وَالْقَمَرُ إِذَا تَلَّهَا وَالنَّهَارُ إِذَا
جَلَّهَا وَاللَّيْلُ إِذَا ابْغَشَّهَا وَالسَّمَاءُ وَمَا بَيْنَهَا
وَالْأَرْضُ وَمَا طَحَّهَا وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّهَا فَأَلْهَمَهَا
فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا وَقَدْ خَابَ
مَنْ دَسَّاهَا كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِطَغْوَاهَا إِذِ انْبَعَثَ
أَشْقَاهَا فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا
فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ يَدْخُلُ فِيهِمْ
نَسْوَاهَا وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا (الشمس: ٢-١٤)

Καλούμε σαν μάρτυρα τον ήλιο και το φως του: και καλούμε σαν μάρτυρα τη σελήνη που ακολουθεί τον ήλιο και παίρνει το φως της απ' αυτόν και το μεταβιβάζει στους ανθρώπους· και καλούμε σαν μάρτυρα την ημέρα που φωτίζεται από το φως του ηλίου και επισημαίνει τον δρόμο· και καλούμε σαν μάρτυρα τη νύχτα, που όταν πέφτει τυλίγει τα πάντα μέσα της· και καλούμε σαν μάρτυρα τον ουρανό και τον σκοπό για τον οποίο δημιουργήθηκε: και καλούμε σαν μάρτυρα τη γη και τον σκοπό για τον οποίο αυτή απλώθηκε σαν ένα πάτωμα: και καλούμε σαν μάρτυρα την ανθρώπινη ψυχή και την ιδιότητα που την κάνει ίση με όλα αυτά τα άλλα πράγματα: εννοούμε όλες τις αρετές που βρίσκονται σκόρπιες ανάμεσα στα άλλα σώματα που αναφέραμε και που περιλαμβάνονται στην ψυχή του τέλει ανθρώπου. Καθώς αυτά τα σώματα υπηρετούν τον άνθρωπο με διάφορους τρόπους, ο τέλειος άνθρωπος εκτελεί όλες αυτές τις υπηρεσίες μόνος του. Τότε λέει: Από τον θάνατο θα λυτρωθεί και θα εξαγνίσει την ψυχή του εκείνος που υπηρετεί τα πλάσματα του Θεού υποκινούμενος από αφοσίωση στον Θεό όπως και ο ήλιος, η σελήνη και η γη.

Πρέπει να λάβουμε υπ όψη, ότι σ' αυτό το κείμενο, ζωή θα πει η αιώνια ζωή η οποία θ' απονεμηθεί στον τέλει άνθρωπο. Αυτό είναι μια

απόδειξη ότι ο καρπός της προσαρμογής στα πρακτικά διατάγματα του νόμου θάναι η αιώνια ζωή στον επόμενο κόσμο η οποία θα διατηρηθεί αιώνια λόγω του οράματος του Θεού. Τότε λέγεται ότι εκείνος που επιτρέπει να διαφθαρεί η ψυχή του και δεν επιδιώκει ν'αποκτήσει τις αρετές με τις κατάλληλες ικανότητες που του δόθηκαν και επιστρέφει αφού ζήσει μια ανήθικη ζωή, θ'αφανισθεί και δεν θα λάβει αιώνια ζωή. Αυτό περιγράφεται στο περιστατικό της καμήλας του Αλλάχ της οποίας οι τένοντες των ποδιών κόπηκαν από κάποιον ελεεινό άνθρωπο της φυλής των Ταμούντ και της ήταν αδύνατο να πιεί νερό από την πηγή της. Αυτό είναι ένδειξη ότι η ψυχή του ανθρώπου είναι η θηλυκιά καμήλα του Θεού επάνω στην οποία Εκείνος επιβαίνει, εννοών ότι η καρδιά του ανθρώπου είναι ο χώρος που γίνονται οι Θείες εκδηλώσεις. Το νερό της καμήλας είναι η αγάπη και η επίγνωση του Θεού, που την συντηρούν. Όταν οι Ταμούντ έκοψαν τους τένοντες, των ποδιών, της καμήλας του Θεού και την εμπόδισαν να πιεί, ο Θεός τους τιμώρησε και δεν ενδιαφέρθηκε για την τύχη των απογόνων τους. Έτσι θα τιμωρηθεί εκείνος που επιτρέπει να διαφθαρεί η ψυχή του και την εμποδίζει να πάρει πνευματική τροφή και δεν την φροντίζει (91:2-16).

Η Φιλοσοφία των Όρκων του Ιερού Κορανίου

Υπάρχει μια βαθιά φιλοσοφική αιτία στο γεγονός ότι ο Θεός κάλεσε τον ήλιο, τη σελήνη κλπ. ως μάρτυρες. Μερικοί από τους αντιπάλους μας, λόγω ελλειπών γνώσεων κατακρίνουν τον Θεό διότι κάλεσε σαν μάρτυρες πράγματα που έχουν δημιουργηθεί. Καθώς η νοημοσύνη τους είναι επίγεια και όχι ουράνια, δεν μπορούν να εκτιμήσουν τις αληθινές ενοράσεις. Σκοπός του όρκου είναι η προβολή αποδείξεων οι οποίες στηρίζουν τους ισχυρισμούς του ορκισθέντος. Ένας άνθρωπος που δεν έχει μάρτυρα για τους ισχυρισμούς του, καλεί τον Θεό σαν μάρτυρα διότι αυτός γνωρίζει όλα τα μυστικά και είναι ο καλύτερος μάρτυς σε κάθε διένεξη. Ο άνθρωπος που επικαλείται την μαρτυρία του Θεού και παίρνει όρκο στο όνομά Του εννοεί ότι, αν ο Θεός δεν τον τιμωρήσει αυτό θάναι απόδειξη ότι ο Θεός έχει επικρίνει την ειλικρίνεια του ισχυρισμού του. Γι αυτό δεν επιτρέπεται στον άνθρωπο να πάρει όρκο επάνω σε κάτι που είναι κατασκευασμένο διότι καμιά δημιουργία δεν είναι ικανή να γνωρίζει εκείνο που είναι αόρατο ούτε έχει την δύναμη να τιμωρήσει κάποιον που παίρνει ψευδή όρκο. Αυτοί οι στίχοι στους οποίους ο Θεός καλεί διάφορα φαινόμενα σαν μάρτυρες, δεν είναι το ίδιο όπως όταν ένας άνθρωπος παίρνει όρκο σε φαινόμενα. Οι θείες εκδηλώσεις είναι δύο ειδών. Πρώτα, αυτές που είναι φανερές και σχετικά με τις οποίες δεν υπάρχουν αντιρρήσεις.

Δεύτερο, υπάρχουν εκείνες οι Θείες εκδηλώσεις που είναι συμπερασματικές και σχετικά με τις οποίες οι άνθρωποι διαφωνούν και τις θεωρούν ελαττωματικές. Καλώντας τα φανερά φαινόμενα σαν μάρτυρες ο Παντοδύναμος Θεός στηρίζει τις συμπερασματικές δηλώσεις Του στα αποδεικτικά στοιχεία τους.

Είναι εμφανές ότι ο ήλιος και η σελήνη, η μέρα και η νύχτα, ο ουρανός και η γη έχουν τα αντίστοιχα χαρακτηριστικά που έχουμε αναφέρει, αλλά καθένας δεν γνωρίζει τα χαρακτηριστικά της ανθρώπινης ψυχής. Ετσι, ο Θεός παρουσίασε σαν μάρτυρες τις αποκαλύψεις Του, που είναι φανερές με τον σκοπό να εξηγήσει τις αποκαλύψεις Του που είναι συμπερασματικές. Είναι σαν να έλεγε: Αν έχετε αμφιβολίες για τις αρετές με τις οποίες έχει εμπλουτισθεί η ανθρώπινη ψυχή, τότε σκεφτείτε τον ήλιο, τη σελήνη και τα άλλα φαινόμενα που αναφέραμε και οι ιδιότητες των οποίων είναι φανερές. Γνωρίζετε ότι ο άνθρωπος αποτελεί έναν μικρόκοσμο ο οποίος αποτελεί μιά μικροσκοπική εκπροσώπηση του πρότυπου του σύμπαντος. Όπως είναι γνωστό ότι τα τεράστια σώματα του σύμπαντος έχουν τις ιδιότητες οι οποίες παρέχουν οφέλη στα πλάσματα του Θεού, τότε, πως είναι δυνατόν ο άνθρωπος ο οποίος κατέχει την υψηλότερη θέση απ' όλα εκείνα τα σώματα, να είναι χωρίς εκείνες τις ιδιότητες; Δεν είναι έτσι. Πράγματι ο άνθρωπος κατέχει τα φώτα της γνώσης και της λογικής με τα οποία δύναται να φωτίσει, τον κόσμο όπως και ο ήλιος. Όπως η σελήνη δέχεται τα φώτα της ενόρασης και της αποκάλυψης από τον Θεό και τα διαβιβάζει σε άλλους που δεν έχουν φτάσει ακόμα στο υψηλότερο επίπεδο της ανθρώπινης προόδου. Τότε πως μπορείτε να πείτε ότι η προφητεία είναι μιά εσφαλμένη αντίληψη και ότι όλες οι προφητείες και οι ισχυρισμοί των Θείων νόμων και βιβλίων οφείλονται σε απάτη και στον εγωισμό ορισμένων ανθρώπων; Βλέπετε πως όλοι οι δρόμοι φωτίζονται και τα υψηλά και χαμηλά σημεία διαγράφονται καθαρά καθώς χαράζει η ημέρα. Με τον ίδιο τρόπο και ο τέλειος άνθρωπος είναι η ημέρα του πνευματικού φωτός και με το πέρασμά του κάθε μονοπάτι αρχίζει να διακρίνεται καθαρά. Επισημαίνει τον σωστό δρόμο, διότι αυτός ο ίδιος είναι η φωτεινή ημέρα της αλήθειας και της δικαιοφροσύνης. Με τον ίδιο τρόπο, βλέπετε πως η νύχτα φιλοξενεί τους κουρασμένους και πως οι εργάτες μετά τον δύσκολο μόχθο της ημέρας, κοιμούνται στην εύσπλαχνική αγκαλιά της και ξεκουράζονται μετά από τους κόπους τους. Η νύχτα κρύβει όλα τα ελαττώματα και όλες τις ατέλειες. Με τον ίδιο τρόπο οι τέλειοι δούλοι του Θεού παρέχουν ανακούφιση στους ανθρώπους και οι δέκται αποκαλύπτουν απαλλάσσον όλους τους σοφούς ανθρώπους από τις υπέρτατες προσπάθειές τους. Αυτοί λύνουν εύκολα τα μεγάλα προβλήματα της ενόρασης. Η Θεία αποκάλυψη καλύπτει επίσης τα ελαττώματα της

ανθρώπινης νοημοσύνης και όπως η νύχτα, δεν αφήνει να γίνουν γνωστά τα σφάλματά της, καθότι οι σοφοί διορθώνουν τα σφάλματά τους, μόνοι τους, με τα φώτα της αποκάλυψης και συνεπώς με τις ευλογίες της ιερής αποκάλυψης του Θεού αποφεύγουν, να εκτεθούν. Αυτός είναι ο λόγος που κανένας Μουσουλμάνος φιλόσοφος δεν θυσίασε πετεινούς σε είδωλα, όπως έκανε ο Πλάτων. Ο Πλάτων είχε παραπλανηθεί διότι εστερείτο από τα φώτα της αποκάλυψης και μολονότι ήταν ένας μεγάλος φιλόσοφος, έκανε μία πολύ ανόητη και αξιοπερηφρόνητη πράξη. Οι Μουσουλμάνοι φιλόσοφοι απέφυγαν τις ανόητες και ανόσιες πράξεις διότι ακολούθησαν τον κύριο και άρχοντα μας τον Ιερό Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ αυτού. Αυτό επιδεικνύει ότι η Θεία αποκάλυψη κρύβει, όπως και η νύχτα, τις ατέλειες των σοφών.

Γνωρίζετε επίσης ότι οι τέλειοι δούλοι του Θεού παρέχουν όπως και ο παράδεισος, καταφύγιο στον κάθε ένα που είναι κουρασμένος. Οι Προφύτες Του και όσοι δέχονται τις αποκαλύψεις Του ρίχνουν την βροχή της ευεργεσίας τους, όπως και ο ουρανός και κατέχουν επίσης και τις ιδιότητες της γης. Δέντρα διαφόρων ειδών και ανώτερης γνώσης ξεπετάγονται από τις εξαιρετες ψυχές τους και στη σκιά των δέντρων φυτρώνουν λουλούδια και οι άνθρωποι αντλούν ευεργεσίες από τους καρπούς τους. Ετσι, αυτός ο φανερός νόμος της φύσης που προβάλλεται μπροστά στα μάτια μας, είναι μάρτυρας του μυστικού νόμου την μαρτυρία του οποίου έχει αναφέρει ο Παντοδύναμος Θεός μέσα σ'αυτούς τους στίχους υπό τύπον όρκων.

Γι αυτό συλλογίσου πόσο πλήρης απο σοφία είναι ο λόγος, που βρίσκεται στο Ιερό Κοράνι και ο οποίος βγήκε από το στόμα ενός αγράμματος κατοίκου της ερήμου. Αν δεν ήταν ο Λόγος του Θεού, οι σοφοί και αυτοί που θεωρούνται πολύ μορφωμένοι όταν θα βρεθούν μπροστά στη θαυμάσια αυτή ενόραση δεν θα την κατακρίνουν. Είναι κοινώς γνωστό ότι όταν ο άνθρωπος δεν δύναται να εκτιμήσει κάτι, με βάση την περιορισμένη νοημοσύνη του, κατακρίνει αυτά που βασίζονται στη σοφία και η κατάκρισή του αυτή γίνεται απόδειξη, ότι εκείνο το σημείο της σοφίας είναι υπεράνω και πέραν από τις ικανότητες κατανόησης γιά τους συνηθισμένους ανθρώπους. Αυτός είναι ο λόγος που εκείνοι που θεωρούνται σοφοί προβάλλουν αντιρρήσεις ως προς αυτό το φαινόμενο. Τώρα όμως που το μυστήριο έχει διαλευκανθεί, κανένας λογικός άνθρωπος δεν θα το κατακρίνει αλλά αντιθέτως, θ'αντλήσει ικανοποίηση απ αυτό.

Το Ιερό Κοράνι, σε άλλο σημείο του έχει επαναλάβει έναν τέτοιο όρκο με την πρόθεση ν'αναφέρει ένα περιστατικό του νόμου της φύσης που ενισχύει το φαινόμενο της αποκάλυψης και έχει πει:

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الرَّجْعِ وَالْأَرْضِ ذَاتِ الصَّدْعِ-

إِنَّهُ لَقَوْلُ فَصْلٍ وَمَا هُوَ بِالْهَزْلِ - (الطارق: ١٣-١٥)

Καλούμε τον ουρανό που στέλνει τη βροχή, και τη γη, που επάνω της φυτρώνει, ποικίλη βλάστηση με τη βοήθεια αυτής της βροχής, να δώσουν μαρτυρία ότι το Κοράνι είναι ο Λόγος του Θεού και η Αποκάλυψή Του και ότι αυτό κρίνει μεταξύ αλήθειας και ψεύδους και ότι δεν πρόκειται απλώς για μάταιη φρασεολογία και ότι δεν έχει αποκαλυφθεί πρόωρα και ότι έχει έρθει, όπως και η εποχιακή βροχή (86:12-15).

Εδώ ο Παντοδύναμος Θεός αναφέρει έναν γνωστό νόμο της φύσης που στηρίζει τις αλήθειες του Ιερού Κορανίου το οποίο είναι και ο Λόγος Του. Είναι κοινώς γνωστό ότι σε καιρούς ανάγκης (ξηρασίας) η βροχή πέφτει από τον ουρανό και ότι όλη η βλάστηση της γης εξαρτάται από την βροχή. Όταν η βροχή δεν έρχεται, τότε, στερεύουν οι πηγές και ενδεχομένως, και τα ύδατα της γης, εξαρτώνται από την ουράνια βροχή. Αυτή είναι η αιτία που στην βροχερή εποχή η στάθμη του νερού που βρίσκεται στις πηγές ανέρχεται, και ο λόγος είναι ότι τα ουράνια ύδατα ασκούν μία έλξη στα ύδατα της γης. Η ίδια σχέση υπάρχει και μεταξύ της θείας αποκάλυψης και της ανθρώπινης λογικής. Η Θεία αποκάλυψη είναι το ουράνιο νερό και η λογική είναι το νερό της γης το οποίο τροφοδοτείται από το νερό τ'ουρανού. Όταν τα νερά τ'ουρανού, δηλαδή η θεία αποκάλυψη, σταματά τότε τα νερά της γης στερεύουν σιγά σιγά. Αυτός είναι ο λόγος που όταν περνάει πολύς καιρός και κανένας δέκτης αποκαλύψεων δεν παρουσιάζεται στη γη, η νοημοσύνη των σοφών διαφθείρεται, όπως μολύνονται τα ύδατα της γης, και στερεύουν. Γιά να καταλάβουμε αυτό το φαινόμενο, αρκεί να ρίξουμε μία ματιά στην κατάσταση στην οποία βρισκόταν ο κόσμος αμέσως πριν από την έλευση του Ιερού Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού. Καθώς είχαν περάσει εξακόσια χρόνια από την έλευση του Χριστού και κανένας δέκτης αποκαλύψεων δεν είχε εμφανισθεί στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα, ολόκληρος ο κόσμος είχε διαφθαρεί. Η ιστορία όλων των εθνών δείχνει ότι πριν από την έλευση του Ιερού Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, το ψέμα ήταν διαδεδομένο σ'ολοκληρο τον κόσμο. Γιατί συνέβει αυτό; Αυτό συνέβει διότι η θεία αποκάλυψη είχε σταματήσει για πολύν καιρό και η βασιλεία τ'ουρανού είχε πέσει, αποκλειστικά και μόνο, στα χέρια της λογικής του ανθρώπου. Κανείς δεν αγνοεί τη διαφθορά μέσα στην οποία ζούσαν οι άνθρωποι οι οποίοι ακολουθούσαν παραπλανημένες ιδέες. Έτσι, όταν η βροχή της αποκάλυψης δεν έπεσε για πολύ καιρό τα νερά της λογικής στερέψανε.

Με τους όρκους αυτούς ο Παντοδύναμος Θεός ελκύει την προσοχή μας στο σταθερό και αιώνιο νόμο της φύσης και ζητά να τον σκεφτούμε και να εννοήσουμε ότι όλη η βλάστηση της γης εξαρτάται από τα ουράνια ύδατα. Για τον μυστικό λοιπόν νόμο που κυβερνά την θεία αποκάλυψη είναι μάρτυς ο νόμος της φύσης που είναι φανερός. Τότε, προσπάθησε ν'αντλήσεις όφελος από την κατάθεση αυτής της μαρτυρίας και μην κάνεις τη λογική τον μόνο καθοδηγητή σου, διότι δεν είναι νερό που να μπορεί να διατηρηθεί χωρίς το ουράνιο νερό. Όπως χαρακτηριστικό του ουράνιου ύδατος είναι να ελκύει τα νερά όλων των πηγών, είτε αυτό πέφτει απ ευθείας μέσα στην πηγή είτε όχι, όταν μέσα στον κόσμο εμφανίζεται κάποιος που έχει δεχτεί θεία αποκάλυψη τότε, είτε αυτός έχει έναν φρόνιμο άνθρωπο σαν οπαδό του είτε όχι, η λογική διαφωτίζεται και διασαφηνίζεται, σε βαθμό που δεν έχει συμβεί ποτέ. Οι άνθρωποι αρχίζουν ν'αναζητούν την αλήθεια και οι διανοητικές τους ικανότητες υποκινούνται από το άγνωστο. Όλη αυτή η διέγερση της λογικής και της καρδιάς μυσταγωγείται από την εύλογημένη έλευση εκείνου που δέχτηκε τις θείες αποκαλύψεις και τα νερά της γης προσελκύονται προς τα άνω. Έτσι όταν βλέπετε ότι όλοι ψάχνουν να βρουν μία θρησκεία και τα νερά της γης ξεχειλίσαν τότε ανυψώσου και πρόσεχε, και μάθε με σιγουριά ότι ραγδαία βροχή έχει πέσει από τον ουρανό και ότι τα ύδατα της θείας αποκάλυψης έπεσαν επάνω στην καρδιά ενός ανθρώπου.

ΠΕΜΠΤΗ ΕΡΩΤΗΣΗ

ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗΣ

Οι λεπτομέρειες του θέματος με το οποίο ασχολήθηκε το Ιερό Κοράνι, δεν μπορούν ν'αναφερθούν εδώ, λόγω έλλειψης χρόνου. Γι αυτό θα περιοριστούμε σε μία συνοπτική περιγραφή με μία διευκρίνιση με παραδείγματα.

Το Ιερό Κοράνι έχει προσελκύσει την προσοχή μας σε τριών ειδών γνώσεις. Γνώση διά της βεβαιότητας του εξαγωγμένου συμπεράσματος, γνώση διά της βεβαιότητας της όρασης και γνώση διά της βεβαιότητας της πείρας. Όπως ήδη έχουμε εξηγήσει, η γνώση διά της βεβαιότητας του εξαγωγμένου συμπεράσματος είναι, όταν κάτι γίνεται γνωστό, όχι άμεσα αλλά μέσω κάτι άλλου από το οποίο μπορούμε να φτάσουμε σε συμπέρασμα, όπως όταν βλέπουμε καπνό, συμπεραίνουμε ότι υπάρχει φωτιά. Δεν βλέπουμε τη φωτιά αλλά βλέπουμε τον καπνό κι'αυτό μας πείθει ότι υπάρχει φωτιά. Μετά, όταν δούμε τη φωτιά, αυτό σύμφωνα με το Ιερό Κοράνι θα είναι βεβαιότης μέσω της όρασης. Αν μπούμε μέσα στη φωτιά, η γνώση μας θ'αποκτήσει την βεβαιότητα της γνώσης διά της πείρας. Όλα αυτά τα έχουμε ήδη πει και παρακαλούμε τους ακροατάς και αναγνώστες μας ν'αναφερθούν σ'αυτά που έχουμε δηλώσει.

Πρέπει να γνωστοποιηθεί ότι η πηγή του πρώτου είδους γνώσης, δηλαδή της γνώσης μέσω της βεβαιότητας του εξαγομένου συμπεράσματος είναι η λογική και η πληροφόρηση. Ο Παντοδύναμος Θεός αναφέρει στο Ιερό Κοράνι ότι, οι κάτοικοι της κόλασης θα επιβεβαιώσουν ότι:

تَالَوْا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي

أَصْحَابِ السَّعِيرِ - (الملك: ١١)

δηλαδή θα επιβεβαιώσουν ότι, αν είχαν κάνει χρήση της νοημοσύνης τους και είχαν καταπιαστεί με το θέμα της θρησκείας και των δογμάτων με σύνεση ή αν είχαν δώσει σημασία και είχαν μελετήσει τους λόγους και τα συγγράμματα των σοφών και των ανθρώπων των γραμμάτων με προσοχή, δεν θα ήταν καταδικασμένοι να σταλούν στη κόλαση (67:11). Αυτό συμφωνεί μ'έναν άλλον στίχο, που λέει:

لَا يَكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا - (البقرة: ٢٨٧)

δηλαδή, ο Παντοδύναμος Θεός δεν απαιτεί από τους ανθρώπους να δεχθούν κάτι που είναι υπεράνω των πνευματικών των δυνατοτήτων και τους δίνει δόγματα τα οποία μπορούν να καταλάβουν ώστε οι

εντολές Του να μην τους δώσουν περισσότερα βάρη απ όσα δύνανται να αντέξουν (2:287). Αυτοί οι στίχοι επιδεικνύουν επίσης, ότι μπορεί κανείς ν'αποκτήσει την βεβαιότητα της γνώσης με την ακοή. Παραδείγματος χάρη, δεν έχουμε επισκεφθεί το Λονδίνο και έχουμε μόνο ακούσει σχετικά μ'αυτό από εκείνους που το έχουν επισκεφθεί, αλλά θα μπορούσαμε να σκεφτούμε ότι όλοι λένε ψέματα; Ή, δεν έχουμε ζήσει στην εποχή του Αυτοκράτορα Αλαμγκίρ, ούτε τον έχουμε δει αλλά θάταν δυνατό ν'αμφιβάλλουμε ότι ο Αλαμγκίρ ήταν ένας από τους Μογγόλους αυτοκράτορες; Πως φτάσαμε σ'αυτή τη βεβαιότητα; Η απάντηση είναι ότι, ακούσαμε επανηλειμμένα γι αυτόν. Ετσι, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι και η ακοή φέρει την γνώση στο σημείο της βεβαιότητας διά της εξαγωγής συμπεράσματος. Τα βιβλία των Προφητών είναι επίσης μία πηγή γνώσης διά της ακοής εφ όσον δεν υπάρχει αντίφαση στους ισχυρισμούς τους. Αν ένα βιβλίο όμως κανει έναν ισχυρισμό και λέει ότι είναι αποκαλυπτικό και υπάρχουν πενήντα ή εξήντα άλλες διαφορετικές εκδοχές, τότε, αν κάποιος ισχυρισθεί ότι μόνο δύο ή τρεις ή τέσσερις απ αυτές είναι σωστές και ότι οι υπόλοιπες είναι λανθασμένες ή επινοημένες αυτό δεν θ'αποτελεσει απόδειξη η οποία θα μπορούσε να χρησημεύσει σαν βαση για μία αναμφίβολη γνώση. Όλα τα βιβλία θ'απορριφθούν σαν αναξιόπιστα, λόγω των αντιφατικών ισχυρισμών τους και δεν θα μπορέσουν να θεωρηθούν σαν μία πηγή γνώσης διότι η γνώση είναι εκείνο μόνο που παρέχει σίγουρη κατανόηση και μία πληθώρα από αντιφάσεις δεν δύνανται να προσφέρει την οριστική γνώση.

Το Ιερό Κοράνι δεν περιορίζεται μόνο στη γνώση που αποκτιέται απ'αυτά που ακούγονται επανηλειμμένως. Περιλαμβάνει πολύ λογικά επιχειρήματα τα οποία είναι πειστικά. Ούτε ένα από τα δόγματα, τους κανόνες και τις εντολές που αναφέρει δεν επιδιώκουν να επιβληθούν μόνο εξ αιτίας του κύρους του: όπως έχει διευκρινίσει, όλα είναι χαραγμένα μέσα στη φύση του ανθρώπου. Ονομάζεται Υπενθύμηση, διότι λέει :

هَذَا ذِكْرٌ مُبْرَكٌ - (الانبیاء: ۵۱)

εννοεί ότι το Ευλογημένο Κοράνι δεν αναφέρει τίποτα το καινούργιο αλλά είναι μία υπενθύμηση αυτού που ήδη υπάρχει μέσα στη φύση του ανθρώπου και στο βιβλίο της φύσης (21:51): Σε άλλο σημείο λέει:

لَا إِلَهَ إِلَّا فِي الدِّينِ - (البقرة: ۲۵۷)

που εννοεί ότι το Ισλάμ δεν προσπαθεί να διδάξει τίποτε διά της βίας αλλά προσφέρει επιχειρήματα τα οποία στηρίζουν τα πάντα (2:257). Το Κοράνι έχει μία πνευματική ποιότητα που φωτίζει την καρδιά, όπως λέει:

شَفَاءُ لَنَا فِي الصَّدُورِ - (يونس: ٥٨)

Είναι μία θεραπεία για ότι βασανίζει το νου (10:58). Ετσι δεν πρόκειται μόνο για ένα βιβλίο που έχει διαβιβασθεί διά μέσου των αιώνων αλλά περιέχει λογικά επιχειρήματα, ανωτέρου επιπέδου και είναι επιφορτισμένο με λαμπρό φως.

Σύμφωνα μ'αυτό, τα διανοητικά επιχειρήματα που έχουν σταθερές βάσεις οδηγούν τον άνθρωπο στη βεβαιότητα της γνώσης δια της εξαγωγής συμπεράσματος. Αυτό αποδεικνύεται με τους εξής στίχους:

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ

وَالنَّهَارِ لَآيَاتٍ لِّأُولِي الْأَلْبَابِ الَّذِينَ يَذْكُرُونَ

اللَّهَ قِيَمًا وَتَعْوَذًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ

فِي خَلْقِ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا

بِاطِلًا سُبْحَنَكَ فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ - (ال عمران: ١٩١-١٩٢)

Οταν άνθρωποι σοφοί και λογικοί σκέφτονται τη δομή της γης και των ουράνιων σωμάτων και μελετούν τήν διαδοχή της ημέρας και της νύχτας ανακαλύπτουν σ'αυτά αίτια τα οποία υποστηρίζουν την ύπαρξη του Θεού. Μετά απ αυτό, αναζητούν τη θεία βοήθεια για μεγαλύτερη διαφώτιση και σκέφτονται το Θεό όταν στέκονται ή κάθονται ή είναι ξαπλωμένοι στο πλευρό τους και τότε ο νους τους οξύνεται και η μελέτη της δομής της γης και των ουράνιων σωμάτων τους αναγκάζει να επιβεβαιώσουν ότι αυτό το συμπαγές και πειθαρχημένο σύστημα δεν μπορούσε να έχει δημιουργηθεί μάταια αλλά ότι είναι η εκδήλωση των θείων γνωρισμάτων. Έτσι ομολογούντες στη Θεότητα του Δημιουργού του σύμπαντος, παρακαλούν Αυτόν: Κύριε, είσαι Άγιος, υπεράνω απάρνησης και υπεράνω απόδοσης ανεπαρκών χαρισμάτων. Γι αυτό προστάτεψέ μας από τις φλόγες της κόλασης: που εννοεί ότι η απάρνηση του Θεού είναι η ίδια η κόλαση, και ότι η ανακούφιση και η ικανοποίηση προέρχονται απ' Αυτόν και από την επίγνωση Αυτού. Εκείνος που δεν αναγνωρίζει τον Θεό ζεί στην κόλαση σ'αυτή τη ζωή (3: 191-192).

Φύση της Ανθρώπινης Συνείδησης

Η ανθρώπινη συνείδηση είναι επίσης μία πηγή γνώσης η οποία έχει ονομασθεί ανθρώπινη φύση στο βιβλίο του Θεού· όπως λέγεται:

Ακολούθησε τη φύση που διαμορφώθηκε από τον Αλλάχ και σύμφωνα με την οποία Εκείνος έπλασε την ανθρωπότητα (30:31). Ποιός είναι ο χαρακτήρας αυτής της φύσης; Είναι η πίστη στο Θεό, στον Μοναδικό, που δεν έχει έταίρο, Δημιουργό όλων, Κυρίαρχο ζωής και θανάτου. Εχουμε περιγράψει την συνείδηση σαν μιά πηγή γνώσης διά της βεβαιότητας της εξαγωγής συμπεράσματος, μολονότι και προφανώς, σ'αυτή τη περίπτωση, ο νους δεν οδηγείται από τη μιά γνώση στην άλλη, όπως γίνεται με την παρατήρηση καπνού στο συμπέρασμα φωτιάς, αλλά κι εδώ υπάρχει μιά πολύ λεπτή μεταβίβαση (σκέψης) η οποία είναι ότι ο Θεός έχει δώσει σε όλα, ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό, το οποίο δεν μπορεί να περιγραφεί με λόγια, το μυαλό όμως οδηγείται σ'αυτό μόλις το δει ή το σκεφτεί.

Εκείνο το χαρακτηριστικό ενυπάρχει στο κάθε πράγμα, όπως ο καπνός ενυπάρχει στη φωτιά. Παραδείγματος χάρη, όταν συλλογιστούμε την Εικόνα του Παντοδύναμου Θεού, αναλογιζόμαστε για το πώς Εκείνος πρέπει να είναι· αν ο Θεός γεννήθηκε, όπως κι εμείς, αν υποφέρει και πεθαίνει όπως κι εμείς, αμέσως, η καρδιά μας υποφέρει και το ευσυνειδητό μας τρέμει (στη σκέψη) και αποκρούει κάθε τέτοια ιδέα και κραυγάζει ότι, ο Θεός, επάνω στη δύναμη του Οποίου στηρίζονται όλες μας οι ελπίδες πρέπει να είναι ελεύθερος από τέτοιες ατέλειες και πρέπει να είναι Ιερός, Τέλειος και Ισχυρός. Μόλις σκεφτούμε το Θεό, αισθανόμαστε ότι υπάρχει μιά τέλεια σχέση μεταξύ του Θεού και της Ενότητας, η οποία είναι στενότερη, ακόμα και απο τη σχέση που υπάρχει μεταξύ φωτιάς και καπνού. Γι αυτό, η γνώση που αποκτούμε μέσα από την συνείδηση είναι η γνώση που βρίσκεται στο επίπεδο της βεβαιότητας μέσω της εξαγωγής συμπεράσματος. Υπάρχει όμως ένα διαφορετικό στάδιο ανώτερο απ αυτό που ονομάζεται, γνώση μέσω της βεβαιότητας της όρασης. Αυτό είναι βαθμός γνώσης για την οποία δεν υπάρχει μεσολαβητής μεταξύ ημών και αυτού, για το οποίο αποκτήσαμε γνώση. Παραδείγματος χάρη, όταν αντιλειφθούμε μιά ευχάριστη ή μιά δυσάρεστη μυρωδιά ή όταν γευτούμε την γλύκα ή την αλμύρα κάποιου πράγματος ή αισθανόμαστε τη ζέστη ή την ψυχρότητα κάποιου αντικειμένου με την αφή μας, όλες αυτές οι γνώσεις είναι, όπως θα λέγαμε, βεβαιότης μέσω της όρασης.

Όσον αφορά την μετά θάνατο, η γνώση μας φτάνει στο βαθμό της βεβαιότητας μέσω της όρασης όταν θα λάβουμε την άμεση αποκάλυψη και θ'ακούσουμε τη φωνή του Θεού με τ'αυτιά μας και θα δούμε το αληθινό και σαφές όραμα του Θεού με τα μάτια μας. Εχουμε αναμφισβήτητα την ανάγκη μιάς άμεσης αποκάλυψης για να πετύχουμε την τέλεια επίγνωση που οι καρδιές μας επιθυμούν. Αν ο Παντοδύναμος

Θεός δεν μας εφοδίαζε από την αρχή με τα μέσα για να πετύχουμε μία τέτοια επίγνωση, τότε γιατί δημιούργησε στις καρδιές μας μία τέτοια επιθυμία και μία τέτοια δίψα. Μπορούμε να αισθανόμαστε ικανοποιημένοι διότι σ'αυτή τη ζωή, η οποία είναι το μόνο μέτρο που έχουμε για την μετά θάνατο ζωή, θα έπρεπε να πιστεύουμε στον αληθινό, τον τέλειο τον ισχυρό και ζωντανό Θεό, με βάση μόνο τα παραμύθια και τις αφηγήσεις ή μήπως θα έπρεπε να βασιστούμε στην επίγνωση και τη λογική μόνο, που είναι ακόμα ελαττωματική και ανεπαρκής; Δεν έχουν την επιθυμία να γευθούν την απόλαυση μιάς συζήτησης με τον Αγαπημένο οι καρδιές των αληθινών πιστών του Θεού και αυτοί που απαρνήθηκαν τα πάντα στον κόσμο για χάρη Του και που αφιέρωσαν τις καρδιές τους και τη ζωή τους σ'Εκείνον, μπορούν να αισθάνονται ικανοποιημένοι και να μην δυσανασχετούν, στο αμυδρό φως, χωρίς να βλέπουν την όψη Εκείνου που είναι ο Ήλιος της Αλήθειας; Δεν είναι αλήθεια ότι μία επιβεβαίωση από τον Ζωντανό Θεο· Είμαι παρών· χαρίζει επίγνωση τέτοιου μεγέθους που όταν γίνει η σύγκριση με τ'αυτοεμπνευσμένα βιβλία όλων των φιλοσόφων, αυτά δεν έχουν καμμία απολύτως αξία; Τι μπορούν να μας διδάξουν αυτοί οι δήθεν φιλόσοφοι όταν οι ίδιοι είναι τυφλοί; Με λίγα λόγια, αν ο Παντοδύναμος Θεός έχει σκοπό να δώσει τέλεια επίγνωση σ'αυτούς που τον αναζητούν τότε σίγουρα έχει κρατήσει ανοιχτή την οδόν της συνομιλίας μαζί τους. Επάνω σ' αυτό το θέμα ο Δοξασμένος Θεός μας δίδαξε την προσευχή που συμπεριλαμβάνει το Ιερό Κοράνι:

إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ-صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ.

Οδηγησέ μας στον δρόμο αυτών στους οποίους έχεις δώσει την εύνοιά Σου (1:6-7). Εδώ Θεία εύνοια σημαίνει ουράνια γνώση μεσου της αποκάλυψης και των οραμάτων που παρέχονται στον άνθρωπο απ' ευθείας. Σε άλλο σημείο λέγεται:

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبَّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ

عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشِرُوا

بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ - (حَمْد: ۳۱)

Σ' αυτούς που, πίστεψαν στο Θεό και εξακολουθούν (να πιστεύουν) με σταθερότητα, έρχονται οι άγγελοι του Θεού για να τους ενθαρρύνουν: Μη φοβάστε και μη λυπάστε και χαρείτε στον παράδεισο τον οποίο σας υποσχθήκαμε (41:31). Εδώ, αναφέρεται σαφώς στο ότι οι ενάρετοι δούλοι του Θεού δέχονται αποκαλύψεις από τον Κύριο σε

καιρούς φόβου θλίψης και οι άγγελοι έρχονται σ' αυτούς για να τους ενθαρρύνουν. Σε άλλο σημείο λέει:

لَمَّا ابْشَرِى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ (يونس: ٢٥)

ότι οι φίλοι του Θεού δέχονται χαρμόσυνες ειδήσεις σ' αυτή τη ζωή με τις αποκαλύψεις και τις συνομιλίες με τον Θεο και ότι θα έχουν την ίδια εμπειρία και μετά θάνατο (10:65).

Η Σημασια της Αποκάλυψης

Πρέπει να εννοήσουμε καλά ότι η αποκάλυψη δεν είναι μιά ιδέα που γεννιέται στο μυαλό του ανθρώπου που καταπιάνεται με τη σκέψη κάποιου πράγματος, όπως παραδείγματος χάρη, ένας ποιητής ο οποίος σκέφτεται έναν μισό στίχο και προσπαθεί να σκεφτεί τον άλλο μισό και ο νους του του υποδεικνύει τον υπόλοιπο. Αυτό δεν είναι αποκάλυψη αλλά είναι ολοκλήρωση της σκέψης σύμφωνα με το νόμο της φύσης. Όταν ένας άνθρωπος κάνει μιά καλή ή μιά κακή σκέψη, μιά αντίστοιχη ιδέα ξυπνάει μέσα στο μυαλό του. Παραδείγματος χάρη, ένας άνθρωπος που είναι θεοσεβής και ειλικρινής συντάσσει στίχους που, στηρίζουν την αλήθεια και κάποιος άλλος, που είναι κακεντρεχής και ανήθικος, γράφει στίχους που υποβασιμάζουν το ψέμα και εξαπατά τους ενάρετους. Αυτοί και οι δύο, χωρίς αμφιβολία, θα γράψουν έναν ορισμένο αριθμό στίχων και είναι πιθανό ότι οι στίχοι που θα γράψει αυτός που είναι εχθρός των ενάρετων ανθρώπων και ο οποίος είναι υπέρ του ψεύδους νάναι καλύτεροι από τους στίχους του άλλου, διότι ίσως έχει μεγαλύτερη πείρα στο γράψιμο της ποίησης. Έτσι, αν η έμπνευση μιάς ιδέας θα έπρεπε να θεωρηθεί σαν αποκάλυψη τότε, ένας ποιητής που είναι κακός και εχθρός της αλήθειας και των ενάρετων ανθρώπων και γράφει ψευτιές και επιδίνεται στην απάτη θα έπρεπε να κριθεί σαν δέκτης θείας αποκάλυψης; Πολλά μυθιστορήματα γράφονται σε εξαιρετικό ύφος και εξιστορούν τελειώς ψεύτικες αλλά καλοφτιαγμένες ιστορίες. Θα μπορούσαν αυτές οι ιστορίες, να χαρακτηρισθούν σαν αποκάλυψη; Αν αποκάλυψη σημαίνει μόνο μιά ιδέα που γεννιέται στο μυαλό κάποιου ανθρώπου, τότε και ένας κλέφτης θα μπορούσε να αποκαλεσθεί δέκτης αποκάλυψης διότι ένας επιδέξιος κλέφτης συχνά σοφίζεται καταπληκτικές μεθόδους κλοπής και διάρρηξης και πολλά έξυπνα σχέδια για να κλέψει και να δολοφονήσει περνούν από το μυαλό του. Θα ήταν δυνατό, αυτά τα ανήθικα σχέδια να ονομασθούν αποκαλύψεις; Βεβαίως όχι. Έτσι σκέφτονται μόνο όσοι δεν γνωρίζουν τον αληθινό Θεό ο Οποίος ανακουφίζει τις καρδιές των δούλων Του με την ομιλία Του και δίνει πνευματική επίγνωση σ' αυτούς που δεν την έχουν.

Τότε τι είναι αποκάλυψη; Είναι η ζωντανή και θετική συνομιλία του Ιερού και Πανίσχυρου Θεού μ'έναν εκλεκτό δούλο Του ή με κάποιον τον οποίον σκοπεύει να κάνει εκλεκτό Του. Όταν αυτή η συνομιλία αρχίζει με κατάλληλο και ικανοποιητικό τρόπο, απαλλαγμένη καθώς είναι, από το σκοτάδι των λανθασμένων αντιλήψεων και δεν περιορίζεται μόνο σε μερικές ανεπαρκείς και χωρίς σημασία λέξεις και είναι γεμάτη απο χαρά σοφία και μεγαλοπρέπεια, τότε σίγουρα είναι ο Λόγος του Θεού με τον οποίο θέλει ν'ανακουφίσει τον δούλο Του και να του φανερωθεί. Μερικές φορές η αποκάλυψη γίνεται σε κάποιον άνθρωπο μέσα από την δοκιμασία και δεν συνοδεύεται από πλήρεις ευλογίες. Σε μία τέτοια περίπτωση ο δέκτης (της αποκάλυψης) δοκιμάζεται στο στοιχειώδες αυτό στάδιο, ώστε έχοντας δεχτεί μία αποκάλυψη να ρυθμίσει τη ζωή του για να βαδίζει μ'αυτούς που είναι οι αληθινοί δέκτες αποκάλυψης και η αθέτησή του θα του προκαλέσει απαγοήτευση. Αν δεν υιοθετήσει τον τρόπο ζωής των πραγματικά ενάρετων θα στερηθεί από την πληρότητα αυτού του δώρου και δεν θα του απομείνει παρά μία μάταιη καυχησιολογία.

Εκατομύρια ενάρετων ανθρώπων έχουν δεχτεί αποκαλύψεις, αλλά στην κρίση του Θεού αυτοί δεν ήταν ίσης υπόστασης. Στην πραγματικότητα ακόμα και οι Ιεροί Προφύτες του Θεού, που δέχονται θεία αποκάλυψη του υψηλότερου επιπέδου δεν είναι ίσοι σε βαθμό, όπως ο Παντοδύναμος Θεός έχει πει:

تِلْكَ الرِّسَالُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ - (البقرة: ٢٥٤)

Απ αυτούς τους Αγγελιοφόρους, μερικούς εξυψώσαμε περισσότερο από άλλους (2:254). Αυτό δείχνει ότι η αποκάλυψη είναι καθαρά μία θεία εύνοια και όχι απόδειξη εξύψωσης. Η εξύψωση είναι ανάλογη με τον βαθμό της είλικρίνειας, της τιμιότητας και της πίστης που επιδεικνύει ο δέκτης και που μόνο ο Θεός γνωρίζει. Αν η αποκάλυψη καταρτίζεται απ όλους αυτούς τους ευλογημένους όρους, τότε είναι ένας από τους καρπούς αυτής της αρετής. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι αν η αποκάλυψη γίνεται υπό τύπον ερώτησης από τον δέκτη και απάντησης από τον Θεό, και όταν υπάρχει μία διαδοχή μεταξύ ερώτησης και απάντησης και χαρακτηρίζεται με θεία μεγαλοπρέπεια και φως και συμπεριλαμβάνει γνώσεις για το άγνωστο και πραγματική επίγνωση, τότε αληθινά είναι ο Λόγος Θεού. Είναι απαραίτητο η αποκάλυψη να διεξάγεται όπως ένας διάλογος μεταξύ δύο φίλων. Όταν ο δούλος (Θεού) θέτει μία ερώτηση πρέπει να λάβει μία ωραία και εύγλωτη απάντηση από τον Παντοδύναμο Θεό, στην οποία η ίδια του η σκέψη και συλλογισμός δεν έχουν καμία συμβολή. Όταν ένας τέτοιος διάλογος παραχωρείται σ'έναν άνθρωπο, αυτός είναι Λόγος Θεού και ο δέκτης του Λόγου είναι αγαπημένος του Θεού. Η αποκάλυψη

λυση πρέπει ν'απονεμηθεί σαν ένα δώρο και μία ζωντανή και ιερή σειρά από αποκαλύψεις πρέπει να χορηγηθούν από τον Θεό στον δούλο Του με σαφήνεια και με αγνότητα. Αυτές δεν είναι το μερίδιο άλλων εκτός μόνο εκείνων που έχουν πίστη, είναι ειλικρινείς και έκαναν ενάρετες πράξεις υψηλού επιπέδου και πολλά άλλα, τα οποία δεν μπορούμε ν'αναφέρουμε εδώ. Η αληθινή και ιερή αποκάλυψη μας δείχνει πολλά θαύματα του Θεού. Συχνά, ένα λαμπρό φως προβάλλει και μαζί μ'αυτό παραχωρείται μία μεγαλειώδης και αποστράφτουσα, αποκάλυψη. Ποιό δώρο θα μπορούσε νάναι καλύτερο από το να δεχτεί κανείς μία αποκάλυψη και νάχει μία συνομιλία με την Ύπαρξη που είναι Δημιουργός των ουρανών και της γής. Σ'αυτόν τον κόσμο, ο Θεός φανερώνεται μόνο μέσω μιάς συνομιλίας.

Αυτό δεν συμπεριλαμβάνει την περίπτωση ενός ατόμου που εκστομίζει μία μάταιη λέξη, ή μία φράση, ή έναν στίχο που δεν ακολουθείται από διάλογο. Ενας τέτοιος άνθρωπος βρίσκεται υπό εξέταση από τον Θεό, διότι ο Θεός καμιά φορά δοκιμάζει έναν σκληρό ή αμελή δούλο Του μ'αυτόν τον τρόπο. Όταν μία φράση ή μία δήλωση βγαίνει από την καρδιά του ή από το στόμα του κι αυτός μεταβάλλεται σε τυφλό χωρίς να γνωρίζει από που προήλθε αυτή η δήλωση, από τον Θεό ή από τον Διάβολο. Ενας τέτοιος άνθρωπος οφείλει να εξασκήσει ιστιγκφάρ σε σχέση με μία τέτοια εμπειρία. Όταν όμως ένας δίκαιος και ενάρετος δούλος του Θεού διεξάγει έναν ανεμπόδιστο διάλογο με τον Θεό και ακούει λαμπρούς, ωραίους, σημαντικούς, σοφούς και μεγαλειώδεις θείους λόγους όταν βρίσκεται σε κατάσταση τέλει επίγνωσης και ο διάλογος διεξάγεται με τουλάχιστον δέκα ερωτήσεις και απαντήσεις, δηλαδή, όταν αυτός θέτει την ερώτηση, ο Θεός του απαντά και μετά και εφ όσον είναι τελείως άγρυπνος ρωτά ξανά και ο Θεός του απαντά, λει μία ταπεινή προσευχή και ο Θεός αποκρίνεται. Αυτό πρέπει να συμβεί δέκα φορές. Αν στη διάρκεια ενός τέτοιου διαλόγου ο Θεός δεχθεί τις παρακλήσεις του, και του κάνει διδασκαλία, επάνω σε διακεκριμένες ενοράσεις και τον ενημερώνει σχετικά με γεγονότα, που θα συμβούν και τον τιμά επανειλημμένως με τον διαυγή διάλογο Του εκείνος ο άνθρωπος πρέπει να αισθανθεί βαθιά ευγνωμοσύνη για τον Παντοδύναμο Θεό και οφείλει να Του αφοσιωθεί περισσότερο από κάθε άλλον, διότι ο Θεός, με την απέραντη καλωσύνη Του τον διάλεξε μεταξύ των δούλων Του και τον έκανε κληρονόμο των πιστών που προηγήθηκαν. Αυτό το δώρο είναι πολύ σπάνιο και οφείλεται σε πολύ μεγάλη τύχη. Γι αυτόν στον οποίο παραχωρείται κάτι τέτοιο όλα τα άλλα είναι τελείως χωρίς αξία.

Ένα Χαρακτηριστικό του Ισλάμ

Το Ισλάμ έχει πάντα προσφέρει ανθρώπους υψηλής ποιότητας.

Μόνο στο Ισλάμ ο Θεός πλησιάζει τον δούλο Του, συζητά μαζί του και του μιλάει στον εσωτερικό του (κόσμο). Εδραιώνει τον θρόνο Του στην καρδιά ενός τέτοιου ανθρώπου και τον προωθεί προς τον ουρανό. Του παρέχει όλα τα δώρα που είχαν λάβει άλλοι, οι οποίοι είχαν έρθει πριν απ αυτόν. Είναι κρίμα που ένας κόσμος τυφλός δεν μπορεί να καταλάβει πόσο κοντά μπορεί να πλησιάσει κανείς στο Θεό. Οι άνθρωποι δεν προχωρούν καί δεν πλησιάζουν και αν κάποιος άλλος το κάνει, τον αποκαλούν άπιστο ή τον θεοποιούν και τον τοποθετούν στη θέση που κατέχει ο Θεός. Και οι δυο αυτές πράξεις είναι τεράστια σφάλματα που έχουν την αφετηρία τους από το ένα ή το άλλο άκρο. Ενας σοφός άνθρωπος δεν πρέπει να στερείται από αποφασιστικότητα και δεν πρέπει ν'αρνείται επίμονα ν' αποδώσει μιά τέτοια υψηλή θέση σε οποιονδήποτε και δεν πρέπει να τον δυσφημεί αλλά ούτε και να τον θεοποιεί. Όταν ένας άνθρωπος επιτυγχάνει μιά τόσο υψηλή θέση, ο Θεός φανερώνει την σχέση του μ'αυτόν καλύπτοντάς τον με τον μανδύα της Θεότητάς Του και αυτός τότε γίνεται ο καθρέφτης που αντανακλά τη μορφή του Θεού. Γι αυτό το λόγο ο Ιερός Προφήτης ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, είπε. Εκείνος που με αντίκρυσε, αντίκρυσε το Θεό. Αυτό είναι το τελευταίο στάδιο της πνευματικής ανόδου του ανθρώπου και σ'αυτό το στάδιο του έχει απονεμηθεί πλήρης ικανοποίηση.

Ο Ομιλητής τιμάται με Θεία Συνομιλία

Θα ήμουν ασυνεπής αν σ'αυτό το σημείο δεν δήλωνα στους συνανθρώπους μου ότι η Θεία γενναιοδωρία μου απένειμε το προνόμιο στο οποίο μόλις αναφέρθηκα Με τίμησε με τη συνομιλία, τα χαρακτηριστικά της οποίας μόλις περίεγραψα λεπτομερώς για να δυνηθώ ν'αποκαταστήσω την όραση στους αόμματους και να καθοδηγήσω αυτούς που αναζητούν τον Μοναδικό Θεό ο Οποίος ως τώρα τους ήταν άγνωστος και για να μεταδώσω σ'εκείνους που αποδέχονται την αλήθεια, την καλή είδηση, σχετικά με την ιερή εκείνη πηγή για την οποία πολλοί συζητούν, αλλά λίγοι ανακαλύπτουν. Θέλω να επιβεβαιώσω τους ακροατές ότι για να βρουν τον Θεό, που μία συνάντηση με Αυτόν είναι η λύτρωση και αιώνια ευτυχία, πρέπει να ακολουθήσουν το Ιερό Κοράνι. Θα ήθελα να έβλεπαν οι άνθρωποι αυτά που έχω δει και ν'άκουγαν αυτά που έχω ακούσει και ν'απέρριπταν τα ανόητα παραμύθια και να έσπευδαν προς την αλήθεια. Τα εξαγνισμένα ύδατα που αφαιρούν όλες τις αμφιβολίες, ο καθρέφτης εκείνος μέσα στον οποίο μπορούμε να δούμε το Υπέρτατο Ον, είναι η συνομιλία με το Θείο στην οποία μόλις αναφέρθηκα. Ας σηκωθεί και ας αναζητήσει εκείνος, η ψυχή του οποίου ψάχνει να βρει την αλήθεια. Σας το λέω

ελικρινά, αν οι ψυχές φορτισθούν με αληθινή επιθυμία αναζήτησης και οι καρδιές αισθανθούν πραγματική δίψα, οι άνθρωποι θα επιδιώξουν εκείνο τον τρόπο της ζωής και θ'αναζητήσουν (να βρουν) εκείνο το δρόμο. Πως μπορεί να βρεθεί ο δρόμος και να παραμερισθεί το πέπλο που βρίσκεται μεταξύ ανθρώπου και τρόπου ζωής; Μπορώ να επιβεβαιώσω όλους εκείνους που αναζητούν και να τους πώ ότι μόνο το Ισλάμ μπορεί να δώσει το μήνυμα που οδηγεί στην ανεύρεση του δρόμου. Όλοι οι άλλοι λαοί έχουν, από πολύ καιρό, αποκλείσει την δυνατότητα των θείων αποκαλύψεων. Να είστε πάντως σίγουροι, ότι αυτός ο αποκλεισμός δεν οφείλεται στο Θεό, αλλά είναι μία δικαιολογία η οποία προβάλλεται από τον άνθρωπο λόγω της ανικανοτητάς του. Να είστε βέβαιοι ότι όπως μας είναι αδύνατο να δούμε χωρίς μάτια ή ν'ακούσουμε χωρίς αυτιά, ή να μιλάμε χωρίς γλώσσα, με τον ίδιο τρόπο, μας είναι αδύνατο να δούμε την μορφή του Αληθινά Αγαπημένου, χωρίς τη βοήθεια του Κορανίου. Ήμουν νέος και τώρα είμαι γέρος αλλά ποτέ δεν συνάντησα κανέναν που να ήπια κατά κόρον από το ποτήρι της ορατής αυτής επίγνωσης και αυτή δεν ήταν η ιερή αυτή πηγή.

Η Πηγή της Τέλειας Επίγνωσης είναι η Θεία Αποκάλυψη

Αγαπητοί μου, κανείς δεν δύναται να καταπολεμήσει τα σχέδια του Θεού. Να είστε βέβαιοι ότι η πηγή της τέλει επίγνωσης είναι η θεία αποκάλυψη η οποία απονέμεται στους ιερούς προφήτες του Θεού. Γι αυτό, ο Θεός ο Οποίος είναι ο ωκεανός της ευσπλαχνίας, δεν είχε προσχεδιάσει την διακοπή των θείων αποκαλύψεων για το μέλλον και ενδεχομένως, την καταστροφή του κόσμου. Οι πύλες της αποκάλυψης και της συνομιλίας είναι πάντα ανοικτές. Αν τις αναζητήσετε με σωστό τρόπο θα τις βρήτε εύκολα. Το νερό της ζωής έχει προέλθει από τον ουρανό και έχει σταματήσει εκεί που πρέπει. Τι πρέπει να κάνετε για να πιήτε απ' αυτό το νερό; Θα έπρεπε, με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο να φτάσετε στην πηγή να πλησιάσετε τα χείλη σας και να πιήτε κατά κόρον από το νερό της ζωής. Όλη η ευτυχία του ανθρώπου εξαρτάται απ' αυτό, δηλαδή από την κατεύθυνσή του προς το σημείο από το οποίο βλέπει εκείνο το φως και την υιοθέτηση του τρόπου με τον οποίο θ'ανακαλύψει τα ιχνη του φίλου που είχε χαθεί. Έχετε προσέξει ότι το φως αρχίζει στον ουρανό και κατεβαίνει προς τη γη. Με τον ίδιο τρόπο τα αληθινά φώτα της καθοδήγησης προέρχονται κι αυτά από τον ουρανό. Τα επινοήματα και οι πιθανολογίες του ίδιου του ανθρώπου δεν είναι ικανά να του εξασφαλίσουν αληθινή επίγνωση. Μπορείτε να δείτε τον Θεό χωρίς Αυτός να σας φανερωθεί;

Μπορείτε να δείτε στο σκοτάδι χωρίς τη βοήθεια του ουράνιου φωτός; Αν μπορείτε, θα μπορούσατε ίσως να δείτε και σ'αυτή την περίπτωση. Τα μάτια μας όμως, μολονότι βρίσκονται σε αρίστη κατάσταση εξαρτώνται από το ουράνιο φως και τ'αυτιά μας, μολονότι ακούνε πολύ καλά εξαρτώνται από τον αέρα που κυκλοφορεί με θεία εντολή. Εκείνος ο θεός που είναι σιωπηλός κι αφήνει τα πάντα στις πιθανολογίες μας, δεν είναι ο αληθινός Θεός. Ο Τέλεια και Ζωντανός Θεός είναι Εκείνος που φανερώνεται Μόνος Του. Και σ'αυτή την περίπτωση σχεδιάζει ν'αποκαλυφθεί Μόνος Του. Τά παράθυρα του παραδείσου θ'ανοίξουν, η μέρα θα ξημερώσει. Ευλογημένοι είναι εκείνοι που θα εγερθούν και θ'αναζητήσουν τον Αληθινό Θεό. Εκείνον που δεν καταλαμβάνεται από συμφορές και η ακτινοβολία της Δόξας του Οποίου δεν ελαττώνεται ποτέ. Στο Ιερό Κοράνι λέγεται:

اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ (التور: ٣٤)

που εννοεί ότι όλο το φως των ουρανών και της γης προέρχεται από τον Θεό και φωτίζει τα πάντα. Αυτός, είναι ο Ήλιος που δίνει το φως στον ήλιο και είναι η ζωή όλων των εμψύχων επι τής γης. Αυτός είναι ο πραγματικός, ο Ζωντανός Θεός. Ευλογημένοι είναι εκείνοι που Τον παραδέχονται (24:36).

Η τρίτη πηγή γνώσης είναι η βεβαιότης μέσω της πείρας αυτό θα πει, όλες οι κακουχίες, οι συμφορές και τα μαρτύρια που υποφέρουν οι Προφύτες και οι ενάρετοι στα χέρια των αντιπάλων τους ή που επιβάλλονται σ'αυτούς με Θεία βούληση. Μέσα απ αυτές τις κακουχίες και τα μαρτύρια, φανερώνονται με πρακτικό τρόπο και γίνονται εμπειρίες, όλες οι εντόλες του νόμου και οι οδηγίες τους, που είχαν κατανοηθεί διανοητικά από τον ανθρώπινο νου και οι οποίες, με πρακτική εξάσκηση, φτάνουν στο αποκορύφωμα τους και ο άνθρωπος ο ίδιος γίνεται ένας τέλειος κώδικας Θείας καθοδήγησης. Όλες οι ηθικές αρετές, όπως η επιείκεια η τιμωρία η υπομονή, η ευσπλαχνία κλπ. που βρισκόταν μέχρι τώρα στο μυαλό και στην καρδιά του μόνο σαν θεωρία γίνονται μέρος του εαυτού με την πρακτική πείρα και αφήνουν τα αποτυπώματα τους επάνω σ'ολόκληρη την προσωπικότητα αυτού που έχει υποφέρει όπως ο Δοξασμένος Θεός έχει πεί:

وَلَبَّيْكُمْ يٰسَيِّدِ مِنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَنَقِصٍ مِنَ

الْأَمْوَالِ وَالْأَنْفُسِ وَالتَّائِبِينَ وَبَشِيرِ الصَّابِرِينَ الَّذِينَ

إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ

رَاجِعُونَ-أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ

وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ - (البقرة: ١٥٦-١٥٨)

تَتَّبِعُونَ فِي أَنْوَالِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلِتَسْمَعَنَّ مِنَ

الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ

أَشْرَكُوا أَذَىٰ كَثِيرًا ۚ وَإِن تَصِيرُوا تَتَّقُوا

فَإِنَّ ذَٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ - ر. آل عمران: ١٨٧

Βέβαια, θα σας δώσουμε δοκιμασίες με φόβους, με πείνα, με απώλειες περιουσίας και ζωής και των καρπών του μόχθου σας. Αυτό θα πει ότι θα υποφέρετε απ'όλα αυτά στα χέρια των εχθρών σας ή σαν συνέπεια της Θείας βούλησης. Δώσε τότε καλές ειδήσεις σ'αυτούς που παραμένουν σταθεροί και οι οποίοι όταν τους βρει μία συμφορά δεν απελπίζονται αλλά λένε: Είναι βέβαιο ότι ανήκουμε στον Αλλάχ και σ'Αυτόν θα επανέλθουμε. Αυτοί είναι εκείνοι που έχουν τις ευλογίες και το έλεος του Κυρίου τους και αυτοί είναι εκείνοι που καθοδηγούνται σωστά και τέλεια (2:156-158). Αυτοί οι στίχοι αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει αρετή στην γνώση που περιορίζεται στο νου και στην καρδιά. Η πραγματική γνώση είναι εκείνη που προέρχεται από την λογική, ρυθμίζει και γυμνάζει όλα τα μέλη του σώματος και φανερώνει εμπράκτως όλα τα αποθέματα της μνήμης. Μ'αυτόν τον τρόπο, η γνώση ενισχύεται και υποκινείται από το αποτύπωμα που αφήνει επάνω σε όλα τα μέλη του σώματος η πρακτική πείρα. Καμμία όμως γνώση, όσο στοιχειώδης και αν είναι, δεν φτάνει στο αποκορύφωμά της χωρίς εξάσκηση. Παραδείγματος χάρη, πάντα γνωρίζαμε ότι το ψήσιμο ψωμιού είναι πολύ εύκολο και ότι δεν χρειάζεται εξαιρετική τέχνη γι αυτό. Το μόνο που χρειάζεται είναι, αφού γίνει η ζήμη, να μοιραστεί σε μέρη κατάλληλου μεγέθους και πιέζοντας το κάθε μέρος με τα χέρια μας να το απλώσουμε επάνω σ'ένα καλά θερμασμένο δίσκο και να το κινούμε έρα δώθε έως ότου αυτό ζεσταθεί και γίνει ψωμί. Αυτό όμως είναι το θεωρητικό μας καύχημα. Όταν αρχίσουμε την διαδικασία του ψησίματος, χωρίς πείρα, η πρώτη δυσκολία που αντιμετωπίζουμε είναι η προετοιμασία της ζήμης, στο σωστό σημείο ώστε να μη γίνει πολύ σκληρή ούτε και να είναι πολύ μαλακή. Όταν καταφέρουμε να ετοιμάσουμε τη ζήμη, μετά από πολλές προσπάθειες και κόπους, το ψωμί που ψήσαμε θα είναι αλλού καμμένο και αλλού

άψητο με σβώλους παντού και το σχήμα του θα είναι ακανόνιστο μολονότι είχαμε παρακολουθήσει την διαδικασία του ψησίματος του ψωμιού στο διάστημα ενός μισού αιώνα. Έτσι βασιζόμενος μόνο στη γνώση μας, την οποία ποτέ δεν είχαμε θέσει σε πράξη, θα σπαταλούσαμε μιά ποσότητα αλευριού. Αν αυτή είναι η περίπτωση με τις θεωρητικές γνώσεις μας σε ότι αφορά τα απλά θέματα, τότε πως μπορούμε να βασιστούμε μόνο στις γνώσεις μας, χωρίς πρακτική πείρα στα θέματα μεγάλης σημασίας; Ο Παντοδύναμος Θεός, μ'αυτούς τους στίχους μας μαθαίνει ότι οι τλαιπωρίες τις οποίες μας επιβάλλει είναι τα μέσα γιά να τελειοποιήσουμε τις γνώσεις μας με την πείρα.

Μας έχει προειδοποιήσει: Είναι βέβαιο ότι θα σας δοθούν δοκιμασίες σε σχέση με τα υπάρχοντά σας και το άτομό σας, αυτό θα πει ότι θα σας κλέψουν και θα σας σκοτώσουν: και είναι σίγουρο ότι θα υποφέρετε πολλά δεινά στα χέρια των Ιουδαίων και των Χριστιανών και αυτών που παρουσιάζονται σαν έταιροι του Αλλάχ αν όμως επιδείξετε σθένος και αυτοσυγκράτηση, αυτό, πραγματικά θα είναι απόδειξη ανώτερης αποφασιστικότητας (3: 187). Η σημασία όλων των στίχων αυτών είναι ότι μόνο εκείνες οι γνώσεις που έχουν δοκιμασθεί με την πείρα είναι ευεργετικές και ότι οι γνώσεις που είναι μόνο θεωρητικές και δεν έχουν γίνει θέματα πείρας είναι ανώφελες. Όπως το εμπόριο έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση της περιουσίας, με τον ίδιο τρόπο και οι γνώσεις φτάνουν στο πνευματικό τους αποκορύφωμα με την πείρα. Έτσι, η έμπρακτος πείρα είναι ο καλύτερος τρόπος γιά να τελειοποιηθούν γνώσεις και είναι το φως των γνώσεων. Η ύστατη επιβεβαίωση επιτυγχάνεται με την πείρα σε όλους τους τομείς. Αυτό συμβαίνει στο Ισλάμ. Ο Παντοδύναμος Θεός έδωσε στους Μουσουλμάνους την ευκαιρία να ερμηνεύσουν με παραδείγματα όλα όσα διδάχτηκαν από το Κοράνι, με τις πράξεις τους και μ'αυτό τον τρόπο, να πλημμυρήσουν από το φως του.

ΟΙ ΔΥΟ ΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΠΡΟΦΗΤΗ

Αυτός είναι ο λόγος γιά τον οποίο ο Παντοδύναμος Θεός χώρισε τη ζωή του Ιερού Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, σε δύο μέρη το ένα ήταν η φάση των κακουχιών, των συμφορών και των μαρτυριών και το άλλο, της νίκης: (αυτό το έκανε) ώστε, στο διάστημα των μαρτυριών του να εκδηλωθούν οι υψηλές ηθικές αρετές του οι οποίες γίνονται φανερές μόνο κάτω από τέτοιες συνθήκες και στη φάση της νίκης και του κύρους να φανούν εκείνες οι ηθικές αρετές οι οποίες δεν μπορούν να επιδειχθούν όταν δεν υπάρχει κύρος. Έτσι, ο Ιερός Προφήτης, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, ερμήνευσε

τέλεια και τις δύο αυτές φάσεις της ζωής του κατά την έλευσή του. Στην περίοδο δοκιμασιών στη Μέκκα, η οποία διήρκησε πάνω από δεκατρία χρόνια, ο Ιερός Προφήτης, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, έδειξε με τις πράξεις του, όλες τις υψηλές αρετές που ένας απόλυτα ενάρετος άνθρωπος μπορεί να δείξει σε τέτοιες περιστάσεις δηλαδή πίστη στο Θεό, απόλυτη ηρεμία σε καιρούς δοκιμασιών, σταθερή και πρόθυμη εκτέλεση των καθηκόντων του και ακλόνητο θάρρος. Όταν πολλοί από τους άπιστους είδαν την σταθερότητά του, πίστεψαν σ'αυτόν και δήλωσαν ότι μόνο ένας άνθρωπος που έχει απόλυτη πίστη στο Θεό μπορεί να παραμείνει σταθερός και να υποφέρει τα μαρτύρια μέ καρτερικότητα.

Στη δεύτερη φάση, δηλαδή στη φάση της νίκης, του κύρους και της ευημερίας, έδειξε υψηλές αρετές όπως η υπομονή η συγγνώμη, η καλωσύνη και το θάρρος και μεγάλο πλήθος ανθρώπων πίστεψαν σ'αυτόν βλέποντας τον ν'ασκεί αυτές τις υψηλές αρετές. Συγχώρεσε αυτούς που τον είχαν καταδιώξει, πρόσφερε προστασία σ'αυτούς που τον είχαν εκδιώξει από τη Μέκκα, απένειμε πλούτη σ'εκείνους που ήταν φτωχοί και ενώ είχε δικαιοδοσία επί των εχθρών του, τους συγχώρησε όλους. Βλέποντας το ανώτερο ήθος του πολλοί από τους άπιστους ομολόγησαν ότι μόνο κάποιος που έχει σταλλεί από τον Θεό και είναι αληθινά ενάρετος μπορεί να έχει τέτοιες αρετές. Αυτός είναι ο λόγος που η μνησικακία που οι εχθροί του έτρεφαν εναντίον του, εξαφανίστηκε μέσα από τις καρδιές τους μέσα σ'ένα δευτερόλεπτο. Η υψηλότερη αρετή του ήταν εκείνη που αναφέρεται στο Ιερό Κοράνι με τα εξής λόγια:

قُلْ إِنِّي صَلَّاتِي وَمَعَالِيَ وَمَا لِي رَبِّ الْعَالَمِينَ. (النساء: ١١٣)

Πες τους: Η αγάπη μου, οι θυσίες μου, η ζωή μου και ο θάνατός μου, είναι όλα για τον Αλλάχ (6:163). Αυτό σημαίνει ότι σκοπός της ζωής του ήταν να αποδείξει την δόξα του Θεού και να προσφέρει παρηγοριά στα πλάσματα Αυτού για ν'ανακαλύψουν τη ζωή, μέσα από το αμετάβλητο γεγονός του μαρτυρίου και του θανάτου του. Κανείς δεν πρέπει να παρασυρθεί, όταν γίνεται λόγος για τον θάνατό του, για το έργο του Θεού και για την ευέργεσία των πλασμάτων Του, και να πιστέψει ότι υπήρξε καιρός (ο Θεός να μας φυλάει), που σκέφτηκε ν'αυτοκτονήσει, πιστεύοντας, όπως οι αμαθείς και οι τρελλοί, ότι η αυτοκτονία του θα μπορούσε να ωφελήσει άλλους. Ήταν εντελώς απαλλαγμένος από τέτοιες ανόητες σκέψεις και ήταν τελείως αντίθετος προς αυτές. Το Ιερό Κοράνι θεωρεί σαν μεγάλο αμαρτωλό και υποκείμενο σε αυστηρή τιμωρία, όποιον είναι ένοχος αυτοκαταστροφής: όπως λέγεται:

لَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ - (البقرة: ١٩٠)

αυτό λέει: μην αυτοκτονείς και μην γίνεσαι αίτιος της ίδιας σου της καταστροφής (2:196). Είναι φανερό ότι αν ο Α υποφέρει από έναν πόνο στο στομάχι, θάταν ανώφελο να σπάσει ο Β το κεφάλι του, από οίκτο για τον Α. Αυτό δεν θα ήταν μιά ενάρετη πράξη αλλά ένα ανώφελο μαρτύριο που προήλθε από κουταμάρα. Σ'αυτή την περίπτωση θα ήταν πιό χρήσιμο αν ο Β, από πλευράς του, φρόντιζε τον Α με κατάλληλο και ωφέλιμο τρόπο, παραδείγματος χάρη, δίνοντάς του ιατρικές συμβουλές και τα απαιτούμενα φάρμακα. Το σπάσιμο του κεφαλιού του δεν θα ωφελούσε τον Α. Θα ήταν πρόκληση ανωφελούς πόνου σ'ένα ευγενικό μέλος του ιδίου του του σώματος. Με λίγα λόγια, η πραγματική έννοια του στίχου που αναφέρεται εδώ είναι ότι ο Ιερός Προφήτης, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, λόγω τής πραγματικής αγάπης που έχει για την ανθρωπότητα, αφιέρωσε τη ζωή του στην ευεργεσία της και με παρακλήσεις και με παραινέσεις υπέστει τις καταδιώξεις της και με κάθε σωστό και φρόνιμο τρόπο πρόσφερε τη ζωή του και θυσίασε τις αναίσεις του γι αυτό τον σκοπό: όπως ο Δοξασμένος Θεός έχει πει:

لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ أَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِنِينَ (الشعراء: ٤١)
فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ عَلَيْهِمْ حَسْرَةً - (فاطر: ٩)

Μπορεί να κινδυνέψεις να πεθάνεις και να στεναχωρεθείς γιατί δεν σε πιστεύουν (26:4) και: Μην αφήνεις την ψυχή σου να διαφθαρεί θρηνώντας γι αυτούς (35:9). Έτσι, ο φρόνιμος τρόπος για να προσφέρει κανείς τη ζωή του και να τεθεί στην υπηρεσία των συνανθρώπων του, είναι, σύμφωνα με τον ευεργετικό νόμο της φύσης, να υπομείνει τις συμφορές και να ζήσει τη ζωή του εκτελώντας κατάλληλα έργα γι αυτόν τον σκοπό και όχι χτυπώντας το κεφάλι του με πέτρες λόγω της επικίνδυνης κατάστασης στην οποία βρίσκονται αυτοί εξ αιτίας των ιδίων των των σφαλμάτων ή εγκαταλείποντας αυτή τη ζωή, καταπίνοντας δύο η τρεις κόκκους στρυχνίνης, φανταζόμενος ότι μ'αυτό τον παράλογο τρόπο θ'ανοίξει το δρόμο για την λύτρωση των ανθρώπων του. Αυτή δεν είναι μιά ανδροπρεπής μέθοδος αλλά είναι μιά τάση θηλυκή. Αυτός ήταν πάντα ο τρόπος των αδύνατων ανθρώπων οι οποίοι, όντες ανίκανοι να υπομείνουν τις κακουχίες, στρέφονται προς την αυτοκτονία. Όποια δικαιολογία και αν προσφερθεί γι αυτό δεν υπάρχει αμφιβολία ότι μια τέτοια πράξη είναι σαφώς μιά τρέλλα.

Και πάλι είναι φανερό ότι η υπομονή στις συμφορές και η έλλειψη αντίστασης εναντίον ενός εχθρού εκ μέρους ενός ανθρώπου στον

οποίο δεν είχε ποτέ δοθεί η ευκαιρία να εκδικηθεί, δεν μπορούν να θεωρηθούν σαν ηθικές αρετές, διότι δεν είναι γνωστό το πως θα είχε συμπεριφερθεί αν του είχε δοθεί η ευκαιρία να εκδικηθεί. Οι πραγματικές αρετές ενός ανθρώπου δεν μπορούν να εκδηλωθούν εκτός μόνο αν αυτός πέρασε από συμφορές και μετά καταφέρει ν'αποκτήσει κύρος και ευημερία. Είναι εμφανές ότι όταν ένας άνθρωπος έχει περάσει όλη του τη ζωή κάτω από συνθήκες αδυναμίας, φτώχειας και ανικανότητας, υπέφερε αλλεπάλληλες καταδιώξεις και δεν βρέθηκε ποτέ μέσα σε συνθήκες (που δίνουν) κύρος, δύναμη και ευημερία, δεν μπορεί να κριθεί ως έχων ηθικές αρετές υψηλού επιπέδου. Αν δεν είχε ποτέ την ευκαιρία να λάβει μέρος σε μιά μάχη, δεν είναι δυνατόν να εξακριβωθεί αν είναι γενναίος ή ανανδρος. Δεν μπορούμε να κρίνουμε τον χαρακτήρα του γιατί δεν ξέρουμε πώς θα είχε συμπεριφερθεί με τους εχθρούς του αν τους είχε υποτάξει ή πως θα δαπανούσε την περιουσία του αν είχε γίνει πλούσιος. Θα την συσσώρευε ή θα την μοίραζε μεταξύ των ανθρώπων· και αν ήταν παρών στο πεδίο της μάχης, θα το έβαζε στά πόδια ή θα συμπεριφερόταν σαν ένας γενναίος μαχητής; Στην περίπτωση του Ιερού Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, η Θεία χάρη και εύνοια, του προσέφερε πολλές ευκαιρίες γιά να επιδείξει τις ηθικές αρετές του. Εδειξε γενναιοψυχία, γενναιότητα, πραότητα, υπομονή, δικαιοφροσύνη στις καταλλήλες περιστάσεις και τις εξετέλεσε με τόσο τέλειο τρόπο ώστε θα ήταν μάταιο να ψάξει να βρει κανείς το ταίρι του σε άλλον άνθρωπο. Και στις δύο φάσεις της ζωής του, στην αδυναμία του και στη δύναμή του, στη φτώχεια και στην ευημερία, απέδειξε σ'ολόκληρο τον κόσμο, σε τι μεγάλο βαθμό κατείχε όλες της ηθικές αρετές. Δεν υπάρχει ανώτερη ήθικη αρετή, γιά την άσκηση της οποίας, ο Παντοδύναμος Θεός δεν του έδωσε την ευκαιρία. Όλες οι άριστες ήθικες αρετές, όπως η ανδρεία, η γενναιοψυχία, η σταθερότης, η υπομονή, η πραότητα κλπ. στην περίπτωση του ήταν τόσο σαφώς εδραιωμένες ώστε δεν είναι δυνατό να βρούμε άλλον που να είναι ίσος μ'αυτόν. Είναι επίσης αλήθεια ότι αυτοί που τον είχαν καταδιώξει και είχαν καταστρώσει σχέδια γιά την εξόντωση του Ισλάμ, δεν παρέμειναν ατιμώρητοι από τον Θεό. Η παράλειψη άσκησης τιμωρίας, στην περίπτωση αυτών, θα είχε σαν συνέπεια τον αφανισμό των ενάρετων κάτω από τα πόδια των εχθρών τους.

Ο Σκοπός των Πολέμων του Ιερού Προφήτη

Σκοπός των πολέμων του Ιερού Προφήτη, ειρήνη και ευλογίες του Αλλάχ επ' αυτού, δεν ήταν η επιθυμία του να προξενηθεί ανώφελη αιματοχυσία. Οι Μούσουλμάνοι είχαν εκδιωχθεί από τα πατρογονικά τους εδάφη. Πολλοί αθώοι Μουσουλμάνοι, άνδρες και γυναίκες, είχαν

υποστεί μαρτύρια και ακόμα οι κακούργοι δεν είχαν σκοπό να συγκρατηθούν και έβαζαν συνεχώς εμπόδια στην εξάπλωση του Ισλάμ. Υπ' αυτές τις συνθήκες ο Θεός νόμος προστασίας απαιτούσε την υπεράσπιση των εκδιωχθέντων από την ολοκληρωτική τους εξόντωση. Γι αυτό, αυτοί που είχαν τραβήξει το σπαθί, αντιμετωπίστηκαν με το σπαθί. Έτσι, εκείνοι οι πόλεμοι διεξήχθησαν με σκοπό να ξεριζωθεί η κακία αυτών που ήταν αποφασισμένοι να κάνουν φόνο και να εκμηδενισθεί η διαφθορά. Έλαβαν χώρο την εποχή που οι κακοποιοί ήθελαν να εξολοθρεύσουν τους δίκαιους. Κάτω απ αυτές τις συνθήκες, αν το Ισλάμ δεν είχε τα μέσα ν' αυτοαμυνθεί, πλήθος αθώων γυναικών και παιδιών θα εσφαγιάζοντο και θα επακολουθούσε το τέλος του Ισλάμ.

Είναι μεγάλο σφάλμα των αντιπάλων μας, που φαντάζονται ότι η αποκαλυπτική καθοδήγηση δεν πρέπει, με κανένα τρόπο να διδάσκει αντίσταση στον εχθρό και ότι πρέπει πάντα να συνιστά την αγάπη και την εύνοια με την πραότητα και την ευγένεια. Αυτοί οι άνθρωποι φαντάζονται ότι επιδεικνύουν μεγάλη ευσέβεια προς τον Θεό, τον Κύριο της Τιμής και της Δόξας αποδίδοντάς Του μόνο τις αρετές ευγένειας και τρυφερότητας. Εκείνοι όμως που συλλογίζονται και μελετούν, εύκολα καταλαβαίνουν ότι αυτοί οι άνθρωποι κάνουν μεγάλο και σοβαρό σφάλμα. Μία αναθεώρηση του Θείου νόμου της φύσης δείχνει καθαρά και σίγουρα, ότι πρόκειται περί γνήσιας ευσπλαχνίας, καί ότι η ευσπλαχνία δεν εκδηλώνεται με ευγένεια και τρυφερότητα σε όλες τις περιπτώσεις. Από γνήσια ευσπλαχνία, όπως ένας ειδικευμένος ιατρός, πότε μας δίνει ένα γλυκό φάρμακο και άλλοτε μας προδιαγράφει ένα πικρό φάρμακο. Η Θεία γενναιοψυχία χειρίζεται τον κάθε ένα από μας όπως ο καθένας μας χειρίζεται το σώμα του. Δεν μπορεί να υπάρχει αμφισβήτηση ότι καθένας από μας αγαπά ολόκληρο το σώμα του και αν κάποιος θελήσει ν' αφαιρέσει έστω και μία τρίχα απ' αυτό, ενοχλούμεθα πολύ. Παρ' όλα αυτά και μολονότι η αγάπη που τρέφουμε για το σώμα μας είναι για όλο μας το σώμα κι αγαπούμε όλα μας τα μέλη και δεν θα θέλαμε να χάσουμε ή να πονέσουμε κανένα απ' αυτά, είναι σαφές ότι η αγάπη που αισθανόμαστε για το κάθε ένα από τα μέλη μας δεν είναι της ίδιας έντασης και ποιότητας. Το γεγονός είναι ότι η αγάπη που τρέφουμε για τα κύρια μέλη μας, από τα οποία εξαρτάται, σε μεγάλο βαθμό, η εκτέλεση των προθεσέων μας, υπερισχύει μέσα στις καρδιες μας. Με τον ίδιο τρόπο, σύμφωνα με την εκτίμηση μας, η αγάπη για το σύνολο των μελών του σωματός μας είναι πολύ μεγαλύτερη από τη αγάπη για ένα ορισμένο μέλος. Έτσι, όταν αντιμετωπίζουμε μία κατάσταση κατά την οποία η διάσωση ενός κύριου μέλους εξαρτάται από ένα πλήγμα, την αφαίρεση, ή το σπάσιμο ενός λιγότερα απαραίτητου μέλους, συμβιβάζο-

μαστε (με την ιδέα) μιάς τέτοιας εγχείρησης. Μας ενοχλεί το ότι θα πληγεί ή θ' αφαιρεθεί ένα από τα μέλη (του σώματός μας) που αγαπάμε, αλλά συμβιβάζομαστε από φοβο μήπως η ανωμαλία που υπάρχει στο λιγώτερο σημαντικό μέλος του σώματός μας προκαλέσει την καταστροφή του κυριωτέρου. Αυτή η περιγραφή πρέπει να μας βοηθήσει να καταλάβουμε ότι όταν ο Θεός βλέπει ότι οι ενάρετοι δούλοι του κινδυνεύουν να εξοντωθούν στα χέρια των οπαδών της ψευτιάς και ότι αυτό θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη σύγχυση, φανερώνει το σχέδιό Του από τον ουρανό ή από τη γη για να προφυλάξει τους ενάρετους και για να τερματίσει την σύγχυση· διότι, όπως είναι Εύσπλαχνος είναι και Σοφός.

Όλοι οι έπαινοι ανήκουν στον Αλλάχ τον Κύριο του Σύμπαντος.